

**ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA
MARIBOR**

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT

GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

SMREČNO

2019 - 2028

(osnutek)

Štev.: 12-28/19

VSEBINA:

1	SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	11
1.1	Opis naravnih razmer	11
1.1.1	<i>Lega</i>	11
1.1.2	<i>Relief</i>	13
1.1.3	<i>Podnebne značilnosti</i>	13
1.1.4	<i>Hidrološke razmere</i>	13
1.1.5	<i>Matična podlaga in tla</i>	14
1.1.6	<i>Krajinski tipi, gozdnatost</i>	14
1.1.7	<i>Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote</i>	16
1.1.8	<i>Živalski svet</i>	20
1.2	Površina in lastništvo gozdov	23
1.3	Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa	24
1.4	Družbeno gospodarske razmere	26
1.5	Gospodarske in druge dejavnosti, povezane z gozdom	27
1.5.1	<i>Lovstvo</i>	27
1.5.2	<i>Kmetijstvo</i>	28
1.5.3	<i>Poselitev</i>	28
1.5.4	<i>Infrastruktura</i>	29
1.5.5	<i>Druge aktivnosti v prostoru</i>	29
1.5.6	<i>Ostale gospodarske dejavnosti</i>	29
1.6	Požarno ogroženi gozdovi	29
1.7	Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote	30
1.8	Organiziranost javne gozdarske službe	30
2	PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV	31
2.1	Ekološke funkcije	32
2.2	Socialne funkcije	36
2.3	Proizvodne funkcije	38
3	OPIS STANJA GOZDOV	39
3.1	Gospodarske kategorije gozdov	39
3.2	Lesna zaloga	40
3.3	Prirastek	42
3.4	Razvojne faze oz. zgradbe sestojev	43
3.5	Tipi sestojev	44
3.6	Ohranjenost gozdov	44
3.7	Kakovost drevja	45
3.8	Poškodovanost drevja	45
3.9	Objedenost gozdnega mladja	46
3.10	Odmrlo drevje	47
4	ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI	48
4.1	Kratek opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v gozdnogospodarski enoti	48
4.2	Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju	49
4.2.1	<i>Posek</i>	49
4.2.2	<i>Gojitvena in varstvena dela</i>	52
4.2.3	<i>Gradnja gozdnih prometnic</i>	53
4.2.4	<i>Opravljenata dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov</i>	53
4.2.5	<i>Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2009 - 2018</i>	53
4.2.6	<i>Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2009 – 2018</i>	53
5	ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV	56
5.1	Razvoj gozdnih fondov	56
5.1.1	<i>Površina</i>	56
5.1.2	<i>Lesna zaloga, prirastek in možni posek</i>	56
5.2	Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti	58
5.2.1	<i>Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev</i>	58
5.2.2	<i>Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov</i>	59

6	CILJI, USMERITVE IN UKREPI.....	60
6.1	Splošni cilji	60
6.2	Usmeritve	61
6.2.1	Splošne usmeritve	61
6.2.2	Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov	64
6.2.3	Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali.....	76
6.2.4	Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.....	77
6.2.5	Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi	78
6.2.6	Usmeritve za delo s semenskimi objekti.....	78
6.2.7	Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic.....	78
6.2.8	Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor.....	82
6.2.9	Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih	84
6.3	Ukrepi.....	84
6.3.1	Možni posek.....	84
6.3.2	Potrebna gojitvena in varstvena dela.....	85
6.3.3	Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali	86
6.3.4	Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov	87
6.3.5	Graditev gozdnih prometnic.....	87
7	USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ	88
8	EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	89
9	RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI	92
9.1	Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov	92
9.2	Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih	93
9.2.1	Rastiščnogojitveni razred: zgornjegorska bukovja na silikatih - 12022	93
9.2.2	Rastiščnogojitveni razred: Jelovja - 14002	100
9.2.3	Rastiščnogojitveni razred: Gorska bukovja na silikatih - 17002	108
9.2.4	Rastiščnogojitveni razred: Zasmrečeni gorski in zgornjegorski gozdovi na bukovih rastiščih - 18002	115
9.2.5	Rastiščnogojitveni razred: Gozdovi na strmih legah - 28005	122
9.2.6	Rastiščnogojitveni razred: Pohorska barja - 28019	125
10	LITERATURA	127
11	NAČRT SO IZDELALI	129
12	PRILOGE.....	130
12.1	Preglednice v prilogah	130
12.1.1	OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote	130
12.1.2	OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda.....	133
12.1.3	OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah	150
12.2	Seznam tarif po odsekih	153
12.3	Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih.....	156
12.4	Prikaz preoblikovanih odsekov z novim načrtom GGE.....	156
12.5	Cena gozdnega dela in cena lesa pri izračunu ekonomske presoje	157
12.6	Tabela F1 - seznam funkcijskih enot	158
13	PROSTORSKI DEL NAČRTA.....	161
13.1	Stanje in razvoj gozdnih površin	161
13.2	Večfunkcionalna območja	161
13.3	Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.....	162
13.4	Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov	163
13.5	Gozdovi za sanacijo in stanje gozdov po standardih kakovosti okolja in merilih občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja	163
13.6	Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali ter za ohranitev biotske raznovrstnosti.....	163
13.6.1	Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali.....	163
13.6.2	Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti po predpisih o ohranjanju narave	163
13.7	Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah.....	164
13.8	Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.....	164

13.9	Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru	165
13.9.1	Odprtost gozdov s prometnicami	165
13.9.2	Prednostna območja za gradnjo gozdnih cest	165
13.9.3	Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak.....	165

KAZALO PREGLEDNIC:

LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

D-KG: Gozdni fondi po lastniških kategorijah gozdov (v m³)

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih	11
Preglednica 2/D-TK: Tipi krajin v gozdnogospodarski enoti (vir: digitalizacija)	14
Preglednica 3/D-GP: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin	15
Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v gozdnogospodarski enoti po skupinah rastišč	16
Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov kvalifikacijskih vrst območij NATURE 2000	20
Preglednica 6/D-SH: Stanje habitatov divjadi	22
Preglednica 7/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah	23
Preglednica 8/LS: Posestna struktura po posesti (vir: indeks gozdnih posestnikov)	24
Preglednica 9/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki, vir: indeks gozdnih posestnikov)	24
Preglednica 10/D-LS: Razvoj posestne sestave (vir: indeks gozdnih posestnikov)	24
Preglednica 11/D-C: Odprtost gozdov s cestami	25
Preglednica 12: Pregled gozdnih cest v gospodarski enoti	25
Preglednica 13: Pregled gozdnih cest, kjer je določen poseben režim prometa	26
Preglednica 14/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)	26
Preglednica 15/D-LD: Pregled lovišč	28
Preglednica 16/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami	32
Preglednica 17: Površine gozdov na območjih EPO in NATURA 2000	33
Preglednica 18/N-SPA : Natura POV (SPA) in SAC (POO) območje	33
Preglednica 19/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi	34
Preglednica 20/KVP: Kvalifikacijske vrste ptic	35
Preglednica 21: Seznam zavarovanih območij in pripadajočih varstvenih režimov	37
Preglednica 22: Seznam naravnih vrednot v gozdu	37
Preglednica 23: Seznam kulturne dediščine v gozdu	38
Preglednica 24/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)	39
Preglednica 25/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih	39
Preglednica 26/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih	40
Preglednica 27/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah	41
Preglednica 28/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge	42
Preglednica 29: Povprečna višina tarif po RGR za glave drevesne vrste (smreka, jelka, bukev)	42
Preglednica 30/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih	42
Preglednica 31/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah	43
Preglednica 32/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev	43
Preglednica 33/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst	44
Preglednica 34/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev	44
Preglednica 35/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov	44
Preglednica 36/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov	45
Preglednica 37/K: Kakovost drevja	45
Preglednica 38/PSD: Poškodovanost drevja	45
Preglednica 39/OM1: Objedenost gozdnega mladja - skupno	46
Preglednica 40/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah	47
Preglednica 41/OD: Odmrlo drevje	47
Preglednica 42/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju	49
Preglednica 43: Ocena poseka na SVP in primerjava z evidenco	49
Preglednica 44: Primerjava realizacije poseka po lastniških kategorijah in SVP	49
Preglednica 45/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih	50

Preglednica 46/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah	50
Preglednica 47/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst	51
Preglednica 48/PDR: Posek po debelinskih razredih	51
Preglednica 49/OGDL/OGD : Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupno	52
Preglednica 50/D-KRC: Krčitve gozdov v ureditvenem obdobju 2009 do 2018 po namenu.....	53
Preglednica 51: Primerjava načrtovanih in izvedenih gojitvenih in varstvenih del	54
Preglednica 52: Primerjava sprememb v strukturi gozdov po razvojnih fazah z njihovim ciljnim razmerjem .	54
Preglednica 53: Spremembe v drevesni sestavi in primerjava s ciljno drevesno sestavo	54
Preglednica 54/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1959 do 2019.....	56
Preglednica 55/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1999 do 2019	57
Preglednica 56/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)	57
Preglednica 57/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge po lastniških kategorijah	57
Preglednica 58/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem	58
Preglednica 59: Varstvene usmeritve za posamezne enote kulturne dediščine v GGE	75
Preglednica 60/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah	84
Preglednica 61: Deleži površin razvojnih faz po vrstah sečenj in rastiščnogojitvenih razredih.....	85
Preglednica 62/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah.....	86
Preglednica 63: Število sadik po rastiščnogojitvenih razredih.....	86
Preglednica 64/EP1: Prikaz prihodka od lesa	89
Preglednica 65/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti	90
Preglednica 66/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR	92
Preglednica 67/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	93
Preglednica 68/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	93
Preglednica 69/D-LZ: Lesna zaloge in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	94
Preglednica 70/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	94
Preglednica 71/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	95
Preglednica 72/K: Kakovost drevja.....	95
Preglednica 73/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	96
Preglednica 74/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1999 do 2019.....	96
Preglednica 75/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	97
Preglednica 76/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka.....	98
Preglednica 77/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	99
Preglednica 78/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	99
Preglednica 79/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	100
Preglednica 80/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	100
Preglednica 81/D-LZ: Lesna zaloge in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	101
Preglednica 82/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	101
Preglednica 83/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	102
Preglednica 84/K: Kakovost drevja.....	102
Preglednica 85/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	103
Preglednica 86/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1999 do 2019.....	103
Preglednica 87/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	104
Preglednica 88/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka.....	106
Preglednica 89/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	106
Preglednica 90/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	107
Preglednica 91/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	108
Preglednica 92/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	108
Preglednica 93/D-LZ: Lesna zaloge in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	109
Preglednica 94/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	109
Preglednica 95/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	110
Preglednica 96/K: Kakovost drevja.....	110
Preglednica 97/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	111
Preglednica 98/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1999 do 2019.....	111
Preglednica 99/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	112
Preglednica 100/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka.....	113
Preglednica 101/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	113
Preglednica 102/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	114
Preglednica 103/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	115

Preglednica 104/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	115
Preglednica 105/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	116
Preglednica 106/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	116
Preglednica 107/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	117
Preglednica 108/K: Kakovost drevja	117
Preglednica 109/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	118
Preglednica 110/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1999 do 2019	118
Preglednica 111/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	118
Preglednica 112/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	120
Preglednica 113/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	120
Preglednica 114/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	121
Preglednica 115/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	122
Preglednica 116/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	122
Preglednica 117/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	122
Preglednica 118/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	123
Preglednica 119: Delež razvojnih faz v RGR	123
Preglednica 120/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	123
Preglednica 121/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	124
Preglednica 122/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	124
Preglednica 123/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	124
Preglednica 124/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del	125
Preglednica 125/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	125
Preglednica 126/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	125
Preglednica 127/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	126
Preglednica 128/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	126
Preglednica 129/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	126
Preglednica 129: Stanje in razvoj gozdnih površin.	161
Preglednica 130: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.	161
Preglednica 131: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati poudarjene ekološke in okolje obremenjujoče socialne funkcije ter njihov delež od vsega gozdnega prostora v gozdnogospodarski enoti.	162
Preglednica 132: Območja gozdov glede na intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.	162
Preglednica 133: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v gozdnogospodarski enoti.	163
Preglednica 134: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.	163
Preglednica 135: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.	163
Preglednica 136: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah	164
Preglednica 137: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.	164

PREGLEDNICE V PRILOGAH:

Obrazec E1: LP, GF1, RF1, ZNS, LZ1, LZ1/VNG, PR1, PR1/VNG, EVP, EVGD

Obrazec E2: LP, LZ1, PR1, OHR, OD, RF1, D-POM, K, PSD, D-PGR, PDV, PDR, EVP, EVGD

Obrazec E3: KG, RF2, DV, LZ2, EVP, EVGD

Obrazec E4:

GRAFIKONI:

Grafikon 1: Delež posameznih drevesnih vrst v GGE (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 0,5 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 0,5 %).	41
Grafikon 2: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja	52
Grafikon 3: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	58
Grafikon 4: Primerjava dejanske in modelne (GGN GGO Maribor) strukture lesne zaloge prebiralnih gozdov po razširjenih debelinskih razredih	59
Grafikon 5: Delež posameznih rastiščnogojitvenih razredov v GGE	92
Grafikon 6: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	94
Grafikon 7: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.	95
Grafikon 8: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	97
Grafikon 9: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	101
Grafikon 10: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.	102

Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	104
Grafikon 12: Primerjava dejanske in modelne (GGN GGO Maribor) strukture lesne zaloge prebiralnih gozdov po razširjenih debelinskih razredih	104
Grafikon 13: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	109
Grafikon 14: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.	110
Grafikon 15: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	112
Grafikon 16: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.	116
Grafikon 17: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.	117
Grafikon 18: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	119

KARTE:

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote.....	12
Karta 2: Krajinski tipi	15
Karta 3: Pregledna karta lovišč.....	27

POVZETEK

Površina gozdov po lastniških kategorijah - LP

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	3.187,23	106,33	0,00	3.293,56
Delež (%)	96,8	3,2	0,0	100,0

Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah in lastniških kategorijah gozdov - D-KG

Lastniške kategorije Gospodarske kategorije	Površina ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge		% na PR	
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	PR
Skupaj GGE											
Večnamenski gozdovi	3.262,49	338,8	110,2	449,0	9,44	2,67	12,11	20,5	21,8	20,8	77,2
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	31,07	44,6	391,9	436,5	1,27	11,87	13,14	20,5	12,3	13,1	43,5
Skupaj vsi gozdovi	3.293,56	336,0	112,9	448,9	9,36	2,75	12,12	20,5	21,5	20,7	76,8
Zasebni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	3.160,12	337,3	109,6	446,9	9,39	2,65	12,04	20,4	22,0	20,8	77,3
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	27,11	51,1	373,8	424,9	1,46	11,26	12,72	20,5	11,7	12,8	42,7
Skupaj vsi gozdovi	3.187,23	334,9	111,9	446,8	9,32	2,72	12,05	20,4	21,7	20,8	77,0
Državni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	102,37	384,7	128,7	513,4	10,97	3,16	14,14	22,4	15,7	20,7	75,2
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	3,96	0,0	515,9	515,9	0,00	16,05	16,05	0,0	15,0	15,0	48,2
Skupaj vsi gozdovi	106,33	370,4	143,1	513,5	10,57	3,64	14,21	22,4	15,6	20,5	74,0

Gozdnogospodarska enota Smrečno leži na jugovzhodnem delu Pohorja. Severna meja poteka po neizrazitem slemenu Pohorja, med Sedovcem na vzhodu in Peščeno ravnijo na zahodu. Od tu se v blagem naklonu spušča proti jugovzhodu, kjer meji s katastrskimi občinami: Rep, Urh, Ošelj, Šmartno na Pohorju, Prebukovje in Kalše. Najvišjo nadmorsko višino doseže na Žigartovem vrhu (1347 m.n.v.), najnižjo (405 m.n.v.) pa ob potoku Polskava na jugovzhodu enote. Slabih 40 % gozdov gozdnogospodarske enote leži nad 1.000 m.n.v.

Celotno območje enote obsega 4.463,66 ha, od tega je gozda 3.293,56 ha. Gozdnatost je 73,8 %.

V osrednjem in jugovzhodnem delu enote prevladujejo smrekovo-jelovi gozdovi s primesjo bukve in ostalih listavcev. Na severnem in severozahodnem delu enote prevladujejo gozdovi smreke in bukve, z manjšo primesjo jelke in plemenitih listavcev.

Slabih 97 % gozdov je v zasebni lasti, ostali gozdovi so državni. Povprečna zasebna gozdna posest je velika 11,89 ha. Ugodna posestna struktura predstavlja dobro osnovo načrtnemu delu z gozdom.

Povprečna lesna zaloga je 448,9 m³/ha. Listavcev je v lesni zalogi 25,1 %. Povprečen prirastek je 12,12 m³/ha/leto. Skupen možni posek 306.575 m³ omogoča postopno usklajevanje neuravnoteženega razmerja razvojnih faz in še zmerno akumulacijo prirastka.

Pri načrtovanih gojitvenih in varstvenih delih je poudarek na negi gozdov. Različna dela nege so načrtovana na dobrih 177 ha. Na slabih 129 ha je načrtovana priprava sestojev za naravno obnovo. Umetno naj bi obnovili 8,42 ha gozdov. Z namenom ohranjanja redkih in ogroženih biotopov je predvideno: selektivno odstranjevanje zarasti prehodnih barij, prepuščanje naravnemu razvoju gozdov v ekocelicah in puščanje stoječe biomase v gozdu.

Reliefne razmere omogočajo spravilo lesa skoraj na celotnem območju GGE s traktorji. Spravilo z žičnico je predvideno na slabem odstotku površin gozdov GGE. Prevladujejo pravilne razdalje med 200 in 600 m. GGE je preprežena s cestnim omrežjem. Dolžina gozdnih cest je 19,8 km, javnih cest pa 95,3 km. Povprečna gostota cest, primernih za gozdno proizvodnjo, znaša 34,7 m/ha.

UVOD

Načrt je izdelan na osnovi določil Zakona o gozdovih (1993 in nasl.), Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2010), Pravilnika o varstvu gozdov (2009), Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (2005 in nasl.), Resolucije o nacionalnem gozdnem programu (2007), Gozdnogospodarskega načrta za mariborsko gozdnogospodarsko območje za obdobje 2011-2020 (2011) ter ostalih strokovnih usmeritev (Naravovarstvene smernice za GGE Smrečno, 2019).

Načrt je izdelan v skladu s priročnikom za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot Zavoda za gozdove Slovenije (2013).

Gozdnogospodarski načrt GGE Smrečno 2019-2028 obravnava vse gozdove v enoti, ne glede na lastništvo. Območje GGE je ostalo nespremenjeno. Zaradi sprememb v lastništvu se je spremenila notranja ureditvena členitev na odseke. Pregled preoblikovanih odsekov je v prilogi načrta.

Gozdnogospodarski načrt je skladno z Operativnim programom – programom upravljanja območij NATURA 2000 za obdobje 2014 do 2020 (Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt GGE Smrečno 2019-2028, 2019; Program upravljanja območij natura 2000 za obdobje 2015-2020, 2015) določen kot načrt potreben za ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov in habitatov vrst. Območji NATURE 2000; POO Pohorje (SI3000270) in POV Pohorje (SI5000006) obsegata skoraj celoten gozdni prostor obravnavane GGE. Usmeritve in ukrepi v GGN GGE zagotavljajo ohranitev ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst in njihovih habitatov ter kvalifikacijskih gozdnih habitatnih tipov na celotnem območju GGE.

V načrtu se nekateri izrazi pogosto uporabljajo, zato so zanje uporabljene okrajšave, kot npr.:

- CGP – celotni gozdni prostor,
- DOF – digitalni ortofoto posnetek,
- Dr. tr. lst. – drugi trdi listavci,
- EPO – ekološko pomembna območja,
- GGE – gozdnogospodarska enota,
- GGO – gozdnogospodarsko območje,
- GPN – gozdovi s posebnim namenom,
- LZ – lesna zaloga,
- Meh. lst. – mehki listavci,
- MP – možni posek,
- P – prirastek,
- Pl. lst. – plemeniti listavci,
- POO (SAC) – posebno ohranitveno območje, ki ga je Slovenija opredelila na podlagi direktive o habitatih,
- POV (SPA) – posebno območje varstva, ki ga je Slovenija opredelila na podlagi direktive o ptičih,
- PUN – program upravljanja NATURE
- RGR – rastiščnogojitveni razred,
- SVP – stalne vzorčne ploskve,
- ZGS – Zavod za gozdove Slovenije,
- ZG – Zakon o gozdovih,
- ZRSVN – Zavod republike Slovenije za varstvo narave.

1 Splošni opis gozdnogospodarske enote

1.1 Opis naravnih razmer

1.1.1 Lega

Gozdnogospodarska enota Smrečno leži v mariborskem gozdnogospodarskem območju in obsega pohorske gozdove na južnem delu Pohorja nad Slovensko Bistrico. Meja poteka po neizrazitem grebenu Pohorja, med Sedovcem na vzhodu in Peščeno ravnijo na zahodu. Od tu se območje enote spušča v blagem naklonu proti jugovzhodu, kjer meji s katastrskimi občinami Rep, Urh, Ošelj, Šmartno na Pohorju, Prebukovje in Kalše.

GGE Smrečno leži na območju občine Slovenska Bistrica. Na vzhodu meji na gozdnogospodarsko enoto Vzhodno Pohorje (občina Hoče-Slivnica), na severu na gozdnogospodarsko enoto Ruše (občina Ruše), na severovzhodu na gozdnogospodarsko enoto Lobnica (občina Ruše), na zahodu na gozdnogospodarsko enoto Osankarica (občina Slovenska Bistrica) in na jugu ima najdaljšo mejo z gozdnogospodarsko enoto Južno Pohorje (občina Slovenska Bistrica).

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih

Občina	Šifra K.O.	Katastrska občina	Pov. K.O. v GGE	Pov. gozda K.O. v GGE	Opomba
SLOVENSKA BISTRICA	0726	Planina	1.481,15	1.257,84	
	0727	Smrečno	510,47	331,65	
	0728	Bojtina	1.001,30	731,94	
	0729	Frajhajm	1.470,74	972,13	del
Skupaj			4.463,66	3.293,56	

GGE Smrečno povezuje gozdove štirih katastrskih občin: Frajhajm, Bojtina in Smrečno ležijo v celoti v GGE, k.o. Planina pa delno.

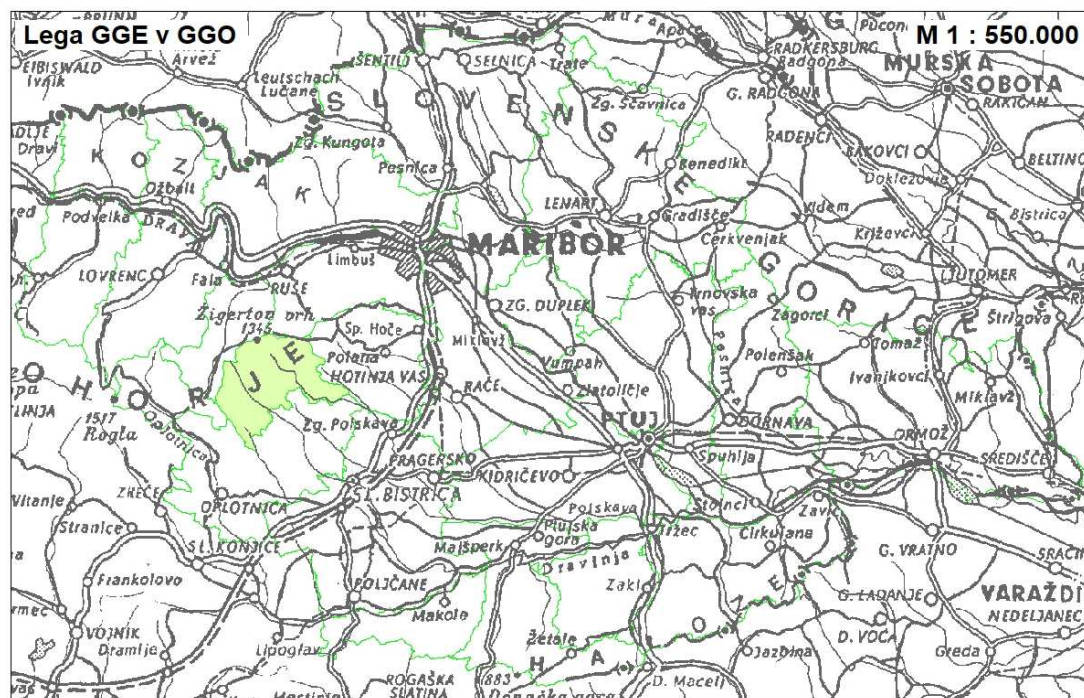
Celotno območje enote obsega 4.463,66 ha, od tega je gozda 3.293,56 ha. Gozdnatost enote je 73,8 %.

LEGENDA

- meja GGE
- gozdovi
- meja občin
- meja KO

SL.BISTRICA naziv občine
SMREČNO naziv KO

M 1 : 100.000

12

1.1.2 Relief

Glavne značilnosti Pohorja so njegova masivnost, razmeroma majhna površinska razčlenjenost ter enoličnost površja ne glede na njegovo raznoliko geološko sestavo. Za to gorovje so značilne pretežno položne, zmerno nagnjene pobočne oblike. V vrhnjih predelih prevladujejo položno zaobljene kope, dolgi, polagoma se znižujoči hrbti in široka sedla; te zaobljene površinske oblike prevladujejo tudi v srednjih in spodnjih legah pogorja.

Najvišje točke gozdnogospodarske enote Smrečno so pri Arehu (1.247 m), Žigartovem vrhu (1.347 m) in pri Velikem vrhu (1.280 m), od koder se območje spušča v blagem naklonu proti jugovzhodu. Tako dobimo vtis, da leži enota na rahlo nagubani, proti jugovzhodu padajoči planoti. Toda kljub temu ima relief zaradi ozkih in globokih jarkov, ki so jih izdolbili potoki, pestro, razgibano podobo. Najnižja točka enote je na vzhodnem robu enote ob potoku Polskava (405 m).

Območja na severnem, višjem delu enote, so v glavnem poraščena s strnjenimi gozdovi, proti jugovzhodu, kjer so naravni pogoji za poljedelstvo in živinorejo ugodnejši, pa je strnjenih gozdov vedno manj, več je obdelovalne zemlje in drugih kmetijskih zemljišč. Zaradi ugodnih južnih in jugovzhodnih ekspozicij so kmetije na tem delu Pohorja posejane zelo visoko. Tako so kmetije Mom na 975 m, Romastnik na 990 m in Žigart na 1.026 m nadmorske višine.

1.1.3 Podnebne značilnosti

Območje gozdnogospodarske enote leži na prehodu iz subalpskega podnebja v subkontinentalno klimo panonskega obrobja, ki ima sorazmerno suha in vroča poletja. Zaradi izrazitih oblik je splošno podnebje močno modificirano. Mikroklima prisojnih in osojnih leg, ožjih ali širših dolin in jarkov je odločilnega pomena za vegetacijo.

Po dolgoletnih meritvah je letno povprečje padavin med 1.170 in 1.400 mm in z nadmorsko višino hitro narašča. Sezonska porazdelitev padavin je za vegetacijo dokaj ugodna. Padavine enakomerno naraščajo od zime na pomlad in dosežejo maja svoj prvi višek, nakar nastopi rahla poletna depresija (junij, julij) s ponovnim počasnim naraščanjem avgusta in septembra, ko izkazuje svoj drugi višek ter nato spet upadajo. V vsej vegetacijski dobi je dovolj padavin in gozdna vegetacija v splošnem ne trpi zaradi poletne suše. Neugodno je le to, da prihajajo poletne padavine večinoma v obliki neviht in nalivov, ko vegetacija vode ne more prav izkoristiti, v strmih legah pa pospešuje erozijsko delovanje.

1.1.4 Hidrološke razmere

V skledastih uleklinah in plitvih sedlih zastaja voda zaradi nepropustne podlage in tvori močvirja in šotna barja. Ta močvirja in barja so zbiralci vode za glavne potoke v enoti. Glavno vodno žilo predstavljata potoka Bistrica in Polskava. Potok Bistrica priteka izpod »Tinčeve bajte« in teče v Dravinjo. Do Močnika teče po sorazmerno ozki strugi z položnimi bregovi, pod Močnikom pa preide v sotesko z močnim padcem, vse dokler ne pride v ravnino pred Slovensko Bistrico. Velika Polskava teče izpod Žigartovega vrha proti jugu, do kmetije Grabošnik, kjer se združi z Malo Polskavo, nato pa zavije proti jugovzhodu proti Dravinji. V te glavne potoke se stekajo številni potočki. Vodostaji so nizki v glavnem čez poletje in v času nizkih zimskih temperatur, visoki pa v marcu in aprilu zaradi topljenja snežnih mas na Pohorju.

Kljub temu, da je očitno erozijsko delovanje potokov, ki so močno nagubali teren z globokimi jarki, ne moremo trditi, da so potoki hudourniškega značaja. Vz dolžno hudourniško delovanje je skoraj ustavljeno, ker je prišla voda pretežno do trde matične kamenine. Okoliški svet, zlasti strmi bregovi, je gozdat in preprečuje bočno erozijsko delovanje. Edino močne, zelo koncentrirane padavine v obliki neviht, večkrat pretvorijo sicer mirne potoke v razbesnele hudournike.

Vodno energijo potoka Bistrice in Polskave so včasih koristili za male žage venecijanke in za mline, danes pa za male hidrocentrale.

1.1.5 Matična podlaga in tla

Matična podlaga

Območje gozdnogospodarske enote sodi v tektonsko enoto Vzhodnih Alp, ki so na tem mestu zgrajene iz metamorfnega kompleksa, skozi katerega prodirajo mestoma magmatske kamenine. Tako je enota razdeljena na dva velika dela. Zahodni del (k. o. Planina, k. o. Smrečno in del k. o. Bojtina) ima izrazito tonalitno podlago (magmaške kamenine). To je zelo trda, masivna in po sestavi homogena kamnina. Na vzhodnem delu (del k. o. Bojtina in k. o. Frajhajm) pa prevladujejo metamorfne kamenine, med katerimi prevladujejo blestniki s svojimi diaforiti in kvarciti. Glavni sestavini blestnikov sta kremen in sljuda, zelo malo je glincev. Območje blestnikov ni tako enovito kot območje tonalitov. Na manjših površinah se pogosto pojavljajo še amfiboliti ter kvarcitno lojevčevi škrlavci.

Na spodnjem delu Bojtine in srednjem delu Frajhajma nastopajo še marmorji – kristalinski apnenci (sedimentne kamenine), ki so jih izkoriščali že v rimskem času. Neugodno za njegovo gospodarsko vrednost pa je to, da je debelo zrnat z močno primesjo tujih mineralov ter izrazito ploščat in celo škrlav.

Tla

Tla v enoti so pretežno globoka, razen ob strmih jarkih, kjer pride na dan matična kamnina. Škrlavci in gnajsi dajejo za gozdno rast ugodnejše pogoje kot tonalit. Na tonaliti podlagi so tla precej pusta, močno zbita in zaradi obilne primesi glinice za vodo težko prepustna.

Na nastajanje tal vplivajo mnogi faktorji kot so petrografska osnova, lega, nagib, prepustnost, nadmorska višina, padavine, vegetacija. Najmlajša tla so rankerji, ki so tudi zelo plitvi. Pojavljajo se na večjih strminah. Večjo globino in večji delež humusa ima rjavi ranker. Tudi distrična rjava tla so globoka, vendar jim primanjkuje kalcija in magnezija. V manjših zaplatah se pojavlja tudi pravi podzol, ki ga poznamo predvsem iz hladnejših podnebnih območij. Na zamočvirjenih območjih pa so se razvila barjanska tla.

1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost

Površina celotnega območja gozdnogospodarske enote obsega 4.463,66 ha. Od tega je 3.293,56 ha gozdov. Gozdnatost je 73,8 %.

V GGE Smrečno se nahajajo trije tipi krajin (Karta 2):

- gozdnata krajina v osrednjem in jugovzhodnem delu GGE, kjer je gozdnatost 54,8 % ter
- gozdna krajina v severnem in severozahodnem delu GGE, kjer je gozdnatost 94,8 %.

Preglednica 2/D-TK: Tipi krajin v gozdnogospodarski enoti (vir: digitalizacija)

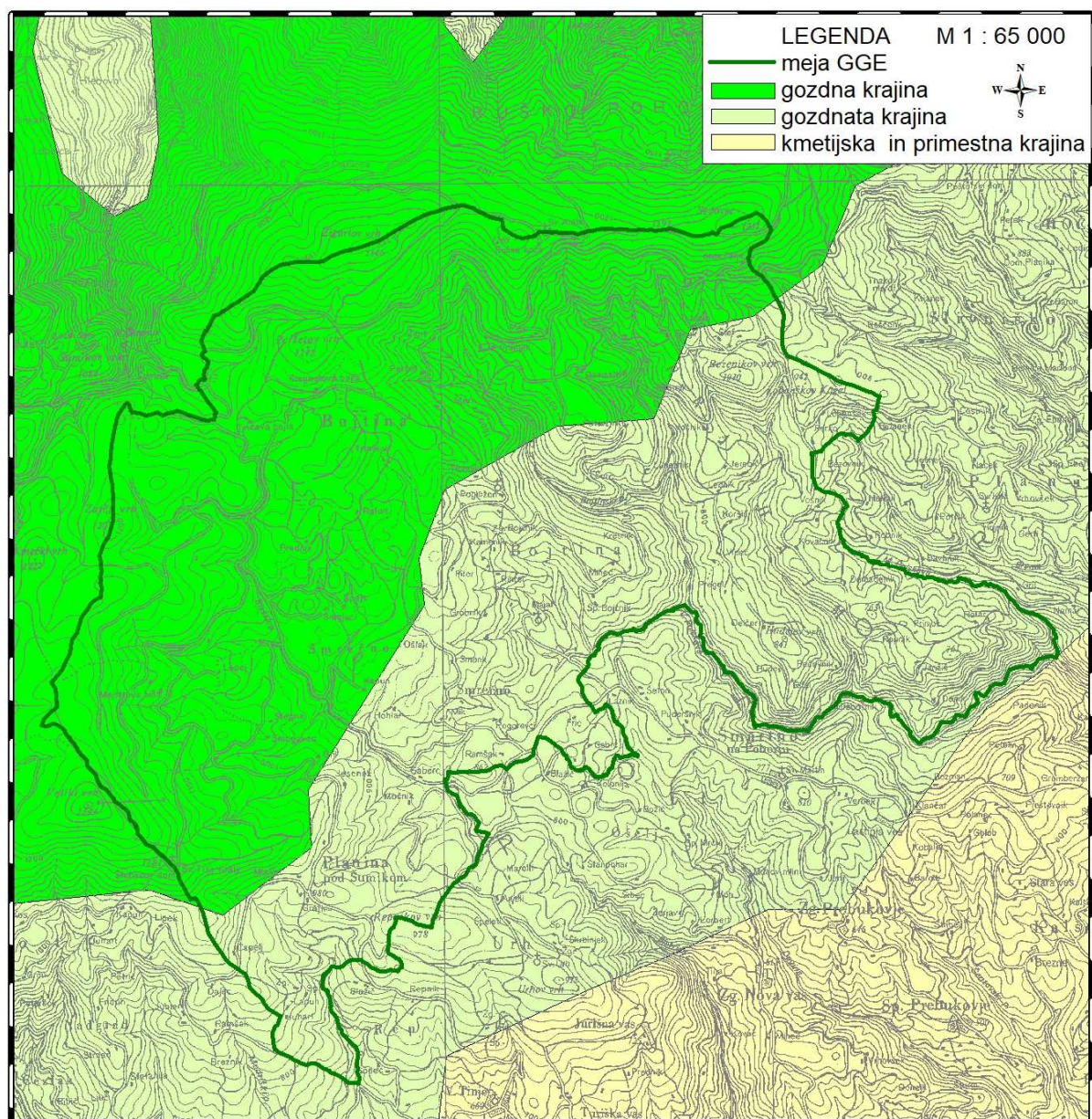
Tip krajine	Površina gozda (ha)	Celotna površina (ha)	Gozdnatost (%)	Delež gozda (%)
Gozdna	2.005,37	2.114,44	94,8	60,9
Gozdnata	1.288,19	2.349,22	54,8	39,1
Skupaj	3.293,56	4.463,66	73,8	100,0

Vsa ostala gozdna zemljišča so obore na površini 1,28 ha. Ostalih površin znotraj gozdnega prostora je 16,58 ha. Od tega: močvirij 2,72 ha, zaraščajočih površin znotraj gozdnega prostora 9,58 in senožeti 4,28 ha.

Preglednica 3/D-GP: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

	Površina (ha)	Delež (%)
Površina gozdnogospodarske enote	4.463,66	100,00
Gozd	3.293,56	73,79
Ostala gozdna zemljišča	1,28	0,03
- daljnovodi	-	-
- obore	1,28	0,03
- rušje	-	-
Gozdni prostor	16,58	0,37
- močvirja	2,72	0,06
- pobočni grušči	-	-
- skalovja in površine nad gozdno mejo	-	-
- senožeti in lazi (ekstenzivna paša)	4,28	0,10
- zaraščajoče površine	9,58	0,21
- infrastrukturni objekti	-	-
- drugo (vodotoki..)	-	-
Negozdni prostor	-	-
- zaraščajoče površine	-	-
- ostale površine znotraj gozda	-	-

Opomba: Površine so ugotovljene z digitalizacijo kartnih prikazov

Karta 2: Krajinski tipi

1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote

Obravnavano območje ni bilo podrobno fitocenološko kartirano, zato so se pri terenskem delu pri opisih sestojev uporabljali opisi gozdnih združb fitocenološkega elaborata Gozdne združbe Vzhodnega Pohorja z okolico Maribora (Smole, 1979), dopolnjeni z lastnimi opažanji.

Gozdovi obravnavane enote po fitogeografski razdelitvi (povzeto po Wraberju, 1969) sodijo v alpsko fitogeografsko območje. Segajo od zgornjegorskega vegetacijskega pasu na severnem in severozahodnem delu, do podgorskega vegetacijskega pasu na skrajnem jugovzhodnem delu gozdnogospodarske enote.

Gozdove gozdnogospodarske enote Smrečno lahko razdelimo v dve razvojni liniji: piceetalno in fagetalno. Piceetalno razvojno smer imajo rastiščni tipi: *Jelovje s praprotni*, *Jelovje s trikrpim bičnikom*, *Smrekovje s trikrpim bičnikom* in *Barjansko smrekovje*. V teh rastiščnih tipih se lahko pospešujejo iglavci, zlasti smreka, jelka in rdeči bor, listavci pa opravljajo v glavnem funkcijo bioloških melioratorjev. Fagetalno razvojno smer imajo rastiščni tipi: *Kisloljubno gradnovo bukovje*, *Predalpsko gorsko bukovje*, *Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico*, *Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico* in *Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom*. V fagetalnih rastiščnih tipih so listavci osnovne drevesne vrste, iglavci pa so jim le primešani.

Vegetacijski tipi so bili pri terenskem opisovanju gozdov določeni na nivoju sestojev.

Sintaksonomska nomenklatura je privzeta iz gozdarskega informacijskega sistema (GIS) (ZGS, 2009; 2011) ter skladna s Tipologija gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov (Kutnar in sod., 2012). Poimenovanje praprotnic in semenk je povzeto po Mali flori Slovenije (Martinčič in sod., 2007).

Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v gozdnogospodarski enoti po skupinah rastišč

Sifra	Skupina gozdnih rastišč / rastiščni tip	Površina (ha)	Delež (%)
21	<i>vrbovja, topolovja, črnojelševja in sivojelševja</i>	4,70	0,1
61100	<i>Gorsko obrežno jelševje in velikojesenovje</i>	4,70	0,1
26	<i>podgorska bukovja na silikatnih kamninah</i>	217,30	6,6
73100	<i>Kisloljubno gradnovo bukovje</i>	217,30	6,6
27	<i>gorska, zgornjegorska in subalpinska bukovja na karbonatnih in mešani</i>	314,00	9,5
63200	<i>Predalpsko gorsko bukovje</i>	314,00	9,5
28	<i>gorska in zgornjegorska bukovja na silikatnih kamninah</i>	1.915,55	58,3
78100	<i>Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico</i>	176,85	5,4
78200	<i>Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico</i>	1.738,70	52,9
30	<i>javorovja, velikojesenovja in lipovja</i>	45,85	1,4
65100	<i>Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom</i>	45,85	1,4
36	<i>jelovja in smrekovja na silikatnih kamninah</i>	794,71	24,1
77100	<i>Jelovje s praprotni</i>	219,34	6,7
77200	<i>Jelovje s trikrpim bičnikom</i>	501,44	15,2
80100	<i>Smrekovje s trikrpim bičnikom</i>	73,93	2,2
37	<i>barjanska smrekovja in ruševja</i>	1,45	0,0
81100	<i>Barjansko smrekovje</i>	1,45	0,0
	Skupaj	3.293,56	100,0

Karta rastišč v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 3)

Opis pomembnejših gozdnih združb

73100 - Kisloljubno gradново bukovje¹

Latinsko ime²: *Quercus-Luzulo-Fagetum*, syn.³: *Castaneo-Fagetum*.

Površina: 217,30 ha (6,6 %).

Razširjenost: Na obravnavanem območju je združba razširjena od nižin pa do nadmorske višine 700/900 m. Je paraklimaksna združba podgorskega in spodnjega dela gorskega pasu.

Rastišče: Prisojne, srednje strme do strme lege. Rastišča so sušna.

Talni tip in matična podlaga: Matična podlaga je nekarbonatna. Tla so srednje globoka do globoka tipična distrična rjava tla s prhnino in surovim humusom. Zaradi prisojnih leg so razmeroma sušna.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: navadna bukev (*Fagus sylvatica*), graden (*Quercus petraea*), navadni beli gaber (*Carpinus betulus*), evropski pravi kostanj (*Castanea sativa*), navadna smreka (*Picea abies*), rdeči bor (*Pinus sylvestris*) idr.

Grmovna plast je slabo razvita. Pojavljajo se: navadna krhlika (*Frangula alnus*), leska (*Corylus avellana*), srhkostebelna robida (*Rubus hirtus*) idr.

Zeliščna plast: belkasta bekica (*Luzula luzuloides*). Spremljevalke: gozdna šašulica (*Calamagrostis arundinacea*), ciklama (*Cyclamen purpurascens*), vijugava masnica (*Deschampsia flexuosa*), dišeča lakota (*Galium odoratum*), okroglostna lakota (*Galium rotundifolium*), gozdna škržolica (*Hieracium murorum*), sedmograška škržolica (*Hieracium rotundatum*), savojska škržolica (*Hieracium sabaudum*), navadni črnilec (*Melampyrum pratense*), škrlatnordeča zajčica (*Prenanthes purpurea*), orlova praprot (*Pteridium aquilinum*), navadni ženikelj (*Sanicula europaea*), navadna zlata rozga (*Solidago virgaurea*), borovnica (*Vaccinium myrtillus*) idr.

Geneza gozdne združbe:

Bukov gozd z belkasto bekico je edafsko pogojena združba. Regresije po preintenzivnem poseganju v gozd potekajo preko več ali manj dolgotrajnega stadija *Betula-Vaccinium* ali *Betula-Deschampsia flexuosa* v smeri primarne združbe.

Rastiščni koeficient: 9.

63200 - Predalpsko gorsko bukovje¹

Latinsko ime²: *Enneaphyllo-Fagetum* var. geogr. *pohoricum*, syn.³: *Lamio orvalae-Fagetum* var. geogr. *Dentaria pentaphyllos*.

Površina: 314 ha (9,5 %).

Razširjenost: Pohorje in Kozjak v predgorskem in gorskem pasu. Pojavlja se malopovršinsko.

Rastišče: V vegetacijskem pasu od 600 do 900 m nadmorske višine, na zmernih in strmih nagibih (20–35°). Vedno v hladnih legah, pobočja so razbrazdana s plitvimi jarki.

Talni tip: Distrična rjava tla.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: jelka (*Abies alba*), bukev (*Fagus sylvatica*), gorski javor (*Acer pseudoplatanus*), gorski brest (*Ulmus glabra*).

Grmovna plast: črni bezeg (*Sambucus nigra*), malina (*Rubus idaeus*).

Zeliščna plast: deveterolistna konopnica (*Cardamine enneaphyllos*), volecvetna mrtva kopriva (*Lamium orvala*), okroglostna lakota (*Galium rotundifolium*), luskastodlakava podlesnica (*Polystichum setiferum*).

¹ Šifra in rastiščni tip po Kutnar in sod. (2012).

² Staro latinsko ime sintaksona oz. združbe po šifrantu ZGS (ZGS, 2009; 2011).

³ Veljavno latinsko ime sintaksona oz. združbe (Marinček in Čarni, 2012).

Geneza gozdne združbe:

Razmeroma stabilna klimatogena združba spodnjega dela montanskega pasu. Močnejše regresije potekajo v smeri zakisovanja.

Rastiščni koeficient: 9.

78100 - Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico¹

Latinsko ime²: *Luzulo-Fagetum*

Površina: 176,85 ha (5,4 %)

Razširjenost: Aconalna gozdna združba naseljuje tople suhe lege v srednjem in spodnjem delu montanskega pasu.

Rastišče: Pretežno tople lege v nadmorskih višinah od 400 do 1.600 m, zmerno strmi do strmi nagibi, pobočja so srednje kamnita, enakomerno razbrazdana z ustaljenimi jarki in grebeni. Rastišča so občasno sušna, temperaturni ekstremi so izrazitejši.

Talni tip in matična podlaga: Petrografski substrat tvorijo silikatne kamnine z zmernim deležem bazičnih elementov ali bazični silikati. Srednje globoka distrična rjava tla s surovim humusom in prhnino. Humusni sloj je zelo plitev.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: navadna bukev (*Fagus sylvatica*), navadna smreka (*Picea abies*), gorski javor (*Acer pseudoplatanus*), jelka (*Abies alba*), jerebika (*Sorbus aucuparia*).

Grmovna plast: zelo slabo razvita, pomladek drevesnih vrst in malina (*Rubus idaeus*).

Zeliščna plast: belkasta bekica (*Luzula luzuloides*), navadna podborka (*Athyrium filix-femina*), gozdne šašulice (*Calamagrostis arundinaceae*), navadna zajčja deteljica (*Oxalis acetosella*), fuksov grint (*Senecio fuchsii*), zajčica (*Prenanthes purpurea*), gozdna škržolica (*Hieracium murorum*), gozdna bekica (*Luzula sylvatica*), vretenčasti salomonov pečat (*Polygonatum verticillatum*), bela čmerika (*Veratrum album*), koprivolistni jetičnik (*Veronica urticifolia*), borovnica (*Vaccinium myrtillus*).

Geneza gozdne združbe:

Bukov gozd z belkasto bekico je edafsko pogojena združba. Regresije po preintenzivnem poseganju v gozd potekajo preko več ali manj dolgotrajnega stadija *Betula-Vaccinium* ali *Betula-Deschampsia flexuosa* v smeri primarne združbe.

Rastiščni koeficient: 9.

Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico¹

Latinsko ime²: *Cardamini savensi-Fagetum* var. geogr. *Abies alba*; syn³. *Savensi-Fagetum pohoricum*.

Površina: 1.738,70 ha (52,9 %).

Razširjenost: Zgornji del gorskega vegetacijskega pasu Pohorja, v mejah od 800/900 do 1.300 m nm.v.

Rastišče: Blago nagnjena, rahlo razgibana pobočja, ki mestoma preidejo v zaravnice ali plitve jarke s potoki.

Talni tip: Srednje globoka do globoka distrična rjava tla. Prevladujejo silikatne kamnine.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: navadna bukev (*Fagus sylvatica*), bela jelka (*Abies alba*), navadna smreka (*Picea abies*), gorski javor (*Acer pseudoplatanus*), jerebika (*Sorbus aucuparia*).

Grmovna plast: jerebika (*Sorbus aucuparia*), malina (*Rubus idaeus*), srhkostebelna robida (*Rubus hirtus*).

Zeliščna plast: zasavska konopnica (*Cardamine waldsteinii*), gorski jetičnik (*Veronica montana*), trolistna penuša (*Cardamine trifolia*), navadna pižmca (*Adoxa moschatellina*), vretenčasti salomonov pečat (*Polygonatum verticillatum*), zelena čmerika (*Veratrum album* subsp. *lobelianum*), goli lepen (*Adenostyles glabra*), platanolistna zlatca (*Ranunculus platanifolius*), navadna gorska ločika (*Cicerbita alpina*), okroglostna lakota (*Galium rotundifolium*) itd.

Rastiščni koeficient: 7.

Jelovje s praprotni¹

Latinsko ime²: *Dryopterido-Abietetum*; syn³.: *Galio rotundifolii-Abietetum*.

Površina: 219,34 ha (6,7 %).

Razširjenost: Naseljuje hladna pobočja ter globlje in senčne jarke.

Rastišče: Razprostira se v nadmorskih višinah od 300 do 900 m, kjer prevladujejo hladne lege, strma do zmerno nagnjena pobočja, vlažni jarki s poudarjeno orografsko pogojeno zračno vlago. Gre za visoko produktivna rastišča.

Talni tip: Distrična rjava tla na filitu in distrična rjava tla na miocenskih peskih, peščenjakih in konglomeratih, s sprsteninasto in prhninasto-sprsteninasto obliko humusa. Matična podlaga je ponavadi zmes nekarbonatnih in karbonatnih kamnin. Tla so rahla, ilovnata, sveža, skeletoidna, bogata z rastlinam dostopnimi hranilnimi snovmi. Ugodne talne in zračne vlažnostne razmere pogojujejo bujno rast vegetacije.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: jelka (*Abies alba*), navadna smreka (*Picea abies*), navadna bukev (*Fagus sylvatica*), navadni beli gaber (*Carpinus betulus*), evropski pravi kostanj (*Castanea sativa*), gorski javor (*Acer pseudoplatanus*).

Grmovna plast: v njej se pojavlja pomladek drevesnih vrst. Med grmovnimi vrstami so pogostejše: srhkostebela robida (*Rubus hirtus*), leska (*Corylus avellana*), malinjak (*Rubus idaeus*), črni bezeg (*Sambucus nigra*).

Zeliščna plast: navadna pižmca (*Adoxa moschatellina*), rebrenjača (*Blechnum spicant*), borerjeva glistovnica (*Dryopteris affinis* subsp. *borreri*), nepravna glistovnica (*Dryopteris affinis* subsp. *affinis*), bodičnata glistovnica (*Dryopteris carthusiana*), širokolistna glistovnica (*Dryopteris dilatata*), dišeča lakota (*Galium odoratum*), okroglostna lakota (*Galium rotundifolium*), hrastovka (*Gymnocarpium dryopteris*), sedmograška škržolica (*Hieracium rotundatum*), rumenkasta bekica (*Luzula luzulina*), dvolistna senčnica (*Maianthemum bifolium*), trpežni golšec (*Mercurialis perennis*), bukovčica (*Phegopteris connectilis*), luskastodlakava podlesnica (*Polystichum setiferum*), navadni ženikelj (*Sanicula europaea*), bukova krpača (*Thelypteris limbosperma*).

Mahovna plast: *Eurynchium striatum*, *Thuidium tamariscinum*, *Atrichum undulatum*, *Mnium cuspidatum*, *Mnium undulatum*, *Marchantia polymorpha*, *Plagiochila asplenoides*.

Geneza gozdne združbe: Združba je edafsko in mezoklimatsko pogojena. Z ustalitvijo in osušitvijo terena preide (glede na stopnjo osušitve) v zakisane oblike, vzporedno s tem tudi naglo pada produktivna sposobnost tal. Z vse večjo osušitvijo in z njo povezano zakisanostjo se združba močno približa piceetalnim (smrekovim) združbam.

Rastiščni koeficient: 17.

77200 - Jelovje s trikrpim bičnikom¹

Latinsko ime²: *Bazzanio-Abietetum*, syn³.: *Bazzanio-Abietetum*.

Površina: 501,44 ha (15,2 %).

Razširjenost: Kot paraklimaksna združba ni vezana na vegetacijski pas. Pojavlja se širom po Sloveniji.

Rastišče: Uspeva v klimaconalnem in vegetacijskem pasu visokogorskega bukovega gozda. Naseljuje ravne ali rahlo nagnjene predele. Osnovni pogoj za razvoj rastiščnega tipa je razmeroma revna petrografska podlaga, na srednje globokih do globokih tleh s še dobrim talnim vodnim

režimom, vendar nikoli s prekomerno navlaženostjo tal, ki bi lahko sprožila proces pseudoglejizacije.

Talni tip: Distrična rjava tla, razvila so se na kislih, metamorfnih, nekarbonatnih kamninah. Matična podlaga je kremenovo-sericitov filit. Distrična rjava tla opredeljuje ohrični, plitev, blede obarvan horizont, ima slabo izraženo strukturo in je zelo trd, ko je suh. Plitev humusno akumulativen A horizont se nadaljuje v tipičen kambičen Bv horizont, ki je ilovnat in rumenorjave barve. pH vrednost tal je nižja od 5. Organska snov je slabše razkrojena, favna bogata, a maloštevilna po vrstah.

Značilna rastlinska kombinacija:

Drevesna plast: jelka (*Abies alba*), navadna smreka (*Picea abies*).

Grmovna plast: je slabo razvita, v njej se pojavlja pomladek omenjenih drevesnih vrst in jerebika (*Sorbus aucuparia*). Med grmovnimi vrstami je najpogostejša srhkostebelna robida (*Rubus hirtus*).

Zeliščna plast: navadna podborka (*Athyrium filix-femina*), rebrenjača (*Blechnum spicant*), vijugava masnica (*Deschampsia flexuosa*), širokolistna glistovnica (*Dryopteris dilatata*), navadna glistovnica (*Dryopteris filix-mas*), svilničasti svišč (*Gentiana asclepiadea*), gozdna škrčolica (*Hieracium murorum*), alpski in gozdni planinšček (*Homogyne alpina*, *H. sylvestris*), belkasta bekica (*Luzula luzuloides*), dlakava bekica (*Luzula pilosa*), brinolistni lisičjak (*Lycopodium annotinum*), kijasti lisičjak (*Lycopodium clavatum*), gozdni črnilec (*Melampyrum sylvaticum*), navadna zajčja deteljica (*Oxalis acetosella*), orlova praprot (*Pteridium aquilinum*), borovnica (*Vaccinium myrtillus*), zdravilni jetičnik (*Veronica officinalis*).

Mahovna plast: *Bazzania trilobata*, *Rhytidiadelphus loreus*, *Leucobryum glaucum*, *Pleurozium schreberi*, *Rhytidiadelphus triquetrus*, *Plagiothecium undulatum*, *Polytrichum formosum*.

Geneza gozdne združbe: Paraklimaksna gozdna združba je edafsko pogojena zaradi ekstremnih edafskih razmer.

Rastiščni koeficient: 15.

1.1.8 Živalski svet

Gozdnogospodarska enota Smrečno leži na gozdnatem blagem južnem pobočju Pohorja. Prisojne lege, strukturirani in rastiščno pestri gozdovi, pretežno gozdna in gozdnata krajina posuta z večjimi in manjšimi kmetijskimi površinami, ugoden padavinski režim in obilica vodotokov, se odražajo tudi v pestrosti favne. V opisu živalskega sveta se omejujemo samo na kvalifikacijske vrste območij NATURE 2000 in na najpomembnejše vrste divjadi, oz. prostoživeče živali, ki so predmet lova.

Kvalifikacijske vrste območij NATURE 2000 v GGE Smrečno

Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov kvalifikacijskih vrst območij NATURE 2000

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata
Dvoživke			
hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)	Vrsta se pojavlja na celotnem območju SAC Pohorje, zlasti na območjih mokrišč in občasnih vodnih teles.	Je gozdna vrsta, ki išče zavetje pod kamni in odmrli kosi lesa, v skalnih razpokah v grmovju ali v svetlih gozdnih robovih, kjer lahko preživi poletna obdobja mirovanja in prezimuje; tipična mrestišča hribskega urha so nezasenčene občasne luže v ali blizu gozda. Je šibko konkurenčna pionirska vrsta, ki naseljuje življenjske prostore v zgodnjem stadiju naravne sukcesije (glinokopi, kamnolomi, kolesnice v gozdu), ko je prisotnih manj plenilcev in kompetitorjev.	Neugodno - stanje se slabša**
veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>)	Vrsta se pojavlja na celotnem območju SAC Pohorje, zlasti na območjih mokrišč in občasnih vodnih teles.	Je vrsta gričevnatega in hribovitega sveta. Najraje se razmnožuje v srednje velikih kalih ali stoječih mirnih vodah z bujnim obrežnim in vodnim rastlinjem in čisto vodo, ki se zelo redko izsušijo; prisotnosti rib večinoma ne tolerira.	Neugodno - stanje se slabša**

Metulji			
črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)	Vrsta je vezana na območja gozdov ob potokih.	Vrsta potrebuje listnate do mešane presvetljene gozdove od nižin do 1000 metrov nadmorske višine z visokim deležem vrzeli, jas in gozdnih robov z dobro zastopanim zeliščnim in grmovnim slojem in vrstno bogatimi travniki v bližini gozdov. Za prehrano gosenic so potrebne v gozdu in gozdnem robu v jeseni zlasti rastline iz rodov <i>Lamium</i> , <i>Urtica</i> , <i>Epilobium</i> in spomladi zlasti <i>Corylus</i> , <i>Rubus</i> , <i>Lonicera</i> , <i>Salix</i> in <i>Quercus</i> .	Ugodno**
gozdni postavnež (<i>Euphydryas maturna</i>)	Obrežni pasovi ob potokih s pritoki.	Vrsta potrebuje listnate do mešane presvetljene in vrzelaste gozdove z drevesnimi vrstami iz rodov jesen (<i>Fraxinus</i>), topol (<i>Populus</i>) in vrba (<i>Salix</i>), z visokim deležem grmovja v podrasti in gozdnih robovih.	Neugodno - stanje se slabša**
Raki			
navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)	Večina vseh potokov pod 1000 metrov n. v.	V Sloveniji je razširjen predvsem v porečju Drave in Save. Večina najdišč koščaka leži med 200-600 m nadmorske višine ter v vodah s povprečnim strmcem manj kot 15 0/00 (15 m na 1000 m potoka).	Negodno - se izboljšuje**
Ptice			
koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>)	Vrsta opredeljuje celotno območje SPA Pohorje.	Pomemben ekološki dejavnik, ki v veliki meri vpliva na naselitev koconogega čuka, je prisotnost starih, debelih bukev oziroma zapuščenih dupel črne žolne (<i>Dryocopus martius</i>). Raje ima senčne, zatišne lege in mrazišča, kjer je manj kompetitivnih vrst in plenilcev. Preferira gozd z malo ali brez podrasti. Izrazito se izogiba naseljem, ker v njih in njihovi bližini gnezdi lesna sova, ki je glavni plenilec koconogega čuka. Občutljiv je na posege v neposredni bližini gnezda in poseke velikosti nad 2 ha. Koconogi čuk ima majhen teritorij, zato lahko na primernem območju pride do večjih gostot. Za gnezditveno uspešnost potrebuje strukturiran gozd z dupli in gozdnimi jasnami ali posekami v območju ca. 1 km ² .	Ref. vrednost: 50 parov*
gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>)	Vrsta opredeljuje celotno območje SPA Pohorje.	Vrsta strukturiranih gozdov s številnimi presvetlitvami in pestro sestavo drevesnih vrst. Zahteva pionirske faze gozda (območja mladja), površine v zaraščanju. Habitat: zmes starejših presvetljenih sestojev z bogato podrastjo (tako zeliščno kot grmovno plastjo). Enomernih monotonih sestojev brez podrasti ne poseljuje. Za uspešno gnezditveno potrebuje območje od 10-30 ha strukturiranega gozda s podrastjo, jasnami oz. posekami (dovolj plodonosnih rastlin, zlasti leske, jerebike, jelše, breze).	Številčnost populacije ni znana
črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>)	Vrsta opredeljuje celotno območje SPA Pohorje izvzemši večja območja travinj in zaselkov.	Iglasti in jelovo-bukovi gozdovi s številnimi presvetlitvami in vrzelmi. Omejena je na starejše sestoje z dovolj velikim številom potencialnih gnezdišč (debela drevje, predvsem bukve). Pomembna so predvsem drevesa, ki imajo ravno deblo in imajo na višini 4-10 metrov malo stranskih vej ter so na tej višini debela vsaj 35 cm. Potrebuje dovolj veliko mrtvo lesno maso, ki ji nudi potrebno količino hrane.	Ref. vrednost: 80 parov*
mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>)	Vrsta opredeljuje celotno območje SPA Pohorje.	Iglasti in jelovo-bukovi gozdovi z jasnami nad 1000 metrov n.v. Za gnezditveno uspešnost potrebuje strukturiran gozd z dupli in gozdnimi jasnami ali posekami v območju 2-10 km ² . Hrani se pretežno z majhnimi pticami in sesalci.	Ref. vrednost: 50 parov*

triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>)	Celotno ovršje SPA Pohorje nad 1200 metrov n.v.	Omejujoč dejavnik za prisotnost vrste ni nadmorska višina, temveč prisotnost iglavcev (smreke in jelke, manj bora). Izbira goste gozdove z velikim številom dreves na enoto površine. Gnezdi v duplu drevesa, pogosto mrtvega ali oslabelega. Zahteva tudi predele z veliko gostoto larv lubadarjev <i>Scolytidae</i> in kozličkov <i>Cerambycidae</i> . Največji delež triprstih detlov živi v klimakalni fazi višinskih iglastih gozdov ter v pragozdnih ostankih. Izmed drevesnih vrst ima najraje jelko zaradi sušečih se vrhov in odmrlih vej. Pojavlja se tudi na predelih, kjer je zaradi snegoloma ali žledoloma večje število polomljenih oziroma sušečih se dreves. Najvišjo gostoto dosega v klimakalnih sukcesijskih fazah z obnavljajočimi se vrzelmi, skalnatimi bloki in manjšimi barji. Najpomembnejši dejavnik, ki odločilno vpliva na prisotnost triprstega detla je velik delež odmrlega lesa.	Ref. vrednost: 30 parov*
črna štokrlja (<i>Ciconia nigra</i>)	Na območju se pojavlja v času gnezditvenega obdobja, širše območje Bojane.	Poplavni gozdovi, vlažni travniki, stoječe in tekoče sladke vode; za gnezditveno uspešnost potrebuje strukturiran gozd z visokimi debelimi drevesi in mirnimi conami, v polmeru do 4 km od gnezda pa prehranjevalne površine s prevladujočimi vlažnimi travniki, stoječimi in tekočimi sladkimi vodami; hrani se pretežno z dvoživkami, ribami in drugimi vretenčarji.	Ref. vrednost: 6 parov*
sloka (<i>Scolopax rusticola</i>)	Širše območje mokrišč z obrobni gozdovi in travniški.	Ptica gozdnatih pokrajin. Med gnezdenjem domuje v različnih tipih gozda prepređenimi z jasnami in z delom gozda s posekami ali mejitvijo na barje.	Ref. vrednost: 10 parov*

Vir: Splošna ocena populacije (SDF, Stanje ohranjenosti po poročilu RS po 17. členu Direktive o habitatih iz leta 2013; Poročilo RS po 12. členu Direktive o pticah 2008, PUN2000 iz leta 2014)). Opombe: * na celotnem območju Natura 2000 Pohorje, ** na celotnem območju alpske biogeografske regije.

Najpomembnejše vrste divjadi, oz. prostoživeče živali, ki so predmet lova v GGE Smrečno

Preglednica 6/D-SH: Stanje habitatov divjadi

Vrsta	Opis habitata	Zahteve vrste do habitata	Ocena stanja habitata
Srna (<i>Capreolus capreolus</i>)	Celotno območje GGE	Travišča, polodprt gozdni prostor, koridorji za prehode med ekosistemi, ustrezna dolžina gozdnega roba.	Ugodno
Navadni jelen (<i>Cervus eleaphus</i>)	Celotno območje GGE	Strnjeni gozdni kompleksi s pasišči	Ugodno
Gams (<i>Rupicapra rupicapra</i>)	Jugovzhod GGE, strmine nad potokom Polskava	Strmi odmaknjeni predeli nad potokom Polskava	Ugodno
Divji prašič (<i>Sus scrofa</i>)	Celotno območje GGE	Strnjeni gozdni kompleksi s travniki in njivami	Ugodno
Lisica (<i>Vulpes vulpes</i>)	Celotno območje GGE	Gozdnata krajina z veliko gozdnih robov in omejkov.	Ugodno
Kuna belica (<i>Martes foina</i>)	Celotno območje GGE	Gozdnata krajina z veliko gozdnih robov in omejkov. Prisotnost strmih skalnatih in nedostopnih pobočjih in opuščeni kmetijskih objektov.	Ugodno
Kuna zlatica (<i>Martes martes</i>)	Gozdnati predeli GGE	Strnjeni gozdovi z malo motnjami.	Ugodno

Srna (*Capreolus capreolus*)

Prisotna je na celotnem območju GGE, vendar njena relativna številčnost pada z višjimi nadmorskimi višinami. Ta vertikalna razširjenost je pogojena z vplivom mikroklimatskih razmer in vplivom kulturne krajine. Migracije, ki so značilne za to vrsto, so v prvi vrsti povezane z višino snežne odeje, ko je ta visoka, se srnjad pomakne v nižje ležeče predele. Vpliv na objedenost gozdnega mladja je v primerjavi z jelenjadjo pri srnjadi manjši; manjši vpliv na to vrsto pa imajo tudi nemir in ostale motnje iz okolja.

Navadni jelen (*Cervus elaphus*)

Jelenjad je avtohtona vrsta divjadi, ki naseljuje centralno Pohorje, predvsem njegove vzhodne predele. Najbolj številčna je zaradi ugodnih življenjskih pogojev prav na območju obravnavane gozdnogospodarske enote. Zaradi njenih prehranjevalnih potreb, velikosti in stalne prisotnosti ima jelenjad med vsemi prostoživečimi živalmi v GGE največji vpliv na gozd in dogajanja v njem. V šestdesetih letih prejšnjega stoletja so avtohtono pohorsko jelenjad križali z jelenjadjo iz nižinskega

panonskega sveta, pri čemer je bil glavni motiv poudarjanje lovskogospodarske funkcije. S tem so se močno spremenile osnovne značilnosti populacije. Takšna spremenjena populacija ni bila kos ekološkim razmeram, ki vladajo na Pohorju in kmalu so se pokazale negativne posledice tega posega – pojavile so se številne poškodbe v gozdovih, predvsem v obliki lupljenja in obgrizenja drevja. Zaradi spremenjene sestave drevesnih vrst v pohorskih gozdovih lahko jelenjad bistveno (negativno) vpliva na obnovo gozdov. Hkrati se ji zaradi posegov v prostor krči življenjski prostor, zaraščanje travnih površin pa pomeni izgubo pomembnega vira prehrane, ki jo lahko nadomesti le v gozdu. Na populacijo močno in negativno vplivajo motnje iz okolja, predvsem hrup, ki so posledica vožnje z avtomobili, motokros motorji, motornimi sanmi, neprimernega časa in oblike sečnje. Ti dejavniki povzročajo povečano porabo energije pri jelenjadi zaradi nemira in posledično večjo porabo hrane.

Gams (*Rupicapra rupicapra*)

V obravnavani gozdnogospodarski enoti živi majhna a stabilna skupina gamsov na skrajnem jugovzhodnem delu enote, na prisojnih strminah nad potokom Polskava. Občasno se gams pojavlja tudi na severnem in severozahodnem delu gozdnogospodarske enote, kamor občasno prehaja s severne strani Pohorja. Zaradi majhne številčnosti je njegov vpliv na okolje zanemarljiv.

Divji prašič (*Sus scrofa*)

V enoti je stalno prisoten. Njegov vpliv na rastlinsko komponento gozdnega ekosistema ni problematičen, ima pa populacija negativni vpliv na negozdne površine: pašnike, travnike in njive posejane s koruzo in ovsom. Prisotnost te živalske vrste vpliva tudi na populacije nekaterih redkih in ogroženih vrst, kakor tudi na nekatere kvalifikacijske vrste. Zagotovo pa ima vrsta v gozdovih tudi pomembno pozitivno ekološko vlogo.

Lisica (*Vulpes vulpes*)

Prisotna je na območju celotne gozdnogospodarske enote. Nenehno pojavljanje bolezni (garje) pri lisicah kaže na njihovo visoko številčnost, ki ima lahko izrazito negativen vpliv tudi na številčnost gozdnih kur.

Od zveri se poleg lisice v gozdnogospodarski enoti pojavljajo še: kuna belica in zelo redko kuna zlatica. Malo številni so tudi jazbeci.

1.2 Površina in lastništvo gozdov

Površina gozdov ob zadnjem urejanju je bila ugotovljena z digitalizacijo gozdnega roba začrtanega ob terenskem popisu gozdov, s pomočjo DOF (CAS 2016) in digitalnega modela krošenj lidarskega skeniranja leta 2014. V zadnjem ureditvenem obdobju se je površina gozdov zmanjšala za 63,3 ha. Do zmanjšanja površin gozdov v obravnavani gozdnogospodarski enoti je prišlo zaradi natančnejše digitalizacije gozdnega roba. Iz gozda so bile izločene nekatere ceste, ki so bile ob prejšnjem urejanju vključene v gozd. Krčitev je bilo 23,72 ha.

Preglednica 7/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Površina gozda	3.187,23	106,33	3.293,56
Delež (%)	96,8	3,2	100,0

V GGE prevladujejo zasebni gozdovi, ki jih je 96,8 %. Delež državnih gozdov se je glede na stanje ob urejanju pred desetimi zmanjšal iz 23,3 % na 3,2 %, zaradi vrnitve posesti prvotnim lastnikom v postopkih denacionalizacije.

Preglednica 8/LS: Posestna struktura po posesti (vir: indeks gozdnih posestnikov).

Velikost gozdne posesti	Število posesti	Površina ha	Delež %	Pov. posest ha
do 1 ha	99	27,05	0,9	0,27
1 do 5 ha	59	151,58	4,8	2,57
5 do 10 ha	20	129,77	4,1	6,49
10 do 30 ha	66	1.213,63	38,1	18,39
30 do 100 ha	20	766,73	24,1	38,4
nad 100 ha	4	897,17	28,2	224,29
Skupaj:	268	3.185,93	100,0	11,89

Skupno število vseh zasebnih posesti je 268. Posesti, manjše kot 5 ha gozda, obsegajo 5,7 % površin zasebnih gozdov. Gozdne posesti večje od 10 ha obsegajo dobrih 90 % površin zasebnih gozdov. Povprečna gozdna posest meri 11,89 ha in se je v zadnjih 10-tih letih zmanjšala za 0,19 ha.

Preglednica 9/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki, vir: indeks gozdnih posestnikov)

Velikost gozdne posesti	Sestava v %			
	po številu posestnikov		po gozdni površini	
	% v razredu	kumulativa (%)	% v razredu	kumulativa (%)
do 1 ha	48,3	48,3	1,3	1,3
1 do 5 ha	20,7	69,0	6,7	8,0
5 do 10 ha	8,0	77,0	7,3	15,3
10 do 30 ha	16,6	93,6	35,9	51,2
30 do 100 ha	4,9	98,5	24,5	75,7
nad 100 ha	1,5	100,0	24,3	100,0
Skupaj	100,0		100,0	

Preglednica 10/D-LS: Razvoj posestne sestave (vir: indeks gozdnih posestnikov)

Velikost gozdne posesti	Delež (%) Leto 2009	Delež (%) Leto 2019	Število lastnikov	Število lastnikov (kumulativa)
do 1 ha	43,8	48,3	198	198
1 do 5 ha	24,0	20,7	85	283
5 do 10 ha	12,3	8,0	33	316
10 do 30 ha	16,7	16,6	68	384
30 do 100 ha	2,7	4,9	20	404
nad 100 ha	0,5	1,5	6	410

V zadnjih desetih letih se je povečal delež lastnikov v velikostnem razredu gozdne posesti nad 30 ha, predvsem zaradi končanja nekaterih denacionalizacijskih postopkov. Zaradi dedovanj se je povečal delež lastnikov v razredu velikosti posesti do 1 ha.

Ugodna posestna struktura, ki se je v zadnjem desetletju še nekoliko izboljšala, predstavlja temelj načrtnemu gospodarjenju z gozdovi.

1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

Enota obsega pohorske gozdove na južnem delu Pohorja, kjer prevladujejo v glavnem nezahtevni tereni za delo v gozdu. Zaradi dobre prehodnosti je enota dobro prepletena s cestnim omrežjem, ki je v pretežni meri javnega značaja in služi sočasno tudi transportu lesa.

Dolžina gozdnih cest znaša 19,8 km, javnih cest pa je 95,3 km. Glavne prometne žile so državna cesta Areh-Šumik-Osankarica in občinske ceste Šmartno na Pohorju-Areh, Tri cerkve-Jamce, Jamce-vikendi, Slovenska Bistrica-Osankarica, Veliko Tinje-Planina, ostale ceste se na te navezujejo.

Povprečna gostota cest, primernih za gozdno proizvodnjo, znaša 34,7 m/ha. Za spravilo in prevoz lesa se ob ugodnih vremenskih pogojih uporabljajo še številne nekategorizirane ceste, poljske poti, ki niso zavedene v nobeni evidenci. Gostota zadošča racionalnemu gospodarjenju z gozdovi in se je v zadnjem desetletju za malenkost povečala. Glavni razlog temu je sodobnejša, računalniška obdelava podatkov in izdelava digitalne baze podatkov cest na občinah, ki jih nato zbira in obdeluje Geodetska uprava RS. Izboljšala se je tudi kvaliteta javnih cest, saj občine v svojih

razvojnih programih poudarjajo predvsem razvoj infrastrukture. Vsakoletni problem pa predstavljajo škode na cestnem omrežju ob obilnejših padavinah, ki jih povzročajo potoki in pritoki, ki so hudourniškega značaja.

Preglednica 11/D-C: Odprtost gozdov s cestami

Vrsta cest	Produktivne km	Povezovalne km	Skupaj km	Gostota cest m/ha
Gozdne ceste	19,8	0,0	19,8	6,0
Javne ceste	94,7		95,3	28,7
Skupaj	114,5		115,1	34,7

Opomba: pri izračunu gostote cestnega omrežja so upoštevane samo produktivne ceste. Za produktivne javne ceste smo upoštevali tiste, ki potekajo skozi gozd ali v bližini gozda (do 200 metrov) in je na njih mogoče nakladati les. Podatek Skupaj javne ceste je povzet iz GGN za mariborsko gozdnogospodarsko območje za obdobje 2011-2020 (2011).

Javne ceste so le pogojno primerne za gospodarjenje z gozdovi, saj je potrebno upoštevati veljavno zakonodajo pri delih v varovalnem pasu oziroma na cestnem telesu. Trenutno na obravnavanem območju status ceste - občinska cesta, ne ovira nakladanje lesa, vendar pa se s strogim upoštevanjem zakonodaje lahko to hitro spremeni.

Vse gozdne ceste ležijo v zasebnih gozdovih in v občini Slovenska Bistrica.

Glede na namen, rabo in tehnične elemente so gozdne ceste razvrščene v naslednje kategorije:

- 31 % je razvrščenih v kategorijo G2 (gozdne ceste na katerih je poleg prometa, namenjenega gospodarjenju z gozdovi, pomemben tudi vsakodnevni javni promet). So utrjene, stalno prevozne, na njih se zagotavlja vzdrževanje po potrebi oziroma tekoče vzdrževanje, če cesta vodi do kmetij.
- 69 % je razvrščenih v kategorijo G3 (gozdne ceste, ki odpirajo manj kot 1.000 ha gozda in na njih prevladuje promet, namenjen gospodarjenju z gozdovi). So delno utrjene in so prevozne v suhem vremenu, vzdrževanje se zagotavlja po potrebi.

Preglednica 12: Pregled gozdnih cest v gozdnogospodarski enoti

Šifra	Potek	Dolžina (m)
120601	Tinčeva bajta	314
120602	Žuraj-odcep Fregl	3.954
120605	Donik-Rovtart	2.202
120607	Tinčeva bajta-Bajgot vrh	554
120608	Pevec bajta-Robec	2.098
120609	Pevec bajta-Požarišče	4.015
120610	Tratice	1.122
120611	Mihlove mlake	542
120613	Bolnica	2.486
120614	Grilov vrtec	1.541
120617	Močnik-ribnik	706
120669	Cahej-Greh križ	267
	Skupaj	19.801

Turizem in rekreacija v svoji agresivni obliki (množično gibanje z motornimi vozili, negativni vplivi množičnega nabiranja gozdnih sadežev, odlaganje smeti, vandalizem) še posebej negativno vplivata na rastlinski in živalski svet. Za zagotavljanje potrebnega miru v mirnih conah in zimovališčih je v letu 2004 ZGS v sodelovanju z lastniki zemljišč in lokalnimi skupnostmi določil poseben režim prometa na posameznih gozdnih cestah (prepoved prometa za vsa vozila, dovoljeno za potrebe gospodarjenja z gozdovi). Gozdne ceste oziroma njihovi odseki, kjer je določen omenjen poseben režim prometa, so dodatno označene s prometnimi znaki za prepoved prometa za vsa vozila in z dopolnilno tablo »Dovoljeno za potrebe gospodarjenja z gozdovi«.

Preglednica 13: Pregled gozdnih cest, kjer je določen poseben režim prometa

Šifra	Potek	Dolžina (m)
120607	Tinčeva bajta - Bajgot vrh	554
120609	Pevec bajta - Požarišče	4.015
120610	Tratice	1.122
120611	Mihlove mlake	542
120613	Bolnica (del)	500
	Skupaj	6.733

Dobra odprtost gozdov in v glavnem za delo v gozdu nezahtevni tereni omogočajo mehanizirano traktorsko spravilo lesa (spravilo po tleh) od panja do ceste skoraj na celotni površini gozdov v enoti; le okrog 1 % gozdnih površin je potencialno primernih za spravilo z žičnico. V preteklosti so se tudi na terenih z večjim naklonom (kjer so nagibi terena primerni za z žičnico) gradile vlake, ki danes omogočajo mehanizirano traktorsko spravilo lesa od panja do ceste.

Oviro pri spravilu lesa predstavlja kakovost vlak, ki marsikje zaostajajo za standardi (nakloni, slabo vzdrževanje), pa tudi globoki erozijski jarki, ki so nastali zaradi erozijskih procesov na nekdanjih animalnih vlakah. Ti jarki, ki po večini potekajo po vpadnici terena, onemogočajo mehanizirano spravilo lesa z bočnih strani vlak, hkrati pa so ponekod neprevozni zaradi zožitve dna.

Povprečna pravilna razdalja znaša okoli 400 metrov. Slabše odprti so predeli, kjer je traktorsko spravilo daljše od 800 m, vendar je te površine le 60 ha (1,8 % površine enote).

Preglednica 14/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)

Način spravila	Površina		Spravilna razdalja - v %					
	ha	%	do 200m	200-400m	400-600m	600-800m	800-1200m	nad 1200m
S traktorjem	3.264,79	99,1	14,4	52,9	24,4	6,5	1,8	0,0
Z žičnico	28,77	0,9	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	3.293,56	100,0	14,3	53,2	24,2	6,5	1,8	0,0

Pri spravilu lesa prevladujejo kmetijski traktorji z zelo različno stopnjo prilagoditve za delo v gozdu. Tipi traktorjev, različnih starosti, so zelo raznoliki. Velika pomanjkljivost je, da so to v večini za delo v gozdnih prelahki kmetijski traktorji, opremljeni pa so z montažnimi tritočkovnimi vitli (Tajfun, Krpan) z ročnim upravljanjem in vlečno močjo pod 5 t. Vedno več lastnikov večjih gozdnih posesti pa uporablja pri spravilu lesa adaptirane kmetijske traktorje s pogonom na vsa kolesa, opremljene z daljinsko vodenimi 6 tonskimi dvobobenskimi vitli. Lastniki traktorjev opremljenih z vitli opravijo občasno spravilo lesa tudi sosedom ali vitel posodijo. Narašča pa uporaba gozdarskih traktorskih prikolic, opremljenih s hidravlično nakladalno napravo, ki pomenijo velik korak in napredek pri spravilu in transportu gozdnih lesnih sortimentov. Sečnjo v večini primerov lastniki opravijo sami, razen lastnikov, ki živijo v mestih.

1.4 Družbeno gospodarske razmere

Gospodarska enota Smrečno leži na območju, za katerega je značilna redka poselitev. Del enote, ki leži nad 1.000 m n.m.v. je nenaseljen, v predelu med 800 in 1000 m prevladujejo celki, nižje pa najdemo posamezne kmetije in manjše skupine hiš. Večjih naselij ni.

S prehodom na tržno ekonomijo so se po letu 1991 gospodarske razmere za gozdne posestnike precej spremenile. Po ukinitvi obvezne prodaje gozdno lesnih sortimentov družbeno gozdnogospodarski organizaciji, v našem primeru Gozdnemu gospodarstvu Maribor - TOK Slovenska Bistrica, se je v letih 1991-93 močno razmahnila nenadzorovana sečnja in prodaja lesa različnim lesnim trgovcem.

Z začetkom delovanja Zavoda za gozdove so revirni gozdarji v skladu z novo sprejeto zakonodajo prevzeli dela in naloge, ki jih je predpisal takrat veljaven Zakon o gozdovih.

Veliko lastnikov večje gozdne posesti na tem območju se je opremilo s kakovostnimi tračnimi ali krožnimi žagami za razrez hlodovine in drogov. Lastniki žag tudi danes odkupujejo les od drugih lastnikov gozdov, da dosežejo boljši izkoristek žage in si na ta način povečajo svoj dohodek. Na drobno prodajajo vse vrste žaganega lesa.

Glavna dejavnost kmetij je govedoreja - mlekarstvo in reja pitancev, gozdarstvo ostaja dodatna gospodarska dejavnost.

Skozi gozdove gozdnogospodarske enote je speljanih precej označenih planinskih poti, za katere skrbijo lokalna planinska društva. Na relaciji Areh-Žigartov vrh-Tinčeva bajta in naprej proti Bajgotu poteka Slovenska planinska transverzala. Na skrajnih mejah enote so trije planinski domovi in sicer Ruška koča na Arehu, počitniški dom Zarja v bližini Areha in penzion Jakec pri Treh kraljih. Zaradi bližine mest in lahke dostopnosti prevladujejo prehodni gosti, ki prihajajo na enodnevnne družinske izlete ob vikendih in počitnicah.

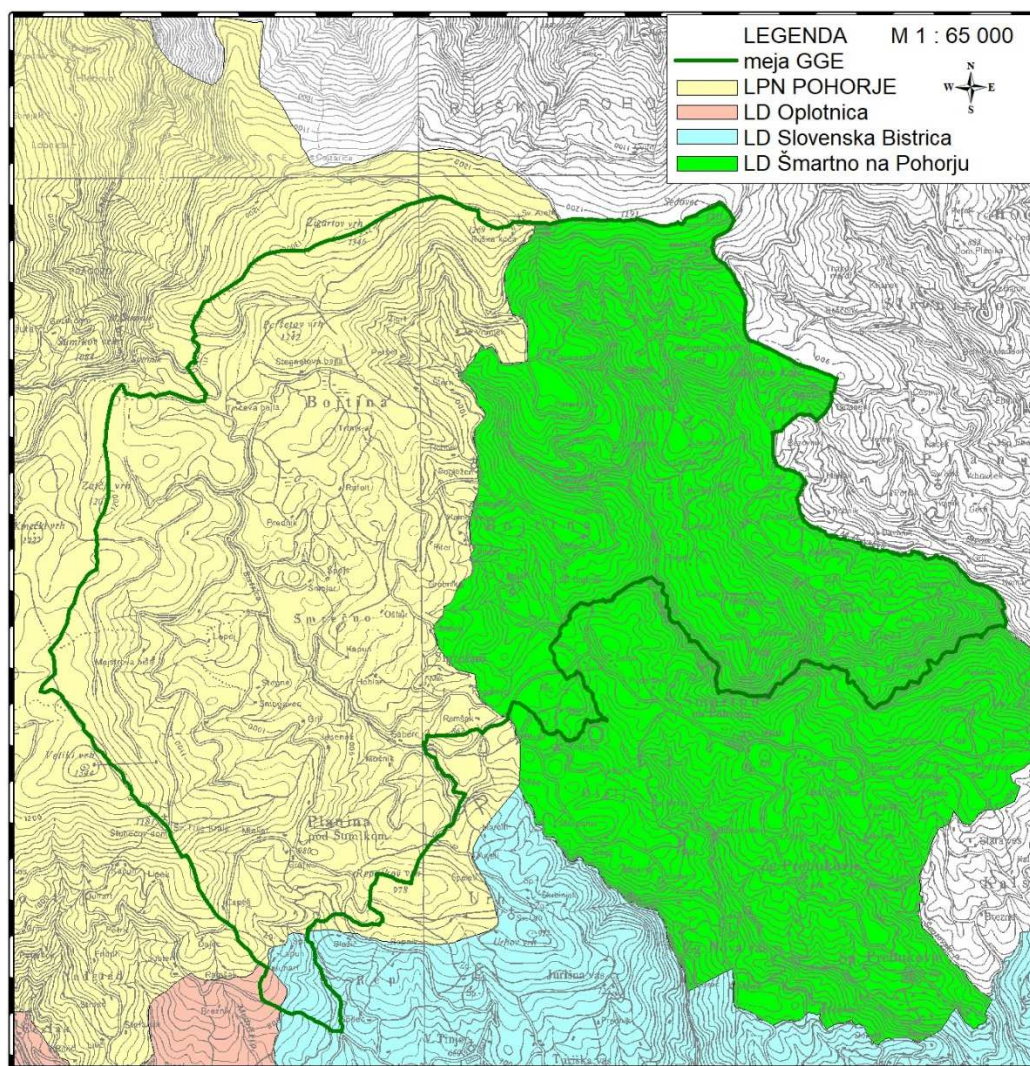
Poleti območje obiskujejo pohodniki in motorizirani turisti, pozimi prihajajo smučarji. Edino smučišče v enoti je pri Treh kraljih. Bližnja smučišča na Arehu niso v obravnavani gozdnogospodarski enoti, medtem ko leži manjši delež tekaških prog, ki potekajo po pohorskem grebenu Areh-Žigartov vrh in na južni strani Žigartovega vrha, v tej enoti.

Navedena turistična, planinska, športno-rekreativna dejavnost je v gozdovih omejena predvsem na označene steze in širše preseke, oziroma na neposredno bližino turističnih objektov, zato na redno gospodarjenje z večnamenskimi gozdovi nima večjega vpliva.

1.5 Gospodarske in druge dejavnosti, povezane z gozdom

1.5.1 Lovstvo

Karta 3: Pregledna karta lovišč

Gozdnogospodarska enota se razprostira preko treh lovišč: lovišče LPN Pohorje, lovišče Šmartno na Pohorju, lovišče Slovenska Bistrica. Vsa naštetá lovišča segajo v enoto le z delom svoje površine. Vsa naštetá lovišča spadajo v VI. Pohorsko lovsko upravljavsko območje.

Preglednica 15/D-LD: Pregled lovišč

Šifra	Ime lovišča	Pov. gozda lovišča v GGE (ha)	Opomba
0617	LPN Pohorje	2.152,27	Del
0634	Šmartno na Pohorju	1.111,25	Del
0635	Slovenska Bistrica	30,04	Del
	Skupaj	3.293,56	

1.5.2 Kmetijstvo

Glavna kmetijska dejavnost na tem delu Pohorja je živinoreja - mlekarstvo in reja govejih pitancev. Sodobne večje kmetije imajo lastne travnike in pašnike, poleg teh uporabljajo še površine v najemu. Vsi rejci živine sodelujejo s svetovalnimi ustanovami s področja živinoreje, veterine in splošnega kmetijstva. Za usklajeno, načrtno in kvalitetno prirejo mesa ter mleka so upravičeni do državnih subvencij. Urejene so zbiralnice mleka in redni odvoz mleka v dolino.

Zaradi nenehnega povečevanja čred živine se povečujejo tudi potrebe po dodatnih površinah za pridelovanje krme. Zato je bilo v preteklem desetletju vloženih veliko zahtevkov za izvedbo krčitev gozdnih površin, ki so jih lastniki želeli spremeniti v kmetijske. Največ primerov je bilo v katastrskih občinah Frajham in Klačje.

Zaradi visokih nadmorskih višin in razgibane konfiguracije terena je obdelovalne zemlje malo. Zato pridelava poljščin ne ustvarja tržnih viškov. Pridelki se večinoma porabijo v lastnem kmetijskem gospodarstvu.

1.5.3 Poselitev

Predniki Slovencev so se najprej naselili na varnejših, manj mokrotnih območjih. Kasnejša kolonizacija je počasi segala višje. Še zlasti intenzivna je bila med 12. in 14. stoletjem.

Zelo zgodaj je bil poseljen jugovzhodni del Pohorja. Že ob koncu 13. stoletja se omenjata naselji Bojtina in Smrečno. Novoselci so skrčili gozdove do višine, do katere še uspevata ječmen in rž. Zaradi ugodnih južnih in jugovzhodnih ekspozicij so kmetije na tem delu Pohorja posejane zelo visoko. Tako leži kmetija Mom na višini 975 m, Romastnik na višini 990 m in Žigart na 1.026 m nadmorske višine.

Območje je vrhunec poselitve doseglo konec 19. stoletja. Na prelomu stoletja se je število prebivalcev nekoliko zmanjšalo, po letu 1931 pa ponovno naraslo. Z razvojem industrije v dolini po letu 1961 se je pričel proces selitve v nižino in posledica tega je bila deagrarizacija. Število prebivalcev na gospodinjstvo se je zmanjšalo - še posebej v višje ležečih naseljih.

Najpogostejša oblika naselij so razložena naselja in samotne kmetije. Te prevladujejo predvsem v višjih nadmorskih višinah.

Poseben pečat krajini daje tipična zemljiško lastninska razdelitev na celke. Za samotne kmetije je značilna gruča stavb s skupnim dvoriščem, ki jo sestavlja stanovanjska hiša z dvema ali večimi gospodarskimi poslopji.

V preteklem stoletju je bila klasična stanovanjska hiša pritlična, s strmo streho, ki je bila pokrita s škodlami ali slamo. Hlev je bil zidan, ostale stavbe so bile zgrajene iz brun. Za kmečki dom je bila značilna črna kuhinja brez dimnika. Dim iz kurišč so odvajali skozi odprta vrata ali skozi luknje v zidu.

Gospodarsko poslopje je bilo grajeno v dveh etažah. V pritličju je bila klet, prostor za živino in po potrebi še preša. Prvo nadstropje je bilo namenjeno spravilu krme in žita. Žal so te značilnosti s hitro gradnjo v zadnjih desetletjih večinoma izginile.

Za to območje je še zmeraj značilna migracija v nižinske predele. Predvsem mlajše generacije zapuščajo Pohorje in se naseljujejo predvsem v bližini Slovenske Bistrice. Kljub temu obstanek

kmetij ni ogrožen. K temu so veliko pripomogli sistemi sofinanciranja in financiranja, s katerimi država in Evropska skupnost načrtno izboljšujeta pogoje kmetovanja tudi na tem območju.

1.5.4 Infrastruktura

Gozdovi oziroma gozdni prostor gozdnogospodarske enote je dobro odprt s prometnicami. Tako je na tem območju okoli 100 km cest - od tega 22 % gozdnih. Ostale so v lasti in upravljanju občine. Osnovno cestno omrežje je bilo dograjeno do leta 1960.

Kasneje so bile zgrajene ceste za dostop do posameznih kmetij in izvedene rekonstrukcije že obstoječih cest. Ceste, tako gozdne kot javne, so bile v obdobju med letoma 1990 in 1995 slabo vzdrževane. Po letu 1995 se je začelo redno in načrtno vzdrževanje cest na tem območju. Danes so vse dobro vzdrževane, večina javnih je asfaltiranih z urejenim sistemom odvodnjavanja.

V gozdovih gozdnogospodarske enote je veliko vodnih izvirov, mnogi od teh služijo za vodne zbiralnice, ki z vodo oskrbujejo posamezne kmetije oziroma skupine kmetij.

Vse kmetije imajo elektriko, večina pa tudi telefonske povezave.

1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru

Preko območja enote poteka veliko elektrovodov in telefonskih linij.

Vodo tukajšnjih potokov izkorišča za pridobivanje električne energije kar šest manjših hidroelektrarn: Kapunova in Smolarjeva na Bistrici ter Riflova, Pečenikova, Donikova in Groberžanova na Polskavi.

V enoti najdemo tudi opuščen kamnolom ob potoku Polskava (k.o. Frajhajm) – Donikov pruh, v katerem so pridobivali material za nasutje cest. Območje nekdanjega odkopa pa se zarašča.

1.5.6 Ostale gospodarske dejavnosti

Nekatere večje kmetije, ki imajo v lasti tudi večje površine gozdov, so opremljene z žagami za razrez hlodovine. Lastniki z njimi razrežejo hlodovino pridobljeno iz lastnih gozdov, prav tako pa izvajajo tudi usluge ostalim lastnikom gozdov.

Pri Treh kraljih najdemo edini turistično rekreativni center na območju gospodarske enote, ki je pozimi zanimiv za smučarje, poleti pa postane odlična izhodiščna točka za pohodnike in kolesarje.

V zadnjih letih se je močno razmahnila vožnja z motorji in motornimi sanmi, ki poteka po gozdnih cestah vlakah in brezpotjih. Hrup, ki ga vozila povzročajo je moteč za tamkajšnje prebivalce in obiskovalce gozdov ter močno vznemirja živalski svet. Znatne so poškodbe na gozdnih tleh.

1.6 Požarno ogroženi gozdovi

Za načrtovanje ukrepov varstva gozdov pred požari se gozdovi razvrščajo v štiri stopnje požarne ogroženosti, in sicer:

- 1. stopnja požarne ogroženosti: zelo velika ogroženost;
- 2. stopnja požarne ogroženosti: velika ogroženost;
- 3. stopnja požarne ogroženosti: srednja ogroženost;
- 4. stopnja požarne ogroženosti: majhna ogroženost.

Stopnje požarne ogroženosti se določajo po odsekih, pri čemer se upoštevajo:

- lastnosti gozda: sestava drevesnih vrst, razvojna faza,
- dejavniki zunaj gozda: srednja letna temperatura, srednja letna količina padavin, srednja letna relativna vlažnost zraka, moč in pogostost vetra, periodičnost sušnih obdobj, vrsta tal, ekspozicija, nadmorska višina, nagib, objekti v gozdu in druge posebnosti, ki povečujejo požarno ogroženost.

Gozdove GGE Smrečno uvrščamo v kategorijo požarno manj ogroženih gozdov.

Gozdov z zelo veliko in veliko požarno ogroženostjo v GGE ni. Gozdov s srednjo požarno ogroženostjo je 538,71 ha, z majhno požarno ogroženostjo pa 2.754,85 ha.

Povečana požarna ogroženost naravnega okolja se pojavlja ob pomanjkanju padavin v času mirovanja vegetacije (november–marec) in v dolgih sušnih obdobjih v poletnem času, ko je tudi največji obisk ljudi v gozdovih. Problematičen je velik obisk turistov in rekreativcev v času poletne sezone (junij, julij, avgust). V poletni sezoni se obiskovalci gozdov pogosto odločajo za kurjenje (pikniki) v gozdnem okolju. Nadzor nad to dejavnostjo je zelo težaven, saj je težko napovedati, kdaj in kje se bodo obiskovalci odločili za pripravo ognja.

Karta požarne ogroženosti gozdov v merilu 1 : 25000 je podana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (KARTA 12).

V preteklem desetletnem obdobju v gozdnogospodarski enoti nismo zabeležili gozdnih požarov.

1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

Gozdnogospodarska enota je razdeljena na 81 oddelkov s povprečno površino 55,11 ha (v oddelek so vključene tudi negozdne površine) in na 221 odsekov s povprečno površino gozda 14,90 ha. Oddelki so oblikovani znotraj 4 katastrskih občin. Meje ureditvenih enot praviloma potekajo po naravnih mejah (grebeni, jarki, potoki), in infrastrukturnih objektih (ceste, vlake) tako, da načeloma ne sekajo mej parcel. Če je mogoče, so odseki oblikovani tako, da zajemajo posest enega lastnika. V odsek so združene parcele ene vrste lastništva (zasebni gozdovi, državni gozdovi).

Pri obnovi načrta so bile potrebne nekatere minimalne spremembe mej odsekov. Podrobnejši pregled spremenjenih odsekov je prikazan v prilogi načrta.

1.8 Organiziranost javne gozdarske službe

Gospodarjenje z gozdovi v gozdnogospodarski enoti Smrečno je v pristojnosti Zavoda za gozdove Slovenije, območne enote Maribor, krajevne enote Slovenska Bistrica. GGE je razdeljena med dva revirja: Planina in Šmartno na Pohorju.

Pristojna gozdarska inšpekcijska služba se nahaja v Mariboru.

2 Prikaz funkcij gozdov

Da bi gozdovi lahko izpolnjevali zahteve, ki jih imajo do njih gozdni posestniki in drugi uporabniki prostora, smo pri izdelavi načrta ovrednotili funkcije gozdov, ugotovili nasprotja med različnimi rabami prostora ter nakazali smernice za rabo gozdov.

Osnova za vrednotenje funkcij gozdov v GGE so Območni gozdnogospodarski načrt za GGO Maribor 2011–2020, pretekli GGN GGE Smrečno 2009–2018, terenski opisi, Naravovarstvene smernice... 2018, Splošne kulturnovarstvene usmeritve ...2019, Smernice s področja upravljanja z vodami ...2016.

Pohorje je pomembno ekološko območje, ki izstopa po biotski raznovrstnosti in tudi ohranjenosti. Za ovršje Pohorja so značilni habitati gorskih iglastih gozdov borealnega tipa, visoka barja in vodni habitati kot so jezera in povirja številnih potokov. Za pobočja Pohorja so značilne globoke doline potokov in vmesna pobočja v obliki hrbtov, ki se spuščajo do vznožij. Pomemben habitat so potoki, ki so v naravnem stanju. Pohorje se ponaša z velikim številom endemitov ter zavarovanimi in ogroženimi rastlinskimi in živalskimi vrstami.

Za Pohorje, silikatno gorsko območje, je značilna velika gozdnatost in velika pestrost habitatnih tipov (travišča, bukovi in smrekovi gozdovi, ruševje, barjanska smrekovja, prehodna barja, potoki). Območje predstavlja življenjski prostor redkih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst. Našeta območja so s stališča ohranjanja biotske raznovrstnosti izjemnega pomena, zato je v njih, na površini 3.296,86 hektarjev, poudarjena funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti 2. stopnje. To so območja Nature 2000, ekološko pomembnega območja (EPO) in mirnih con. V ekocelicah in na območju prehodnih barij (Prednikovo, Trtnikovo in Stegnetovo močvirje) je na površini 14,66 hektarjev funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti poudarjena na 1. stopnji. Gozdovi na površini 2.243,04 ha, ki ležijo na širšem vodovarstvenem območju, imajo poudarjeno hidrološko funkcijo 2. stopnje. Linijsko je hidrološka funkcija na 2. stopnji poudarjena ob potokih. Dolžina vseh vodotokov v enoti je 145,13 km. Gozdovi na strmih pobočjih z naklonom nad 35° in pohorska barja imajo poudarjeno funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev 1. stopnje.

Socialne funkcije se pojavljajo na grebenu Pohorja v pasu, ki se razteza od Zarje do Treh kraljev. Rekreatijska, turistična in estetska funkcija so poudarjene v okolici koč in smučišč (Ruška koča, Žigartov vrh, Trije kralji, Zarja) in v 50 metrskega pasu ob planinski transversali. Neokrnjena narava in številne naravne znamenitosti privabljajo številne obiskovalce predvsem v poletnem času, smučanje na urejenih smučiščih na Treh kraljih pa tudi pozimi. Poučna funkcija je poudarjena ob gozdni učni poti na Bojtini. Funkcija varovanja naravnih vrednot je poudarjena na območjih naravnih vrednot (Prednikovo, Trtnikovo in Stegnetovo močvirje, Frajhajm – nahajališče serpentinita). Funkcija kulturne dediščine je poudarjena na območjih kulturnih spomenikov (partizanska bolnišnica Jesen, cerkev sv. Areh ...).

Celotna GGE je izločena kot Območje pričakovanih naravnih enot Pohorje (OPNV), nahajališče redkih mineralov in kamnin.

V enoti prevladujejo gozdovi s poudarjeno lesnoproizvodno funkcijo. Gozd v enoti predstavlja osnovo za proizvodnjo kvalitetnih sortimentov in s tem sočasno zagotavlja socialno varnost gozdnim posestnikom. Na 1. stopnji, kjer je mogoče dolgoročno sekati letno nad 5 m³ bruto lesne mase na hektar, ima lesnoproizvodno funkcijo poudarjeno kar 99,6 % (3.278,99 ha) gozdov.

Funkcije gozdov so ovrednotene s tremi stopnjami poudarjenosti:

1. stopnja: funkcija določa način gospodarjenja z gozdom;
2. stopnja: funkcija pomembno vpliva na način gospodarjenja z gozdom;
3. stopnja: funkcija le deloma vpliva na način gospodarjenja z gozdom.

Funkcije so ovrednotene in prikazane po gozdno funkcijskih enotah in zajemajo gozd ter druga negozdna zemljišča, ki so z gozdom ekološko povezana (ZG,1993 in nasl.) ter skupaj z gozdom zagotavljajo uresničevanje funkcij.

Objekti manjši kot 3 ha so praviloma zajeti kot točke, reke, potoki in poti pa kot linije. Točkovne in linijske enote v površinskem pregledu niso zajete, prikazane pa so na karti funkcij gozdov. Poudarjenost hidrološke vloge ob vodotokih se upošteva tam, kjer tečejo reke in potoki skozi gozd, v širini 50 m na vsako stran, ter tam, kjer so struge porasle s pasovi obvodne drevnine.

Funkcije, ki se v gozdovih pojavljajo ploskovno so navedene v prilogi načrta E4 Opisi sestojev kot »Funkcije v odseku«. Osnovne usmeritve so zapisane kot »Usmeritve za zagotavljanje funkcij gozdov«, navedene so v »Opombah«, kjer so navedeni tudi prisotni točkovni objekti.

Preglednica 16 podaja površine gozdnega prostora, v katerem se pojavljajo funkcije. Navedene so površine posameznih funkcij brez prekrivanja.

Preglednica 16/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj ha
	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	
Varovanje gozdnih zemljišč in sestojev	57,90	1,7		0,00	0,0		3.253,62	98,3		3.311,52
Hidrološka funkcija	0,00	0,0		2.243,04	67,7		1.068,48	32,3		3.311,52
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	14,66	0,4		3.296,86	99,6		0,00	0,0		3.311,52
Klimatska funkcija	0,00	0,0		0,00	0,0		3.311,52	100,0		3.311,52
Zaščitna funkcija	0,00	0,0		0,00	0,0		0,00	0,0		0,00
Higiensko-zdravstvena funkcija	0,00	0,0		0,00	0,0		3.311,52	100,0		3.311,52
Obrambna funkcija	0,00	0,0		0,00	0,0		0,00	0,0		0,00
Rekreacijska funkcija	101,59	3,1		0,00	0,0		3.209,93	96,9		3.311,52
Turistična funkcija	101,59	3,1		0,00	0,0		3.209,93	96,9		3.311,52
Funkcija varovanja naravnih vrednot	4,35	0,1		3.307,17	99,9		0,00	0,0		3.311,52
Poučna funkcija	0,00	0,0		0,00	0,0		3.311,52	100,0		3.311,52
Raziskovalna funkcija	0,00	0,0		0,00	0,0		0,00	0,0		0,00
Estetska funkcija	10,01	100,0		0,00	0,0		0,00	0,0		10,01
Lesnoproizvodna funkcija	3.278,99	99,6		10,22	0,3		4,35	0,1		3.293,56
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin	0,00	0,0		3.239,08	100,0		0,00	0,0		3.239,08
Lovnogospodarska funkcija	0,00	0,0		0,00	0,0		0,00	0,0		0,00
Funkcija varovanja kulturne dediščine	0,00	0,0		31,45	100,0		0,00	0,0		31,45

2.1 Ekološke funkcije

Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

1. stopnja poudarjenosti na površini 57,90 ha.

Prednikovo, Trtnikovo in Stegnetovo močvirje ter gozdovi na kompaktni matični podlagi z naklonom nad 35°; odseki: 73D,E, 74B,C.

Hidrološka funkcija

2. stopnja poudarjenosti na površini 2.243,04 ha.

Gozdovi na širšem vodovarstvenem območju (državni nivo). Gozdovi ob vodotokih v 25 metrskega pasu na vsako stran vodotokov. Dolžina vseh vodotokov, ki potekajo po gozdu GGE je 115,4 kilometrov. Ob vodotokih je funkcija poudarjena linijsko in ni prikazana na karti.

Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti

1. stopnja poudarjenosti na površini 14,66 ha.

Gozdovi, ki so pomembni za ohranitev redkih živalskih in rastlinskih vrst na območju: Prednikovega, Trtnikovega in Stegnetovega močvirja, večje ekocelice. Manjše ekocelice so na karti funkcij prikazane točkovno. Linijsko je funkcija na prvi stopnji poudarjena ob potokih Polskava, Bistrica in Lobnica.

2. stopnja poudarjenosti na površini 3.296,86 ha.

Je poudarjena v gozdovih na zavarovanih območjih in na območjih naravnih vrednot, EPO in Natura 2000, ki so navedena v preglednici (Preglednica 17), ter na območjih mirnih con, ki so pomembne za obstoj in ohranitev populacij različnih vrst prostoživečih živali.

Območji EPO in Natura 2000 se prekrivata, prekrivata se tudi območji Natura 2000. Območje EPO zajema vse gozdove GGE, območji Natura 2000 pa skoraj vse gozdove GGE.

Preglednica 17: Površine gozdov na območjih EPO in NATURA 2000

	Ime	Identifikacijska številka/koda	Površina v GGE (ha)	Površina gozd (ha)
EPO	Pohorje	41200	4.463,66	3.293,56
EPO skupaj			4.463,66	3.293,56
NATURA 2000	SAC Pohorje	SI3000270	4.461,11	3.292,77
	SPA Pohorje	SI5000006	2.226,02	1.990,79
NATURA 2000 skupaj			6.687,13	5.283,56

*Opomba: Navedene so površine brez prekrivanja.

EPO Pohorje

Med prostranimi gozdnimi površinami prevladujejo evropsko pomembni bukovi gozdovi na kislih tleh *Luzulo-Fagetum*, v soteskah ob potokih pa mešani listnati gozdovi *Tilio Acerion*. Na ovršju je večje število visokih barij in ruševja, na slemenih zahodnega Pohorja pa so večje površine travnišč tipa vrstno bogati *Nardetum*. Vsi našteti habitatni tipi so za ohranitev biodiverzitete izrednega pomena. Ohranjeni avtohtoni bukovi gozdovi in drugi listnati gozdovi vzhodnega dela Pohorja so habitat ogroženih in mednarodno varovanih vrst hroščev alpskega in bukovega kozlička ter rogača, ki se pojavlja predvsem v nižjih toplih delih. Strme doline potokov so pomemben habitatni tip listnatih gozdov ob potokih, z večjim deležem velikega jesena so pomembni tudi kot habitat ogroženih vrst metuljev, predvsem črnega apolona in gozdnega postavneža. V ohranjenih naravnih strugah potokov živi rak koščak. Gorski gozdovi so habitat številnih redkih in ogroženih ptic, zlasti ruševca, divjega petelina, gozdnega jereba, malega skovika, koconovega čuka, triprstega detla, goloba duplarja in povodnega kosa. Sakralni objekti s svojo okolico so pomemben habitat netopirjev - malega podkovnjaka in vejicatega netopirja.

Območja EPO in Natura so bila kriterij pri izločevanju funkcijskih enot, 2. stopnje poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. Območja EPO in NATURA so navedena po odsekih v Obrazcu E 4 - Opis gozda pod opombami.

Območja EPO in Natura 2000 so prikazana v kartnem delu načrta, Prostorski del načrta, KARTA 6.b.

V preglednicah so navedeni habitatni tipi, vrste ptic ter rastlinske in živalske vrste, ki so vezane na gozdne površine v GGE, ki so bili kriterij za izločevanje posebnih varstvenih območij (Natura 2000).

Preglednica 18/N-SPA : Natura POV (SPA) in SAC (POO) območje

Koda in ime	Status	Vrste in habitatni tipi vezani na gozdni prostor
SI3000270 Pohorje	SAC	Habitatni tipi: - Bukovi gozdovi (<i>Luzulo-Fagetum</i>) - Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (<i>Vaccinio-Piceetea</i>) - Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih - Prehodna barja Vrste: - Črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>) - Navadni koščak (<i>Austroptarmia torrentium</i>) - Veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>) - Hribski urh (<i>Bombina variegata</i>) - Gozdni postavnež (<i>Euphydryas maturna</i>) - Nepravi sršaj (<i>Asplenium adnigrum</i>)
SI5000006 Pohorje	SPA	Vrste: - Črna štorclja (<i>Ciconia nigra</i>) - Gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>) - Mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>) - Koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>) - Triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>) - Črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>) - Sloka (<i>Scolopax rusticola</i>)

Preglednica 19/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi

Habitatni tip/vrsta	Območje habitatnega tipa	Ekološke zahteve habitatnega tipa	Velikost cone (ha) znotraj SAC	velikost cone (ha) znotraj GGE	Ocena stanja na območju
HT 9110 Bukovi gozdovi (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	SI3000270 Pohorje: Predvsem vzhodni in severni del Pohorja do višine 1000/1100 metrov. Območje precej fragmentirano. V GGE območje: Sedovec, Rovte (Rotart, Donik), Capelj.	Paraklimaksna združba bukovega gozda z belkasto bekico (<i>Luzulo-Fagetum</i>) porašča tople prisojne lege in pretežno strma rastišča, vezana je na geološko podlago blestnikov in gnajsov, kjer so tla zmerno vlažna in srednje rodovitna. Pojavlja se od nižin pa do vrha Pohorja, kjer se v višjih predelih vriva na območje visokogorskega bukovega gozda. V nižjem pasu bukovega gozda se poleg bukve pojavljajo še toploljubne vrste (graden, beli gaber, pravi kostanj), v višjem delu pa se uveljavlja višinska varianta acidofilnega bukovega gozda (<i>Polygonato verticillati-Luzulo-Fagetum</i>), kjer še vedno dominira bukev, primešani pa sta ji jelka, smreka in gorski javor. Nadmorske višine do 1000/1100 m.	1.509,46	59,78	neugodno stanje - se izboljšuje U 1 + **
HT 9410 Kislopljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (<i>Vaccinio-Piceetea</i>)	Tratice, severno od Rafoltovega vrha.	Mraziščni gozdovi, nizke povprečne temperature, reliefno pogojena rastišča (mrazišča), dolga proizvodna in regeneracijska doba. Conalna združba zgornjega dela gorskega pasu: surovi humus; nizke povprečne letne temperature; drevesne vrste: smreka (<i>Picea abies</i>), macesen (<i>Larix decidua</i>), bukev (<i>Fagus sylvatica</i>), gorski javor (<i>Acer pseudoplatanus</i>).	1.255,64	35,62	neugodno stanje - stabilno U1 = **
HT 9180 Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih	HT se nahaja fragmentirano ob potokih in grapah.	Razširjenost v kolinskem pasu (400m) do visokogorskega pasu (1200m). Pojavljajo se mozaično znotraj bukovih združb, znotraj jelovih in gorskih bukovij na vlažnih pobočjih ter tudi v skalnatih jarkih in v vrtačah. Združba uspeva pretežno na karbonatni podlagi. Drevesna plast : gorski javor (<i>Acer pseudoplatanus</i>), veliki jesen (<i>Fraxinus excelsior</i>), bukev (<i>Fagus sylvatica</i>), jelka (<i>Abies alba</i>) posamično.	1.228,17	202,28	neugodno stanje - se slabša U 1 - **
HT 7140 Prehodna barja	Habitati tip se pojavlja mestoma na območju Prednikovskega, Trtnikovskega in Stegnetovega močvirja.	Ekološka podoba habitatnega tipa je razmeroma pestra, kar se odraža tudi v pestri vegetaciji. Podlago habitatnega tipa večinoma pokriva plitva površinska voda, podtalnica ali voda z obrobja.	84,04	1,33	neugodno stanje - stabilno U1 = **
veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>)	Vrsta se pojavlja na celotnem območju SAC Pohorje, zlasti na območjih mokrišč in občasnih vodnih teles.	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	27.568,11	4.460,96	neugodno stanje - se slabša U 1 - **
hrbski urh (<i>Bombina variegata</i>)	Vrsta se pojavlja na celotnem območju SAC Pohorje, zlasti na območjih mokrišč in občasnih vodnih teles.	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	27.568,11	4.460,96	neugodno stanje - se slabša U 1 - **
navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)	Večina vseh potokov pod 1000 metrov n. v.	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	164,38	41,47	neugodno stanje - se izboljšuje (U1+)**
črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)	Vrsta je vezana na območja gozdov ob potokih.	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	3.605,48	736,36	ugodno stanje (FV)**

gozdni postavnež (<i>Euphydryas matura</i>)	Obrežni pasovi ob potokih s pritoki.	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	2.457,71	856,03	neugodno stanje - se slabša U 1 - **
nepravi sršaj (<i>Asplenium adulterinum</i>)	Rastišče se nahaja v odseku 28072C in 28073E - zahodni del in je zavarovano kot naravni spomenik (293 - Polskava, nahajališče serpentinita).	Specifične habitatne zahteve po serpentinu kamninski podlagi. V gozdu uspeva predvsem v sestojih navadne smreke in rdečega bora. Je slabo konkurenčna vrsta in poseljuje le pretežno gola območja. Vrsta ni zelo občutljiva na vremenske razmere.	18,95	10,32	

Preglednica 20/KVP: Kvalifikacijske vrste ptic

Vrsta	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Območje pomembno za vtsto	Ekološke zahteve	Referenčna vrednost ugodnega stanja
koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>)	18.633,66	2.209,14	Preferira gozd z malo ali brez podrasti. Občutljiv je na posege v neposredni bližini gnezda in poseke velikosti nad 2 ha. Za gnezditveno uspešnost potrebuje strukturiran gozd z dupli in gozdnimi jasami ali posekami v območju ca. 1 km ² .	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	ref. vred.: 50 parov*
gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>)	18.633,66	2.209,14	Strukturiranega gozda s podrastjo, jasami oz. posekami, kjer je dovolj plodonosnih rastlin, zlasti leske, jerebike, jelše, breze.	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	Številčnost populacije ni znana
črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>)	18.478,67	2.156,10	Iglasti in jelovo-bukovi gozdovi s številnimi presvetlitvami in vrzelmi.	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	ref. vred.: 80 parov*
mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>)	18.624,68	2.208,59	Iglasti in jelovo-bukovi gozdovi z jasami nad 1000 metrov n.v.	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	ref. vred.: 50 parov*
triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>)	11.467,84	776,38	Gosti gozdovi iglavcev z veliko odmrlega drevja.	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	ref. vred.: 30 parov*
črna štoklja (<i>Ciconia nigra</i>)	17.841,38	2.025,70	Iglasti in jelovo-bukovi gozdovi s številnimi presvetlitvami in vrzelmi.	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	ref. vred.: 6 parov*
sloka (<i>Scolopax rusticola</i>)	6.762,56	122,22	Različni tipi gozdov, preprejeni z jasami in posekami.	Poglavje 1.1.8 - Živalski svet	ref. vred.: 10 parov*

Vir: Splošna ocena populacije (SDF, Stanje ohranjenosti po poročilu RS po 17. členu Direktive o habitatih iz leta 2013; Poročilo RS po 12. členu Direktive o pticah 2008, PUN2000 iz leta 2014)). Opombe: * na celotnem območju Natura 2000 Pohorje, ** na celotnem območju alpske biogeografske regije, ¹ – ustreznost conacije vrste na območju GGE se preveri na terenu.

Znotraj območij Natura so bile izločene upravljaljske cone.

Celoten gozdni prostor SAC-SPA (POO-POV) Pohorje 3270-5006-CGP

Cona je vezana na celoten gozdni prostor na območju GGE.

Površina: 3.311,52 ha.

Vrste: Veliki pupek (*Triturus carnifex*), hribski urh (*Bombina variegata*), črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*), gozdni postavnež (*Euphydryas matura*), navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*), črna štoklja (*Ciconia nigra*), črna žolna (*Dryocopus martius*) se nahajajo na celotnem območju UC 3270- 5006-CGP znotraj GGE Smrečno.

Nepravi sršaj (*Asplenium adulterinum*) se nahaja v odsekih 28072C in 28073E.

Upravljavska cona 3270-5006-A

Območje z relativno visoko zastopanostjo borovnice v pritalni plasti. Območje je pomemben del življenjskega prostora koconogih kur. Tratice, severno od Rafoltovega vrha.

Površina: 36,87 ha.

Habitatni tip: Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (*Vaccinio-Picetea*).

Vrste: triprsti detel (*Picoides tridactylus*), gozdni jereb (*Bonasa bonasia*).

Upravljavska cona 3270-5006-B

Območje je precej fragmentirano. Z gozdnogojitvenimi ukrepi se pospešuje bukev v vseh razvojnih fazah.

Površina: 11,98 ha.

Habitatni tip: Bukovi gozdovi (*Luzulo-Fagetum*)

Upravljavska cona 3270-5006-C

Gre za manjše ojezeritve in za barjanska okna: Habitatni tip prehodnih barj se pojavlja mestoma na širšem območju Tinčeve bajte. Za vsa območja je značilna odsotnost gozdne proizvodnje.

Površina: 1,13 ha.

Habitatni tip: Prehodna barja.

Vrste: triprsti detel (*Picoides tridactylus*), gozdni jereb (*Bonasa bonasia*), koconogi čuk (*Aegolius funereus*), mali skovik (*Glaucidium passerinum*), sloka (*Scolopax rusticola*).

Upravljavska cona 3270-5006-F

HT se nahaja fragmentirano ob potokih in grapah.

Površina: 196,06 ha.

Habitatni tip: Javorovi gozdovi (*Tilio-Acerion*) v grapah in na pobočnih gruščih.

Upravljavska cona 5006-G

Obsega večino gozdnega prostora. Predstavlja osrednjo cono za kvalifikacijske vrste ptic omrežja Natura 2000 na Pohorju.

Površina: 705,66 ha.

Vrste: triprsti detel (*Picoides tridactylus*), koconogi čuk (*Aegolius funereus*), mali skovik (*Glaucidium passerinum*).

Upravljavska cona 5006-H

Zunanje območje SPA Pohorje.

Površina: 2.555,79 ha.

Vrste: koconogi čuk (*Aegolius funereus*), mali skovik (*Glaucidium passerinum*), gozdni jereb (*Bonasa bonasia*), črna žolna (*Dryocopus martius*).

2.2 Socialne funkcije

Rekreacijska in turistična funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površini 101,59 ha.

Gozdovi v okolici Treh Kraljev, Areha, Žigartovega vrha in Zarje. Ob planinski transversali in gozdni učni poti je funkcija poudarjena linijsko.

Poučna funkcija

1. stopnja poudarjenosti.

Linijsko ob gozdni učni poti na Bojtini.

Estetska funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površini 10,01 ha.

Na širšem območju kulturnih spomenikov; Cerkev Treh kraljev in Partizanska bolnišnica Jesen.

Funkcija varovanja naravnih vrednot

1. stopnja poudarjenosti na površini 4,35 ha.

Naravni spomeniki: Prednikovo, Trtnikovo in Stegnetovo močvirje.

2. stopnja poudarjenosti na površini 3.307,17 ha.

Gozdovi na zavarovanih območjih, na območjih naravnih vrednot in na območjih pričakovanih naravnih vrednot (OPNV). Celotna GGE leži na OPNV Pohorje, nahajališče redkih mineralov in kamnin. Zavarovana območja in območja naravnih vrednot so navedena v preglednici (Preglednica 21). Ob potokih: Bistrica, Polskava in Lobnica, je funkcija ohranjanja naravnih vrednot poudarjena linijsko. Drevesna naravna dediščina in naravne vrednote so na karti funkcij prikazane točkovno.

Preglednica 21: Seznam zavarovanih območij in pripadajočih varstvenih režimov

ZAP. ŠT.	IME	STATUS	ODSEK	VARSTVENI REŽIM*
316	Bojtina, Stegnetovo močvirje, pohorsko barje	naravni spomenik	28058C	Za botanično, zoološko, hidrološko naravno dediščino
318	Bojtina, Prednikovo močvirje, pohorsko barje	naravni spomenik	28056B	Za botanično, zoološko, hidrološko naravno dediščino
319	Bojtina, Trtnikovo močvirje, pohorsko barje	naravni spomenik	28058C	Za botanično, zoološko, hidrološko naravno dediščino
302	Polskavski potok	naravni spomenik	linijski prikaz	Za hidrološko, površinsko geomorfološko naravno dediščino
303	Potok Bistrica, potok s sotesko in slapovi	naravni spomenik	linijski prikaz	Za hidrološko, površinsko geomorfološko naravno dediščino
293	Polskava, nahajališče serpentinita	naravni spomenik	28072C, 28072A	Za geološko-paleontološko in mineraloško-petrografsko naravno dediščino, za botanično naravno dediščino
294	Rimski kamnolom marmorja ob Polskavi, kamnolom pohorskega marmorja	naravni spomenik	28050C	Za geološko-paleontološko in mineraloško-petrografsko naravno dediščino
338	Blažičev bor v Ošlju na Pohorju	naravni spomenik	28035A	Za drevesno naravno dediščino
333	Stegnetova smreka v Planini na Pohorju	naravni spomenik	28010C	Za drevesno naravno dediščino
354	Grobnikova lipa v Bojtini št. 36	naravni spomenik	28051A	Za drevesno naravno dediščino
346	Lipa nad kmetijo Zgornji Bojčnik v Bojtini	naravni spomenik	28048A	Za drevesno naravno dediščino

Preglednica 22: Seznam naravnih vrednot v gozdu

IDENT. ŠT.	IME	KRATKA OZNAKA	ZVRST	STATUS	ODSEK
6157	Blažičev bor	Bor v Ošlju na Pohorju, severno od Slovenske Bistrice	DREV	NVLP	28035A
6173	Grobnikova lipa	Lipa pri domačiji Grobnik v Bojtini, severno od Slovenske Bistrice	DREV	NVDP	28051A
6165	Bojtina - lipa	Lipa nad Zgornjim Bojčnikom v Bojtini, severno od Slovenske Bistrice	DREV	NVLP	28048A
4393	Bojtina - nahajališče marmorja	Nahajališče marmorja v rimskem kamnolomu na Bojtini, severozahodno od Slovenske Bistrice	GEOL	NVDP	28050C
4395	Frajhajm - nahajališče serpentinita in rastišče serpentinske flore	Nahajališče serpentinita in rastišče serpentinske flore ob potoku Polskava v Frajhajmu, severno od Slovenske Bistrice	GEOL, BOT	NVDP	28072C, 28072A

IDENT. ŠT.	IME	KRATKA OZNAKA	ZVRST	STATUS	ODSEK
7	Bistrica - potok	Levi pritok Ložnice od izvira do Zgornje Bistrice pri Slovenski Bistrici	GEOMORF, HIDR	NVDP	linijski prikaz
168V	Lobnica - potok	Desni pritok Drave, jugozahodno od Ruš	HIDR, GEOMORF, BOT	NVDP	linijski prikaz
6130	Polškava - potok	Levi pritok Dravinje od izvira do Loke, severovzhodno od Slovenske Bistrice	HIDR, GEOMORF	NVDP	linijski prikaz
1601	Prednikovo močvirje	Močvirje na Bojtini na Pohorju, severno od Slovenske Bistrice	BOT, EKOS	NVLP	28056B
1602	Trtnikovo močvirje	Močvirje na Bojtini na Pohorju, severno od Slovenske Bistrice	BOT, EKOS	NVLP	28058C
1603	Stegnetovo močvirje	Močvirje na Bojtini, severno od Slovenske Bistrice	BOT, EKOS	NVLP	28058C
7359	Bistriški vintgar	Soteska potoka Bistrice s prerezom različnih kamnin severozahodno od Zgornje Bistrice na Pohorju	GEOMORF, GEOL	NVDP	linijski prikaz

*Opomba: NVDP - naravna vrednota državnega pomena, NVLP - naravna vrednota lokalnega pomena.

Funkcija varovanja kulturne dediščine

2. stopnja poudarjenosti na površini 31,45 ha.

Na območju GGE so povzeti objekti kulturne dediščine na območju gozdov, ki so navedeni v preglednici.

Vsi objekti kulturne dediščine so navedeni v obrazcu E4 - opis gozda pod opombami.

Preglednica 23: Seznam kulturne dediščine v gozdu

ID enote	Ime	Režim	Tip	Odsek
3.447	Planina pod Šumikom - Cerkev sv. Treh kraljev	vplivno območje spomenika	sakralna stavbna dediščina	28022C, 28022A, 28023B
3.170	Frajhajn - Cerkev sv. Aneha	vplivno območje spomenika	sakralna stavbna dediščina	28062D
7.064	Planina pod Šumikom - Partizanska bolnišnica Jesen	spomenik	memorialna dediščina	28029C
16.792	Frajhajn - Vidčev kamnolom	spomenik	arheološka dediščina	28075A
6.874	Bojtina - Rimski kamnolom	spomenik	arheološka dediščina	28050C
14.348	Planina pod Šumikom - Jiblerjev križ	spomenik	sakralna stavbna dediščina	28022B
20.150	Planina pod Šumikom - Mejnik	spomenik	profana stavbna dediščina	28023A
16.794	Frajhajn - Rimskodobna kamnoseška naselbina	spomenik	arheološka dediščina	28075C

2.3 Proizvodne funkcije

Lesnoproizvodna funkcija

1. stopnja poudarjenosti na površini 3.278,99 ha.

Gozdovi, v katerih je možno dolgoročno sekati letno nad 5 m³ bruto lesne mase na hektar. Vsi gozdovi, razen pohorska barja in ekocelice.

Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin

2. stopnja poudarjenosti na površini 3.239,08 ha.

Gozdovi z večjim deležem medonosnih drevesnih vrst (smreka, jelka, javor, lipa).

Karta funkcij gozdov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 7)

3 Opis stanja gozdov

3.1 Gospodarske kategorije gozdov

V gozdnogospodarski enoti prevladujejo večnamenski gozdovi. V gospodarsko kategorijo varovalnih gozdov spadajo odseki: 56B, 58C, 73D in 73E. Prav dva sta izločena zaradi ranljivih biotopov (pohorska barja), druga dva pa zaradi strmih leg.

Preglednica 24/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)

Gospodarske kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Večnamenski gozdovi	3.160,12	102,37	3.262,49
Varovalni gozdovi	27,11	3,96	31,07
Skupaj	3.187,23	106,33	3.293,56

Gospodarske kategorije gozdov in prostorska razporeditev posameznih gospodarskih kategorij gozdov v merilu 1 : 25 000 je prikazana v kartnem delu načrta (karta št. 4)

Osnovno izhodišče pri oblikovanju rastiščnogojitvenih razredov so bile rastiščne razmere. V posamezen rastiščnogojitveni razred so združeni odseki na podobnih rastiščih, z enotnimi razvojnimi težnjami v pogledu zgradbe sestojev in drevesne sestave, zanje je mogoče postaviti enoten dolgoročen gozdnogojitveni cilj in enotne gozdnogojitvene usmeritve. Oblikovani so znotraj gospodarskih kategorij gozdov in območnih rastiščnogojitvenih razredov. Rastiščnogojitvena razreda »Pohorska barja« in »Gozdovi na strmih legah« sta oblikovana na osnovi poudarjene varovalne funkcije v teh gozdovih.

Preglednica 25/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Ime gozdnega rastiščnega tipa	Površina (ha)	Delež (%)
12022-Zgornjegorska bukovja na silikatih	63200-Predalpsko gorsko bukovje	4,36	0,2
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	16,67	0,9
	77100-Jelovje s praprotni	22,00	1,2
	77200-Jelovje s trikrpim bičnikom	87,19	4,9
	78100-Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z be	142,39	8,0
	78200-Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko	1.472,88	82,4
	80100-Smrekovje s trikrpim bičnikom	40,95	2,3
Skupaj RGR		1.786,44	100,0
14002-Jelovja	61100-Gorsko obrežno jelševje in velikojesenovje	1,42	0,2
	63200-Predalpsko gorsko bukovje	16,36	2,2
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	5,05	0,7
	73100-Kisloljubno gradnovo bukovje	13,21	1,8
	77100-Jelovje s praprotni	178,09	24,3
	77200-Jelovje s trikrpim bičnikom	403,27	55,0
	78100-Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z be	29,44	4,0
	78200-Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko	80,31	10,9
	80100-Smrekovje s trikrpim bičnikom	6,40	0,9
Skupaj RGR		733,55	100,0
17002-Gorska bukovja na silikatih	61100-Gorsko obrežno jelševje in velikojesenovje	3,28	0,6
	63200-Predalpsko gorsko bukovje	282,13	53,9
	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	23,44	4,5
	73100-Kisloljubno gradnovo bukovje	186,47	35,7
	77100-Jelovje s praprotni	18,56	3,5
	77200-Jelovje s trikrpim bičnikom	4,03	0,8
	78100-Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z be	3,01	0,6
	78200-Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko	2,05	0,4
Skupaj RGR		522,97	100,0
18002-Zasmrečeni gorski in zgornjegorski gozdovi na bukovih	65100-Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	0,69	0,3
	77100-Jelovje s praprotni	0,69	0,3
	77200-Jelovje s trikrpim bičnikom	6,95	3,2
	78100-Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z be	2,01	0,9

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Ime gozdnega rastiščnega tipa	Površina (ha)	Delež (%)
	78200-Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko	183,45	83,6
	80100-Smrekovje s trikrpim bičnikom	25,73	11,7
Skupaj RGR		219,52	100,0
Večnamenski gozdovi		3.262,48	100,0
28005-Gozdovi na strmih legah	63200-Predalpsko gorsko bukovje	11,15	38,8
	73100-Kisloljubno gradnovno bukovje	17,62	61,2
Skupaj RGR		28,77	100,0
28019-Pohorska barja	80100-Smrekovje s trikrpim bičnikom	0,85	37,0
	81100-Barjansko smrekovje	1,45	63,0
Skupaj RGR		2,30	100,0
Varovalni gozdovi		31,07	100,0
Skupaj vsi gozdovi		3.293,55	100,0

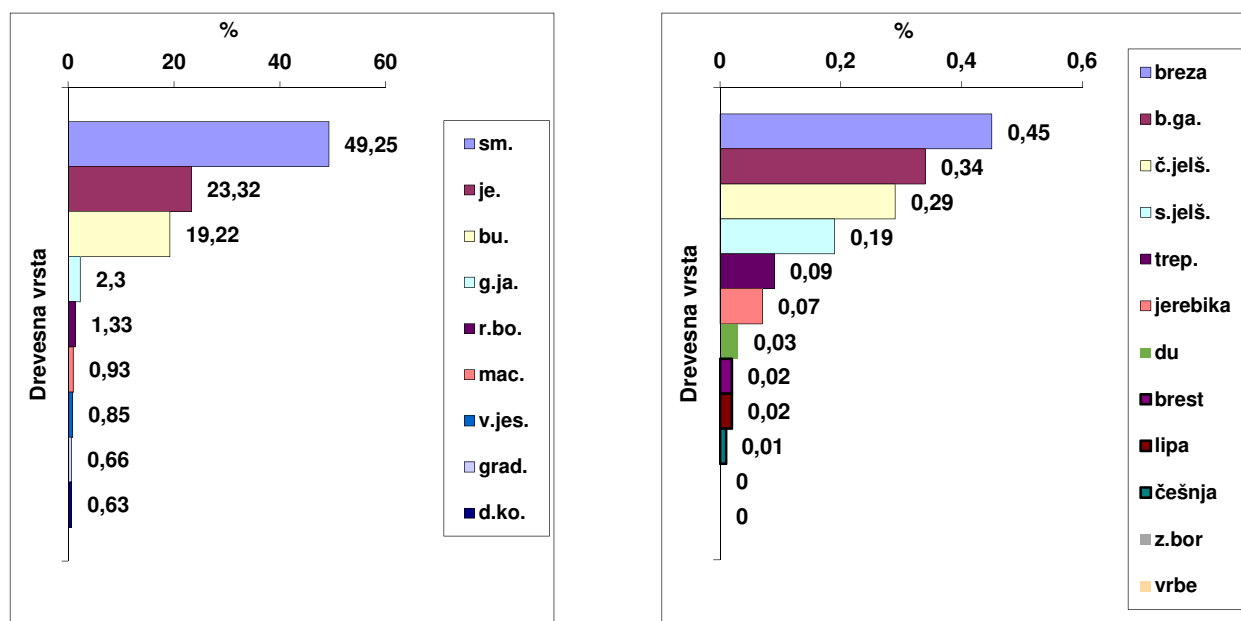
3.2 Lesna zaloga

Povprečna lesna zaloga gozdov v GGE je 448,9 m³/ha. Od tega je dobra četrtina listavcev. Lesna zaloga drevja debelejšega od 30 cm predstavlja 75,2 % od skupne lesne zaloge. Delež lesne zaloge v višjih debelinskih razredih je pri iglavcih nekoliko višji kot pri listavcih.

Preglednica 26/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	5,1	17,9	24,1	25,2	27,7	221,0	49,3
Jelka	5,4	16,7	23,7	26,1	28,1	104,7	23,3
Bor	4,6	15,4	22,7	26,4	30,9	6,0	1,3
Macesen	5,7	19,8	24,2	24,4	25,9	4,2	0,9
Ostali igl.	4,6	11,3	24,4	27,6	32,1	0,1	0,0
Bukev	9,8	21,7	23,7	23,3	21,5	86,3	19,2
Hrast	9,0	16,1	21,2	25,4	28,3	3,0	0,7
Pl. Ist.	9,8	20,2	22,8	23,8	23,4	14,4	3,2
Dr. tr. Ist.	8,6	16,2	20,9	25,0	29,3	4,3	1,0
Meh. Ist.	14,2	23,3	21,2	15,0	26,3	4,9	1,1
Iglavci	5,2	17,5	23,9	25,5	27,9	336,0	74,9
Listavci	9,9	21,2	23,4	23,1	22,4	112,9	25,1
Skupaj	6,4	18,4	23,8	24,9	26,5	448,9	100,0

Med drevesnimi vrstami ima največji delež v lesni zalogi smreka (49,25 %), jelke je 23,32 %, bukve 19,22 %, gorskega javorja 2,3 % in rdečega bora 1,33 %. Z deleži pod enim odstotkom se v sestojih pojavljajo še: macesen, veliki jesen, graden, domači kostanj, breza, beli gaber, črna in siva jelša, trepetlika, jerebika, duglazija, brest, lipa, češnja, z. bor in vrbe. V GGE so prisotni še zeleni bor in vrbe.

Grafikon 1: Delež posameznih drevesnih vrst v GGE (grafikon levo prikazuje delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je večji od 0,5 %, grafikon desno pa delež tistih drevesnih vrst, katerih delež v lesni zalogi je manjši od 0,5 %).

Povprečna lesna zaloga majhne površine državnih gozdov je 513,5 m³/ha in je višja kot v zasebnih gozdovih (446,8 m³/ha). Delež listavcev v državnih gozdovih je 27,9 %, medtem ko v zasebnih gozdovih 25,1 %.

Preglednica 27/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija	
			Zasebni gozd	Državni gozd
Iglavci	m ³	1.106.792	1.067.411	39.381
	m ³ /ha	336,0	334,9	370,4
Listavci	m ³	371.732	356.511	15.221
	m ³ /ha	112,9	111,9	143,1
Skupaj	m³	1.478.524	1.423.922	54.602
	m ³ /ha	448,9	446,8	513,5

Lesne zaloge po sestojih so bile pridobljene z okularnimi ocenami opisovalcev na terenu. Te ocene so bile korigirane s faktorji razmerja med oceno lesne zaloge dobljeno z metodo stalnih vzorčnih ploskev in oceno lesne zaloge na nivoju celotne enote ločeno za iglavce in listavce po debelinskih razredih. Stalne vzorčne ploskve so bile postavljene na mreži 500 * 200 m. Pri izračunih smo sestojе združili v dva stratuma. V prvem stratumu so gozdovi zgornjegorskega vegetacijskega pasu, to so rastiščno gojitveni razredi: Zgornjegorska bukovja na silikatih, Zasmrečeni gorski in Zgornjegorski gozdovi in Pohorska barja. V drugem so združeni gozdovi gorskega vegetacijskega pasu, to so rastiščnogojitveni razredi: Gorska bukovja na silikatih, Jelovja in Gozdovi na strmih legah.

Lesne zaloge iglavcev so bile v prvem stratumu izravnane s faktorjem 1,18 in listavcev s faktorjem 1,15. V drugem stratumu smo lesne zaloge iglavcev izravnali s faktorjem 1,17 in listavcev s faktorjem 1,39.

Preglednica 28/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge

Strat.	RGR	Rastiščno gojitveni razred	Površina	Lesna zaloga v m³/ha	Število SVP	+E (%) po RGR	+E (%) po strat
STALNE VZORČNE PLOSKVE							
1	12022	Zgornjegorska bukovja na silikatih	1.786,47	434,6	186	6,0	5,7
	18002	Zasmrečeni gorski in zgornjegorski gozdo	219,51	452,1	24	19,1	
2	14002	Jelovja	733,56	467,9	73	9,1	7,8
	17002	Gorska bukovja na silikatih	522,95	482,5	54	12,3	
	28005	Gozdovi na strmih legah	28,77	432,1	4	29,8	
Skupaj			3.291,26	450,5	341	4,5	
OKULARNA OCENA							
1	12022	Zgornjegorska bukovja na silikatih	1.786,47	371,5			
	18002	Zasmrečeni gorski in zgornjegorski gozdo	219,51	386,8			
2	14002	Jelovja	733,56	382,6			
	17002	Gorska bukovja na silikatih	522,95	385,7			
	28005	Gozdovi na strmih legah	28,77	331,1			
1	28019	Pohorska barja	2,30	165,2			
Skupaj			3.293,56	376,7			

Način ugotavljanja tarif

Pri izračunih lesnih zalog so bile uporabljene vmesne tarife.

Za bukev, smreko in jelko so bili ocenjeni povprečni tarifni razredi po rastiščnogojitvenih razredih na stalnih vzorčnih ploskvah tako, da so se na ploskvah merile višine štirih najbližjih nadvladajočih, oz. sovladajočih dreves, debelejših od 30 cm prej omenjenih drevesnih vrst. Za te drevesne vrste so se obstoječi tarifni razredi po odsekih korigirali tako, da se je njihova ponderirana sredina po rastiščnogojitvenih razredih smiselno približala oceni tarif na SVP. Pri tem smo upoštevali zanesljivost ocene na podlagi števila izmerjenih višin dreves. Tarifni razredi za ostale skupine drevesnih vrst so povzeti po preteklem GGN.

Iz spodnje preglednice (Preglednica 29) je razvidno, da so bili na nivoju GGE povprečni tarifni razredi iz leta 2009 pri vseh treh glavnih drevesnih vrstah: smreki, jelki in bukvi, za dopustnega pol tarifnega razreda nižji kot pa so bile ugotovljeni z meritvami na SVP leta 2018, razen v RGR Gorska bukovja na silikatih, kjer smo tarifne razrede za smreko povečali za en tarifni razred.

Preglednica 29: Povprečna višina tarif po RGR za glave drevesne vrste (smreka, jelka, bukev)

RGR	Smreka			Jelka			Bukev		
	Xpl	načrt		Xpl	načrt		Xpl	načrt	
		2009	2019		2009	2019		2009	2019
12022	33	32	32	33	32	32	34	34	34
14002	32	31	31	33	32	32	33	32	32
17002	36	32	34	33	33	33	34	33	33
18002	34	33	33	-	32	32	-	31	31
GGE	33	32	32	33	32	32	34	33	33

3.3 Prirastek

Povprečni letni prirastek znaša 12,12 m³/ha/leto. Delež listavcev v prirastku je 22,7 % in je nižji kot njihov delež v lesni zalogi. Pri obeh skupinah drevesnih vrst je prirastek najvišji v drugem debelinskem razredu.

Preglednica 30/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	1,16	2,45	2,43	2,01	1,31	9,37	77,3
Listavci	0,69	0,81	0,59	0,43	0,23	2,75	22,7
Skupaj:	1,85	3,26	3,02	2,44	1,54	12,12	100,0

Povprečen prirastek na majhni površini državnih gozdov je višji kot v zasebnih gozdovih.

Preglednica 31/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija	
			Zasebni gozdovi	Državni gozdovi.
Iglavci	m ³	30.844	29.721	1.123
	m ³ /ha	9,37	9,33	10,57
Listavci	m ³	9.070	8.683	387
	m ³ /ha	2,75	2,72	3,64
Skupaj	m³	39.914	38.403	1.511
	m ³ /ha	12,12	12,05	14,21

Način ugotavljanja prirastka

Prirastek je bil izračunan s pomočjo prirastnih nizov, ki smo jih pridobili iz ponovljenih meritev dreves na stalnih vzorčnih ploskvah. V obdelavo so bila zajeta samo drevesa s korektno izmerjenimi premeri ob obeh meritvah. Prirastne nize smo dobili z izravnavo posameznih (za vsako drevo) volumenskih prirastnih odstotkov po starih premerih (neodvisna spremenljivka) za vsako glavno skupino drevesnih vrst po rastiščnogojitvenih razredih, oz. stratumih ali za celo gozdnogospodarsko enoto, če za katero od skupin drevesnih vrst ni bilo dovolj podatkov.

Volumenski prirastni odstotki za vsako v obdelavo vzeto drevo so bili izračunani po formuli:

$$Iv_{\%} = \frac{(V_2 - V_1) * 10}{V_1}$$

Uporabljeni prirastni nizi so prikazani v prilogi načrta (poglavje 12.3).

3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Podatki opisov sestojev so pridobljeni z neposrednim opisovanjem na terenu, ob uporabi digitalnih ortofoto načrtov (DOF025) izdelanih leta 2016 (Baza ..., 2018), LIDAR posnetkov izdelanih leta 2016 (Baza ..., 2018), digitalnih katastrskih načrtov, povzetih po GURS iz leta 2018 (Baza ..., 2018) ter rabe tal povzete po MKGP iz leta 2018 (Baza ..., 2018). Več prostorsko ločenih sestojev je ponekod opisanih z enim samim opisom. Sestoji so izločeni na podlagi razlik v razvojnih fazah, drevesni sestavi, negovanosti, zasnovi, sklepu, vrsti sečnje, lesni zalogi in usmeritvi gospodarjenja ter vrsti lastništva.

Razvojne faze so bile izločene na osnovi Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2010). Izločenih je bilo 1.089 sestojev s povprečno površino 3,02 ha. Izločeni sestoji so uvrščeni v pet razvojnih faz, oz. zgradb sestojev (Preglednica 32). Prevladujejo debeljaki (41,7 %), drogovnjakov je 28,1 %, sestojev v obnovi 16,9 %, mladovij 3,7 % in prebiralnih gozdov 9,6 %.

Srednji premeri po razvojnih fazah so nizki zaradi upoštevanja tanjšega podstojnega drevja polnilnega sloja.

Podmladek je bil popisani v sestojih, v katerih je ta v skladu z gozdnogojitvenimi cilji pomemben za njihov nadaljnji razvoj. Podmladek z bogato in dobro sestojno zasnovo, ki prevladuje, predstavlja ugodno osnovo bodočemu razvoju sestojev.

Preglednica 32/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga	Število SVP	± E	Srednji premer
			Površina		Zasnova							
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	m³/ha		%	cm
Mladovje	122,20	3,7								12		
Drogovnjak	924,20	28,1	1,26	0,1	0,0	100,0	0,0	0,0	393,2	87	8,0	21
Debeljak	1.376,66	41,7	71,00	5,2	28,1	71,9	0,0	0,0	544,0	157	5,9	27
Sestoj v obnovi	555,64	16,9	316,01	56,9	62,2	36,9	0,9	0,0	407,7	62	12,9	26
Prebiralen g.	314,86	9,6	88,44	28,1	45,9	54,1	0,0	0,0	443,7	27	19,0	27
Skupaj	3.293,56	100,0	476,71	14,5						345	4,7	25

Opomba: Podatki v zadnjih treh kolonah preglednice izvirajo iz meritev na stalnih vzorčnih ploskvah

V ugodni drevesni sestavi podmladka prevladujejo: smreka, jelka in bukev.

Preglednica 33/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Bukev	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	194,79	137,84	0,05	139,18	1,04	2,09	1,72	476,71
%	40,86	28,91	0,01	29,20	0,22	0,44	0,36	100,00

Sestojna zasnova mlajših razvojnih faz je dobra do pomanjkljiva. Prevladujejo pomanjkljivo negovani sestoji. Nenegovanih je slabih 20 % mladovij in drogovnjakov. Vrzela sklep ima 44,8 % površin mladovij. Drogovnjakov s tesnim sklepom je 58,1 %.

Preglednica 34/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	122,20	15,9	76,7	7,1	0,3	6,2	74,3	19,3	0,2	50,2	4,3	0,7	44,8
Drogovnjak	924,20	18,5	69,6	11,8	0,1	11,7	69,1	19,2	0,0	58,1	12,5	7,8	21,6
Debeljak	1.376,66					42,4	54,4	3,2	0,0	13,8	60,4	16,9	8,9
Sestoj v obnovi	555,64					23,9	61,1	15,0	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Prebiralen g.	314,86					15,8	77,5	6,7	0,0				
Skupaj	3.293,56					26,8	62,6	10,6	0,0				

3.5 Tipi sestojev

Tip drevesne sestave »Drugi pretežno iglasti gozdovi«, v katerih delež iglavcev presega 75 %, zajema 38,7 % površin gozdov. »Drugi gozdovi iglavcev in listavcev«, to so gozdovi, ki ne dosegajo kriterijev za uvrstitev v nobeden drugi tip gozdov, obsegajo 20,2 % površin gozdov. »Smrekovi gozdovi«, v katerih je delež smreke večji od 75 %, zajemajo 20 % površin gozdov. »Gozdovi bukve in smreke«, to so gozdovi v katerih delež smreke in bukve presega 75 %, zajemajo 10,4 % odstotka vseh površin gozdov. »Gozdovi bukve in jelke« v katerih delež jelke in bukve presega 75 %, obsegajo 3,9 % površin gozdov. »Bukovi gozdovi«, v katerih delež bukve presega 75 %, obsegajo 3,7 % vseh površin gozdov. Z deležem pod 1 % so zastopani še »Jelovi gozdovi«, »Gozdovi bukve in hrasta« in »Borovi gozdovi«.

Preglednica 35/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov

Tip drevesne sestave	Površina (ha)	Delež (%)
Gozdovi bukve in hrasta	12,34	0,4
Bukovi gozdovi	123,34	3,7
Drugi pretežno listnati gozdovi	74,84	2,3
Gozdovi bukve in jelke	126,82	3,9
Gozdovi bukve in smreke	341,88	10,4
Jelovi gozdovi	12,53	0,4
Smrekovi gozdovi	659,03	20,0
Borovi gozdovi	0,90	0,0
Drugi pretežno iglasti gozdovi	1.277,01	38,7
Drugi gozdovi iglavcev in listavcev	664,87	20,2
Skupaj	3.293,56	100,0

Pregledna karta drevesne sestave gozdov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 2).

3.6 Ohranjenost gozdov

Stopnja ohranjenosti je določena glede na delež drevesnih vrst, ki so naravni sestavi gozdnega rastišča tuje ali so redko prisotne. Ohranjenost gozdov je izračunana za vsak odsek posebej na podlagi evklidskih razdalj med dejansko in naravno (modelno) drevesno sestavo.

Slabih 46 % gozdov je uvrščenih v kategoriji »močno spremenjeni« in »izmenjani gozdovi«. Ohranjenih je le 3 % gozdov.

Preglednica 36/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	95,85	2,9	1.657,06	50,9	1.316,41	40,3	193,17	5,9	3.262,49	99,1
Varovalni gozdovi	2,30	7,4	28,77	92,6	0,00	0,0	0,00	0,0	31,07	0,9
Skupaj vsi gozdovi	98,15	3,0	1.685,83	51,1	1.316,41	40,0	193,17	5,9	3.293,56	100,0

3.7 Kakovost drevja

Kakovost je ocenjena v skladu s Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2010) ter s Pravilnikom o merjenju in razvrščanju gozdnih lesnih sortimentov (2011) na stalnih vzorčnih ploskvah pri drevju debelejšem od 30 cm.

Kakovost drevja je bila ocenjena 3.304 drevesom.

Prevladuje povprečna kakovost drevja. Drevja odlične kakovosti je 0,5 %, drevja prav dobre kakovosti 8,6 %. Delež drevja zadovoljive kakovosti je 10,7 %.

Preglednica 37/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	1.724	0,2	7,1	84,5	8,2	0,0
Jelka	734	0,0	6,7	84,7	8,6	0,0
Bor	49	2,0	6,1	67,4	24,5	0,0
Macesen	34	5,9	26,5	61,7	5,9	0,0
Bukev	572	1,2	15,4	68,0	15,2	0,2
Hrast	19	0,0	5,3	73,6	21,1	0,0
Pl. Ist.	92	2,2	10,9	74,9	10,9	1,1
Dr. tr. Ist.	35	0,0	0,0	45,7	54,3	0,0
Meh. Ist.	45	0,0	2,2	66,7	31,1	0,0
Skupaj iglavci	2.541	0,3	7,2	83,9	8,6	0,0
Skupaj listavci	763	1,2	13,1	67,8	17,6	0,3
Skupaj	3.304	0,5	8,6	80,1	10,7	0,1

3.8 Poškodovanost drevja

Poškodovanega drevja je na podlagi meritev na stalnih vzorčnih ploskvah 5,3 %. Pri tem prevladujejo poškodbe na deblu in koreničniku, ki nastajajo pretežno ob sečnji in spravilu.

Preglednica 38/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	5,1
Veje	0,1
Osutost	0,1
Skupaj	5,3

3.9 Objedenost gozdnega mladja

V letih 2010, 2014 in 2017 je bil opravljen popis objedenosti gozdnega mladja po prenovljeni in racionalnejši metodi, ki bo na podlagi dolgoročnega in periodičnega spremljanja omogočala korektnije analize tudi s pomočjo statističnih orodij. Osnovo za izvedbo popisa predstavljajo popisne enote, ki ob upoštevanju težko prehodnih ovir in populacijskih območij rastlinojede parkljaste divjadi, združujejo med seboj podobne GGE glede na območne rastiščnogojitvene tipe.

GGE Smrečno spada v popisno enoto Pohorje, ki leži v treh GGO (Slovenj Gradec, Celje in Maribor). Na osnovi popisa objedenosti znotraj popisne enote ugotavljamo predvsem trende preraščanja pomembnejših drevesnih vrst graditeljic sestojev iz mlajših razredov v starejše. Ker metoda sloni na trendih tega priraščanja, bo potrebno še nekaj popisov, da bo možno boljše analizirati vpliv rastlinojede parkljaste divjadi na gozdno mladje. V nadaljevanju so tako prikazani podatki o popisu objedenosti 2017 znotraj celotne popisne enote Pohorje na območju GGO Maribor. Treba je poudariti, da je bil popis izveden na 28 vzorčnih ploskvah, od tega so bile na območju GGE Smrečno popisane štiri ploskve, kar predstavlja le majhen delež celotne površine GGE. Analiza je bila opravljena na podlagi preraščanja deležev posameznih drevesnih vrst po višinskih razredih. Z višinsko rastjo se je število osebkov na hektar zmanjšalo. Z vidika vpliva rastlinojede divjadi na pomlajevanje in preraščanje je pomembno, da do višine, kjer osebki niso več ogroženi zaradi objedanja, preraste zadostno število osebkov posameznih drevesnih vrst. Ti predstavljajo osnovo, ki jo z gozdnogojitvenimi ukrepi usmerjamo k želeni ciljni drevesni sestavi. V tem smislu predstavlja najvišji razred iz popisa objedenosti (100–150 cm) osnovo posameznih drevesnih vrst za nadaljnji razvoj.

Preglednica 39 prikazuje, da se število osebkov na hektar z višinsko rastjo zmanjšuje. Skupna objedenost gozdnega mladja znaša 27,0 %. Najvišja je v razredu 5 (42,5 %), najnižja pa v razredu 3 (24,2 %). Relativno visoko objedenost v razredu 5 je moč pripisati lokalno povečani prisotnosti jelenjadi in vplivu vremenskih razmer v času nastajanja poškodb.

Preglednica 39/OM1: Objedenost gozdnega mladja - skupno

Razred mladja	Število/ha	Objedenost (%)
1. do 15 cm	64.884	
2. 16-30 cm	31.517	24,3
3. 31-60 cm	25.421	24,2
4. 61-100 cm	12.644	34,8
5. 101-150 cm	3.552	42,5
Skupaj 2–5	73.188	27,0

Pri posameznih drevesnih vrstah oziroma skupinah drevesnih vrst vidimo razlike v priljubljenosti. Objedenost z višanjem mladja narašča pri vseh drevesnih vrstah razen pri bukvi, kjer je zaznati padec v razredu 5.

S preraščanjem mladja v višje razrede se povečuje delež smreke in bukve, zmanjšuje pa se delež jelke in ostalih listavcev. To vsekakor kaže na večjo priljubljenost bolj objedanih vrst s strani rastlinojede divjadi. Skupna objedenost je pri listavcih skoraj dvakrat višja napram iglavcem.

Preglednica 40/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah

Drevesna vrsta	Delež drevesne vrste v mladju (%)				Objedenost (%)
	15 do 30 cm	31-60 cm	61-100 cm	101-150 cm	
Smreka	30	33	44	51	15,0
Jelka	30	32	23	17	28,4
Bukev	19	23	29	28	18,5
Hrasti	2	1	-	-	76,0
Plemeniti listavci	10	3	1	-	47,4
Drugi trdi listavci	2	3	2	1	79,0
Mehki listavci	8	6	2	3	76,4
Iglavci	59	65	67	69	21,1
Listavci	41	35	33	31	37,0
Skupaj					27,0

Če bi sklepali le na osnovi analiziranih podatkov popisa je stanje zaskrbljujoče. Vemo pa, da iz ostalih podatkov o stanju sestojev v mladovjih, situacija ni tako kritična. Čeprav prevladujejo pomanjkljivo negovana in nenegovana mladovja (95 %), je zasnova teh mladovij ugodna (92 % je mladovij z bogato in dobro zasnovo).

Skupna objedenost je velika. Vzrokov za takšno stanje je več:

- Konstanten in pretiran nemir (skozi vso leto in cele dneve),
- Visoka številčnost rastlinojede parkljaste divjadi. Kljub temu, da številčnost parkljaste rastlinojede divjadi ni edini vzrok za takšen obseg objedenosti, pa ga moramo dati na visoko mesto, ker se na tem področju najlažje dosežejo kratkoročni pozitivni učinki s povečevanjem odstrela. Seveda pa to ni edina in končna rešitev,
- Pomanjkanje mladovij in sestojev v obnovi. Mladovja so tako še močnejše podvržena objedanju. Ob vsaj približno enakem modelnem in dejanskem stanju mladovij in sestojev v obnavljanju, bi bila objedenost zagotovo bistveno manjša.

3.10 Odmrlo drevje

Podatki o odmrlem drevju so dobljeni s popisov na stalnih vzorčnih ploskvah in se nanašajo samo na večnamenske gozdove. V popis niso zajeti panji in veje. V GGE je bilo evidentiranih 25,3 odmrlih dreves/ha, oz. 10,82 m³/ha.

Pravilnik o varstvu gozdov (2009) določa, da je potrebno zagotoviti vsaj 3 % odmrlega lesa glede na lesno zalogo v rastiščnogojitvenem razredu. Tako bi v obravnavani GGE ob povprečni lesni zalogi večnamenskih gozdov 449 m³/ha morale biti v gozdu vsaj 13,5 m³ odmrlega lesa na hektar. Količina odmrlega drevja v GGE je manjša od te zahteve. Neugodna je tudi z vidika razporeditve odmrle lesne mase po razširjenih debelinskih razredih.

Največ odmrlih dreves je v prvem (10–29 cm) razširjenem debelinskem razredu, kjer je odmiranje drevja rezultat močnega naravnega izločanja v mlajših razvojnih fazah. V tem razredu je 81 % od celotne odmrle lesne mase. Preostala odmrta lesna masa je v drugem (15,3 %) in tretjem (3,7 %) razširjenem debelinskem razredu.

Preglednica 41/OD: Odmrlo drevje

Razširjeni deb. razred		Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj		
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.
10 - 29 cm	št./ha	15,48	1,16	16,64	4,29	3,25	7,54	19,77	4,41	24,18
	m ³ /ha	5,66	0,39	6,05	1,55	1,17	2,72	7,21	1,56	8,77
30 - 49 cm	št./ha	0,29	0,17	0,46	0,29	0,23	0,52	0,58	0,40	0,98
	m ³ /ha	0,51	0,29	0,80	0,48	0,37	0,85	0,99	0,66	1,65
50 in več cm	št./ha	0,06	0,06	0,12	0,00	0,00	0,00	0,06	0,06	0,12
	m ³ /ha	0,20	0,20	0,40	0,00	0,00	0,00	0,20	0,20	0,40
Skupaj	št./ha	15,83	1,39	17,22	4,58	3,48	8,06	20,41	4,87	25,28
	m ³ /ha	6,37	0,88	7,25	2,03	1,54	3,57	8,40	2,42	10,82

4 Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi

4.1 Kratek opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v gozdnogospodarski enoti

V preteklosti so Pohorje poraščali predvsem bukovi, jelovi in smrekovi gozdovi, medtem ko danes v njih prevladuje umetno vnešena smreka. Imena nekaterih krajev v gozdnogospodarski enoti in njeni bližini (Smrečno, Zgornje in Spodnje Prebukovje) nakazujejo zastopanost posameznih drevesnih vrst v preteklosti.

Gospodarjenje z gozdovi je zmeraj odraz družbenih razmer in potreb po lesu. Začetki intenzivnejšega izkoriščanja gozdov na Pohorju segajo v šestdeseta leta 19. stoletja, ko je večina pridobljenega lesa iz tukajšnjih gozdov končala v obliki pragov za železnico ali kot doge za sode.

V osemdesetih in devetdesetih letih 19. stoletja so narasle potrebe po vseh vrstah lesa. Z izgradnjo železnice Dunaj–Trst se je odprlo veliko tržišče v srednji in zahodni Evropi. Takrat so pričeli intenzivno izkoriščati tudi gozdove v višjih legah.

V gozdovih veleposestnikov so izvajali predvsem golosečni način gospodarjenja. Posek na golo so utemeljevali z dolgimi in dragimi prevoznimi potmi, ki so terjale velike koncentracije lesa.

Tako nastale »frate« (površine, kjer so izvedli golosek) so naslednjo pomlad požgali in jih takoj zasadili s krompirjem. Leto po požiganju so jih zasejali z ovsem ali ržjo (jaro ali ozimno), med njuno seme pa dodali seme smreke in macesna v razmerju 100 litrov žitnega zrnja in 3 litre semena. Tako so vzgojili zelo gosta mladovja, ki so bila zaradi pomanjkanja nege zelo neodporna na vetrolome in snegolome. Pogozdovanje s sadikami je bila le dodatna in manjkrat uporabljena oblika obnove gozdov.

Grof Attems je imel za svoje gozdove izdelan elaborat iz leta 1927. Meje njegove takratne posesti se ne ujemajo z današnjimi. Po tem elaboratu je znašala povprečna lesna zaloga 170 m³/ha, predpisani desetletni etat pa 4,3 m³/ha.

Kmetje so v svojih gozdovih gospodarili razumno: »prebiralno« sečnjo so prilagodili velikosti in potrebam posestva. Takrat je veljalo nenapisano pravilo, da so vsako leto podrli po dve najstarejši in najdebelejši drevesi na vsakem oralu (0,5751 ha).

Po letu 1945 so gozdove izkoriščali ne sistematsko in brez gospodarskega načrtovanja. Edini cilj so bile potrebe takratne države in njenega gospodarstva. Sečnje so izvajali predvsem ob prometnicah.

Po letu 1954 se je pričelo gospodariti po veljavnih gozdnogospodarskih načrtih. Intenzivnost sečenj se je takrat zmanjšala. Pričela so se izvajati redčenja v smrekovih monokulturah.

Veliko sprememb pri delu v gozdu pomeni uvedba motornih žag. Prve so se na Pohorju pojavile leta 1962.

Po drugi svetovni vojni so s sadnjo sadik gozdnega drevja osnovali nasade iglavcev, ki kljub velikim vložkom v delu in finančnih sredstvih niso dosegali želenih ciljev. Zaradi pomanjkljivo izvedenih ukrepov nege so nastajali labilni sestoji. V njih so opazne tudi znatne poškodbe po divjadi, ki so se kasneje delno odpravile s premenami in izbiralnim redčenjem, s katerimi so bili poškodovani osebki odstranjeni. V zadnjih dvajsetih letih je bilo poškodb zaradi divjadi (objedanje in lupljenje) znatno manj kot v preteklosti.

Največja sprememba, ki se je zgodila v preteklem desetletju, je bilo vračilo gozdov družini Attems v letu 2013. Po 68 letih so ponovno postali lastniki tudi 870 ha gozdov, ki ležijo v gozdnogospodarski enoti Smrečno. Kljub menjavi lastništva do spremembe v načinu gospodarjenja ni prišlo.

V preteklem načrtu so bile v usmeritve za gospodarjenje prvič vgrajene tudi usmeritve za gospodarjenje z gozdovi na območju Nature 2000. S ciljem ohranjanja ugodnih življenjskih razmer so bili izvedeni prvi ukrepi: puščanje stoječe in ležeče odmrle lesne biomase, čiščenje zaraščajočih se robov visokogorskih barij (Trnikovo in Prednikovo) ter ohranjanje dreves ob strugah vodotokov.

4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

Analiza preteklega gospodarjenja upošteva strukturo lastništva gozdov na začetku preteklega ureditvenega obdobja.

4.2.1 Posek

Ker je podatek tekoče evidence poseka na ravni GGE ob 5 % tveganju zunaj meja zaupanja količine poseka, ugotovljenega na SVP (za vse lastniške kategorije in vse skupine drevesnih vrst), se pri analizah za lastniške kategorije in na ravni GGE navaja tudi ocena poseka iz SVP.

Preglednica 42/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju

2009 - 2018	Načrtovani posek	Realizacija poseka - po tekočih evidencah		Realizacija poseka - po podatkih iz SVP (točkovna in intervalna ocena)		
	m ³	m ³	%	točkovno m ³	interval +- m ³	%
Iglavci	175.318	130.740	74,6	154.916	28.369	88,4
Listavci	55.807	34.909	62,6	47.805	13.300	85,7
Skupaj	231.125	165.649	71,7	202.721	34.415	87,7

Ocena poseka na SVP znaša 6,04 m³/ha/leto (Preglednica 43). Ocena poseka se pri 5 % tveganju značilno razlikuje od evidence poseka. Posek v GGE je bil v desetletnem obdobju glede na podatke s SVP, na katerih je bila opravljena dvojna meritev drevja (n= 345 ploskev, povprečni posek znaša 6,04 m³/ha/leto ± 1,03 m³/ha/leto, SD 9,72), za 22,5 % višji od evidentiranega poseka (4,93 m³/ha/leto).

V preteklem ureditvenem obdobju (2009–2018) je količina posekane lesne mase nižja od načrtovane. Skupna posekana lesna masa je dosegla le 87,7 % načrtovane. Če primerjamo razmerje med posekano lesno maso z načrtovanimi količinami, ugotovimo, da se je to razmerje v zadnjih 30 – letih dvignilo iz 61% v ureditvenem obdobju 1989 – 1998 na 87,7%. Realizacija načrtovanega poseka je nekoliko nižja pri listavcih.

Preglednica 43: Ocena poseka na SVP in primerjava z evidenco

Stratum		Površina(ha)	Evidenca (m ³ /ha/leto)	Ocena poseka na SVP				
				Število SVP	Povprečni letni posek (m ³ /ha/leto)	Standardni odklon	Interval zaupanja (+- m ³ /ha/leto)	Relativni odklon zaupanja (e%)
GGE	Iglavci	3.356,86	3,89	345	4,615	8,009	0,845	18,3
	Listavci	3.356,86	1,04	345	1,424	3,755	0,396	27,8
	Skupaj	3.356,86	4,93	345	6,039	9,715	1,025	17,0
Državni gozdovi		783,56	6,30	80	6,806	12,758	2,796	41,1
Ostali gozdovi		2.573,30	4,52	265	5,808	8,605	1,036	17,8

*Opomba: V izračun niso zajeti gozdovi s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni

Medtem ko je podatek tekoče evidence poseka za državne gozdove ob 5 % tveganju v mejah zaupanja količine poseka ugotovljenega na SVP (n = 80 ploskev; povprečni posek znaša 6,81 m³/ha/leto ± 2,80 m³/ha/leto, SD = 12,76), je podatek tekoče evidence poseka za zasebne gozdove ob 5 % tveganju zunaj meja zaupanja količine poseka ugotovljenega na SVP (n = 265 ploskev; povprečni posek znaša 5,81 m³/ha/leto ± 1,04 m³/ha/leto, SD = 8,61).

Preglednica 44: Primerjava realizacije poseka po lastniških kategorijah in SVP

Posek	Ostali gozdovi			Državni gozdovi			Skupaj GGE		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m ³	138.259	40.592	178.851	37.059	15.215	52.274	175.318	55.807	231.125
Izveden - m ³	92.275	23.974	116.248	38.465	10.936	49.401	130.740	34.909	165.649
Izveden SVP - m ³	114.983	34.464	149.447	39.966	13.359	53.325	154.916	47.805	202.721
Realizacija - evid	66,7	59,1	65,0	103,8	71,9	94,5	74,6	62,6	71,7
Realizacija - SVP	83,2	84,9	83,6	107,8	87,8	102,0	88,4	85,7	87,7
Povp. drevo - m ³	1,07	0,66	0,95	0,85	0,57	0,76	0,99	0,63	0,88

Ker podatki za prikaz realizacije poseka po rastiščnogojitvenih razredih za ureditveno obdobje 2009–2018 temeljijo na (nepopolni) tekoči evidenci poseka, se podatki v Preglednica 45 navajajo le na nivoju GGE. Prav tako so samo na nivoju GGE prikazani podatki za obdobje 1999–2008.

Preglednica 45/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih

Ureditveno obdobje		Načrtovani posek	Realiziran evidentiran posek	Realizacija sečnje po evidenci	Skupna realizacija možnega poseka po evidenci	Realiziran posek SVP	Realizacija sečnje SVP	Skupna realizacija možnega poseka SVP
		m ³	m ³	%	%	m ³	%	%
1999–2008	Iglavci	149.146	114.712	76,9	63,3			
	Listavci	32.086	19.523	60,8	10,8			
	Skupaj	181.232	134.235	74,1	74,1			
2009–2018	Iglavci	175.318	130.740	74,6	56,6	154.916	88,4	67,0
	Listavci	55.807	34.909	62,6	15,1	47.805	85,7	20,7
	Skupaj	231.125	165.649	71,7	71,7	202.721	87,7	87,7

Ker podatki za prikaz poseka po vrstah poseka za zasebne gozdove in skupaj za GGE temeljijo na (nepopolni) tekoči evidenci poseka, se podatki za ti dve kategoriji gozdov v spodnjih preglednicah navajajo le v odstotkih.

Preglednica 46/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah

Zasebni gozdovi

		Vrste poseka							Posek skupaj	
		Negovalni posek			Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve		Nedov. posek
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.						
Iglavci	%	18,8	55,3	1,2	14,4	2,9	0,5	6,1	0,8	100,0
Listavci	%	21,9	47,2	0,9	10,5	8,6	0,4	9,7	0,8	100,0
Skupaj	%	19,4	53,8	1,1	13,6	4,1	0,4	6,8	0,8	100,0

Če primerjamo posek po vrstah oziroma vzrokih poseka v zasebnih gozdovih, ugotovimo, da je bil največji delež dreves posekan s ciljem pomladitve sestojev (53,8 %). Zaradi redčenj je bilo izbranih 19,4 %, a lahko k temu podatku dodamo še 13,6 % dreves, ki so bila zaradi oslabelelosti večinoma posekana v okviru izbiralnih redčenj. Sanitarni posek je predstavljal skromnih 4,1 %, v okviru krčitev pa je bilo posekanih 6,8 % dreves. Deleži posameznih vrst poseka so zelo podobni tistim iz preteklega ureditvenega obdobja.

Državni gozdovi

		Vrste poseka							Posek skupaj	% od LZ	% od P	
		Negovalni posek			Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve				Nedov. posek
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.								
Iglavci	%	27,7	38,8	0,0	24,8	7,1	1,5	0,1	0,0	100,0	16,7	67,0
Listavci	%	49,6	39,9	0,0	4,0	4,0	2,0	0,5	0,0	100,0	13,2	51,5
Skupaj	%	32,5	39,1	0,0	20,2	6,4	1,6	0,2	0,0	100,0	15,8	62,8

Večino poseka v državnih gozdovih so predstavljale negovalne sečnje, ki skupaj presegata 70%. Posek oslabelega drevja je bil izveden predvsem zaradi poškodb, ki so jih povzročile naravne ujme (žledolom, vetrolom in snegolom). Manjši delež dreves je bil posekan zaradi sečnje dreves, ki so bila poškodovana po divjadi, nekaj poškodb je bilo zaradi dela v gozdu.

Skupaj GGE

		Vrste poseka							Posek skupaj	
		Negovalni posek			Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve		Nedov. posek
		Redčen.	Pomlad.	Prebir.						
Iglavci	%	21,4	50,3	0,9	17,5	4,2	0,8	4,3	0,6	100,0
Listavci	%	30,6	44,8	0,6	8,5	7,2	0,9	6,8	0,6	100,0
Skupaj	%	23,3	49,3	0,8	15,6	4,8	0,8	4,8	0,6	100,0

Pri analizi poseka po skupinah drevesnih vrst temeljijo podatki na (nepopolni) tekoči evidenci poseka (Preglednica 47).

Preglednica 47/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	57,2	14,1	7,1
Jelka	19,9	12,2	2,5
Bor	0,9	6,8	0,1
Macesen	0,9	10,0	0,1
Ostali igl.	0,1	61,7	0,0
Bukev	16,2	10,5	2,0
Hrast	0,5	6,5	0,1
Pl. Ist.	1,1	5,5	0,1
Dr. tr. Ist.	1,4	13,8	0,2
Meh. Ist.	1,8	13,8	0,2
Skupaj iglavci	79,0	13,3	9,9
Skupaj listavci	21,0	10,2	2,6
Skupaj	100,0	12,5	12,5

Kar 79 % posekane lesne mase predstavljajo iglavci. Velika večina odpade na smreko. Deleži ostalih iglavcev so veliko nižji. Med posekanimi listavci prevladuje bukev, ki je je največ tudi v skupni lesni masi. Navedeni podatki potrjujejo usmerjenost gospodarjenja k povečanju deleža listavcev v skupni lesni zalogi.

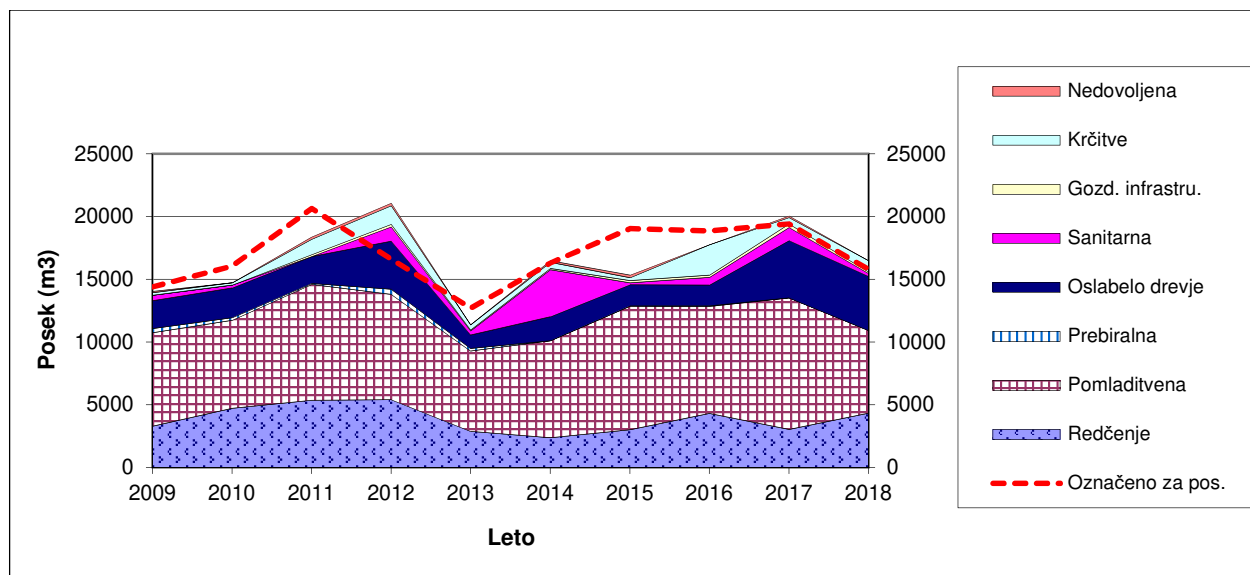
Pri analizi poseka po debelinskih razredih temeljijo podatki na (nepopolni) tekoči evidenci poseka (Preglednica 48).

Preglednica 48/PDR: Posek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	6,4	8,0	11,3	13,8	23,5	13,3	39,0
Listavci	8,4	9,1	10,2	10,8	12,5	10,3	10,4
Skupaj	7,0	8,3	11,0	13,1	21,0	12,5	49,4

Primerjava poseka po debelinskih razredih v obdobju 2019–2028 z enakimi podatki iz obdobja 2009–2018 pove, da večjih razlik med razporeditvijo dreves po debelinskih razredih ni bilo. Malenkostne razlike so opazne v prvem in zadnjem debelinskem razredu, kjer je prišlo do manjšega povečanja deleža.

Podatki v grafikonu temeljijo na neustrezni tekoči evidenci poseka.

Grafikon 2: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja

Višina evidentiranega poseka se je po letih spreminjala. Gibala se je med 11.373 m³ leta 2013 in 21.063 m³ leta 2012.

Delež negovalnih sečenj (izbiralna redčenja in pomladitvene sečnje) v letnih količinah posekanega drevja ostaja skozi celo desetletje približno enak. Največ sprememb se je dogajalo v obsegu sanitarnih sečenj in poseka oslabelega drevja. Ta je bil v največji meri odvisen od pojava naravnih ekstremnih dogodkov, ki so bili povezani z vremenom (žledolom, vetrolom in snegolom).

4.2.2 Gojitvena in varstvena dela

Preglednica 49/OGDL/OGD : Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupno

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Skupaj		
		Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	88,12	19,47	22,1	6,50	1,71	26,3	94,62	21,18	22,4
Priprava tal	ha	4,77	2,20	46,1	9,47	1,70	18,0	14,24	3,90	27,4
Sadnja	ha	4,53	2,20	48,6	5,76	0,00	0,0	10,29	2,20	21,4
Obžetev	ha	2,85	0,00	0,0	0,00	0,00	0,0	2,85	0,00	0,0
Nega mladja	ha	0,55	0,00	0,0	5,58	2,53	45,3	6,13	2,53	41,3
Nega gošče	ha	75,87	17,16	22,6	13,57	3,25	23,9	89,44	20,41	22,8
Nega letvenjaka	ha	77,29	18,09	23,4	37,83	19,78	52,3	115,12	37,87	32,9
Nega ml. drogovnjaka	ha	125,84	53,55	42,6	30,72	6,21	20,2	156,56	59,76	38,2
Nega prebiralneg g.	ha	36,07	2,00	5,5	0,00	0,00	0,0	36,07	2,00	5,5
Zaščita s premazom	ha	0,51	1,00	196,1	0,00	0,00	0,0	0,51	1,00	196,1
Zaščita s količ. ali tulci	kos	3.915	0	0,0	0	0	0,0	3.915	0,00	0,0
Zaščita z ograjo	m	2.520	2.500	99,2	2.550	2.792	109,5	5.070	5.292	104,4
Vzdrževanje vodnih pov.	dni	7,50	0,00	0,0	0,00	0,00	0,0	7,50	0,00	0,0
Ostala biomeliorat. dela	dni	84,79	26,76	31,6	0,00	0,00	0,0	84,79	26,76	31,6
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	4,28	0,0	0,00	3,79	0,0	0,00	8,07	0,0
Vzdrž. protipož. objektov	km	0,00	0,00	0,0	0,00	0,90	0,0	0,00	0,90	0,0

Priprava sestoja na naravno obnovo je bila izvedena le v 22,4 %. Poglavitna težava je evidentiranje izvedbe tega ukrepa, ki ga lastniki praviloma opravijo istočasno s pomladitveno sečnjo. Ker gre po navadi za ukrepe izvedene na manjših površinah, se ta ukrep velikokrat ne evidentira.

Priprava tal in sadnja sta bili izvedeni le v polovici načrtovanega obsega. Ukrepa sta bila opravljena v okviru sanacije sestojev (smrekovih drogovnjakov), ki jih je poškodovala divjad. V ostalih načrtovanih primerih je bila obnova sestoja izvedena po naravni poti, največkrat pod zastorom starega sestoja. Umetno obnovljene površine so bile pred divjadjo zaščitene z ograjami iz pletene žice. V preteklosti se je pokazalo, da individualna zaščita s tulci in mrežami ne daje zadovoljivih rezultatov.

Nega gošče, letvenjaka in mlajših drogovnjakov so bile izvedene le v približno eni tretjini načrtovanega obsega. Ker je bila večina mladovij vzgojena pod zastorom starega sestoja, so bili negovalni ukrepi v večini primerov nepotrebni ali so se izvedli v zmanjšanem obsegu. Evidentiranje izvedbe ukrepov je pomanjkljivo tudi pri negi mlajših drogovnjakov. Še posebej velja to v primerih, ko se ta ukrep izvede hkrati z izbiralnimi redčenji starejših drogovnjakov ali celo debeljakov.

S premazi so bila zaščitena le mlada drevesa smreke v naravnih mladovjih, saj so bila umetno osnovana mladovja pred divjadjo zaščitena z ograjami.

Med ostalimi biomeliorativnimi ukrepi velja poudariti tiste, ki so bili izvedeni v okviru ukrepov Natura 2000, Suport in Wetman: ohranjanje stoječe in ležeče odmrle lesne biomase, ohranjanje debelejših dreves primernih za gnezdenje ptic, ohranjanje pomembnih dreves v strugah vodotokov in odstranjevanje zarasti z robov visokogorskih barij.

4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic

Gradnja gozdnih cest

Novogradenj ali rekonstrukcij gozdnih cest v preteklem obdobju ni bilo. Pretekli gozdnogospodarski načrt tudi ni predvideval takšnih ukrepov, prav tako v preteklem obdobju ni bilo s strani lastnikov gozdov podane nobene pobude za gradnjo novih gozdnih cest.

Gradnja gozdnih vlak

Zaradi dobre odprtosti območja v preteklem gozdnogospodarskem načrtu ni bilo določenih predelov, ki bi jih bilo potrebno prednostno odpreti z gozdnimi vlakami. V preteklem obdobju pa sta bili na pobudo lastnikov gozda zgrajeni le dve novi vlaki v skupni dolžini 608 m, v oddelku 11.

V gozdovih pa je bilo opravljenih več manjših del v okviru vzpostavitve prevoznosti, dodatne utrditve in vzdrževanja gozdnih vlak pred in po končani sečnji ter spravi.

4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov

V okviru projektov Suport in Wetman so bila opravljena dela za krepitev funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. Ta dela so bila: selektivno odstranjevanje zarasti barij – 79,81 m³, nega biotopov – 0,5 ha, načrtno puščanje stoječe biomase – 6 dreves in prepustitev naravnemu razvoju gozdov v eni ekocelici. Opisani ukrepi so evidentirani med ostalimi biomeliorativnimi deli (Preglednica 49).

4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2009 - 2018

Preglednica 50/D-KRC: Krčitve gozdov v ureditvenem obdobju 2009 do 2018 po namenu

Namen krčitev						Skupaj
Urbanizacija	Infrastruktura	Kmetijstvo	Rudarstvo	Energetika	Drugo	
ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
0,00	0,00	23,72	0,00	0,00	0,00	23,72

V kmetijske namene je bilo izkrčenih 23,72 ha gozdov, oz. posekanih 7.993 m³ lesa.

4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2009–2018

Gozdnogojitveni cilji, usmeritve in ukrepi

Izvedeni ukrepi

Posek

Skupna realizacija načrtovanega poseka v gozdnogospodarski enoti je bila 87,7 % (realizacija po SVP), od načrtovanega je bilo realizirano 88,4 % poseka iglavcev in 85,7 % listavcev. V strukturi poseka je bil delež pomladitvenih sečenj višji od načrtovanega. Prebiralnih sečenj je bilo samo slab odstotek, čeprav jih je bilo načrtovanih slabih 20 % od posekane lesne mase. Več je bilo tudi poseka oslabelega drevja in sanitarnega poseka, ki pa ju ni mogoče predvideti.

Gojitvena dela

Izveden obseg gojitvenih del je bil znatno nižji kot je bilo načrtovano.

Preglednica 51: Primerjava načrtovanih in izvedenih gojitvenih in varstvenih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Delež (%)
Naravna obnova	ha	94,62	21,18	22,4
Umetna obnova	ha	14,24	3,90	27,4
Nega	ha	403,32	122,57	30,4

Učinki ukrepov

Lesna zaloga

V preteklem ureditvenem obdobju je bil načrtovan dvig povprečne lesne zaloge iz 393,9 m³/ha na 430,0 m³/ha; ob zadnjem urejanju je bila ugotovljena povprečna lesna zaloga 448,9 m³/ha (povprečna lesna zaloga se je povečala za 55 m³/ha). Skokovito povečanje lesne zaloge je posledica v ne celoti realiziranem možnem poseku in nekoliko podcenjenem prirastku v preteklem ureditvenem obdobju.

Razmerje razvojnih faz

Kljub temu, da je bil delež dejansko izvedenih pomladitvenih sečenj večji od načrtovanega, strukture gozdov po razvojnih fazah ni uspelo približati k ciljnemu razmerju razvojnih faz (znotraj pomladitvenih sečenj je bilo premalo izvedenih končnih posekov). Zvišal se je delež pomlajencev in debeljakov in znižal delež mladovij. Znižal se je delež prebiralnih gozdov. Izkazalo se je namreč, da kljub temu, da rastiščne danosti in drevesna sestava v precejšnjem delu gozdov omogočata prebiralno gospodarjenje, ta v obravnavani GGE ni tradicionalna oblika gospodarjenja. Gospodarjenje v teh gozdovih največkrat poteka preko zelo dolgih pomladitvenih dob, ko ti gozdovi izkazujejo raznomerno – prebiralno strukturo, potem pa po poseku najdebelejših dreves preidejo neposredno v drogovnjake.

Preglednica 52: Primerjava sprememb v strukturi gozdov po razvojnih fazah z njihovim ciljnim razmerjem

	Razmerje razvojnih faz (%)				
	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi	Prebiralen g.
Stanje 2009	5	27	37	15	16
Cilj 2018	8	25	36	12	19
Stanje 2019	4	28	42	17	10

Razmerje med skupinami drevesnih vrst

Spremembe v drevesni sestavi gozdov so bile majhne.

Preglednica 53: Spremembe v drevesni sestavi in primerjava s ciljno drevesno sestavo

	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list	Meh.list
Stanje 2009	50,8	20,5	1,7	1,2	19,4	0,9	2,5	1,3	1,7
Cilj 2018	50	21	2	1	20	1	3	1	1
Stanje 2019	49,3	23,3	1,3	0,9	19,2	0,7	3,2	1,0	1,1

Presoja postavljenih ciljev, smernic in ukrepov

Ciljna lesna zaloga je bila glede na načrtovani možni posek in prirastek postavljena realno (430 m³/ha). Zaradi podcenjenega prirastka ob urejanju pred desetimi leti in ne v celoti realiziranem načrtovanem poseku, je bila ciljna lesna zaloga presežena. Struktura poseka je bila glede na neusklajeno razmerje razvojnih faz, ki smo ga ugotovili pred desetimi leti, načrtovana pravilno. Delež pomladitvenih sečenj je bil ustrezno načrtovan. Ker se obnova v pomlajencih ni zaključevala, se je njihov površinski delež v nasprotju z načrtom povečal, zaradi preraščanja v drogovnjake pa zmanjšal delež mladovij. Ciljna drevesna sestava je bila načrtovana glede na načrtovan posek in predviden prirastek po glavnih skupinah drevesnih vrst (iglavci, listavci). V skladu s približevanjem k naravni drevesni sestavi se je povečal delež jelke in plemenitih listavcev

ter zmanjšal delež smreke. Zaradi nerealiziranih gojitvenih del ni uspelo načrtovano izboljšanje negovanosti in zasnove mlajših razvojnih faz (mladovij in drogovnjakov).

Cilji, usmeritve in ukrepi za zagotavljanje ostalih funkcij gozdov

Pred desetimi leti je bila opravljena natančna valorizacija funkcij gozdov. Postavljene so bile tudi smernice za gospodarjenje z gozdovi s poudarjenimi funkcijami gozdov. Pri gospodarjenju so se postavljene usmeritve dosledno upoštevale.

Odnos gozd – divjad

Usmeritve za urejanje odnosov med gozdom in divjadjo so bile ustrezno postavljene. Pri gospodarjenju z gozdovi so se upoštevali zastavljeni ukrepi.

Gradnja gozdnih prometnic

Gradnje gozdnih cest in gozdnih vlak v minulem ureditvenem obdobju niso bile načrtovane. Kljub temu sta bili na pobudo lastnikov gozda zgrajeni dve novi vlaki v dolžini 608 m.

5 Oris zakonitosti razvoja gozdov

5.1 Razvoj gozdnih fondov

5.1.1 Površina

Na sedanjem območju gozdnogospodarske enote sta bili do leta 1989 dve gozdnogospodarski enoti: Močnik–Planina, ki je obravnavala družbene gozdove in Smrečno, ki je obravnavala zasebne in labilne družbene gozdove. Prvi načrt za zasebne gozdove je bil izdelan že leta 1959, za državne pa dve leti kasneje. Površina se skozi celotno omenjeno obdobje ni bistveno spreminjala. Vzrok za skokovito povečanje površin ob obnovi leta 1999, je predvsem prehod na novo bolj natančno metodo zajemanja gozdnih površin z digitalizacijo.

V zadnjih dveh ureditvenih obdobjih se je površina gozdov zmanjšala zaradi natančnejše digitalizacije gozdnega roba in krčenja gozdov v kmetijske namene. V ureditvenem obdobju 1999-2008 je bilo teh krčitev 39,35 ha. V zadnjem ureditvenem obdobju pa 23,72 ha.

5.1.2 Lesna zaloga, prirastek in možni posek

Bilančna razhajanja v spodnji preglednici (Preglednica 54) temeljijo v nenatančno ocenjenem prirastku in ne povsem popolnih evidencah sečenj. Zanesljivejši so podatki o gibanju lesne zaloge, še posebej od urejanja leta 1999, ko se gozdni fondi ugotavljajo s kontrolno vzorčno metodo. Podatek o realiziranem poseku v zadnjem ureditvenem obdobju je zaradi nezanesljivih evidenc poseka povzet po oceni poseka na SVP.

Lesna zaloga se je od leta 1959 povečala za 177,9 m³/ha, oz. za 65,6 %. Povečanje lesne zaloge je bilo višje pri listavcih (za 156,6 %). Lesna zaloga iglavcev se je povečala za 109 m³/ha, oz. za 48 %.

Skupna lesna zaloga se je v zadnjem ureditvenem obdobju povečala za 55 m³/ha, oz. za 14 %; pri iglavcih za 15 %, pri listavcih pa za 11 %. Podatki za zadnje ureditveno obdobje kažejo na nekoliko podcenjen prirastek ugotovljen ob urejanju leta 2009.

Preglednica 54/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1959 do 2019

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1959	3.284,60	227	44	271	5,2	1,1	6,3	5,9	2,1	8,0
1969	3.375,50	213	44	257	5,7	1,2	6,9	4,9	0,8	5,7
1979	3.227,00	221	47	268	5,5	1,8	7,5	4,7	0,8	5,5
1989	3.261,91	230	49	279	5,5	1,2	6,7	2,7	0,5	3,2
1999	3.432,88	257,5	76,7	334,2	7,63	2,31	9,93	3,33	0,56	3,89
2009	3.356,86	292,2	101,7	393,9	8,10	2,72	10,83	4,62	1,42	6,04
2019	3.293,56	336,0	112,9	448,9	9,36	2,75	12,12	6,89	2,42	9,31

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek).

Leta 1959 je bilo razmerje med iglavci in listavci 83,8 : 16,2, leta 2019 pa je to razmerje 74,8 : 25,2 v korist iglavcem. Delež smreke se je od leta 1964 znižal za 10,8 odstotnih točk. Delež jelke se je povečal za dobri dve odstotni točki. Delež bora in macesna niha med enim in dvema odstotkoma. Povečuje se delež bukve, ki na svojih rastiščih; ta v obravnavani GGE prevladuje, uspešno nadomešča smreko. Delež plemenitih listavcev narašča. Zaradi nižjega deleža velikega jesena med plemenitimi listavci se jesenov ožig širi počasneje kot v drugih GGE. Majhno je nihanje deleža mehkih listavcev, ki se v obravnavani GGE pojavljajo ob vodotokih in kot pionirske vrste v sestojih, ki so nastali z zaraščanjem kmetijskih površin.

Preglednica 55/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1999 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
1959	60,1	21,1	1,6	1,0	13,5	1,0	0,7	0,0	1,0
1969	59,0	21,1	1,9	0,9	14,8	0,9	0,7	0,0	0,7
1979	58,9	20,9	1,6	1,1	14,9	0,9	0,6	0,3	0,8
1989	58,4	20,6	2,1	1,3	15,2	0,7	0,7	0,4	0,6
1999	58,4	20,6	2,1	1,3	15,2	0,7	0,7	0,4	0,6
2009	50,8	20,5	1,7	1,2	19,4	0,9	2,5	1,3	1,7
2019	49,3	23,3	1,3	0,9	19,2	0,7	3,2	1,0	1,1

Glede na preteklo ureditveno obdobje, se je lesna zaloga povečala za 14 %. Povečanje lesne zaloge je bilo največje v petem debelinskem razredu in je bilo višje pri iglavcih. Prirastek se je povečal za 11,9 %, največ v petem debelinskem razredu. Prirastek se je pri listavcih znižal v vseh debelinskih razredih razen v prvem, kjer se je močno povečal, kar kaže na povečanje deleža listavcev v prihodnosti.

Preglednica 56/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)

	Lesna zaloga %						Prirastek %						Možni posek
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skupaj	I	II	III	IV	V	Skupaj	
Iglavci	70,0	97,6	112,9	113,6	155,6	115,0	91,3	112,4	120,9	115,5	144,0	115,6	131,9
Listavci	100,0	95,0	101,9	121,1	145,5	111,0	168,3	97,6	83,1	87,8	79,3	101,1	145,7
Skupaj	80,0	96,8	110,0	115,3	153,4	114,0	110,1	108,3	111,0	109,4	128,3	111,9	135,3

Pri izračunu pričakovane lesne zaloge so bili v spodnjih preglednicah (Preglednica 57) uporabljeni podatki o poseku ugotovljenem na stalnih vzorčnih ploskvah. Zaradi slabe ocene poseka (majhno število SVP) v državnih gozdovih, smo oceno poseka v tej lastniški kategoriji dobili tako, da smo od skupno ocenjenega poseka odšteli ocenjen posek za zasebne gozdove. Podatki po lastniških kategorijah so agregirani na lastništva ugotovljena ob zadnjem urejanju.

Razhajanja med ob zadnjem urejanju ugotovljeno in pričakovano (bilančno izračunano) lesno zalogo so majhna. Do njih je prišlo zaradi manjše površine gozdov ugotovljene ob zadnjem urejanju. Do večjih razhajanj v državnih gozdovih je prišlo zaradi njihove majhne površine, posledično podcenjenega prirastka in lesne zaloge ugotovljenega na osnovi majhnega števila vzorčnih ploskev ob urejanju pred desetimi leti.

Preglednica 57/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge po lastniških kategorijah

Skupaj GGE

	Iglavci (m³)	Listavci (m³)	Skupaj (m³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	980.752	341.405	1.322.157
Vrast	11.426	5.713	17.139
Prirastek (letni*10)	272.054	91.470	363.524
Sečnje po SVP	154.917	47.804	202.721
Pričakovana zaloga	1.109.315	390.784	1.500.099
Ugotovljena zaloga	1.106.792	371.732	1.478.524
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	99,8	95,1	98,6

Zasebni gozdovi

	Iglavci (m³)	Listavci (m³)	Skupaj (m³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	951.690	326.224	1.277.914
Vrast	10.717	5.444	16.161
Prirastek (letni*10)	265.021	87.404	352.425
Sečnje po SVP	150.170	44.826	194.996
Pričakovana zaloga	1.077.258	374.246	1.451.504
Ugotovljena zaloga	1.067.411	356.511	1.423.922
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	99,1	95,3	98,1

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	29.062	15.181	44.243
Vrast	634	251	885
Prirastek (letni*10)	7.034	4.066	11.100
Sečnje po SVP	4.747	2.978	7.725
Pričakovana zaloga	31.983	16.520	48.503
Ugotovljena zaloga	39.381	15.221	54.602
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	123,1	92,1	112,6

5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti

5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev

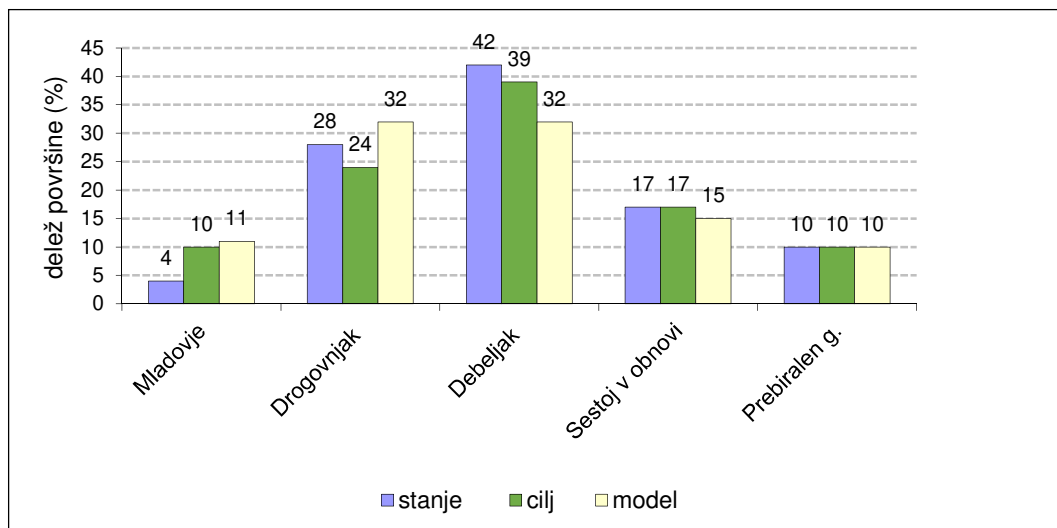
Modelno razmerje razvojnih faz v gozdnogospodarski enoti je bilo izračunano s pomočjo tehtanja modelnih deležev razvojnih faz po posameznih rastiščnogojitvenih razredih, ti pa so povzeti iz Gozdnogospodarskega načrta za mariborsko gozdnogospodarsko območje (2011). Na enak način je določeno povprečno trajanje razvojnih faz in povprečno proizvodno obdobje.

Iz spodnje preglednice (Preglednica 58) in grafikona (Grafikon 3) je razvidno, da dejansko razmerje razvojnih faz ni usklajeno z modelnim stanjem. Premalo je mladovij in drogovnjakov, preveč pa debeljakov in sestojev v obnovi.

Preglednica 58/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem

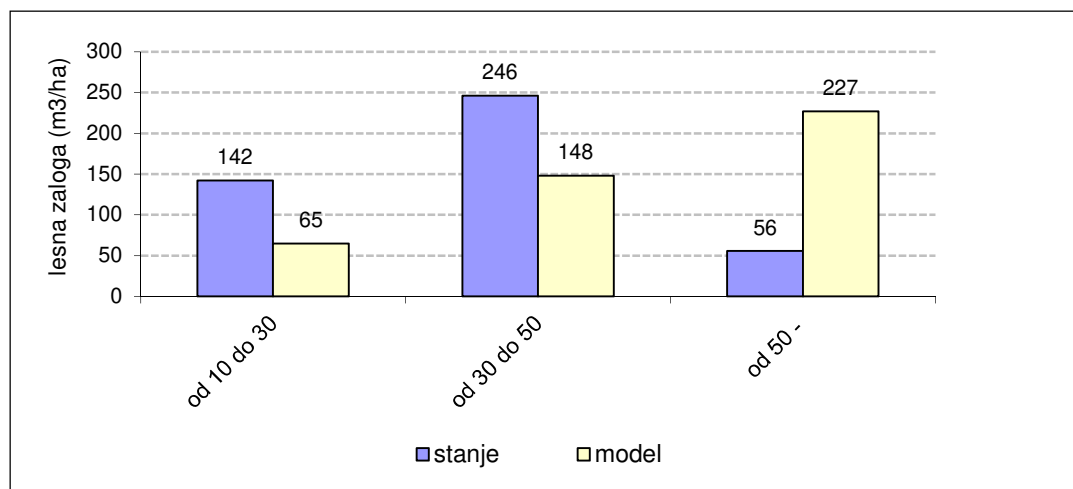
Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	%
Mladovje	122,20	3,7	17	11	369,92	-67
Drogovnjak	924,20	28,1	50	32	1.057,26	-13
Debeljak	1.376,66	41,7	49	32	1.050,39	31
Sestoj v obnovi	555,64	16,9	24	15	501,12	11
Raznomerno (ps-šp)	314,86	9,6	-	10	314,86	0
Skupaj	3.293,56	100,0	125	100	3.293,56	

Iz cilja, ki je ob predvidenih ukrepih dosegljiv v naslednjih desetih letih, lahko razberemo, da se bo povečal delež mladovij. Ne bo pa mogoče v kratkem času, zaradi sedanje majhne površine mladovij povečati deleža drogovnjakov, katerih površina se bo zaradi preraščanja v debeljake še zmanjšala.

Grafikon 3: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Debelinska struktura prebiralnih gozdov se razlikuje od modelne. Preveč je tanjšega drevja, v povprečju pa močno primanjkuje drevja najvišjega razširjenega debelinskega razreda. Modelna struktura prebiralnih gozdov je povzeta iz Gozdnogospodarskega načrta za mariborsko gozdnogospodarsko območje (2011).

Grafikon 4: Primerjava dejanske in modelne (GGN GGO Maribor) strukture lesne zaloge prebiralnih gozdov po razširjenih debelinskih razredih

5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

Za ekološke funkcije (varovalna, hidrološka) je ugodna velika gozdnatost in poraščenost strmih predelov. Stalna pokrovnost tal in razmeroma visoka lesna zaloga sta zagotovilo za preprečevanje erozije in delovanje gozda kot zadrževalnika vode.

Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti je poudarjena na območjih EPO in na območju Nature 2000, ki obsegata celotno površino gozdov GGE. Po podatkih ZRSVN je stanje gozdov neugodno na območju vseh habitatnih tipov (bukovi gozdovi, kisloljubni smrekovi gozdovi, javorovi gozdovi in prehodna barja) na območju GGE Smrečno. Neugodno je tudi stanje večine kvalifikacijskih vrst. Zagotavljanje ugodnih razmer za ohranjanje in izboljšanje stanja na območju Nature 2000 je potrebno upoštevati usmeritve in ukrepe za posamezne upravljavske cone NATURE 2000.

Gozdovi s poudarjenimi socialnimi funkcijami ležijo na ovršnem delu enote, to je rekreacijsko območje Mariborskega Pohorja. Poudarjene socialne funkcije gozda v gozdnogospodarski enoti so estetska, rekreacijska in turistična funkcija ter funkcija varovanja naravnih vrednot in funkcija varovanja kulturne dediščine. Socialnih funkcij gozda ne smemo okrniti s posegi, poškodbami na gozdnih tleh in sestojih, z neupoštevanjem gozdnega reda in estetskih vrednot krajine. Rekreacijo in turizem, na ovršnem delu gozdnogospodarske enote je potrebno usmerjati tako, da ti ne ogrožata funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti teh gozdov.

Usmeritve za gospodarjenje z gozdovi na območju GGE zagotavljajo krepitev vseh funkcij gozdov.

Usmeritve za krepitev in usklajevanje funkcij gozdov so podane v Poglavju 6.2.2

6 Cilji, usmeritve in ukrepi

6.1 Splošni cilji

Glede na analizirano stanje gozdov in njihovega okolja, valorizacijo funkcij gozdov, zahtev lastnikov gozdov in javnosti ter upošteva cilje Gozdnogospodarskega načrta za mariborsko.. (2011) smo določili naslednje cilje gospodarjenja z gozdovi:

Dolgoročni gozdnogojitveni cilji

- Skupinsko raznodobni gozdovi in malopovršinsko raznodobni (prebiralni) gozdovi.
- Ciljna drevesna sestava: smreka 40 %, jelka 27 %, r. bor 1 %, macesen 1 %, bukev 24 %, hrast 1 %, pl. lst. 4 %, o.t.lst. 1 %, m.lst. 1 %
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovja 11 %, drogovnjaki 30 %, debeljaki 34 %, sestoji v obnovi 15 %, prebiralen g. 10 %.
- Ciljna lesna zaloga: 420 m³/ha.
- Ciljna kakovost: 20 % drevja odlične in prav dobre kakovosti.

Etapni (desetletni) gozdnogojitveni cilji

- Skupinsko raznodobni gozdovi in malopovršinsko raznodobni (prebiralni) gozdovi.
- Ciljna drevesna sestava: smreka 48 %, jelka 25 %, r. bor 1 %, macesen 1 %, bukev 19 %, hrast 1 %, pl. lst. 3 %, o.t.lst. 1 %, m.lst. 1 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovja 10 %, drogovnjaki 24 %, debeljaki 39 %, sestoji v obnovi 17 %, prebiralen g. 10 %.
- Ciljna lesna zaloga: 475 m³/ha.
- Ciljna kakovost: 10 % drevja odlične in prav dobre kakovosti.

Sedanje in ciljno razmerje razvojnih faz gozdov nakazujeta potrebo po hitrejšem zaključevanju obnov. S pomladitvenimi sečnjami je v prihodnje potrebno zagotavljati dolgoročno ciljno površino mladovja (11 %). Strukture gozdov po razvojnih fazah v naslednjem desetletju ne bo mogoče približati k dolgoročnemu ciljnemu stanju. Ob realizaciji načrtovanega poseka se bo v naslednjem desetletju povečal delež mladovij. Delež sestojev v obnovi bo ostal enak. Ne bo pa mogoče v kratkem času, zaradi majhne površine mladovij povečati deleža drogovnjakov.

V naslednjem desetletju se drevesna sestava ne bo bistveno spremenila.

Lesna zaloga se bo v naslednjem desetletju še nekoliko povečala in ob neuravnoteženem razmerju razvojnih faz močno presegala dolgoročno ciljno lesno zalogo.

Kakovost drevja bo mogoče povečati z dosledno izvedbo negovalnih del, še posebej z izvedbo nege letvenjakov in drogovnjakov.

Dolgoročni cilj bi lahko bil dosežen v tridesetih letih.

Dohodek od lesa, zaposlitev in oskrba z lesom za domačo porabo

Za obravnavano gozdnogospodarsko enoto so značilni veliki kompleksi zasebnih gozdov, zato je tukaj cilj prodaje lesa za trg in dohodek od prodaje lesa močnejše izražen. Gozdovi morajo trajno zagotavljati dohodke lastnikom, hkrati pa nuditi zaposlitev lokalnemu prebivalstvu. Lastnikom z manjšo in srednje veliko gozdno posestjo morajo gozdovi poleg občasnih dohodkov od prodaje lesa nuditi tudi les za domačo porabo (gradben les, les za kurjavo).

Vloga gozda za zagotavljanje biotske raznovrstnosti, habitatov in varstva narave

Pomen tega cilja je ohraniti biotsko raznovrstnost gozdov na ekosistemski, vrstni in genski ravni, ki vključuje ohranjanje ugodnega stanja redkih in ranljivih habitatnih tipov gozdov, vključno s habitatnimi tipi in vrstami na območjih Natura 2000. Celoten gozdni prostor obravnavane GGE je zaradi ugodnega stanja habitatov vrst vključen v EPO Pohorje in območja NATURE 2000.

Ohranjenost ugodnega stanja gozdnih habitatov, vključno z ohranitvijo naravnega okolja in ekološkega ravnovesja v krajini, sodi med najpomembnejše cilje gospodarjenja z gozdovi v GGE.

Hidrološka vloga gozdov

Znotraj širšega vodovarstvenega območja leži 68 % gozdnega prostora. Ohranjenost ugodnega stanja gozdov na območju celotne GGE, ki bodo zagotavljali zadrževanje in postopno oddajanje vode, vključno z ohranitvijo naravnega okolja in ekološkega ravnovesja v krajini, sodi med najpomembnejše cilje gospodarjenja z gozdovi v GGE.

Varovanje naravnih vrednot in kulturne dediščine

Gozdnogospodarska enota je posejana z naravnimi vrednotami in objekti kulturne dediščine. S prilagojenim gospodarjenjem jih je potrebno ohraniti zanamcem.

Varovalna in zaščitna vloga gozda

Z ukrepi preprečevanja izsuševanja in posledično zaraščanja je potrebno ohraniti zelo ranljive ekosisteme, kot so prehodna barja s 1. stopnjo poudarjenosti varovalne funkcije.

Gozdovi ob potoku Polskava, na kompaktni matični podlagi, z naklonom nad 35° imajo 1. stopnjo poudarjenosti varovalne funkcije.

Rekreacija in turizem

Vloga je poudarjena v gozdovih na ovršju Pohorja, v okolici Areha, Zarje, Žigartovega vrha in Treh kraljev. Zaradi velikega števila ljudi, ki se dnevno rekreira v teh gozdovih ali zahaja vanje, ima ta vloga velik pomen. Rekreacijo in turizem je potrebno usmerjati v predele, kjer ne prihaja do konfliktov z ostalimi rabami gozdov. Gozdove namenjene tem dejavnostim pa je potrebno opremiti z ustrežno rekreacijsko in turistično infrastrukturo.

Pridobivanje drugih gozdnih dobrin

Območje celotne goznogospodarske enote je z vidika drevesne sestave ugodno za čebeljo pašo.

Lov in z okoljem usklajene populacije prostoživečih živali v gozdu

Ta cilj je prisoten na celotnem območju GGE. Namen tega cilja je zagotoviti trajno gospodarsko rabo vseh lovnih vrst divjadi in izboljšati usklajenost na področju gozd – prostoživeče živali v smislu izboljšanja bivanjskih in prehranskih zmožnosti gozda za ohranjanje z okoljem usklajenih, vitalnih populacij gozdnih živali.

6.2 Usmeritve

6.2.1 Splošne usmeritve

Povečati izkoriščenost proizvodnega potenciala gozdnih rastišč.

- Z zmernim in selektivnim akumuliranjem prirastka povečevati lesno zalogo in prirastek gozdov.
- V debeljakih, katerih priraščanje je dobro, naj se ne izvaja sečenj, oz. samo posek oslabelega drevja.
- V obnovo naj se nemudoma uvedejo vsi sestoji, katerih vrednostni prirastek je že kulminiral.
- V pomlajencih naj se pospešeno zaključuje z obnovo.
- Načrtovani možni posek v gozdovih naj na ravni GGE doseže 78 % odstotkov prirastka.
- Z nego gozdov in pravočasnim obnavljanjem gozdnih sestojev povečati kakovost gozdnih lesnih sortimentov.
- Če sestojne danosti dopuščajo, naj se gozdnogojitveni cilji dosežejo s prebiralnim gospodarjenjem.

Ohranjati in vzpostaviti pestre krajinske vzorce z gozdnimi prvinami ter ohranjati strnjeno velikih sklenjenih gozdnih območij

- Ohranjati primeren delež gozdov v krajini. Pozornost nameniti tudi obvodni drevnini in skupinam drevja sredi kmetijskih površin.
- Dovoliti krčenje gozdov v primerih, če krčenje ne pomeni bistvenega okrnjenja ekološke funkcije gozdov ali če javni interes, zaradi katerega je krčenje potrebno, presega ekološki pomen gozdov.
- Posamezne zaraščajoče površine je treba preučiti z vidika ekoloških funkcij, deleža gozda v krajini in primernosti za kmetijsko rabo ter se odločiti, ali jih poskušati ohraniti v kmetijski rabi ali pa jih prepustiti gozdu.
- Ohraniti in vzpostaviti pestre krajinske vzorce in biotsko raznovrstnost v krajini, tudi s sodelovanjem pri ohranjanju tradicionalnih kmetijskih rab.

Intenzivirati gospodarjenje z zasebnimi gozdovi

- Pospeševati uporabo sodobnih tehnologij in organizacijskih oblik pri delu v gozdu.
- Spodbujati povezovanje lastnikov gozdov.
- Zagotoviti izvedbo potrebnih gojitvenih in varstvenih del v gozdovih s povečanjem spodbud za gojitvena in varstvena dela.
- Intenzivirati usposabljanje lastnikov gozdov za delo v gozdu.
- Pospeševati sodobne oblike organiziranosti zasebnih lastnikov gozdov na področju pridobivanja lesa.
- Lastnike gozdov je treba intenzivneje vključevati v procese gozdarskega načrtovanja in intenzivirati vse oblike svetovanja.

Upoštevati predpise s področja upravljanja z vodami

- Prepovedano je izvajanje dejavnosti, ki lahko povzročijo večje onesnaženje vodnih virov. Preprečevati poslabšanje ekološkega in kemijskega stanja voda oziroma ohranjati njihovo dobro stanje.
- Na vodovarstvenih območjih upoštevati veljavne predpise s področja zavarovanja vodnih virov.
- Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom Zakona o vodah (2002 in nasl.) pridobiti **vodno soglasje**. Pri pripravi dokumentacije za posege in gradnjo, za katere je potrebno pridobiti vodno soglasje, je potrebno upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja (2009) glede na klasifikacijo objekta, ki se gradi. **Vodno soglasje** je potrebno pridobiti za:
 - poseg na vodnem in priobalnem zemljišču;
 - poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po Zakonu o vodah (2002 in nasl.);
 - poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice
 - poseg na varstvenih in ogroženih območjih;
 - poseg zaradi odvajanja odpadnih voda;
 - poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik;
 - hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

Zagotavljanje ugodnega stanja gozdnih habitatnih tipov in kvalifikacijskih vrst ter biotske raznovrstnosti

- Pri obnavljanju sestojev s sadnjo je treba dajati prednost rastišču prilagojenim domačim vrstam in lokalnim proveniencam.
- S primernimi usmeritvami v okviru načrtov za gospodarjenje z gozdovi oziroma primernim gospodarjenjem ohranjati ugodno ohranitveno stanje redkih in ranljivih habitatnih tipov

gozdov, vključno s habitatnimi tipi in vrstami na območjih Natura 2000, pri tem pa zlasti ohranjati:

- raznolikost gozdne strukture v različnih starostnih fazah,
- ustrezno količino nežive gozdne mase (odmrlo drevje),
- značilno sestavo biocenoze, brez tujerodnih vrst in gensko spremenjenih organizmov,
- površino evropsko pomembnih gozdnih habitatnih tipov.
- Ohranjati vlogo varovalnih gozdov v prostoru in jo krepiti.
- Izboljšati informiranje in razumevanje javnosti o pomenu biotske raznovrstnosti gozdov.
- Ohranjati površino gozdov in manjših gozdnih prvin, vključno s posameznim drevjem, z namenom ohranjanja biotske raznovrstnosti.

Funkcijam gozda prilagojena raba gozdnega prostora za turizem in rekreacijo

- Upoštevati členitev gozdnega prostora glede primernosti za različne oblike turizma in rekreacije ter različne intenzivnosti, povezane z obema dejavnostima, kot je opredeljena z Gozdnogospodarskim načrtom za mariborsko ... (2011) (Karta G).

Povečati obseg in vzpodbujati dejavnosti, ki uporabljajo les

- Na kmetijah spodbujati razvoj dopolnilnih dejavnosti, ki so povezane z lesom.
- Izobraževati lastnike gozdov in jim svetovati o možnostih in tehnologijah nadaljnje obdelave lesa.

Prednostne naloge za gojenje in varstvo gozdov

- Obnova gozdov mora v največji možni meri potekati po naravni poti.
- Obnovo gozdov s sadnjo izvajati le v sestojih, kjer ni možnosti za naravno nasemenitev in vznik ključnih vrst. V ostalih sestojih sadnjo izvajati v obliki manjših spopolnitev, večje površinsko pa le v primerih naravnih ujm, bolezni ali škodljivcev. Pri izbiri drevesnih vrst za sadnjo upoštevati rastiščne danosti.
- Prednostno izvajanje nujnih gojitvenih del.
- Intenzivirati nego v mladovjih z ukrepi zmerne jakosti. Prednost pri načrtovanju ukrepov nege dati kvalitetnejšim delom sestoja. Zmes uravnjavati v smeri naravne drevesne sestave. Kjer je potrebno, nekvalitetna vrzelasta mladovja spopolniti s sadnjo rastiščem primernih drevesnih vrst ter zaščititi z ustrezno zaščito sadik pred objedanjem divjadi, sicer pospeševati naravno obnovo.
- V drogovnjakih z bogatimi sestojnimi zasnovami na visoko produktivnih rastiščih izvajati intenzivna izbiralna redčenja. V nenegovanih sestojih izboljšati vrstno zmes v korist naravne drevesne sestave.
- V debeljakih akumulirati lesno zalogo. Pri uvajanju sestojev v obnovo izkoriščati dobre možnosti naravne obnove.
- V dobro pomlajenih in močno vrzelastih sestojih v obnovi, obnovo zaključiti.
- Vzdrževati optimalno strukturo prebiralnih gozdov.
- Iz gozda odstraniti vse zaščitne materiale (tulci, ograje) po tem, ko jim je prenehala funkcija.
- Ohranjati manjšinske drevesne vrste.
- Za ohranitev vrstne pestrosti avtohtonih živalskih vrst pospeševati naravno zgradbo sestojev, zlasti je potrebno ohranjati plodonosne drevesne in grmovne vrste.
- Pri naravni obnovi gozdov skrbeti za pestrost in številčnost zeliščnega sloja kot pomembne komponente živalskih habitatov.
- Primerno oblikovati in vzdrževati gozdne robove in negozdne površine v gozdnem prostoru, ki so lahko namenjene za prehrano divjadi.
- V gozdovih ohranjati posamezne osebkke in skupine starejšega in ekološko pomembnega drevja. Pri tem puščati tudi zdrava in suha drevesa, ki so primerna za gnezdenje duplarjev in za ptice, ki gnezdiijo v krošnji.

Prednostne naloge za tehnologijo gozdne proizvodnje

- Spodbujati in promovirati je potrebno uporabo sodobnih, novih tehnologij pri delu v gozdu, ki povzročajo manj škod, so ekološko čistejša in bolj varna za delo. Uporaba novih tehnologij zahteva drugačno pripravo dela. Ob uvajanju novih tehnologij je potrebna presoja sprejemljivosti na varovanih območjih.
- Spodbujati je potrebno pridobivanje, predelavo in rabo lesa na podeželju, še posebej med lastniki gozdov in s tem povečati dodano vrednost lesu.
- Izboljšati je potrebno organiziranost lastnikov gozdov in promovirati delo usposobljenih izvajalcev v gozdovih.
- GGE je sicer dobro odprta z gozdnimi prometnicami. Smiselna je izgradnja še nekaterih vlak in rekonstrukcij že obstoječih vlak, da bodo te primerne novim tehnologijam.

V GGE ni območij, na katerih posamična izbira dreves za možni posek ni obvezna.

6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov

Pri gospodarjenju za krepitev in uskladitev funkcij gozdov upoštevati vse vloge gozda, nasprotja pa reševati selektivno. Gospodarjenje za različne vloge je vključeno v vse nivoje gospodarjenja, od načrtovanja do izvedbe. Vsaka vloga zahteva diferencirane oblike gospodarjenja, ki jih je možno vključiti v gospodarjenje za lesnoproizvodno vlogo.

Pri konkretnem gospodarjenju z gozdovi je pomembno upoštevati, da nastopajo vloge v prostoru velikopovršinsko, na manjših površinah (otoško), kot koridorji (ob linijah) in točkovno.

Velik delež gozdov v zasebni lasti pomeni močno izražen zasebni interes, ki se na področju javno pomembnih vlog kot so rekreacija, turizem, estetska vloga in ohranjanje biotske raznovrstnosti, srečuje z interesom lastnika, ki je premoženjskega značaja. Javni interes izražajo ljudje na najrazličnejše načine in je velikokrat v nasprotju z interesom lastnika gozda. Zato bo potrebno urediti odnose med obema interesoma pozorno in pravno korektno.

V večini funkcijskih enot je poudarjenih več funkcij na različnih stopnjah, kar narekuje kompleksno obravnavanje gozdnega prostora in gospodarjenja z gozdom.

Podane so usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij prve in druge stopnje poudarjenosti. V vseh gozdovih, kjer so funkcije poudarjene na tretji stopnji, gospodariti po načelih trajnosti, sonaravnosti in večnamenskosti.

Gozdnogojitvene usmeritve so istočasno tudi usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij.

Varstvene usmeritve za ohranjanje ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst živali in njihovih habitatov so smiselno vključene v poglavje 2.

Ekološke funkcije

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Na območju mokrišč izvajati samo ukrepe, s katerimi se preprečuje njihovo zaraščanje in izsuševanje. Pri gospodarjenju dajati prednost vitalnosti pred kvaliteto. Zagotoviti je potrebno način sečnje in spravila lesa, ki ne poškoduje tal in ne bo vplival na vodni režim v tleh na širšem območju barij. Ohranjati je potrebno naravno strukturo gozda in skupin drevja, preprečiti krčitve gozdov, vzdrževati obstoječe prometnice in ne graditi novih. Nekatere dele sestojev prepustiti naravnemu razvoju. Pri delu z motornimi orodji je potrebno uporabljati bio olja. Zaščititi najbolj izpostavljene dele gozdov pred različnimi oblikami rekreacije in turizma.

V varovalnih gozdovih na strminah in erodibilni matični podlagi je potrebno upoštevati usmeritve, ki so predpisane z Uredbo o varovalnih gozdovih ... (2005 in nasl.):

- pravočasno obnovo oziroma posek prestarega drevja,
- malo površinsko izvajanje sečenj,
- puščanje primerno visokih panjev pri poseku drevja na plazovitih območjih in erozijskih območjih,
- ročno spravilo oziroma spravilo z žičnimi napravami,

- sanacijo poškodovanih tal z namenom preprečevanja erozije,
- odstranjevanje drevja iz hudourniških strug,
- pravočasno izvedbo vseh gozdno gojitvenih del, ki zagotavljajo ohranitev in stabilizacijo varovalne vloge gozda,
- raba biološko razgradljivih olj pri delu s stroji in napravami,
- v varovalnih gozdovih na strminah je priporočljivo pomlajevanje v vrzelih, ki ne sledijo padnici terena.

Usmeritve za gospodarjenje s hidrološko funkcijo

Ohranjati naravno strukturo gozdov in skupin drevja ter se izogibati večjim nihanjem lesne zaloge na večjih površinah. Pri gozdnogojitvenih delih in pri sečnji izvajati dela z intenzitetami, ki niso pretirano visoke. Ob potokih selektivno redčiti obvodno drevnino, sestoje obnavljati malopovršinsko, z rastiščem primernimi drevesnimi vrstami. V bližini potokov in njihovih pritokov ne graditi gozdnih prometnic in začasnih skladišč.

Vsa dela načrtovati in opravljati v skladu s pravnimi akti, ki varujejo vodne vire.

Posebno pozornost je potrebno nameniti zemljiščem, ki mejijo neposredno na vodna zemljišča. Zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče, je priobalno zemljišče celinskih voda. Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča, na vodah 2. reda pa 5 metrov od meje vodnega zemljišča. Četrty odstavek 14. člena Zakona o vodah (2002 in nasl.) določa zunanjo mejo priobalnega zemljišča na vodah 1. reda zunaj območij naselja, ki sega najmanj 40 m od meje vodnega zemljišča. Posegi na vodno in priobalno zemljišče v skladu s 37. členom Zakona o vodah (2002 in nasl.) niso dovoljeni, razen naštetih izjem.

Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu z Zakonom o vodah (2002 in nasl.), da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave.

Na vodnem in priobalnem zemljišču so prepovedane dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki bi lahko imeli škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča, ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč, zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda, ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja, onemogoči obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

Ob zaključku sečnje odstraniti sečne ostanke iz vseh strug, jarkov in drugih vodnih virov.

Za izboljšanje okoljske zavesti lastnikov gozdov in izvajalcev gozdnih del je potrebno problematiko onesnaževanja voda vključiti v izobraževalne seminarje in tečaje.

Na območju gozdov s poudarjeno hidrološko funkcijo druge stopnje je potrebno upoštevati veljavni predpis o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja ter prepovedi, omejitve in pogoje iz veljavnega predpisa, ki ureja posamezno vodovarstveno območje.

V okviru usklajevanja posegov v vodovarstvena območja in varovane pasove vodotokov je potrebno redno sodelovanje s službo, pristojno za vode in z upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana, ogrožena in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča, poplavna območja, vodovarstvena območja).

Na erozijskem območju je v skladu z 87. členom Zakona o vodah (2002 in nasl.) prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
- ogoljevanje površin,
- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,
- zasipavanje izvirov,
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,

- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,
- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
- odzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
- vlačenje lesa.

Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča. Na tem območju je prepovedano:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

Na območjih, kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja, je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti ukrepe in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti usklajeni s področjem upravljanja z vodami in celovito sistematiko upravljanja in urejanja voda.

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti

Usmeritve za 1. stopnjo poudarjenosti:

Na območju prehodnih barij na Bojtini, ki so pomembni za ohranitev redkih živalskih in rastlinskih vrst, upoštevati naravovarstvene usmeritve za NVLP 1601 – Prednikovo močvirje, NVLP 1602 – Trtnikovo močvirje in NVLP 1603 – Stegnetovo močvirje.

Usmeritve za 2. stopnjo poudarjenosti:

Na območju naravnih vrednot upoštevati usmeritve za naravne vrednote, ohranjati površino gozdov in preprečevati zaraščanje negozdnih površin z vzdrževanjem gozdnih jas in robov. Gospodarjenje z gozdovi izvajati tako, da se ohranja raznolikost gozdne strukture v različnih starostnih fazah in krepí vsestranska odpornost gozdov. Pospeševati minoritetne, ogrožene in plodonosne drevesne vrste. Gozdove pomlajevati naravno in na način, ki bo drevesno sestavo čim bolj približal naravni.

V gozdovih določiti »ekocelice« z gojitvenimi načrti za vzpostavljanje primernih habitatov za živalske vrste in prepustiti posamezna drevesa ali manjše skupine drevja staranju in naravnemu razvoju. V ta namen izbrati drevje, ki ni zanimivo z vidika izkoriščanja (sušice, drevje z dupli, ...). Ohranjati mokrišča in vodne površine v gozdu (mlake, luže in jezerca) in druge negozdne ekosisteme (jase). Ob vodotokih in stoječih vodah ohranjati gozdove in gozdne koridorje.

Usmeritve za EPO in Natura 2000 so povzete po Naravovarstvenih smernicah ... (2018).

Varstvene usmeritve za ekološko pomembna območja

Na ekološko pomembnih območjih, ki niso tudi posebna varstvena območja, so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

EPO 41200 Pohorje

Konkretne usmeritve so podane pri usmeritvah za POO (območja Natura 2000).

Varstvene usmeritve za posebna varstvena območja (Natura 2000)

Splošne varstvene usmeritve

Na Natura območjih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitatov rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitatov, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Konkretne usmeritve s pripadajočimi upravljavskimi conami

Celoten gozdni prostor SAC-SPA (POO-POV) Pohorje 3270-5006-CGP

Kvalifikacijske vrste: Veliki pupek (*Triturus carnifex*), hribski urh (*Bombina variegata*), črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*), gozdni postavnež (*Euphydryas maturna*), navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*), črna štoklja (*Ciconia nigra*), črna žolna (*Dryocopus martius*) se nahajajo na celotnem območju UC 3270- 5006-CGP znotraj GGE Smrečno.

Opomba: Nepravi sršaj (*Asplenium adulterinum*) se nahaja v odsekih 28072C in 28073E.

Konkretne usmeritve:

- Ohranja naj se površina gozdov in preprečuje zaraščanje negozdnih površin;
- na območjih večjih potokov naj se omeji novogradnja manipulacijskih mest za sortiranje in odlaganje hlodovine, omeji se novogradnja gozdnih prometnic na območjih večjih potokov in rek;
- ohranja naj se mokrišča v gozdovih, ob potokih, mikroreliefne značilnosti tal;
- v 5 m pasu brežine vodotoka naj se sečnja izvaja tako, da se zagotavlja zastrtost vodotoka (razen pri sečnji iglavcev);
- vlačenje hlodovine po potoku naj se ne izvaja;
- pogozdovanje z iglavci v 15 metrskem pasu ob vodotoku naj se ne izvaja, delež iglavcev naj se zmanjšuje razen v primeru naravnih smrekovih združb;
- ohranja naj se zveznost vodnega toka površinskih vod in ekološki pretok, naravne značilnosti strug, obrežno strukturo brežin in obrežno vegetacijo;
- ohranja naj se nezasenčenost občasnih in trajnih luž v ali blizu gozda;

- poveča naj se delež odmrlega lesa v gozdu: vsaj 3 % odmrlega lesa glede na lesno zalogo v rastiščno gojitvenem razredu. Odmrl les mora biti čim bolj enakomerno razporejen in obsegati vse debelinske razrede, zlasti pa debelinski razred nad 30 cm.

Nepravi sršaj

Rastišče se nahaja v odsekih 28072C in 28073E - zahodni del in je zavarovano kot naravni spomenik (293 - Polskava, nahajališče serpentinita: Velja režim za geološko-paleontološko in mineraloško-petrografsko naravno dediščino, za botanično naravno dediščino).

Konkretne usmeritve:

- Vzdržujejo se presvetljeni gozdovi, vzpostavijo se primerni gozdni robovi.

Gozdni postavnež

Konkretne usmeritve:

- Ohrani se strukturiran gozdni rob (PUN);
- ohrani se primes velikega jesena v sestojih (PUN).

Črtasti medvedek

je vezan na gozdne robove in brežine.

Konkretne usmeritve:

- Ohranijo se presvetljeni gozdovi, gozdne jase, strukturirani gozdni robovi, površine v obnovi (PUN).

Navadni koščak

Vrsta je vezana na območja vodotokov in gozdov v pasu 25 metrov. V cono se vključijo vsi odseki, ki mejijo na vodotoke.

Konkretne usmeritve:

- Ohrani se naravna hidromorfologija potokov v gozdu (PUN);
- v 5 m pasu brežine vodotoka naj se sečnja izvaja tako, da se zagotavlja zastrtost vodotoka (razen pri sečnji iglavcev in pojavu podlubnikov);
- vlačenje hlodovine po potoku naj se ne izvaja;
- pogozdovanje z iglavci v 15 metrskem pasu ob vodotoku se ne izvaja, delež iglavcev naj se zmanjšuje.

Črna štoklja

Konkretne usmeritve:

- Na območjih znanih gnezd črne štoklje se oblikuje naravna zatočišča, v katerih se izvaja prilagojena raba gozda in pušča posamična drevesa, ki omogočajo gnezdenje vrste;
- v premeru 300 metrov od znanih gnezd se obnova gozda izvaja v manjših jedrih;
- v polmeru 150 do 450 m okoli znanih gnezd se oblikuje mirne cone, v katerih se vsaj v času od 15. marca do 30. junija ne izvaja sečnje in spravila lesa ter gradnje cest;
- dela v gozdu se ne izvajajo, kjer gnezdi črna štoklja, v času od sredine februarja do konca junija v razdalji najmanj 300 m od gnezda (Pravilnik o varstvu gozdov, 2009). Posamezna razdalja se lahko spremeni, če so naravne razmere take, da izničijo ali potencirajo negativne vplive izvajanja del. Razdalja se lahko zmanjša tudi v primeru, da je določena vrsta v ugodnem stanju ohranjenosti oziroma v ekspanziji.

Usmeritve za gozdne vlake

Trasiranje gozdnih vlak naj ne poteka preko pomembnejših habitatov vrst (gnezda, zimovališča).

Usmeritve za strojno sečnjo

- Na manj nosilnih tleh lahko ob upoštevanju ostalih časovnih in prostorskih omejitev strojna sečnja (vsebina smernic) poteka le, ko so tla zmrznjena ali suha. Sečne poti naj bodo pokrite s sečnimi ostanki, ki zmanjšujejo nastanek kolesnic.

Upravljavska cona 3270-5006-A

Kvalifikacijske vrste in habitatni tipi:

- (9410) Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu (*Vaccinio-Picetea*),
- triprsti detel (*Picoides tridactylus*),
- gozdni jereb (*Bonasa bonasia*).

Konkretne usmeritve:

- Gozdnogospodarsko izkoriščanje naj se prilagodi specifičnim ekološkim zahtevam območja/zelo dolga regeneracijska doba;
- pomlajevanje naj se izvaja v srednje velikih jedrih;
- ohranjanje naj se uravnoteženo razmerje razvojnih faz gozdnega habitatnega tipa in primerno drevesno sestavo;
- v zeliščni plasti naj se ohranja in pospešuje borovnico (*Vaccinium myrtillus*);
- ohranjanje in vzdrževanje naj se pretrgan sklep krošenj;
- poveča naj se delež odmrlega lesa iglavcev v gozdu (v povprečju 3-5 % odmrlega stoječega drevja glede na lesno zalogo v rastiščno gojitvenem razredu), razen na območjih, kjer prevladuje socialna funkcija 1. stopnje.

Sektorski ukrepi, predlagani za vključitev v GGN:

- Izbrane odseke se opredeli kot območje z nizko intenziteto prilagojenega gospodarjenja (ekocelica z ukrepanjem). Povečati delež odmrlega/odmirajočega lesa iglavcev v odseku (v povprečju vsaj 15 % odmrlega stoječega drevja glede na lesno zalogo v rastiščno gojitvenem razredu). Puščajo se vsa suha drevesa, ki po Pravilniku o varstvu gozdov (2009) ne zapadejo pod definicijo lubadarke.

Upravljavska cona 3270-5006-B

Habitatni tipi:

- (9110) Bukovi gozdovi (*Luzulo-Fagetum*).

Konkretne usmeritve:

- Preprečuje naj se krčitve ohranjenih gozdov;
- pri obnovi gozda naj se daje prednost bukovemu mladju, skrbi naj se za ohranitev bukovih semenjakov, pri redčenju naj se daje prednost kakovostnim bukovim osebkom;
- ohranjanje naj se uravnoteženo razmerje razvojnih faz gozdnega habitatnega tipa in primerno drevesno sestavo;
- izboljša naj se povezljivost območja nahajanja HT (predvsem pod 1.000 metri n.v.), širitev v cono 5006-H;
- izboljša naj se obstoječe stanje HT 9110 (predvsem sestojev, kjer je stopnja ohranjenosti B);
- poveča naj se delež odmrlega lesa (stoječega) v gozdu (v povprečju vsaj 3 % odmrlega lesa glede na lesno zalogo v rastiščno gojitvenem razredu);
- trajno naj se ohranja vsaj 30 % delež starejših razvojnih faz gozda;
- pomlajevanje naj se izvaja v večjih pomladitvenih jedrih;
- odmrli in živa drevesa, naseljena z glivami ter živalskimi vrstami, drevesa z dupli oziroma gnezdi ter drevesa večjih dimenzij in posebnih oblik se ohranja kot habitatno drevje (2-3 drevesa na 10 ha gozdnih površin).

Sektorski ukrepi, predlagani za vključitev v GGN:

- Puščanje habitatnega drevja.

Upravljavska cona 3270-5006-C

Kvalifikacijske vrste in habitatni tipi:

- (7140) Prehodna barja,
- triprsti detel (*Picoides tridactylus*),

- koconogi čuk (*Aegolius funereus*),
- mali skovik (*Glaucidium passerinum*),
- gozdni jereb (*Bonasa bonasia*),
- sloka (*Scolopax rusticola*).

Konkretna usmeritve:

- Ohrani naj se ugodno stanje vrst značilnic (zeliščna plast);
- ohrani oziroma mestoma naj se izboljša obstoječo strukturo habitatnega tipa 7110 (preprečuje naj se sukcesija - prehod v gozdno združbo);
- omejuje naj se prekomerno zaraščanje površin z drevjem;
- izboljša naj se hidrologija območij;
- v coni naj se ne gradi novih gozdnih prometnic.

Sektorski ukrepi, predlagani za vključitev v GGN:

- Za izbrane sestoje se gospodarjenje usmerja v selektivno čiščenje zarasti in izboljšanje hidrologije območja (po predlogu projektov WETMAN, SUPORT) – ekocelice z ukrepanjem.

Upravljalvska cona 3270-5006-F

Habitatni tipi:

- HT 9180 Javorovi gozdovi (*Tilio-Acerion*) v grapah in na pobočnih gruščih.

Konkretna usmeritve:

- Specifične lastnosti, strukture, procesi habitatnega tipa: obnovi se sonaravna drevesna sestava;
- specifične lastnosti, strukture, procesi habitatnega tipa: obnovi se naravno pomlajevanje rastišču primernih vrst (določijo se ukrepi za naravno pomlajevanje).

Upravljalvska cona 5006-G (osrednja cona)

Kvalifikacijske vrste:

- koconogi čuk (*Aegolius funereus*),
- mali skovik (*Glaucidium passerinum*),
- triprsti detel (*Picoides tridactylus*),

Konkretna usmeritve:

- Ohranja naj se vsaj 30 % delež razvojnih faz starejšega debeljaka in pomlajenca;
- ohranja naj se vsaj 60 % delež iglavcev v lesni zalogi;
- ohranja naj se skupine bukovih dreves v pretežno iglastih gozdovih;
- odmrla in živa drevesa, predvsem bukve, naseljena z glivami ter živalskimi vrstami, drevesa z dupli, drevesa večjih dimenzij in posebnih oblik naj se ohranja kot habitatno drevje (2-3 drevesa na 10 ha gozdnih površin);
- poveča naj se delež odmrlega lesa (stoječega) v gozdu (v povprečju 3 % do 5 % odmrlega lesa glede na lesno zalogo v rastiščno gojitvenem razredu);
- ohranja oz. mestoma naj se vzpostavi primeren gozdni rob (vzdržuje se njegova stopničasta oblika, navzočnost zanj značilnih drevesnih in grmovnih vrst oziroma postopen prehod iz kmetijskih površin v gozd s širokimi prehodi);
- ohranja naj se obstoječe travnate površine znotraj gozda;
- ohranja naj se vsaj 5 ha ekstenzivnih travnih površin na 1.000 ha gozda.

Sektorski ukrepi, predlagani za vključitev v GGN:

- Puščanje habitatnega drevja ter vzpostavitev trajne mreže habitatnega drevja (določitev malopovršinskih ekocelic);
- opredelijo se odseki z nizko intenziteto prilagojenega gospodarjenja (ekocelica z ukrepanjem). Povečati delež odmrlega/odmirajočega lesa iglavcev (v povprečju vsaj 5 % odmrlega stoječega drevja glede na lesno zalogo v rastiščno gojitvenem razredu – večina

naj se zagotovi v razširjenih debelinskih stopnjah B in C). Puščajo se suha drevesa, ki po Pravilniku o varstvu gozdov (2009) ne zapadejo pod definicijo lubadarke.

Upravljavska cona 5006-H (zunanja cona)

Kvalifikacijske vrste:

- koconogi čuk (*Aegolius funereus*),
- mali skovik (*Glaucidium passerinum*),
- gozdni jereb (*Bonasa bonasia*),
- črna žolna (*Dryocopus martius*).

Konkretne usmeritve:

- ohranja oz. mestoma naj se vzpostavlja pester gozdni rob s prisotnostjo plodonosnega drevja in grmovja;
- ohranja naj se pester polnilni sloj v sestojih, s prevlado listavcev, delež iglavcev v polnilnem sloju pod 20 % (zadostuje površina do 2 ha);
- pomladitvena jedra naj se širi z robno sečnjo v širini dveh drevesnih višin (obnavljanje pestrega zeliščnega in grmovnega sloja);
- vzdržuje naj se zaraščajoče površine v fazi grmišč (ohranjanje leske);
- ohranja naj se mozaičnost območja, preplet gozdne in kulturne krajine (mejice, omejki, solitarno drevje);
- ohranja naj se odrasla drevesa bukve in pospešuje naj se bukovo mladje;
- odmrla in živa drevesa, naseljena z glivami ter živalskimi vrstami, drevesa z dupli oziroma gnezdi ter drevesa večjih dimenzij in posebnih oblik, naj se ohranja kot habitatno drevje (2-3 drevesa na 10 ha gozdnih površin);
- ohranja naj se uravnoteženo razmerje razvojnih faz gozdnega habitatnega tipa in primerno drevesno sestavo.

Socialne funkcije

Usmeritve za gospodarjenje z rekreacijsko, turistično, estetsko funkcijo in poučno funkcijo

Pospeševati, ohranjati, varovati in vzdrževati estetsko zanimive drevesne in skupine le-teh. Ohranjati drevesa izjemnih dimenzij. Ukrepiti malopovršinsko. Velikopovršinski posegi so dopustni samo izjemoma, v primeru sanacij. Gozdni rob naj bo horizontalno in vertikalno razgiban. Suha in nevarna drevesa ob poteh posekati, po končani proizvodnji vzpostaviti popolni gozdi red in urediti poti. Obveščanje javnosti o načrtovanih delih v teh gozdovih.

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja naravnih vrednot

Za zavarovana območja in območja naravnih vrednot je potrebno upoštevati predpisani varstvene režime iz aktov o zavarovanju in so navedene v nadaljevanju (Naravovarstvene smernice ...2019). Pred posegi na zavarovanih območjih in na območjih naravnih vrednot je potrebno kontaktirati pristojno službo za ohranjanje narave (ZRSVN, OE Maribor).

Splošne varstvene usmeritve za naravne vrednote

Z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj.

Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti.

Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

- na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote;
- na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču;

- na botanični in zoološki naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje;
- na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje;
- na krajinski vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjšuje krajinska pestrost ter da se ne uniči, poškoduje ali bistveno spremeni lastnosti krajinskih elementov ter njihove razporeditve v prostoru;
- na oblikovani naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere za rastline, ki so bistveni sestavni del naravne vrednote, da se ne zmanjša njihova vitalnost ter da se bistveno ne spremenijo oblikovne lastnosti naravne vrednote, pri čemer se na območjih vrtno arhitekturne dediščine posegi in dejavnosti izvajajo v skladu s predpisi s področja varstva kulturne dediščine.

Posegi in dejavnosti zunaj naravnih vrednot, na območju vpliva na naravno vrednoto se izvajajo tako, da vpliv posega ali dejavnosti ne povzroči uničenja ali bistvene spremembe lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto, ali uničenja naravne vrednote.

Za potrebe priprave načrtov rabe naravnih dobrin se območje vpliva na naravno vrednoto opredeli glede na nameravani poseg ali dejavnost na podlagi naslednjih izhodišč:

- za hidrološko naravno vrednoto je območje vpliva na naravno vrednoto območje porečja ali dela porečja, v katerem se naravna vrednota nahaja;
- za podzemno geomorfološko naravno vrednoto je območje vpliva na naravno vrednoto površje nad podzemno jamo ter, če je naravna vrednota vodna podzemna jama, porečje voda, ki tečejo v podzemno jamo;
- za naravne vrednote drugih zvrsti je območje vpliva na naravno vrednoto območje, v katerem lahko vplivi posegov in dejavnosti človeka ogrozijo tiste lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto: za geomorfološke in geološke naravne vrednote je to zlasti njihova stabilnost, za botanične, zoološke, ekosistemske in drevesne naravne vrednote je to zlasti kvaliteta habitatov rastlin in živali;
- naravno vrednoto se lahko uredi za obisk javnosti z nadelavo poti, razgledišč, počivališč, postavitvijo ograj, tabel z informacijami, opozorili in podobno, vendar tako, da se bistveno ne spremenijo lastnosti naravne vrednote. Naravno vrednoto ali njen del, ki je posebej občutljiv na fizične učinke hoje, ki jih povzročijo obiskovalci, se uredi tako, da se onemogoči ogrožanje naravne vrednote. Na naravni vrednoti, katere obiskovanje in ogledovanje se prostorsko ne da omejiti ali se pričakuje, da omejitev ne bo učinkovita, se lahko obiskovanje in ogledovanje naravne vrednote ali njenega dela fizično onemogoči.

Konkretna varstvena usmeritve za naravne vrednote

6157 – Blažičev bor, 6173 – Grobnikova lipa, 6185 – Bojtina – lipa

- Preko rastišča NV (v radiju krošnje + 2 m) naj se ne gradi gozdnih prometnic.
- Preko rastišča naj se ne vlači lesa, na rastišču naj se ne skladišči lesa.
- Na drevesu se lahko izvajajo samo strokovni arboristični posegi, ki ne bodo škodili vitalnosti drevesa.
- V radiju krošnje + 2 m naj se ohranja naravno stanje rastišč in sestojev.

4393 – Bojtina – nahajališče marmorja, 4395 – Frajhajm – nahajališče serpentinita in serpentinita flore, 7359 – Bistriški vintgar

- Območje naj se ohranja v obstoječem načinu gospodarjenja z gozdom.

7 – Bistrica - potok, 168V – Lobnica – potok, 6130 – Polskava - potok

- Območje naj se ohranja v obstoječem načinu gospodarjenja z gozdom.
- Sečni ostanki naj se ne odlagajo v strugo potoka.
- V sami strugi potoka in v pasu širine 10 metrov od roba potoka naj se puščajo odmrla in naplavljenca debela, drevesni panji, razen če to ne ogroža pretočnosti vodotoka.

1601 – Prednikovo močvirje, 1602 – Trtnikovo močvirje, 1603 – Stegnetovo močvirje

- Gozdnih prometnic se ne načrtuje na območju močvirja.
- Izvaja naj se selektivno odstranjevanje lesne zarasti.

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja kulturne dediščine

Splošne varstvene usmeritve za območja kulturnih spomenikov, arheoloških najdišč in registrirane dediščine v gozdnem prostoru:

- spodbujanje trajnostne uporabe na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njihovih kulturnih lastnosti;
- spodbujanje vzdržnega razvoja, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena njihova ohranitev za prihodnje generacije;
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in njihove druge pomene;
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in njihovega družbenega pomena, materialne substance in avtentičnosti lokacije. Pomembna je tudi širša krajinska zgradba in prostorska podoba, ohranja se gozdne robove in zaplate v vidnih stikih z enotami kulturne dediščine ter njihov vsebinski in prostorski kontekst (značilne silhuete, vedute in pogledi, razgledišča, kompozicije objektov z značilnim drevjem ter prostorsko pomembnejše vegetacijske in druge krajinske strukture);
- dovoljeni so posegi, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote;
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za njihovo ohranitev ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena;
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na varovane enote kulturne dediščine minimalni.

Varstvene usmeritve za vplivna območja:

- v vplivnih območjih kulturnih spomenikov (v nadaljevanju: spomenik) velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju spomenikov tako, da družbeni pomen spomenika v prostoru ni okrnjen;
- v vplivnih območjih registrirane dediščine (v nadaljevanju: dediščina) velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju dediščine. Ohranja se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine, zaradi katere je bilo vplivno območje določeno.

Dodatni režim varstva arheoloških najdišč:

- posegi in dejavnosti v prostoru se načrtujejo in izvajajo tako, da se arheološka najdišča ohranjajo. Gospodarjenje z gozdom je treba prilagoditi tako, da se arheološka najdišča varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovale arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Prepovedano je predvsem:
 - odkopavati in zasipavati teren, graditi gozdne vlake, krčiti gozd ali izvesti posek na golo, odstranjevati koreninski sistem, če to pomeni poseg v arheološke ostaline,
 - gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine,
 - postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo, ter nosilce reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča;
- izjemoma je mogoče na arheološko najdišče po pridobitvi kulturnovarstvenega soglasja in izvedbi predhodne arheološke raziskave umestiti prej naštete nedopustne posege:
 - če ni možno najti drugih rešitev ali
 - če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo oz. izvedbo posega.

V tem primeru je treba slediti naslednjim usmeritvam:

- sanitarna sečnja se naj izvede v najmanjšem možnem potrebnem obsegu in zagotovi strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljevanju: ZVKDS);
- odstranjevanje štorov/drevesnih panjev naj se izvede s frezami;
- izjemoma je na območju grajskih razvalin, ki so arheološka najdišča, pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS dovoljeno izbiralno redčenje drevja in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda. Drevesa, ki se vraščajo v grajsko arhitekturo ali v drugo arheološko zidano substanco, je potrebno strokovno odstraniti, pri čemer ni dovoljeno odstranjevati koreninskega sistema;
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na arheološke ostaline minimalni. Dela je potrebno izvajati z delovnimi stroji, ki v najmanjšem možnem obsegu obremenjujejo in posegajo v zemeljske plasti. O načrtovanih posegih je potrebno predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS. Nastale eventualne poškodbe arheološkega najdišča je potrebno nemudoma dokumentirati in zagotoviti ustrezno zaščito arheoloških ostalin.

Dodatni režim varstva arheoloških ostalin:

- Pristojni območni enoti ZVKDS je skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine treba omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi, zato naj lastnik zemljišča/odgovorni vodja o dinamiki izvedbe del obvesti pristojno območno enoto ZVKDS vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del;
- ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju arheološke ostaline zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto ZVKDS, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odločbe določi za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin, oz. se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline.

Dodatni režim varstva registrirane dediščine:

- območje stavbne dediščine, varuje se:
 - gabariti, gradivo, oblikovanost,
 - pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah),
 - celovitost dediščine v prostoru;
- območje naselbinske dediščine, varuje se:
 - morfološka zasnova naselja,
 - prostorsko pomembnejše naravne sestavine znotraj naselja ali njegovega dela (drevesa, vodotoki),
 - prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti),
 - varuje tudi naravne ter druge meje rasti in robove,
 - odnosi med naseljem ali med njegovim delom in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega);
- območje kulturne krajine; območje zgodovinske krajine, varuje se:
 - krajinska zgradba in prepoznavna prostorska podoba (naravne in grajene ali oblikovane sestavine),
 - značilna obstoječa parcelna struktura, velikost in oblika parcel ter členitve (živice, vodotoki z obrežno vegetacijo, osamela drevesa),
 - odnos med krajinsko zgradbo oziroma prostorsko podobo in stavbo oziroma naseljem,
 - preoblikovanost reliefa in spremljajoči objekti, grajene strukture, gradiva in konstrukcije ter likovni elementi;
- območje vrtnoarhitekturne dediščine, varuje se:

- zasnova (oblika, struktura, velikost, poteze),
- grajene in naravne sestavine (vrtna oprema, likovni elementi, rastline, vodni motivi, relief),
- rastišče z ustreznimi ekološkimi razmerami, ki so potrebne za razvoj in obstoj rastlin,
- vsebinska, funkcionalna, likovna in prostorska povezanost med sestavinami prostorske kompozicije in stavbami ter površinami, pomembnimi za delovanje celote;
- območje memorialne dediščine, varuje se:
 - avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta,
 - vsebinski, simbolni in prostorski odnos med dediščino in okolico ter vedutami;
- območje druge dediščine, varuje se:
 - avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta ali naprave,
 - osnovna namembnost ali primarna raba objekta ali naprave in način njenega delovanja,
 - vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico.

Podrobne usmeritve za posamezne enote kulturne dediščine so prikazane v spodnji preglednici. Posamezne enote kulturne dediščine in splošne usmeritve so navedene v opisih odsekov v obrazcih E4.

Preglednica 59: Varstvene usmeritve za posamezne enote kulturne dediščine v GGE

EV/ID št.	Ime	Režim / podrežim	Usmeritve
3.170	Frajhajm – Cerkev sv. Areha	vplivno območje spomenika	Ohranja se pojavnost enote v prostoru vključno z gozdnem robom. Preprečevanje zaraščanja območja.
3.447	Planina pod Šumikom – Cerkev sv. Treh kraljev	vplivno območje spomenika	Ohranja se pojavnost spomenika v prostoru vključno z gozdnem robom. Območje spomenika je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodbe spomenika. Preprečevanje zaraščanja območja.
6.874	Bojtina – Rimski kamnolom	spomenik	V območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvanje drevesnih panjev.
16.792	Frajhajm – Vidčev kamnolom	spomenik	
16.794	Frajhajm – Rimskodobna kamnoseška naselbina	spomenik	
20.150	Planina pod Šumikom - Mejnik	spomenik	
7.064	Planina pod Šumikom – Partizanska bolnišnica Jesen	spomenik	Območje spomenika je potrebno vzdrževati v smislu pregleda dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodbe spomenika. V območju spomenika je prepovedana gradnja novih gozdnih vlak in ruvanje drevesnih panjev.
14.348	Planina pod Šumikom – Jiblerjev križ	spomenik	Območje spomenika je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodbe spomenika.

Posegi v kulturno dediščino

V primeru poseganja v kulturno dediščino Zakon o varstvu kulturne dediščine (v nadaljevanju ZVKD-1) (2008 in nasl.) predpisuje obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja:

- kulturnovarstveno soglasje za poseg (28. člen ZVKD-1, 2008 in nasl.);
- kulturnovarstveno soglasje za izvedbo raziskave in odstranitve arheološke ostaline ali dediščine (31. člen ZVKD-1, 2008 in nasl.).

Za poseg v enoto kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo kulturne dediščine ali jo uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa dela, ki se štejejo za vzdrževanje objekta skladno s predpisi s področja graditve objektov, in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za

gradnjo in so dopustni na podlagi prostorskega akta ali drugih predpisov. Zaradi zagotavljanja strokovnega nadzora je o načrtovanih posegih (npr. sanitarna sečnja, izbiralno redčenje ter spravilo in odvoz drevnine iz gozda) treba predhodno pisno obvestiti pristojno območno enoto ZVKDS.

Kadar je načrtovan poseg v enoto kulturne dediščine pod določenimi kulturnovarstvenimi pogoji sprejemljiv in so posegi načrtovani v območjih arheološke dediščine, je potrebno pridobiti tudi soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline po 31. členu ZVKD-1 (2008 in nasl.), ki ga izdaja Ministrstvo za kulturo RS.

Proizvodne funkcije

Usmeritve za gospodarjenje z lesnoproizvodno funkcijo

Za krepitev lesnoproizvodne funkcije gozdov je potrebno upoštevati smernice in izvrševati ukrepe zapisane v tem načrtu. Podane so v poglavju 6.2.1.

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin

Na obračališčih gozdnih cest in rampnih prostorih, če so ti hkrati tudi registrirana stojišča prevoznih čebelnjakov, po odvozu lesa vzpostaviti stanje, ki omogoča postavitev mobilnih (prevoznih) čebelnjakov.

Pospeševati avtohtone medonosne drevesne vrste (smreka, jelka, javor, lipe, pravi kostanj).

6.2.3 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali

Ohranitev in razvoj prosto živečih divjih živali je tesno povezana z ohranitvijo in varovanjem njihovega življenjskega okolja. Gozdovi gospodarjeni po sonaravnih načelih so poleg ustreznih ukrepov v okoliških kmetijskih površinah najboljša osnova za ohranitev vseh v enoti živečih avtohtonih vrst.

Za ohranitev biotskega ravnovesja in pestrosti živalskega sveta je zlasti pomembno skrbeti za pestro naravno zgradbo gozda, ohranjanje in pospeševanje plodonosnih vrst, vzpostavljanje primerne števila in razporeditev mrtvega drevja ter drevesnih dupel. S tem namenom je potrebno slediti v nadaljevanju opredeljenim usmeritvam.

Ena izmed temeljnih usmeritev je optimalno usklajevanje odnosov med gozdnim in kmetijskim prostorom ter divjadjo oz. ostalimi živalskimi vrstami. Slednje je potrebno zagotoviti z ohranjanjem in vzpostavljanjem biotske pestrosti gozdnega ekosistema v pogledu trajnosti. Gostota populacij rastlinojede divjadi naj se ne povečuje nad mejo, ki še omogoča naravno obnovo sestojev z vsemi rastišču primernimi vrstami.

- Vse posege v gozd in gozdni prostor je potrebno načrtovati in izvajati tako, da naravno ravnovesje ni porušeno (pri tem je potrebno sodelovanje vseh uporabnikov prostora),
- ohranjati, vzdrževati in izboljševati bivalne in prehranske pogoje prostoživečih živali z naravno sestavo gozdnih življenjskih združb in krepitvijo vsestranske odpornosti gozdov,
- ohraniti in vzdrževati negozdne površine v gozdu, ki so še posebej pomembne za izboljšanje življenjskih pogojev prosto živečih živali ter povečati delež razvojne faze mladovij, ki prispevajo k izboljšanju življenjskih pogojev,
- v gozdovih naj se določijo ekocelice (območja za ohranjanje biotske raznovrstnosti in vzpostavljanje primernih habitatov za živalske vrste), s prepuščanjem posameznih dreves in manjših skupin drevja staranju in naravnemu razkroju,
- oblikovati vrstno bogate, naravne in strukturirane gozdne robove, ki so pomemben življenjski prostor različnim živalskim vrstam (vzdrževati stopničasto obliko in postopen prehod iz kmetijskih površin v gozd),
- za izboljšanje življenjskih razmer prosto živečih živali, ki so v svojem razvoju vezane na odmrlo biomaso, je potrebno načrtno puščati odmrle stoječa drevesa, drevesa z dupli, še posebej pa debela drevesa. Drevesa naj se pri odkazilu puščajo s soglasjem lastnika, se primerno označijo in evidentirajo s koordinatami,

- ukrepi v populacijah divjadi (odstrel) morajo prispevati k izboljšanju ravnotežja znotraj vrste in med vrstami (številčnost prosto živečih živali in prehrabne možnosti življenjskega okolja morajo biti usklajene tako, da gostota divjadi ne onemogoča naravne obnove sestojev),
- na spremenjenih rastiščih težiti k vzpostavitvi potencialne naravne sestave drevesnih vrst in h krepitvi pestre mešanosti drevesnih vrst,
- pri izvajanju gozdnogospodarskih del se izogibati aktivnim gnezdiščem, brlogom ali zavetiščem. V času reproduktivnega obdobja živali (pomladni in zgodnje poletni čas) se izogibati opravirom (gradbeni posegi, sečnja in spravilo), s katerimi bi vznemirjali živali, predvsem v mladovijih in starejših debeljkih,
- sečni ostanki naj v čim večji možni meri ostanejo v gozdu za naravni razpad (ob izvedenem sečnem redu),
- pospeševati in vnašati minoritetne, ogrožene in plodonosne drevesne vrste (češnja, drobnica, lesnika ...) in ohranjati grmovni in zeliščni sloj, predvsem plodonosnih vrst,
- ohranjati vodne ekosisteme (gozdne mlake, kaluže, izviri) in gozdne koridorje ob stoječih vodah in vodotokih ter ostale negozdne ekosisteme v gozdnem prostoru (jase, melišča, skalovja ...),
- v območjih mirnih con in zimovališč omejiti promet z motornimi vozili,
- za zagotavljanje ugodnega stanja izbranih kvalifikacijskih vrst v območju Natura 2000 je potrebno upoštevati usmeritve iz naravovarstvenih smernic in izvajati predpisane ukrepe,
- izbrane kvalifikacijske vrste in gozdni habitatni tipi v območju Natura 2000 naj se ohranjajo v smislu ugodnega stanja.

6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom

V gozdnogospodarski enoti je bilo z Uredbo o varovalnih ... (2005 in nasl.), izločenih 310,07 ha varovalnih gozdov. V to kategorijo spadajo gozdovi rastiščnogojitvenega razreda 28005 – »Gozdovi na strmih legah« in rastiščnogojitvenega razreda 28019 – »Pohorska barja«. Pri gospodarjenju z varovalnimi gozdovi je potrebno upoštevati režim gospodarjenja z varovalnimi gozdovi, ki jih določa Uredba. Pri gospodarjenju mora Zavod zagotavljati (5. člen Uredbe):

- pravočasno obnovo oziroma posek prestarega drevja;
- malo površinsko izvajanje sečenj;
- puščanje primerno visokih panjev pri poseku drevja na plazovitih območjih in območjih, kjer je nevarnost snežnih plazov;
- ročno spravilo oziroma spravilo z žičnimi žerjavi;
- sanacijo poškodovanih tal zaradi preprečevanja erozije;
- odstranjevanje drevja iz hudourniških strug;
- pravočasno izvedbo vseh gozdno gojitvenih del, ki zagotavljajo ohranitev in stabilizacijo varovalne vloge gozda in
- rabo biološko razgradljivih olj pri delu s stroji in napravami.

V varovalnih gozdovih niso cilj donosi, temveč optimalno opravljanje varovalne funkcije. Vsi ukrepi so malopovršinski. Drevesa naj bodo krošnjata, dobro zakoreninjena in močno korenasta. Želeno razmerje med višino drevesa in prsnim premerom je pod 80, po možnosti pod 50. Zagotavljati horizontalno in vertikalno strukturiranost sestojev.

Sekati posamično do skupinsko. Poseka naj se ostarelo drevje za razbremenitev pobočij in preprečitev nastanka erozijskih žarišč. V mladosti sestoje intenzivno redčiti. Ne pustiti, da sestoji velikopovršinsko preidejo v terminalno fazo (pravočasna pomladitev).

V RGR »Pohorska barja« izvajati samo ukrepe s katerimi se ohranja ali izboljšuje stanje habitatov ogroženih rastlinskih in živalskih vrst.

6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

Med pomembne objekte protipožarnega varstva lahko štejemo celotno omrežje gozdnih in lokalnih cest, saj te veliko prispevajo k dostopnosti terena. Posebej izdelanih in vzdrževanih opazovalnic za gozdne požare ni. Protipožarna preseka Veliki vrh-Zajčji vrh v dolžini dveh kilometrov se vzdržuje.

Lastnik gozda po 33. členu ZG (1993 in nasl.) ne sme kuriti v gozdu, razen na urejenih kuriščih ali zaradi zatiranja podlubnikov. Za zatiranje podlubnikov se lahko uporabi ogenj le skladno z določili odločbe, ki jo v zvezi s tem izda lastniku Zavod za gozdove.

Kljub majhni možnosti požara je treba dosledno izvajati vsa zakonska določila v zvezi z varstvom gozdov pred požari. Glavne usmeritve za protipožarno varstvo v GGE so:

- redno vzdrževanje gozdnih prometnic za omogočanje dostopa do ogroženih sestojev,
- izvajanje preventivnega informiranja obiskovalcev,
- obveščanje lastnikov gozdov o preventivnih ukrepih varstva pred požari,
- omejitev izvajanja gozdarskih del v ogroženih sestojih v času povečane požarne ogroženosti,
- informiranje lokalne skupnosti o točkah, kjer bi bilo primerno postavljati urejena kurišča.
- z izobraževanjem obiskovalcev gozdov usmerjati uporabo ognja na urejena kurišča,
- v času povečane nevarnosti za izbruh požarov v naravnem okolju (določi in objavi jo Republiška uprava za zaščito in reševanje v sodelovanju s hidrometeorološkim zavodom) je potrebno intenzivnejše opazovanje gozdnega prostora.

Dober pregled nad gozdovi je možen z glavnih prometnic, s številnih lokalnih cest ter z določenih razglednih točk (Veliki vrh, Tinjski vrh, Trmotov vrh v Bojtni, Sveta Urša).

6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi objekti

V obravnavani GGE ni registriranih semenskih objektov.

6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

Odločujoče pri izbiri ustrezne tehnologije je način in usmerjenost gospodarjenja z gozdovi, reliefne razmere ter strukturiranost gozdov (lastniška in sestojna).

Motorna žaga bo tudi v prihodnje ostala glavno orodje pri sečnji. V zasebnih gozdovih se vedno pogosteje uporabljajo motorne žage, ki so namenjene profesionalnemu delu. Vse motorne žage za delo v gozdu morajo biti opremljene z vsemi deli pomembnimi za varnost (varovalna ročica plina, spodnji razširjen del ročaja, zavora verige, lovilec verige, gumijasti čepi ali spiralne vzmeti, električno stikalo, vzdrževana veriga ...).

Najprimernejši način spravila ostaja traktorsko spravilo lesa s kmetijskimi traktorji z različno stopnjo prilagoditve za delo v gozdu. Prednosti traktorske tehnologije so predvsem v veliko manjših nabavnih stroških, v manjših dimenzijah in lastni teži strojev, v cenejšem vzdrževanju, enostavnejšem rokovanju s stroji ter v večji fleksibilnosti pri organizaciji dela. Pri traktorski tehnologiji je pomemben predvsem ustrezen izbor traktorja, vitle ter ostale opreme. Pri mali posesti nabava zmogljivejših strojev in specialne opreme za delo v gozdu ni ekonomična; koristijo se traktorji, ki jih uporabljajo lastniki pri delu v kmetijskih kulturah, medtem ko je pri veliki posesti in pri podjetniški specialna gozdarska oprema nujna. Za zbiranje lesa se mora tudi v zasebnih gozdovih uveljavljati uporaba daljinsko vodenih priklopnih vitlov, kar omogoča varnejše delo. Trend pri spravilu mora iti v smer vožnje namesto vlačanja, kar omogoča spravilo lesa po kolesih z gozdarskimi traktorskimi prikolicami, ki so opremljene s hidravlično nakladalno napravo.

Pri tehnologiji žičničnega spravila, je zaradi majhnih kompleksov in kratkih pravilnih razdalj, ki so krajše od 400 m, še v naprej najprimernejša uporaba lažjih in srednjih večbobenskih žičnih žerjavov z avtomatskimi vozički. Tehnološki napredek je možen z uvajanjem uporabe daljinskega vodenja vozička, ki omogoča optimalnejše pozicioniranje vozička na nosilki, kar zmanjšuje pogostost poškodb na drevju. Zelo pomembno bo prepričati lastnike gozdov o prednostih žičničnega spravila in jih odvrnati od gradnje traktorskih vlak v strmih, plazljivih terenih.

Pri pridobivanju lesa se širi tudi uporaba strojne sečnje. V omenjeni enoti so reliefne in sestojne danosti za strojno sečnjo (harvester in forvarder) primerne v sestojih, kjer prevladujejo iglavci. Takšni sestoji so v oddelkih 1 del, 4 del, 5 del, 6 del, 7 del, 11 del, 15 del, 16 del, 17 del, 27 del, 28 del, 29 del, 40 del, 41 del, 56 del, 57 del, 58. Glavno omejitev pri strojni sečnji predstavljajo majhne površine primernih sestojev in nosilnost tal. Strojna sečnja je priporočljiva pri izvedbi prvih in drugih redčenj na večjih površinah in pri obnovi zastaranih sestojev. Pri izdelavi sortimentov v vetrolomih, žledolomih in snegolomih večjih razsežnosti je uporaba strojne sečnje zaželena s stališča varnega dela in krajšega časa izdelave, kar zmanjšuje pogoje za nastanek gradacij škodljivcev.

Pred začetkom strojne sečnje je potrebno natančno načrtovanje in priprava sestojev. Sečne poti morajo biti opredeljene v tehnološkem delu gozdnogojitvenega načrta. Upoštevati je potrebno vse dejavnike, ki bi lahko ogrozili posamezne funkcije gozda in zato predpisati omejitve:

- čas izvajanja del: v zaščitene območjih (NATURA 2000) in v okolici biokoridorjev se strojna sečnja ne izvaja med sončnim zahodom in sončnim vzhodom; na zimovališčih se dela ne izvajajo v času zadrževanja divjadi na tem območju; na rastiščih divjega petelina se dela ne izvajajo v času gnezdenja (marec-junij);
- v gozdovih s poudarjeno funkcijo se dela izvajajo izven sezone največjega obiska;
- optimalna velikost stroja glede na sestojne značilnosti: velikost stroja mora biti prilagojena razvojnim fazam gozda - težki stroji ne morejo delati v drogovnjakih in lahki stroji ne morejo delati v debeljakih; v pomlajencih priporočamo kombinacijo strojne in ročne sečnje;
- poškodbe gozdnih tal in sestojev: v začetku vegetacijske dobe strojna sečnja ni priporočljiva; na manj nosilnih tleh izvajamo strojno sečnjo le takrat, ko so tla zmrznjena ali suha; sečne poti naj bodo pokrite s sečnimi ostanki, ki zmanjšuje nastanek kolesnic - potlačena debelina sečnih ostankov naj bo visoka vsaj 10-15 cm.

Zimski čas je najprimernejši čas za dela v gozdu. Za spravilo lesa je potrebno izkoristiti suhe periode in čas zmrzali, pri redčenjih v gostih in kvalitetnih drogovnjakih pa se posluževati tehnologije vrvnih linij. Zaželeno je, da so nosilci sestoja označeni ter ogroženi nosilci tudi individualno zaščiteni.

Pri izvajanju sečnje in spravila, predvsem na večjih površinah, je potreben nadzor. Pri spravilu lesa je težnja strojnikov, da se s strojem približajo čim bližje sortimentom, zato se s stroji gibajo tudi izven označenih prometnic, kar povzroča večje poškodbe v gozdu. Pomembno je kontrolirati osnovno in najvažnejše sekundarno omrežje - stalne vlake (prevoznost po končanem delu, odvodnjavanje, priključki na ceste ...) in sečne ostanke, če so le ti odstranjeni iz strug potokov, hudournikov, poti.

Spodbujati je potrebno pridobivanje, predelavo in rabo lesa na podeželju, še posebej med lastniki gozdov in s tem povečati dodano vrednost lesu. Povečati je potrebno število kmetij z dopolnilno dejavnostjo primarne predelave lesa, saj lahko ta dejavnost pomembno prispeva k razvoju podeželja.

Uporaba obnovljivih virov energije bo v prihodnje pospeševala proizvodnjo sekancev iz sečnih ostankov, nekvalitetnega lesa in drobnega materiala iz redčenj. Zato bodo sekalni stroji v bodoče nov dodaten člen v tehnologiji pridobivanja lesa.

Le z novimi oblikami interesnega združevanja lastnikov gozdov (predvsem manjših) bo možno v gozdove uvajati modernejšo tehnologijo, doseči večje učinke pri trženju lesa in večjo stopnjo izkoriščanja proizvodnih potencialov gozdov. Povezanost lastnikov lahko učinkovito reši tudi nezadovoljivo tehnično opremljenost ter nezadostno usposobljenost lastnikov gozdov za dela v gozdu - zaradi majhnih gozdnih posesti in zaradi majhnega obsega del so lastniki gozdov praviloma zelo slabo opremljeni za delo v gozdu, saj se jim ne zdi smotno veliko investirati v opremo; to se odraža v manjših učinkih in več nesrečah v gozdovih. Promovirati je potrebno delo usposobljenih izvajalcev v gozdovih.

Priprava in gradnja gozdnih prometnic

Pri strokovnih odločitvah o upravičenosti gradnje gozdne prometnice je potrebno analizirati trenutne razmere spravila lesa, preveriti ostale funkcije gozda ter morebitne omejitve pri gospodarjenju, ki izvirajo iz tega naslova ter ugotoviti ekonomski učinek gradnje nove prometnice.

Gozdne prometnice se morajo načrtovati kompleksno, ne glede na posestne meje, lastnike gozdov pa seznanjati, poučiti o koristih vlaganj v gozdne prometnice. Gozdne prometnice je potrebno načrtovati in graditi tako, da se pri tem kar najmanj škoduje gozdnemu ekosistemu, upoštevati je potrebno tudi pogostost neurij. Gradnja se naj ne izvaja v obdobju pretirane razmočenosti tal.

Pri odpiranju gozdov z gozdnimi prometnicami moramo upoštevati strokovne osnove oziroma razloge, zakonske predpise in strokovne smernice, ki se nanašajo na to področje, možnost financiranja lastnikov gozdov in dosežena soglasja lastnikov zemljišč po katerih bodo potekale načrtovane prometnice.

V obravnavani enoti je potrebno pri načrtovanju in gradnji gozdnih prometnic upoštevati naslednje naravovarstvene smernice:

- za zavarovana območja: Stegnetovo močvirje - naravni spomenik, Prednikovo močvirje - naravni spomenik, Trtnikovo močvirje - naravni spomenik, Polskavski potok - naravni spomenik, potok Bistrica - naravni spomenik, Polskava nahajališče serpentinita - naravni spomenik, Rimski kamnolom marmorja ob Polskavi - naravni spomenik, Blažičev bor v Ošlju na Pohorju - naravni spomenik, Hohlerjeve lipe v Smrečnem št. 16 - naravni spomenik, Levičnikova lipa v Smrečnem št. 20 - naravni spomenik, Stegnetova smreka v Planini na Pohorju - naravni spomenik, Pečovnikovi lipi v Frajhajmu št. 98 - naravni spomenik, Grobnikova lipa v Bojtini št. 36 - naravni spomenik, Kresnikove lipe v Bojtini št. 9 - naravni spomenik, lipa nad kmetijo Zgornji Bojčnik v Bojtini - naravni spomenik;
- za naravne vrednote lokalnega pomena in naravne vrednote državnega pomena: Blažičev bor, Levičnikova lipa, Hohlerjeve lipe, Pečovnikovi lipi, Grobnikova lipa, Kresnikove lipe, Bojtina - lipa, Bojtina - nahajališče marmorja, Frajhajm - nahajališče serpentinita in rastišče serpentinske flore, Bistrica - potok, Lobnica - potok, Polskava - potok, Prednikovo močvirje, Trtnikovo močvirje, Stegnetovo močvirje, Bistriški vintgar ter območja pričakovanih naravnih vrednot (OPNV Pohorje);
- za ekološko pomembna območja: Pohorje;
- za posebna varstvena območja - Natura 2000 (SI3000270 Pohorje, SI5000006 Pohorje): gradnja gozdnih prometnic se naj ne izvaja v obdobju pretirane razmočenosti tal; trasiranje gozdnih vlak naj ne poteka preko pomembnejših habitatov vrst (rastišča, zimovališča), na odsekih gozdnih prometnic, ki so v bližini pomembnejših habitatov vrst, občutljivih na motnje, naj se vzpostavi/ohrani obstoječi oz. posebni režim uporabe gozdnih prometnic; gradnja gozdnih prometnic na območju znanih gnezdišč črne štorke, se naj izvaja skladno z usmeritvami za varstvo teh vrst (od 15. marca do 30. junija se naj vzdržuje mir v okolici gnezda črne štorke – 300 m).

Pri načrtovanju in gradnji gozdnih prometnic je potrebno upoštevati tudi predpise s področja upravljanja z vodami. V največji možni meri se je potrebno izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem, kot to določa Zakon o vodah (2002 in nasl.) v 14. in 37. členu. Pri načrtovanju poteka trase je potrebno predvideti čim manjše število prečkanj vodotokov. Na delih kjer trasa poteka vzporedno z vodotokom, naj le-ta ne posega na priobalno zemljišče, manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer so prostorske možnosti omejene vendar na tak način, da ne bo poslabšana obstoječa stabilnost brežin vodotokov. Na takih območjih so posegi dovoljeni le v kolikor bodo zagotovljeni zaščitni ukrepi, s katerimi se prepreči negativne vplive na stanje površinskih in podzemnih voda.

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu z veljavno zakonodajo s področja upravljanja z vodami pridobiti vodno soglasje. Pri pripravi projektne dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del mora investitor oz. izvajalec del pridobiti ustrezne načrte in elaborate skladno z zakonodajo s področja upravljanja z vodami.

Pri gradnji gozdnih prometnic je za izdelavo zemeljskih izkopov najprimernejša bagska tehnologija z uporabo bagske žlice. Pri odvodnih napravah - prepustih, predvsem manjših dimenzij, se lahko namesto betonskih cevi vgrajujejo plastične cevi, saj je polaganje plastičnih cevi zaradi enostavnejše manipulacije, boljših hidravličnih lastnosti ter daljših dimenzij, kakovostnejše. Vtočne in iztočne glave prepustov, podporni in oporni zidovi, naj bodo po možnosti grajeni iz okoliškega naravnega kamna. Odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijsko nestabilni ali plazovito

ogroženi brežini je treba izvesti v kanaletah ali drugače utrjenih muldah. Odlaganje odpadnega gradbenega, izkopnega materiala, na brežine in v pretočne profile vodotokov ter na nestabilna mesta, kjer bi lahko prišlo do splazitve ali erodiranja, ni dovoljeno. V kolikor trasa posega na poplavno območje je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje.

Projektna dokumentacija za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del

Pri pripravi projektne dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del je potrebno:

- za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom Zakona o vodah (2002 in nasl.) pridobiti vodno soglasje (Poglavje 6.2.1). Pri pripravi dokumentacije za posege in gradnjo, za katere je potrebno pridobiti vodno soglasje, je potrebno upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja (2009) glede na klasifikacijo objekta, ki se gradi;
- v projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja mora biti tekstualno in grafično ustrezno prikazan potek trase, z vrisanimi vodotoki ter prikazanimi priobalnimi pasovi;
- dokumentacija mora vsebovati tudi značilne prereze (profile) ter oblikovanje trase gozdne prometnice in terena;
- obdelati in ustrezno prikazati odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območja gozdne prometnice in načrtovati poseg tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih;
- gradnja gozdnih prometnic v območju vodotokov mora biti takšna, da ne posega v pretočni profil, zagotovljena pa mora biti varnost objektov pred visokimi vodami z verjetnostjo pojavljanja 100 let z zagotovljeno najmanj 0,5 m varnostno višino;
- morebitno prečkanje grap ali strug nestalnih vodotokov (mulda, prepust ...) je treba projektno obdelati. Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je potrebno predložiti hidravlični izračun prevodnosti visokih voda;
- zacevljanje ali prekrivanje vodotokov je strogo prepovedano, razen na krajših razdaljah, ki omogočajo dostop oziroma prehod preko vodotoka v primeru, da gre za objekt javne prometne infrastrukture (most, propust na javnih cestah in poteh);
- pri umeščanju in načrtovanju gozdnih prometnic, torej gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del (npr. tras žičniških linij), se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem in predvideti gradnjo izven vodnih in priobalnih zemljišč, določenih skladno z opredelitvami v Zakonu o vodah (2002 in nasl.);
- odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območij gozdnih prometnic je treba načrtovati tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih. Odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijsko nestabilni ali plazovito ogroženi brežini je treba izvesti v kanaletah ali drugače utrjenih muldah;
- odlaganje odpadnega gradbenega, rušitvenega in izkopnega materiala na priobalna in vodna zemljišča, na brežine in v pretočne profile vodotokov ter na nestabilna ali mesta, kjer bi lahko prišlo do splazitve ali erodiranja, ni dovoljeno;
- na delih, kjer trasa gozdne prometnice poteka vzporedno z vodotokom, naj bo le-ta predvidena izven priobalnega zemljišča. Manjši odmiki so dopustni le izjemoma na krajših odsekih, kjer iz analize variant izhaja, da so prostorske možnosti močno omejene in bi drugačen potek trase predstavljal nesorazmerno večje stroške, vendar na tak način, da se ne poslabšuje obstoječe stabilnosti in stanja brežin vodotokov;
- za načrtovanje tras gozdnih prometnic na plazljivih in potencialno erozijskih območjih je potrebno izdelati geološko poročilo s poudarkom na stabilnosti ali erodibilnosti terena, s

katerim se ugotovi stopnja tveganja za načrtovane posege s projektnimi rešitvami omilitvenih ukrepov;

- pri načrtovanju posegov je potrebno upoštevati že podeljene vodne pravice, ki so bile pridobljene po 119. členu Zakona o vodah (2002 in nasl.) na območju gozdnogospodarskega načrta;
- pri načrtovanju novih posegov je potrebno upoštevati obstoječe objekte merske mreže za monitoring podzemnih voda na način, da:
 - ni predvidene kakršnekoli gradnje v minimalno 5 m radiju od objekta merske mreže,
 - ne bodo povzročeni vplivi na gladino in kakovost podzemnih voda,
 - se v bližini merskega objekta ne spremenijo infiltracijske lastnosti tal z asfaltiranjem, polaganjem betonskih plošč ali drugače,
 - bo odvodnjavanje v bližini objekta merske mreže urejeno tako, da ni možno zatekanje,
 - je zagotovljen neoviran dostop do objekta merske mreže;
- investitor mora za posege na vodnem in priobalnem zemljišču v lasti države, ki so dovoljeni skladno s 37. členom Zakona o vodah (2002 in nasl.), skleniti ustrezno stvarno pravno pogodbo, ki takšne posege dovoljuje in velja kot dokazilo o pravici graditi po Gradbenem zakonu.

Vzdrževanje gozdnih prometnic

Gozdne ceste skupaj z objekti (mostovi, podpornimi zidovi idr.) se morajo redno vzdrževati tako, da se ohranja prevoznost, omogoča njihova varna uporaba, zagotovi gospodarnost vlaganj, preprečijo škodljivi vplivi na bližnjih zemljiščih in motnje v pomembnih življenjskih prostorih prosto živečih živali.

Trenutna in perspektivno zagotovljena sredstva ne omogočajo pričakovano visoke kvalitete vzdrževanosti gozdnih cest. Ukrepi vzdrževanja morajo biti usmerjeni na ureditev vodnih razmer in izboljšanja vozniških in varnostnih elementov cest.

Pri vzdrževanju gozdnih cest bodo stroški utrjevanja cestišč vedno večji problem. Vzrok je dražitev nasipnih agregatov in prevoznih stroškov. V prihodnje bo aktualna reciklaža zgornjega ustroja makadamskih vozišč.

Državne in občinske javne ceste ter njihovo posodabljanje (asfaltiranje) spreminjajo prometne in pravilne razmere. Ob priključkih vlak na te ceste ni možno skladiščiti lesa, pravilna sredstva z verigami ne smejo na asfalt ..., zato je potrebno načrtovati pomožna skladišča lesa ob javnih cestah. S tem je povezana tudi izgradnja krajših odcepov do pomožnih skladišč ali pa prestavitve traktorskih vlak.

6.2.8 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor

Splošne usmeritve za presojo posegov v gozd in gozdni prostor:

- V večnamenskih gozdovih, ki imajo na ravni 1. stopnje poudarjeno katerokoli ekološko ali socialno funkcijo, se posegi dovolijo le v izjemnih primerih – ko so nujni in zanje ni druge možnosti, v gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami pa v primerih, ko gre za objekt, ki dopolnjuje načrtovano, poudarjeni socialni funkciji skladno rabo gozda in gozdnega prostora;
- v osrednjih delih velikih kompleksov gozdov v gozdni in gozdnati krajini je dopustno na račun gozda osnovati le travne in v določenih primerih vodne površine;
- umeščanje energetskih objektov in naprav v prostor naj se načrtuje tako, da se kolikor je le mogoče upošteva značilne naravne prvine kot so gozdni rob, podnožje pobočij, reliefne značilnosti ter vidnost naselij in značilne vedute (Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije, poglavje 2.3.).
- nove stanovanjske objekte naj se praviloma načrtuje v oddaljenosti ene drevesne višine odraslega gozda od obstoječega gozdnega roba. Pri tem se oddaljenost določi v odvisnosti od

posameznih lokacij in sestojev, ki so ali se bodo v času razvili na posamezni lokaciji. Odmik je potreben razen zagotavljanja funkcij gozdov tudi zaradi zagotovitve varnosti objektov.

Pri izbiri najprimernejšega izmed alternativnih predlogov se pri vseh posegih v gozdove razen navedenih kriterijev upošteva tudi kriterij najmanjše izgube rastiščnega in sestojnega potenciala ter zlasti kriterij najmanjše prizadetosti ekoloških in socialnih funkcij.

Konkretnije usmeritve za presojo posegov v gozd in gozdni prostor:

- Pri presoji predvidenih prostorskih ureditev je potrebno upoštevati ovrednotenje funkcij gozdov iz gozdnogospodarskih načrtov kot je navedeno v 21. členu ZG (1993 in nasl.).
- Gospodarjenje in ravnanje z gozdovi v gozdnih rezervatih (gozdovi s posebnim namenom) mora biti v skladu z določili Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (2005 in nasl.).
- Posege v prostor, ki lahko bistveno poslabšajo življenjske razmere divjadi, je potrebno omejiti ali opustiti v celoti, kot zahteva 30. člen Zakona o divjadi in lovstvu (2004 in nasl.).
- V skladu s 5. odst. 32. čl. Zakona o divjadi in lovstvu (2004 in nasl.) večjih krčitev gozda ni dovoljeno izvajati v času gnezdenja ptic in poganja mladičev, med 1. marcem in 1. avgustom.
- S posegi v prostor ni dovoljeno zapirati dostopov do gozda po gozdnih vlakah, poteh in stezah.
- V območju gozdov se lahko načrtuje oziroma gradi le naslednje nezahtevne oziroma enostavne objekte: gozdna cesta, grajena gozdna vlaka, obora za rejo divjadi, zajetje, vrtina ali vodnjak za lastno oskrbo s pitno vodo, vrtina ali vodnjak, ki je potrebna za raziskave, čebelnjak, gozdna učna pot, kolesarska steza, planinska pot, sprehajalna pot, trimska steza. Navedeni posegi so dopustni le, če vplivi posega v gozd ne bodo negativno vplivali na gozdni ekosistem in funkcije gozdov.

Podrobnejše usmeritve za posege in ureditve na stavbnih in vodnih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov:

Posege in ureditve na stavbnih in vodnih zemljiščih, ki mejijo na območje gozdov, je treba načrtovati tako, da se ne posega v obstoječi gozdni rob. Za posamezne vrste objektov je potrebno zagotoviti naslednje minimalne odmike:

- stavbe morajo biti praviloma odmaknjene vsaj 25 m od gozdnega roba;
- ostali objekti, posegi in ureditve, ki so v nivoju zemljišča pa morajo biti odmaknjeni od gozdnega roba najmanj 1,0 m;
- če ureditve na kmetijskih zemljiščih, ki mejijo na območja gozdov, zahtevajo objekte, morajo biti le-ti odmaknjeni najmanj 4 m od gozdnega roba.

V projektni dokumentaciji je možno opredeliti tudi manjši odmik od zgoraj navedenih, če je iz soglasja Zavoda za gozdove Slovenije razvidno, da manjši odmik ne povzroča negativnega vpliva na gozdni rob oziroma na funkcije gozdov in gozdnega prostora.

Podrobnejše usmeritve za krčitve gozdov:

Površine, kjer krčenje gozda ni dovoljeno:

- gozdni rezervati;
- varovalni gozdovi;
- gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, kjer je gozd objekt razglasitve.

Površine, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno:

- gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij;
- sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine (200 m buffer);
- ohranjeni gozdovi znotraj območij gozdov s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave;

Členitev gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma:

Območja na katerih sta mogoča ježa in vožnja s kolesom brez motorja po označenih gozdnih vlakih in drugih poteh so prikazana na karti G v prostorskem delu GGN za mariborsko GGO 2011–2020 (2011).

6.2.9 Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih

V GGE je evidentiranih 1,28 ha gozdnih zemljišč znotraj obor.

Usmeritve za zemljišča znotraj obor:

- upravljalec je dolžan vzdrževati ograjo, tako da ta ne omogoča prehoda divjadi;
- v primerih, ko divjad iz kakršnega koli razloga preide ograjo, mora upravljalec obore o tem obvestiti pristojno lovsko inšpekcijo in upravljalca lovišča v katerem se obora nahaja;
- znotraj obore naj se pospešuje plodonosno drevje in vzdržuje grmovni sloj.

6.3 Ukrepi

6.3.1 Možni posek

Načrtovan posek predstavlja 20,7 % od lesne zaloge in 76,8 % od prirastka. Je za 32,6 % višji od načrtovanega v preteklem ureditvenem obdobju. Načrtovanih pomladitvenih sečenj je 56,8 %, redčenj 33,3 % in prebiralnih sečenj 8,5 % od skupnega možnega poseka. Listavci predstavljajo 26 % v možnem poseku.

Preglednica 60/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne				
Iglavci	m³	78.165	122.001	22.786	3.885	226.837	20,5	73,5
	%	34,5	53,8	10,0	1,7	100,0		
Listavci	m³	23.793	52.309	3.186	450	79.738	21,5	87,9
	%	29,8	65,6	4,0	0,6	100,0		
Skupaj	m³	101.958	174.310	25.972	4.335	306.575	20,7	76,8
	%	33,3	56,8	8,5	1,4	100,0		

Načrtovan možen posek v zasebnih gozdovih predstavlja 20,7 % od lesne zaloge in 76,9 % od prirastka zasebnih gozdov. Načrtovano je, da bo 57,0 % možnega poseka izkoriščenega v obliki pomladitvenih sečenj, 32,7 v obliki redčenj in 8,8 % v obliki prebiralnih sečenj. Listavci predstavljajo 26,2 % v možnem poseku zasebnih gozdov.

Zasebni gozdovi

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne				
Iglavci	m ³	74.021	117.336	22.786	3.885	218.028	20,4	73,4
	%	34,0	53,7	10,5	1,8	100,0		
Listavci	m ³	22.435	51.289	3.186	450	77.360	21,7	89,1
	%	29,0	66,3	4,1	0,6	100,0		
Skupaj	m ³	96.456	168.625	25.972	4.335	295.388	20,7	76,9
	%	32,7	57,0	8,8	1,5	100,0		

Načrtovan možen posek v državnih gozdovih predstavlja 20,5 % od lesne zaloge in 74 % od prirastka državnih gozdov. Načrtovano je, da bo 50,8 % možnega poseka izkoriščenega v obliki pomladitvenih sečenj. Listavci predstavljajo 21,3 % v možnem poseku državnih gozdov.

Državni gozdovi

		Vrste poseka		Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek				
		Redčenja	Pomladitv.			
Iglavci	m³	4.144	4.665	8.809	22,4	78,4
	%	47,0	53,0	100,0		
Listavci	m³	1.358	1.020	2.378	15,6	61,4
	%	57,1	42,9	100,0		
Skupaj	m³	5.502	5.685	11.187	20,5	74,0
	%	49,2	50,8	100,0		

Redčenja so načrtovana na 91,7 % površin drogovnjakov, s povprečno jakostjo 16 % od lesne zaloge iglavcev in 14 % od lesne zaloge listavcev ter na 66,8 % površin debeljakov s povprečno jakostjo sečenj 11 % od lesne zaloge iglavcev in 10 % od lesne zaloge listavcev. V obnovo se uvede 27,2 % površin debeljakov s povprečno jakostjo sečenj 27 % od lesne zaloge iglavcev in 25 % od lesne zaloge listavcev. V pomlajencih se nadaljuje z obnovo na 86,1 % površin s povprečno jakostjo sečenj 49 % od lesne zaloge iglavcev in 47 % od lesne zaloge listavcev. Obnova se zaključi na 13,9 % površin sestojev v obnovi. Pod »drugo« so v spodnji preglednici prikazane površine, na katerih ukrepi niso predvideni, oz. so predvideni ukrepi za ohranjanje redkih in ogroženih biotopov. Takšnih je 4,25 % površin vseh gozdov.

Preglednica 61: Deleži površin razvojnih faz po vrstah sečenj in rastiščnogojitvenih razredih

RGR	Mlad.	Drogovnjaki				Debeljaki				Sestoji v obnovi			Preb. g.
	pov. (ha)	pov. (ha)	redč. %	obn. %	drugo %	pov. (ha)	redč. %	obn. %	drugo %	pov. (ha)	nad. obn. %	konč. posek %	pov. (ha)
12022	84,6	530,7	93,3	2,5	4,1	771,5	68,3	26,7	5,0	370,9	85,1	14,9	28,7
14002	12,8	189,9	85,9	0,0	14,1	202,4	77,9	18,9	3,1	52,3	80,9	19,1	276,2
17002	13,5	140,5	91,3	3,8	4,9	269,2	54,5	42,9	2,6	95,2	89,3	10,7	4,6
18002	11,3	54,3	100,0	0,0	0,0	112,2	64,2	13,4	22,4	36,3	97,7	2,3	5,4
28005	0,0	6,5	100,0	0,0	0,0	21,3	74,8	0,0	25,2	0,9	0,0	100,0	0,0
28019	0,0	2,3	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
SKUPAJ	122,0	924,2	91,7	2,1	6,2	1377,0	66,8	27,2	6,0	555,6	86,1	13,9	314,9

Karta ukrepov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 8)

6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela

Priprava sestoja je predvidena na 128,84 ha debeljakov, ki jih bomo uvajali v obnovo in v sestojih v obnovi, v katerih bomo nadaljevali obnovo. Nega mladovij je predvidena na 81,72 ha površin. Vključuje tudi nego mladovij, ki bodo nastala z zaključevanju obnov v pomlajencih. Sadnja je načrtovana na 8,42 ha, kjer ni mogoče pričakovati podmladka z zadovoljivo sestojno zasnovo, oz. so se površine zaplelele. Posajene sadike je potrebno zaščititi pred objedanjem divjadi s tulci, oz. z zaščitnimi ograjami. Ukrep zaščite s količenjem ali tulci vključuje tudi vzdrževanje te zaščite. Zaščita z ograjo poleg novogradenj vključuje tudi vzdrževanje že obstoječih ograj. Nega mlajših drogovnjakov je predvidena na 92,98 ha. To so tanjši drogovnjaki, v katerih z redčenji še ni pričakovati donosov. Ostala biomeliorativna dela vključujejo ukrepe za vzdrževanje biotopov redkih in ogroženih vrst: ohranjanje biotopov – naravni razvoj (na površini 16,44 ha), ohranjanje biotopov – sečnja (180 m³) in načrtno puščanje stoječe biomase v gozdu (510 m³).

Preglednica 62/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Skupaj
Priprava sestoja	ha	127,58	1,26	128,84
Priprava tal	ha	5,25	0,00	5,25
Sadnja	ha	5,25	3,17	8,42
Obžetev	ha	0,00	2,44	2,44
Nega mladja	ha	1,11	0,00	1,11
Nega gošče	ha	44,63	0,00	44,63
Nega letvenjaka	ha	34,19	1,79	35,98
Nega ml. drogovnjaka	ha	90,23	2,75	92,98
Nega prebiralnega gozda	ha	2,31	0,00	2,31
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	7.248	6.918	14.166
Zaščita z ograjo	m	4.100	350	4.450
Ostala biomeliorativna dela	dni	35,89	0,00	35,89

Načrtovana je sadnja 15.170 sadik. Vrstno strukturo sadnje po rastiščnogojitvenih razredih prikazuje spodnja preglednica (Preglednica 63).

Preglednica 63: Število sadik po rastiščnogojitvenih razredih

RGR	Javor	Macesen	Skupaj
12022	5.710	-	5.710
14002	590	-	590
17002	7.930	940	8.870
SKUPAJ	14.230	940	15.170

6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali

Ukrepi so podrobno navedeni v lovskoupravljaljskih načrtih in letnih načrtih lovišč. Z njimi skušamo čimbolj usklajevati ravnovesje med divjadjo in gozdom oz. kmetijskimi površinami. Pri teh opravilih ločimo ukrepe, ki jih izvaja gozdarska stroka (načrtovanje in priprava ukrepov sadnje in zaščite sadik, usmerjanje razvoja gozdov z gojitvenimi in varstvenimi deli, načrtovanje v lovstvu ...), ukrepe, ki so v domeni lastnikov zemljišč (sadnja, zaščita, nega gozdov, košnja in spravilo sena na pasiščih v gozdu, varovanje posesti, varstvo pred podlubniki ...) in ukrepe, ki jih izvajajo lovske organizacije skladno z Letnimi načrti lovišč (ukrepi v življenjskem okolju divjadi, varovanje lovišč, lov ...).

Ukrepe za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali načrtujemo v gozdu in na negozdih površinah v gozdnem prostoru. Načrtujemo jih glede na stanje gozdnih sestojev, stanje populacij prostoživečih živali, deleža negozdih površin v gozdu in zahtev posebnih varstvenih območjih (Natura 2000).

Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali so tesno povezani z ukrepi, ki se sicer nanašajo na proizvodne cilje. V načrtovanih gojitvenih in varstvenih delih so zajeti tudi ukrepi, ki so namenjeni izboljšanju življenjskih razmer prostoživečih živali.

Parkljasta divjad

Realizacija načrtovanega poseka, predvsem v zasebnih gozdovih, pomeni večji delež mladovij in s tem boljše pogoje za parkljasto divjad. Potrebe divjadi je potrebno upoštevati pri pomlajevanju in negi gozdov. Pustiti je potrebno določen del nepomlajenih površin (lukenj) v sestojih, da svetloba lahko prodre do tal in tako aktivira zeliščni sloj (pomembno za zimsko prehrano divjadi). Naravno pomlajevanje gozda ima prednost pred sadnjo, za kar je potrebno spremljati in izkoristiti semenski obrod. Sadnja kot ukrep je smiselna predvsem kot spopolnitev naravnega mladja s slabo zasnovo. Potrebno je ohranjanje in vzdrževanje gozdnega roba (pospeševanje grmovnih vrst) in vseh vrst plodonosnega drevja, ki naj ima čim več sončne svetlobe (posamezni razrasli hrasti in divje sadno drevje). Za zimsko prehrano divjadi so pomembne rastlinske vrste, ki ostanejo tudi čez zimo zelene (bršljan na nizkih drevesih in robida na gozdnem robu). Na večjih površinah v pomlajevanju naj se pušča delež površine kot grmišče - skupine dreves mehkih listavcev namenjenih za objedanje in s tem razbremenitev gospodarsko vrednejših vrst. Ob gozdnem robu in znotraj sestojev je potrebno ohraniti in povečati delež vzdrževanih, to je košenih, travnatih površin.

Za vzpostavitev in vzdrževanje ravnovesja med rastlinsko in živalsko komponento gozda je pomembna tekoča spremljava objedenosti gozdnega mladja na vzorčnih ploskvah, ki pomeni eno izmed sprotnih kontrol razmer v gozdnem okolju.

Višina odstrela kot ukrepa poseganja v populacije divjadi se ravna po usmeritvah lovsko upravljalvskega načrta in na njegovi podlagi izdelanih letnih načrtov lovišč. Lov naj se izvaja na način, ki divjad čim manj vznemirja, s ciljem zmanjševanja plašnosti divjadi in mirnejšega zadovoljevanja njenih prehranskih (energetskih) potreb. Odstrel naj načrtovano količino divjadi zajame čim prej in v čim v krajšem času (konec jeseni oz. pred začetkom zime). S tem se razbremenijo tako osebk, ki v populaciji ostanejo, kot tudi okolje, v katerem divjad živi.

Redke vrste

Ohranjati je potrebno drevesa, na katerih so večja gnezda ujed ali drugih večjih ptic. Za duplarje načrtovati puščanje lesne biomase v gozdu (puščanje in označevanje suhih dreves z že izdolbenimi dupli, 1–2 drevesi na ha). V času sečnje varovati gnezdišča.

6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov

Načrtovani so ukrepi za vzdrževanje biotopov redkih in ogroženih vrst. Sicer so ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov smiselno vključeni med gozdnogojitvene ukrepe.

6.3.5 Graditev gozdnih prometnic

Gozdne ceste

Območje enote je glede na reliefne razmere preprejeno s cestnim omrežjem, gostota produktivnih cest znaša 34,7 m/ha. V povprečju je gozd v enoti odprt za intenzivno gospodarjenje. Slabše odprta so le območja, kjer je traktorsko spravilo daljše od 800 m (60 ha), vendar so to površine, kjer bi z gradnjo gozdnih cest poslabšali stanje habitatnih tipov naravnih vrednot, kar pa je nesprejemljivo. Območij, ki bi jih bilo potrebno prednostno odpreti z gozdnimi cestami zato ni določenih.

Pri gradnji gozdnih cest je kljub temu potrebno dati prednost tistim projektom/pobudam, kjer se organizirajo interesne skupine in je doseženo med lastniki zemljišč soglasje o odstopu zemljišč za gradnjo na strokovnih kriterijih določene najugodnejše trase ceste (na podlagi elaborata ničelnic). To so območja, kjer že potekajo nekategorizirane poti (odmerjene parcele - javno dobro) in bi jih lahko z majhnimi zemeljskimi deli in stroški preuredili v kvalitetne gozdne ceste.

Nove gozdne ceste, ki se bodo načrtovale, bodo glede na namen, rabo in tehnične elemente razvrščene v kategorijo G3 (gozdne ceste, ki odpirajo manj kot 1.000 ha gozda in na njih prevladuje promet, namenjen gospodarjenju z gozdovi). Pri projektiranju se naj upoštevajo skromnejši gabariti, kar pomeni manjši poseg v gozdni prostor in zmanjšano koncentracijo meteornih voda.

Gozdne vlake

Na območju obravnavane enote je prepovedana gradnja vlak na območju RGR - gozdovi na strmih legah (odsek 73 E in 73 D) in na območju RGR - pohorska barja (odsek 56 B in 58 C).

Kljub reliefnim razmeram in strukturiranosti gozdov (lastniška in sestojna) je območje enote v povprečju dobro odprto z omrežjem gozdnih vlak, ki v glavnem omogoča optimalno spravilo lesa. Prav tako so gozdovi prepleteni z raznimi potmi, ki potekajo po lastniških mejah in služijo spravilu lesa. Obstaja le manjši predel, ki je pomanjkljivo odprt z omrežjem gozdnih vlak in bi ga bilo potrebno dodatno odpreti z gozdnimi vlakami: odd. 46 - del.

Obstoječe gozdne vlake je potrebno glede na poškodbe na kritičnih mestih nujno dodatno utrjevati in jih posodobiti tako, da bodo primerne za spravilo lesa po kolesih z gozdarskimi traktorskimi prikolicami.

Karta cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 11)

7 Usmeritve za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja zunaj naselij

Območje gozdnogospodarske enote je tipična gozdna in gozdnata krajina. V gozdni in gozdnati krajini niso potrebne usmeritve za gospodarjenje s posamičnim drevjem in skupinami drevja zunaj naselij. To je območje strnjenih gozdov in je pomembno z okoljskega vidika v smislu ohranjanja biotske pestrosti in drugih naravnih vrednot. Območja strnjenih gozdov so slovenska krajinska vrednota. Značilni biotopi gozdnate krajine so: gozdni robovi (zunanji in notranji), staro drevje, sušice, podrtice, vodne kotanje in izviri ter gozdovi ob potokih. Pri gospodarjenju z gozdom je potrebno načrtno skrbeti za vertikalno in horizontalno strukturo gozdnih robov, prepustiti posamezna drevesa oz. posamezne skupine dreves vseh debelinskih razredov naravnemu razvoju, puščati v gozdu drevje z dupli.

Pri gospodarjenju z obvodno drevnino je potrebno upoštevati naslednje usmeritve:

- Ohranjati gozdove ob potokih, ker vplivajo na zaščito bregov pred erozijo, na temperaturni režim, uravnavajo tok podtalnice, varujejo sosednja zemljišča pred poplavami, so biotop redkih rastlinskih vrst ter predstavljajo pomemben biotop za nevretenčarje, ptice in sesalce;
- ohranjati gozdove in pasove ob potokih, ker omogočajo povezave (biokoridorje) med različnimi biotopi;
- z gozdovi ob potokih gospodariti posamično ali skupinsko prebiralno ter zagotavljati naravno pestrost;
- v ozkih ostankih gozda ob vodotokih gospodariti posamično prebiralno in težiti k čim večjemu deležu starega drevja;
- kjer je možno, prepustiti nekaj dreves naravnemu propadanju za duplarje;
- v dolinah ob potokih, kjer se pojavljajo jelševja in vrbovja, je potrebno preprečiti vsako osuševanje območij in regulacije potokov;
- dovoljeno je selektivno redčenje drevnine;
- v obvodnih pasovih ni dovoljeno graditi stavb ali stalnih objektov.

8 Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi gozdnogospodarske enote

Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi je prikazana skupaj za celotno GGE ter ločeno za državno in zasebno lastništvo. Prihodek od lesa je izračunan na podlagi strukture načrtovanega najvišjega možnega poseka, ki temelji na strukturi lesne zaloge in drevesne sestave, ter glede na modelno sortimentacijo. Uporabljene so povprečne cene gozdno-lesnih sortimentov na kamionski cesti in so prikazane v prilogi načrta. Stroške gospodarjenja z gozdovi predstavljajo stroški sečnje, spravila in dodelave, stroški gojitvenih in varstvenih del ter stroški vzdrževanja gozdnih cest in vlak. Spodbude delno pokrivajo stroške gojenja in varstvenih del v zasebnih gozdovih ter vzdrževanja gozdnih cest v vseh gozdovih.

Za ekonomičnost gospodarjenja z gozdovi so pomembne naslednje značilnosti GGE Smrečno:

- Zelo ugodni pogoji za spravilo. Gostota primarnih traktorskih vlak v enoti je ustrezna. Traktorsko spravilo od panja je možno na 99,1 % površine gozdov. Spravilo s kombinacijo ročnega in traktorskega spravila ni potrebno. Spravilo z žičnicami je potrebno le na površini 28,77 ha. Povprečna pravilna razdalja znaša 360 m;
- gostota produktivnih cest v enoti zadošča racionalnemu gospodarjenju z gozdovi;
- razmeroma ugodna struktura poseka. Skupna količina drevja, ki ga je v naslednjem desetletju možno posekati, se je glede na prejšnje obdobje povečala pri iglavcih in pri listavcih. Debelinska struktura poseka je ugodna, saj je predviden razmeroma velik delež poseka iz pomladitvenih sečenj. Večji dohodek omogočajo pomladitvene sečnje; predvideni delež te vrste sečenj v GGE znaša 56,8 %. Ugodnejša je struktura možnega poseka v zasebnih gozdovih, kjer znaša delež redčenj le 31,9 %, kar je 17,3 odstotne točke manj kakor v državnih gozdovih;
- nezadovoljiva kakovost drevja. Analiza strukture drevja po kakovostnih razredih je pokazala, da prevladuje drevje dobre kakovosti (80,1 %). Drevja z odlično kakovostjo je le 0,5 %, delež drevja s prav dobro kakovostjo pa je 8,6 %, kar pomeni, da prevladujejo le sortimenti povprečne kakovosti, ter da je le malo vrednejših sortimentov;
- v zasebnih in državnih gozdovih niso potrebna obsežnejša dela za obnovo gozdov ter s tem povezana varstvena dela.

Pri ekonomski presoji gospodarjenja z gozdovi nista upoštevana stroška izgradnje gozdnih prometnic in nenačrtovanih varstvenih del ter strošek javne gozdarske službe. Upoštevan je prispevek za vzdrževanje gozdnih cest.

Vsi prihodki in odhodki so določeni v EUR/neto m³. Vrednosti za 1 m³ se nanašajo na neto lesno maso.

Preglednica 64/EP1: Prikaz prihodka od lesa

	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi	
	Skupaj	za 1 m ³	Skupaj	za 1 m ³
Vred. lesa na KC	12.663.878	50,0	468.902	48,9
Strošek poseka in sprav.	5.898.581	23,3	224.327	23,4
Razlika	6.765.297	26,7	244.575	25,5

Preglednica 65/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti

	Skupaj (EUR)	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC
Prihodek (vrednost lesa na KC)	13.132.780	49,9	100,0%
Stroški sečnje in spravila	6.122.908	23,3	46,6%
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenja in varstvo gozdov	252.171	1,0	1,9%
krepitev funkcij gozdov	0	-	0,0%
Stroški vzdržev. gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	112.860	0,4	0,9%
vzdrževanje vlak	65.745	0,3	0,5%
Stroški skupaj	6.553.684	24,9	49,9%
Dohodek	6.579.096	25,0	50,1%
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	108.397	0,4	0,8%
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	13.500	0,1	0,1%
Skupaj predvidene spodbude	121.897	0,5	0,9%
Stroški - spodbude	6.431.787	24,5	49,0%
Dohodek - (stroški+spodbude)	6.700.993	25,5	51,0%

Preglednica/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja za zasebne gozdove

	Skupaj (EUR)	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC
Prihodek (vrednost lesa na KC)	12.663.878	50,0	100,0%
Stroški sečnje in spravila	5.898.581	23,3	46,6%
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenja in varstvo gozdov	201.521	0,8	1,6%
krepitev funkcij gozdov	0	-	0,0%
Stroški vzdržev. gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	112.860	0,4	0,9%
vzdrževanje vlak	63.350	0,3	0,5%
Stroški skupaj	6.276.312	24,8	49,6%
Dohodek	6.387.566	25,2	50,4%
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	108.397	0,4	0,9%
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	13.500	0,1	0,1%
Skupaj predvidene spodbude	121.897	0,5	1,0%
Stroški - spodbude	6.154.415	24,3	48,6%
Dohodek - (stroški+spodbude)	6.509.463	25,7	51,4%

Preglednica/EP: Pregled ekonomike gospodarjenja za državne gozdove

	Skupaj (EUR)	EUR na neto m ³	Delež od cene na KC
Prihodek (vrednost lesa na KC)	468.902	48,9	100,0%
Stroški sečnje in spravila	224.327	23,4	47,8%
Stroški gojenja in varstva gozdov			
gojenja in varstvo gozdov	50.650	5,3	10,8%
krepitev funkcij gozdov	0	-	0,0%
Stroški vzdržev. gozdnih prometnic			
vzdrževanje gozdnih cest	0	-	0,0%
vzdrževanje vlak	2.395	0,3	0,5%
Stroški skupaj	277.372	29,0	59,2%
Dohodek	191.530	20,0	40,8%
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	0	-	0,0%
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	0	-	0,0%
Skupaj predvidene spodbude	0	-	0,0%
Stroški - spodbude	277.372	29,0	59,2%
Dohodek - (stroški+spodbude)	191.530	20,0	40,8%

Podrobna ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi na nivoju odsekov je pokazala, da je v celotni enoti predvideni možni posek z ekonomskega vidika realen oziroma izvedljiv. Kriterij za presojo realnosti možnega poseka je vrednost lesa na panju (4,17 EUR v zasebnih gozdovih in 12,52 EUR v državnih gozdovih).

Dohodek od lesa (upoštevaje predvidene spodbude) v GGE je, zaradi ugodnih naravnih razmer, razmeroma velik. V zasebnih gozdovih znaša 25,7 EUR/m³, v državnih gozdovih pa 20,0 EUR/m³. Zaradi povprečne kakovosti lesa je vrednost lesa na kamionski cesti razmeroma majhna. Iz preglednic je tudi razvidno, da je vrednost lesa na panju (dohodek) v državnih gozdovih le nekoliko večja kot v zasebnih saj so v kalkulaciji upoštevani enaki stroški poseka in spravila.

V strukturi stroškov gozdnih del v prihodnjem ureditvenem obdobju so stroški gojitvenih in varstvenih del razmeroma majhni. V zasebnih gozdovih predstavljajo 1,6 %, v državnih gozdovih pa 10,3 % od vrednosti prihodka. Največji strošek načrtovanih gojitvenih in varstvenih del v zasebnih gozdovih je nega gozdov, ki predstavlja 51 % od stroška načrtovanih gojitvenih del v zasebnih gozdovih. V državnih gozdovih je največji strošek varstvo gozdov, ki predstavlja 52 % potrebnih gojitvenih in varstvenih del v tem lastništvu.

Potrebe po financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove znašajo ob predpostavki, da bodo vsa načrtovana dela tudi izvršena, 121.897 EUR, od tega je potrebno za sofinanciranje gojitvenih in varstvenih del v gozdovih ter za vzdrževanje življenjskega okolja prostoživečih živali 108.397 EUR.

Ekonomičnost gospodarjenja z gozdovi v GGE bo v prihodnjem ureditvenem obdobju, ob izvedenem možnem poseku ter izvedbi predvidenih gojitvenih in varstvenih del, v gozdovih obeh lastniških kategorij razmeroma ugodna.

9 Rastiščnogojitveni razredi

9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov

Rastiščnogojitveni razredi so oblikovani znotraj kategorij gozdov in območnih rastiščnogojitvenih razredov. Pri njihovem oblikovanju so upoštevane: enotne rastiščne razmere, razvojne težnje v pogledu zgradbe sestojev in drevesne sestave, gozdnogojitveni cilji in gojitvene usmeritve, način in intenzivnost gospodarjenja, funkcije gozdov in stopnja njihove poudarjenosti.

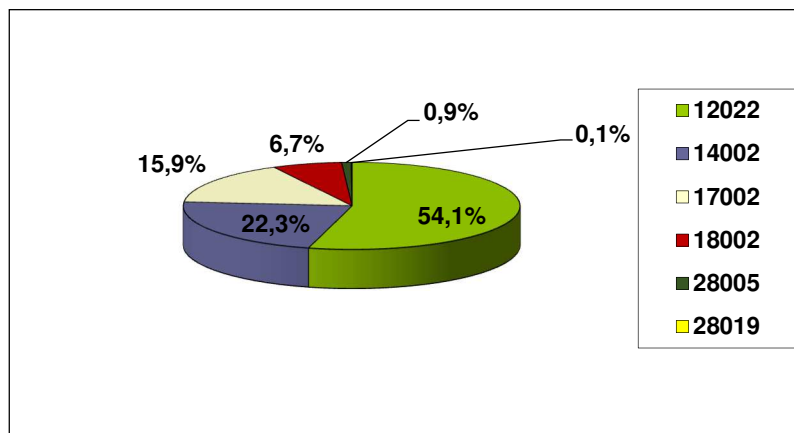
Največji rastiščnogojitveni razred »12022 -. Zgornjegorska bukovja na silikatih« opredeljujeta rastiščna tipa Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico in Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico, rastiščnogojitveni razred »14002 - Jelovja« rastiščna tipa Jelovje s praprotni in Jelovje s trikrpim bičnikom, rastiščnogojitveni razred »17002 - Gorska bukovja na silikatih« pa rastiščna tipa Predalpsko gorsko bukovje in Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico. Rastiščnogojitveni razred »18002 - Zasmrečeni gorski in zgornjegorski gozdovi na bukovih rastiščih« povezuje močno spremenjene gozdove smreke na bukovih rastiščih gorskega in zgornjegorskega vegetacijskega pasu. Rastiščno gojitvena razreda »28005 - Gozdovi na strmih legah« in »28019 - Pohorska barja« povezujeta varovalne gozdove razglašene z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (2005 in nasl.).

Preglednica 66/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 / Ime habitatnega tipa	Šifra rastišč. tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tipi
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	61100	Gorsko obrežno jelševje in velikojesenovje
9180*	Javorjevi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih	65100	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovji gozdovi	63200	Predalpsko gorsko bukovje
		73100	Kisloljubno gradnovno bukovje
		78100	Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z bel. bekico
		78200	Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico
**		77100	Jelovje s praprotni
		77200	Jelovje s trikrpim bičnikom
9410	Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu	80100	Smrekovje s trikrpim bičnikom
91D0*	Barjanski gozdovi	81100	Barjansko smrekovje

*Opomba: Habitatni tipi označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

**Habitatni tipi, ki niso uvrščeni v Natura 2000.

Grafikon 5: Delež posameznih rastiščnogojitvenih razredov v GGE

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (Karta št. 5)

9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih

9.2.1 Rastiščnogojitveni razred: Zgornjegorska bukovja na silikatih - 12022

Rastiščnogojitveni razred povezuje mešane gozdove smreke, jelke in bukve, na nadmorskih višinah nad 900 m, v zahodnem in severnem delu GGE.

Zajema 54 % površin vseh gozdov v gozdnogospodarski enoti.

Prevladuje velika zasebna gozdna posest.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Na območju celotnega rastiščnogojitvenega razreda je 2. stopnje poudarjenosti funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti. V izločenih ekocelicah je funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti poudarjena na prvi stopnji. V okolici smučišč na Treh kraljih in turističnih točk: Areh, Zarja, Žigartov vrh, sta poudarjeni turistična in rekreacijska funkcija. Gozdovi obravnavanega rastiščnogojitvenega razreda imajo velik lesnoproizvodni pomen.

Habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Preglednica 67/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 / Ime habitatnega tipa	Šifra rastišč. tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tipi
9180*	Javorjevi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih	65100	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom
**		77100	Jelovje s praprotni
		77200	Jelovje s trikrpim bičnikom
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	63200	Predalpsko gorsko bukovje
		78100	Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico
		78200	Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico
9410	Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu	80100	Smrekovje s trikrpim bičnikom

*Opomba: Habitatni tipi označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

**Habitatni tipi, ki niso uvrščeni v Natura 2000.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Rastiščnogojitveni razred opredeljujeta rastiščni tip Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico in rastiščni tip Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico. Gre za gorska in visokogorska bukova rastišča na kisljih do zmerno kisljih tleh.

Povprečen rastiščni koeficient rastiščnih tipov obravnavanega RGR je 7,6.

Preglednica 68/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
63200	Predalpsko gorsko bukovje	9	4,36	0,2
65100	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	7	16,67	0,9
77100	Jelovje s praprotni	17	22,00	1,2
77200	Jelovje s trikrpim bičnikom	15	87,19	4,9
78100	Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico	9	142,39	8,0
78200	Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico	7	1.472,91	82,5
80100	Smrekovje s trikrpim bičnikom	5	40,95	2,3
	Skupaj	7,6	1.786,47	100,0

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Raznodobni gozdovi smreke, jelke in bukve. Primes smreke je skupinska do sestojna, jelke posamična do gnezdasta in bukve posamična do skupinska. Sestoji z visokim deležem jelke imajo ponavadi raznomerno strukturo. Na bolj vlažnih rastiščih je glavnim drevesnim vrstam večkrat primešan gorski javor.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je 434,9 m³/ha. V lesni zalogi je več iglavcev 77,4 %. Drevje debelejše od 30 cm predstavlja 72,8 % lesne zaloge. Drevje debelejše od 50 cm obsega 23,4 % lesne zaloge. Povprečen prirastek je 11,15 m³/ha. Iglavci so v povprečju nekoliko debelejši od listavcev. Razporeditev lesne zaloge po debelinskih razredih, z maksimumom v tretjem debelinskem razredu, kaže na velik delež srednjedobnih gozdov (starejših drogovnjakov in tanjših debeljakov).

Preglednica 69/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	5,2	18,8	26,1	24,5	25,4	320,5	73,7	8,63	77,4
Listavci	11,1	25,0	25,4	20,7	17,8	114,4	26,3	2,52	22,6
Skupaj	6,8	20,4	25,9	23,5	23,4	434,9	100,0	11,15	100,0

Razmerje drevesnih vrst

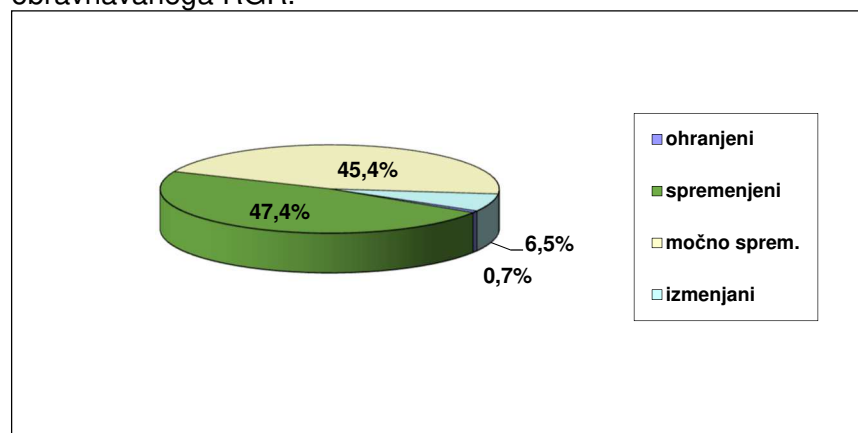
Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst je odmaknjena od naravnega stanja; premalo je bukve in plemenitih listavcev ter preveč iglavcev. Med drugimi iglavci je duglazija, med hrasti graden. V skupini plemenitih listavcev so: gorski javor (1,83 %), veliki jesen (0,18 %) ter z deleži pod 0,01 % lipa in divja češnja. V skupini drugih trdih listavcev je kostanj. Mehki listavci so: črna jelša (0,08 %), trepetlika (0,04 %), breza (0,30 %), siva jelša (0,14 %) in jrebika (0,12 %).

Preglednica 70/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko	m ³ /ha	207,4	104,5	4,2	4,2	0,2	102,1	0,3	8,8	0,2	3,0
stanje	%	47,7	24,0	1,0	1,0	0,0	23,5	0,1	2,0	0,0	0,7
Naravno s.	%	5	14	0	0	0	76	0	5	0	0

Ohranjenost gozdov

Prevladujejo sestoji s spremenjeno in močno spremenjeno drevesno sestavo (92,8 %). Gozdov z izmenjano drevesno sestavo je 6,5 %, ohranjenih gozdov pa le 0,7 % površin gozdov obravnavanega RGR.

Grafikon 6: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Prevladujejo negovana in pomanjkljivo negovana mladovja z dobro in pomanjkljivo sestojno zasnovo, s tesnim in vrzelastim sklepom. Drogovnjaki so povprečne zasnove, s tesnim do normalnim sklepom, pomanjkljivo negovani. Debeljaki imajo normalen sklep krošenj in so pomanjkljivo do dobro negovani. Pomlajenci so pomanjkljivo negovani.

Preglednica 71/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	84,62	16,4	77,1	6,1	0,4	3,9	76,6	19,1	0,4	47,4	5,5	1,0	46,1
Drogovnjak	530,70	24,7	63,8	11,5	0,0	10,7	68,6	20,7	0,0	58,0	13,6	8,1	20,3
Debeljak	771,54					48,4	49,8	1,8	0,0	11,7	67,7	13,3	7,3
Sestoj v obnovi	370,92					20,1	68,6	11,3	0,0				
Prebiralen g.	28,69					0,0	100,0	0,0	0,0				
Skupaj	1.786,47					28,4	61,4	10,2	0,0				

Kakovost drevja

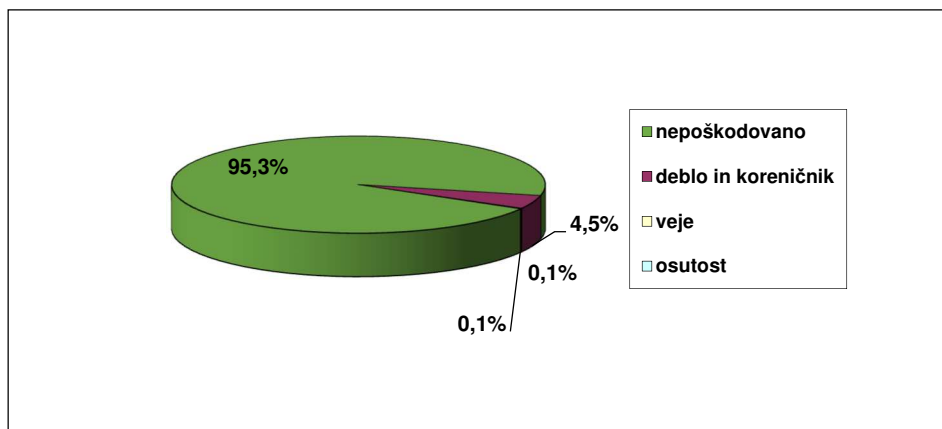
Pri obeh skupinah drevesnih vrst prevladuje prav dobra do zadovoljiva kakovost drevja. Pri listavcih je razporeditev dreves po kakovostnih razredih širša kot pri iglavcih; nekoliko več je dreves prav dobrega kakovostnega razreda, pa tudi nekoliko več dreves zadovoljivega kakovostnega razreda. Kakovost drevja je bila ocenjena na stalnih vzorčnih ploskvah drevju debelejšemu od 30 cm, na vzorcu 1.723 dreves.

Preglednica 72/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	878	0,5	6,0	85,6	7,9	0,0
Jelka	404	0,0	6,2	82,9	10,9	0,0
Bor	15	6,7	6,7	66,6	20,0	0,0
Macesen	22	9,1	22,7	59,1	9,1	0,0
Bukev	358	1,4	16,8	65,3	16,5	0,0
Pl. Ist.	23	4,3	13,0	74,0	8,7	0,0
Meh. Ist.	19	0,0	5,3	63,1	31,6	0,0
Skupaj iglavci	1.319	0,5	6,4	84,2	8,9	0,0
Skupaj listavci	404	1,5	15,8	65,4	17,3	0,0
Skupaj	1.723	0,8	8,6	79,7	10,9	0,0

Poškodovanost sestojev

Poškodovanost drevja je bila ocenjena na SVP. Poškodovanih je 4,7 % dreves. Prevladujejo poškodbe na deblu in koreničniku, kot posledica poškodb pri sečnji in spravilu.

Grafikon 7: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.

Odmrlo drevje

V RGR je bilo evidentiranih 27,2 odmrlih dreves/ha, oz. 11,2 m³/ha (Preglednica/OD, ki prikazuje odmrlo drevje, je v prilogi načrta E2). Prevladuje odmrlo drevje znotraj prvega razširjenega debelinskega razreda.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Vsa načrtovana gojitvena in varstvena dela niso bila opravljena. Sadnja in z njo povezana dela niso bila v celoti izvedena zaradi uspešne naravne obnove. Umetno obnovljene površine so bile pred objedanjem divjadi zaščitene z ograjo. Zaščita z ograjo vključuje tudi vzdrževanje že obstoječih ograj. Med ostalimi biomeliorativnimi so bila izvedena: nega biotopov in načrtno puščanje stoječe biomase v gozdu.

Preglednica 73/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	59,73	12,05	20,2
Priprava tal	ha	11,54	3,05	26,4
Sadnja	ha	7,26	1,35	18,6
Nega mladja	ha	3,89	2,53	65,0
Nega gošče	ha	48,58	10,72	22,1
Nega letvenjaka	ha	78,34	29,37	37,5
Nega ml. drogovnjaka	ha	94,20	38,32	40,7
Nega prebiralnega gozda	ha	13,62	2,00	14,7
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	1.480	0	0,0
Zaščita z ograjo	m	3.350	4.192	125,1
Ostala biomeliorativna dela	dni	37,95	18,26	48,1
Vzdrževanje protipožarnih objektov	km	0,00	0,40	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	2,27	0,0

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Povprečna lesna zaloga se je v zadnjih dvajsetih letih povečala za 150,9 m³/ha, oz. za 53,1 %. V preteklem ureditvenem obdobju se je povprečna lesna zaloga obravnavanega RGR povečala za 12,4 %. Bilančna nesoglasja v spodnji preglednici temeljijo v pomanjkljivih evidencah poseka in v nenatančno ocenjenem prirastku za preteklo obdobje. Letni realiziran posek za preteklo obdobje temelji na nepopolni evidenci poseka.

Preglednica 74/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1999 do 2019

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1999	1.656,37	233,7	50,3	284,0	5,79	1,18	6,97	3,98	0,70	4,68
2009	1.808,95	280,1	106,8	386,9	7,54	2,78	10,32	3,91	1,13	5,05
2019	1.786,47	320,5	114,4	434,9	8,63	2,52	11,15	6,83	2,52	9,35

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek).

Podatek o letnem realiziranem poseku za obdobje 2009 – 2018 temelji na nepopolni evidenci poseka.

Drevesna sestava

Delež smreke se je v zadnjih dveh desetletjih znižal za 11,5 odstotnih točk. Povečal se je delež jelke, bukve in plemenitih listavcev.

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1999 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
1999	59,2	20,3	1,6	1,1	0,1	16,6	0,3	0,5	0,0	0,3
2009	49,0	21,1	1,3	1,0	0,0	24,3	0,2	1,8	0,1	1,2
2019	47,7	24,0	1,0	1,0	0,0	23,5	0,1	2,0	0,0	0,7

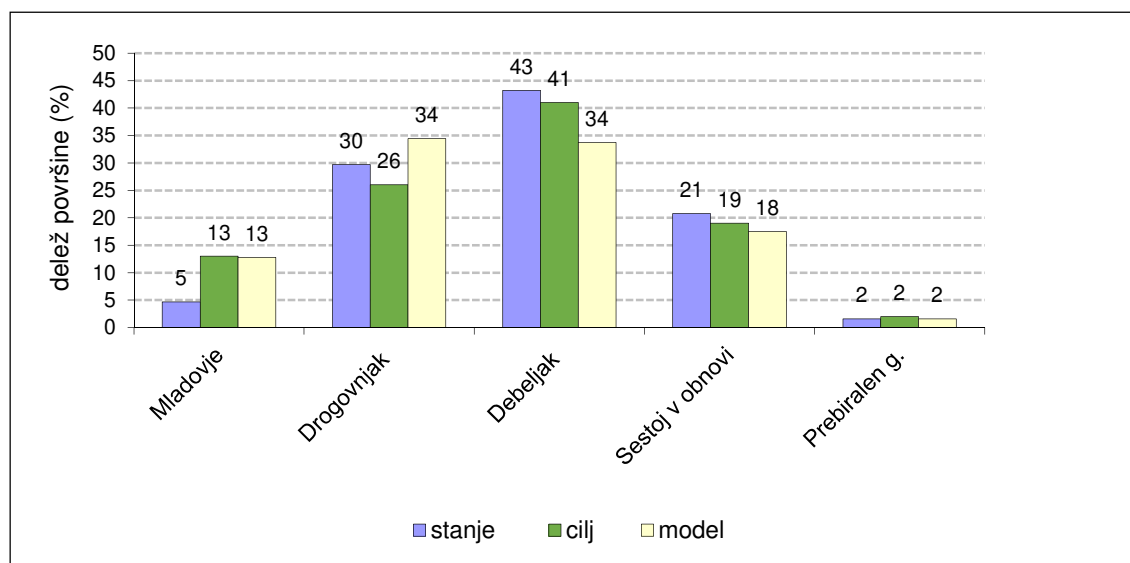
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Struktura gozdov po razvojnih fazah je odmaknjena od modelnega stanja. Preveč je debeljakov in sestojev v obnovi, premalo pa drogovnjakov in mladovij.

Preglednica 75/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	
Mladovje	84,62	4,7	19	12,8	228,75	-63
Drogovnjak	530,70	29,7	51	34,4	614,02	-14
Debeljak	771,54	43,2	50	33,7	601,98	28
Sestoj v obnovi	370,92	20,8	26	17,5	313,03	18
Prebiralen g.	28,69	1,6		1,6	28,69	0
Skupaj	1.786,47	100,0	146	100	1.786,47	0

Ob izvedenem načrtovanem poseku se bo v naslednjem desetletju povečal delež mladovij. Znižal se bo površinski delež drogovnjakov, debeljakov in sestojev v obnovi. Delež drogovnjakov se bo znižal zaradi sedanje premajhne površine mladovij, ki bi lahko preraščala v drogovnjake.

Grafikon 8: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

- Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 48 %, jelka 25 %, r. bor 1 %, macesen 1 %, bukev 23 %, plem. list. 2 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 13%, drogovnjak 26 %, debeljak 41 %, sestoji v obnovi 19 % in prebiralen g. 2 %.
- Ciljna lesna zaloga je 455 m³/ha; končna lesna zaloga je 570 m³/ha.
- Ciljna kakovost: iglavci A, B, C, listavci A2, B, C.

Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba (skupaj s pomladitveno dobo) traja 146 let. Pomladitvena doba traja 26 let.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Mladovja: Potrebno je ohraniti ugodno sestojno zasnovo mladovij. Pri uravnavanju zmesi naj se pospešuje bukev, plemeniti listavci in jelka. Iz naravnih bukovih mladovij je potrebno odstraniti silake in predrastke. Dosledno morajo biti opravljena prva redčenja s čimer se bo povečala stojnost teh mladih sestojev in omogočilo hitro preraščanje v drogovnjake.

Drogovnjaki: Intenzivno izbiralno redčenje drogovnjakov. Dosledno naj se opravijo druga redčenja. Pri redčenjih naj se odstranjujejo po jelenjadi močno poškodovana drevesa. Potrebno je ohraniti delež bukve, jelke in plemenitih listavcev. Povprečna jakost redčenj iglavcev naj bo 16 %, listavcev pa 14 %. Če je možno, naj se redčenja opravijo izven vegetacijske dobe in se tako zmanjšajo možnosti poškodb po pravilu. Po jelenjadi močno poškodovane drogovnjake smreke uvedemo v obnovo (na površini 13,52 ha). Naravnemu razvoju naj se prepusti 4 % od vseh površin drogovnjakov rastiščnogojitvenega razreda.

Debeljaki: V tanjših debeljaki, ki prevladujejo (70 % površin debeljakov), je potrebno še izbiralno redčiti. Povprečna jakost redčenj iglavcev naj bo 11 %, listavcev pa 10 %. Starejše sestoje, še posebej tiste z že iniciranim podmladkom je potrebno uvajati v obnovo (27 % površin debeljakov), pri čemer se je po dosedanjih izkušnjah smiselno posluževati tudi robnih sečenj. Pri načrtovanju obnov je potrebno upoštevati transportno mejo in najpogostejše smeri močnih vetrov. Povprečna jakost uvajanj sestojev v obnovo naj bo pri iglavcih 26 %, pri listavcih 23 %. V debeljake z normalnim sklepom krošenj in s še visokim vrednostnim prirastkom (21,76 ha debeljakov) in v debeljake izločene v ekocelice (7,48 ha) naj se v tem ureditvenem obdobju ne posega.

Sestoji v obnovi: Hitrost obnove naj bo povezana z uspešnostjo pomlajevanja. Paziti je potrebno, da se s preneglimi pomladitvenimi sečnjami tla ne zatravijo. Povprečna jakost pomladitvenih sečenj naj bo pri iglavcih 47 % in pri listavcih 46 %. Hkrati s pomladitvenim posekom je potrebno odstraniti podstojna drevesa starega sestoja. V vseh dobro pomlajenih sestojih zaključimo obnovo (15 % površin od vseh sestojev v obnovi).

Prebiralen g.: V obravnavanem rastiščnogojitvenem razredu je vključena tudi manjša površina prebiralnih gozdov (28,69 ha). V teh gozdovih naj se nadaljuje s prebiranjem s povprečno jakostjo sečenj pri iglavcih 16 % in pri listavcih 12 %. Pri gospodarjenju s temi gozdovi naj se smiselno uporabijo usmeritve za prebiralne gozdove rastiščnogojitvenega razreda Jelovja.

Usmeritve za drevesno sestavo

Še posebej v mlajših razvojnih fazah, če je le mogoče, pospeševati listavce (bukev, plemenite listavce) in jelko.

Usmeritve za zagotavljanje funkcij gozdov

V gozdovih obravnavanega RGR je potrebno upoštevati usmeritve za funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti, usmeritve za turistično in rekreacijsko funkcijo. Na območju naravnih vrednot in kulturne dediščine pa tudi usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja naravnih vrednot in funkcijo ohranjanja kulturne dediščine. Z upoštevanjem usmeritev je potrebno odpraviti konflikte med rabo funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti ter lesnoproizvodno, turistično in rekreativno funkcijo na drugi strani.

Ukrepi

Ob izvedenem načrtovanem poseku se bo lesna zaloga v naslednjem ureditvenem obdobju povečala za 18 m³/ha. Zaradi višjega prirastka se bo nekoliko povečal delež iglavcev.

Preglednica 76/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	73,7	26,3	100,0
- ciljno %	74,7	25,3	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	320,5	114,4	434,9
- ciljna (m ³ /ha)	338,5	114,4	452,9
Prirastek (m ³ /ha)	8,63	2,52	11,15
Možni posek (m ³ /ha)	68,3	25,2	93,5
Možni posek (m ³ /ha/leto)	6,83	2,52	9,35
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	21,3	22,0	21,5
Intenziteta m. p. prirastek (%)	79,2	100,0	83,9
Izravnalna doba (let)	10		

Načrtovan možni posek v obravnavanem rastiščnogojitvenem razredu obsega 54,5 % od celotnega možnega poseka v gozdnogospodarski enoti. Predstavlja 21,5 % od lesne zaloge in 83,9 % od prirastka. Predvidenih pomladitvenih sečenj je 61,5 % od celotnega poseka v RGR.

Preglednica 77/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne				
Iglavci	m³	45.518	72.178	2.462	1.910	122.068	21,3	79,2
	%	37,3	59,1	2,0	1,6	100,0		
Listavci	m³	13.885	30.752	194	191	45.022	22,0	100,2
	%	30,8	68,4	0,4	0,4	100,0		
Skupaj	m³	59.403	102.930	2.656	2.101	167.090	21,5	83,9
	%	35,6	61,5	1,6	1,3	100,0		

Načrtovana gojitvena dela zagotavljajo izboljšanje sestojnih zasnov pomanjkljivo negovanih in vrzelastih mladovij. Načrtovana je sadnja 5.710 dreves g. javorja. Posajene sadike naj se zaščitijo pred objedanjem divjadi s tulci in zaščitno ograjo. Obseg zaščite s tulci vključuje tudi njihovo vzdrževanje. Načrtovana zaščita z ograjo vsebuje tudi vzdrževanje novopostavljenih in že obstoječih ograj. Ostala biomeliorativna dela vključujejo načrtno puščanje stoječe biomase v gozdu in naravni razvoj biotopov znotraj izločenih ekocelic.

Preglednica 78/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	71,37	71,37
Sadnja	ha	3,17	3,17
Obžetev	ha	0,61	2,44
Nega mladja	ha	0,49	0,49
Nega gošče	ha	34,94	34,94
Nega letvenjaka	ha	28,99	28,99
Nega ml. drogovnjaka	ha	58,91	58,91
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	6.918	6.918
Zaščita z ograjo	m	1.600	1.600
Ostala biomeliorativna dela	dni	8,73	8,73

9.2.2 Rastiščnogojitveni razred: Jelovja - 14002

Obravnavan rastiščnogojitveni razred povezuje 22,3 % površin gozdov gozdnogospodarske enote. Zajema gozdove v osrednjem, najbolj poseljenem delu enote. Za te gozdove na proizvodno najbogatejših rastiščih je značilno tradicionalno malopovršinsko (prebiralno) gospodarjenje. Strukturno pestri gozdovi smreke in jelke, dajejo pretežno gozdnati krajini značilno podobo.

Prevladuje srednje velika zasebna gozdna posest (celki).

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

V večjem delu rastiščnogojitvenega razreda je 2. stopnje poudarjenosti funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti. V izločenih ekocelicah je ta poudarjena na prvi stopnji. Ob naravnih in kulturnih spomenikih sta poudarjeni funkcija varstva naravnih vrednot in funkcija varovanja kulturne dediščine.

Habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Preglednica 79/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 / Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tipi
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	61100	<i>Gorsko obrežno jelševje in velikojesenovje</i>
9180*	Javorjevi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih	65100	<i>Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom</i>
**		77100	<i>Jelovje s praprotni</i>
		77200	<i>Jelovje s trikrpim bičnikom</i>
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	63200	<i>Predalpsko gorsko bukovje</i>
		73100	<i>Kisloljubno gradnovo bukovje</i>
		78100	<i>Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico</i>
		78200	<i>Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico</i>
9410	Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu	80100	<i>Smrekovje s trikrpim bičnikom</i>

*Opomba: Habitatni tipi označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

**Habitatni tipi, ki niso uvrščeni v Natura 2000.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Obravnavan rastiščnogojitven razred opredeljujeta rastiščna tipa Jelovje s praprotni in Jelovje s trikrpim bičnikom. Gre za edafsko pogojene jelove gozdove na zmerno hladnih legah in vlažnih rastiščih. Naravno rastlinsko kombinacijo v drevesnem sloju sestavljata jelka in smreka, ki sta jima primešana bukev in gorski javor. Gre za rodovitna rastišča z visokim povprečnim rastiščnim koeficientom 14.

Preglednica 80/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
61100	<i>Gorsko obrežno jelševje in velikojesenovje</i>	7	1,42	0,2
63200	<i>Predalpsko gorsko bukovje</i>	9	16,36	2,2
65100	<i>Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom</i>	7	5,05	0,7
73100	<i>Kisloljubno gradnovo bukovje</i>	11	13,21	1,8
77100	<i>Jelovje s praprotni</i>	17	178,09	24,3
77200	<i>Jelovje s trikrpim bičnikom</i>	15	403,28	55,0
78100	<i>Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico</i>	9	29,44	4,0
78200	<i>Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico</i>	7	80,31	10,9
80100	<i>Smrekovje s trikrpim bičnikom</i>	5	6,40	0,9
	Skupaj	14,0	733,56	100,0

b) Stanje sestojev**Zgradba gozda**

Zgradba gozda je maolopovršinsko raznomerna – prebiralna in deloma skupinsko raznodobna. Prebiralno strukturo imajo gozdovi na 37,6 % površin gozdov obravnavanega rastiščnogojitvenega razreda. Značilna je raznomernost drevja znotraj razvojnih faz. Mešanost glavnih drevesnih vrst (smreka in jelka, delno bukev) je posamična do skupinska. Ostale drevesne vrste so primešane posamično do šopasto.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je 457,9 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo iglavci 89,2 %. Drevje debelejše od 30 cm predstavlja 76,1 % lesne zaloge. Drevje debelejše od 50 cm obsega 26 % lesne zaloge. Povprečen prirastek je 15,31 m³/ha/leto. Razporeditev lesne zaloge po debelinskih razredih, z maksimumom v četrtem debelinskem razredu, kaže na velik delež srednjedobnih gozdov (starejših drogovnjakov, tanjših debeljakov in prebiralnih gozdov z manjkom debelega drevja).

Preglednica 81/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	6,2	17,8	22,4	26,4	27,2	400,6	87,5	13,66	89,2
Listavci	6,2	16,9	22,0	30,3	24,6	57,3	12,5	1,65	10,8
Skupaj	6,2	17,7	22,4	26,9	26,8	457,9	100,0	15,31	100,0

Razmerje drevesnih vrst

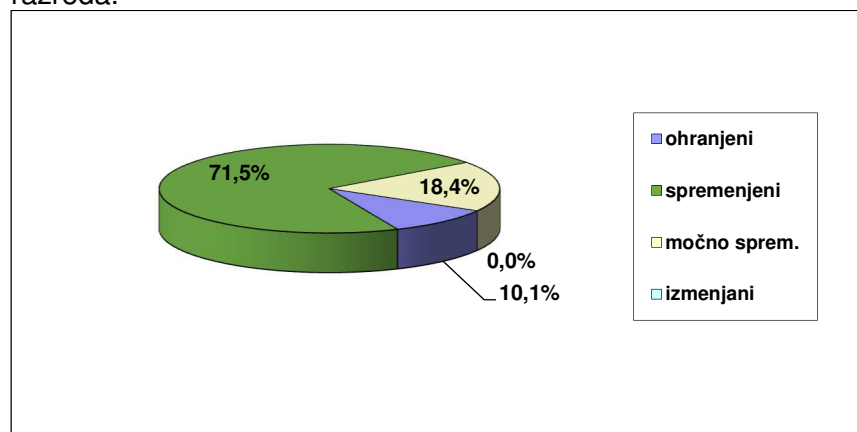
Razmerje drevesnih vrst v lesni zalogi odstopa od naravnega stanja; preveč je smreke, premalo pa jelke in bukve. V skupini drevesnih vrst plemeniti listavci se v teh gozdovih pojavljajo: gorski javor (1,8 %) ter veliki jesen, gorski brest, češnja, lipa in lipovec; vsi z deležem pod enim odstotkom. Med ostalimi iglavci je z deležem pod enim odstotkom prisotna duglazija. Med drugimi trdimi listavci sta z deležem pod enim odstotkom prisotna domači kostanj in beli gaber. Med mehкими listavci so z deležem pod enim odstotkom: trepetlika, črna in siva jelša, breza in jerebika.

Preglednica 82/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	218,7	166,2	11,0	4,5	0,1	36,6	1,4	12,3	3,1	4,0
	%	47,7	36,3	2,4	1,0	0,0	8,0	0,3	2,7	0,7	0,9
Naravno s.	%	17	60	0	0	0	20	1	2	0	0

Ohranjenost gozdov

Zaradi prevelikega deleža smreke v teh gozdovih prevladujejo spremenjeni in močno spremenjeni gozdovi. Ohranjenih gozdov je dobrih deset odstotkov od površin gozdov rastiščnogojitvenega razreda.

Grafikon 9: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Prevladujejo negovana in pomanjkljivo negovana mladovja z dobro in pomanjkljivo sestojno zasnovo, s tesnim ter vrzelastim sklepom. Drogovnjaki so povprečne zasnove in pomanjkljivo negovani. Vrzelast sklep krošenj ima 28,5 % površin drogovnjakov. Debeljaki imajo normalen do tesen sklep krošenj in so pomanjkljivo do dobro negovani. Pomlajenci in prebiralni gozdovi so pomanjkljivo negovani.

Preglednica 83/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	12,79	22,7	70,3	7,0	0,0	28,0	65,0	7,0	0,0	78,7	0,0	0,0	21,3
Drogovnjak	189,88	4,8	84,8	10,4	0,0	14,9	70,9	14,2	0,0	60,1	2,8	8,6	28,5
Debeljak	202,42					39,9	59,1	1,0	0,0	28,3	51,0	14,5	6,2
Sestoj v obnovi	52,31					12,2	70,5	17,3	0,0				
Prebiralen g.	276,16					18,0	74,4	7,6	0,0				
Skupaj	733,56					23,0	68,8	8,2	0,0				

Kakovost drevja

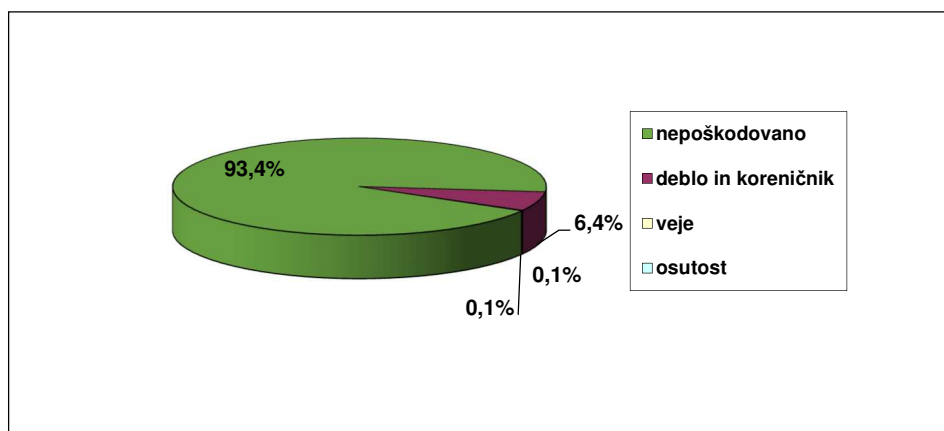
Pri obeh skupinah drevesnih vrst prevladuje prav dobra do zadovoljiva kakovost drevja. Pri listavcih je nekoliko več dreves zadovoljivega kakovostnega razreda. Kakovost drevja je bila ocenjena na stalnih vzorčnih ploskvah drevju debelejšemu od 30 cm, na vzorcu 752 dreves.

Preglednica 84/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	362	0,0	6,9	84,0	9,1	0,0
Jelka	253	0,0	5,1	87,8	7,1	0,0
Bor	28	0,0	7,1	67,9	25,0	0,0
Bukev	55	0,0	5,5	81,8	12,7	0,0
Pl. Ist.	19	0,0	0,0	89,5	10,5	0,0
Dr. tr. Ist.	11	0,0	0,0	63,6	36,4	0,0
Meh. Ist.	12	0,0	0,0	66,7	33,3	0,0
Skupaj iglavci	652	0,0	6,6	84,5	8,9	0,0
Skupaj listavci	100	0,0	4,0	77,0	19,0	0,0
Skupaj	752	0,0	6,3	83,5	10,2	0,0

Poškodovanost sestojev

Zaradi malopovršinskega gospodarjenja so poškodbe na deblu in koreničniku, ki v glavnem nastajajo kot posledica sečnje in spravila, pogostejše kot v ostalih RGR. Takšne poškodbe ima 6,4 % vzorčenih dreves.

Grafikon 10: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.

Odmrlo drevje

V RGR je bilo evidentiranih 14,5 odmrlih dreves/ha, oz. 6,9 m³/ha (Preglednica/OD, ki prikazuje odmrlo drevje, je v prilogi načrta E2). Prevladuje odmrlo drevje znotraj prvega razširjenega debelinskega razreda.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Realizacija načrtovanih gojitvenih in varstvenih del je slaba. Zaščita z ograjo vključuje vzdrževanje že obstoječih ograj.

Preglednica 85/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	5,08	1,28	25,2
Nega gošče	ha	12,22	4,93	40,3
Nega letvenjaka	ha	12,50	3,73	29,8
Nega ml. drogovnjaka	ha	33,70	10,88	32,3
Nega prebiralnega gozda	ha	6,15	0,00	0,0
Zaščita z ograjo	m	320	300	93,8
Ostala biomeliorativna dela	dni	12,73	0,00	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	0,64	0,0

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Povprečna lesna zaloga se je v zadnjih dvajsetih letih povečala za 202,7 m³/ha, oz. 79,4 %. V preteklem ureditvenem obdobju se je povprečna lesna zaloga obravnavanega RGR povečala za 17 %. Bilančna nesoglasja v spodnji preglednici, še posebej v obdobju 1999–2009, temeljijo v podcenjenem prirastku in nepopolnih evidencah poseka.

Preglednica 86/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1999 do 2019

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1999	683,54	231,5	23,7	255,2	5,08	0,58	5,66	3,67	0,28	3,95
2009	749,34	344,1	47,2	391,2	10,58	1,40	11,98	4,27	0,61	4,88
2019	733,56	400,6	57,3	457,9	13,66	1,65	15,31	7,38	0,99	8,37

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz. možni posek (in ne realiziran posek).

Podatek o letnem realiziranem poseku za obdobje 2009 – 2018 temelji na nepopolni evidenci poseka.

Drevesna sestava

Spremembe v drevesni sestavi gozdov obravnavanega rastiščnogojitvenega razreda v zadnjih dvajsetih letih so majhne. Zmanjšal se je delež smreke, povečal pa delež jelke in plemenitih listavcev.

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1999 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
1999	51,1	34,6	3,1	1,9	7,1	0,6	0,6	0,3	0,7
2009	52,3	31,2	2,8	1,5	8,3	0,5	1,4	0,9	1,1
2019	47,7	36,3	2,4	1,0	8,0	0,3	2,7	0,7	0,9

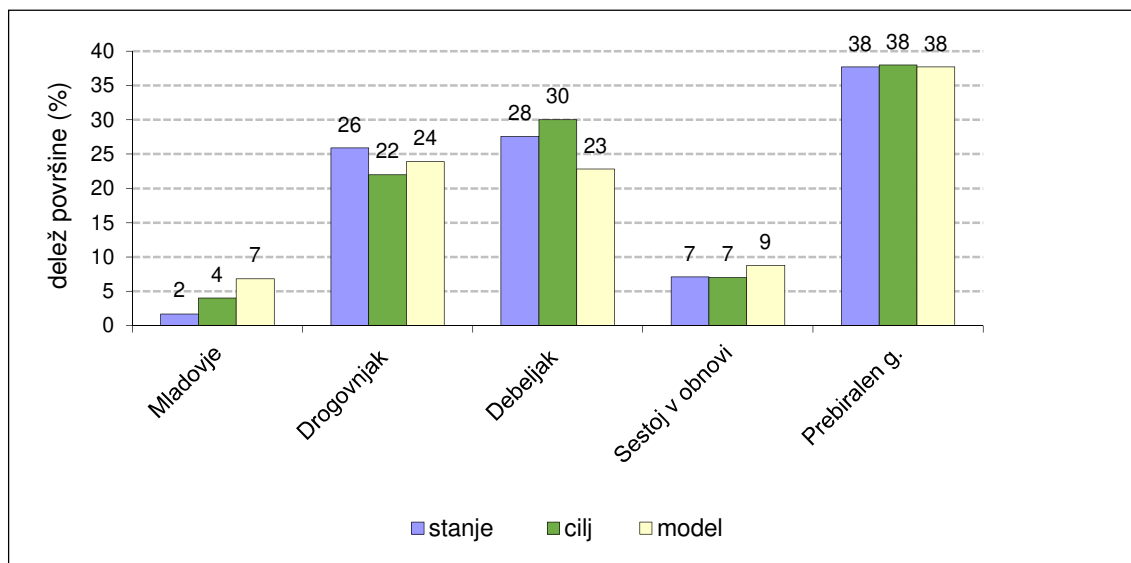
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Delež površin razvojnih faz v raznodobnih gozdovih ni usklajen z modelnim stanjem. Preveč je debeljakov in drogovnjakov ter premalo mladovij in sestojev v obnovi.

Preglednica 87/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

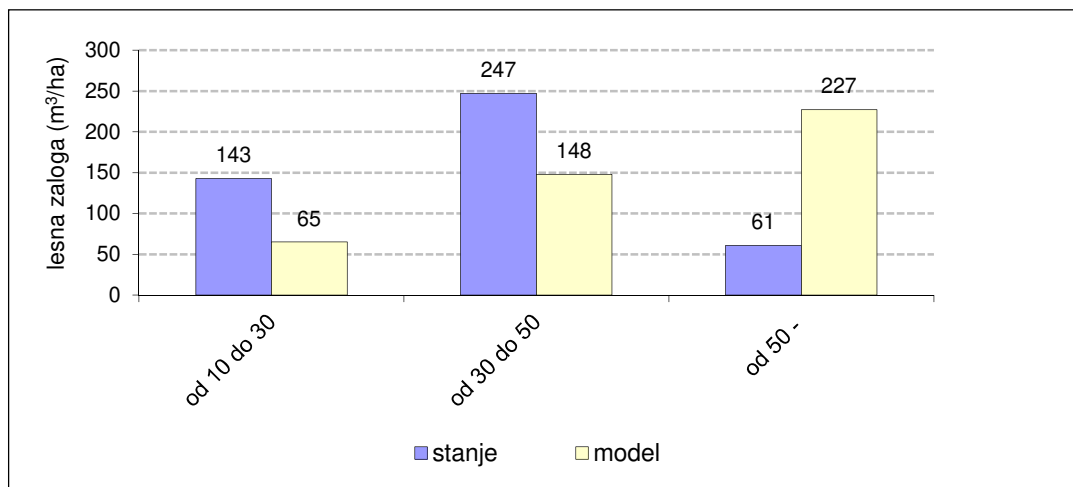
Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	
Mladovje	12,79	1,7	13	6,8	49,55	-74
Drogovnjak	189,88	25,9	46	23,9	175,34	8
Debeljak	202,42	27,6	44	22,8	167,71	21
Sestoj v obnovi	52,31	7,1	17	8,8	64,80	-19
Prebiralen g.	276,16	37,7		37,7	276,16	0
Skupaj	733,56	100,0	120	100,0	733,56	0

Ob realiziranem načrtovanem poseku se bo nekoliko povečal delež debeljakov in mladovij, zaradi sedanje premajhne površine mladovij, ki bi lahko preraščala v drogovnjake, pa zmanjšal delež drogovnjakov.

Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Povprečna struktura prebiralnih gozdov obravnavanega rastiščnogojitvenega razreda je odmaknjena od modelne strukture lesne zaloge po razširjenih debelinskih razredih. Več lesne zaloge kot po modelu je razporejene v nižjih debelinskih razredih, prenizka pa je lesna zaloga drevja v najvišjem razširjenem debelinskem razredu. Povprečna lesna zaloga prebiralnih gozdov 450,47 m³/ha presega normalno lesno zalogo (440 m³/ha).

Grafikon 12: Primerjava dejanske in modelne (GGN GGO Maribor) strukture lesne zaloge prebiralnih gozdov po razširjenih debelinskih razredih

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

- Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 46 %, jelka 39 %, r. bor 2 %, macesen 1 %, bukev 8 %, plem. list. 2 %, dr.tr.list. 1 %, meh.list. 1 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 4 %, drogovnjak 22 %, debeljak 30 %, sestoji v obnovi 7 % in prebiralen g. 38 %.
- Ciljna lesna zaloga je 530 m³/ha; končna lesna zaloga je 750 m³/ha.
- Ciljna kakovost: iglavci A, B, C, listavci B, C.
- Normalna lesna zaloga (prebiralen g.) je 440.
- Ciljni prsni premer: (smreka, jelka) 60 cm.

Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Raznodobni gozdovi

Proizvodna doba (skupaj s pomladitveno dobo) traja 120 let. Pomladitvena doba traja 17 let.

Mladovja: Potrebno je povečati intenzivnost nege mladovij. Pri uravnavanju zmesi dajati prednost plemenitim listavcem, bukvi in jelki. Bukve naj bo primešana gnezdasto, sicer posameznih silatih bukovih dreves ni potrebno ohranjati za vsako ceno. Čiščenja gošč in prva redčenja je potrebno opraviti dosledno in dovolj zgodaj.

Drogovnjaki: Intenzivno izbiralno redčenje drogovnjakov. Dosledno naj se opravijo druga redčenja. Pri redčenjih naj se odstranjujejo po jelenjadi močno poškodovana drevesa. Potrebno je ohraniti delež bukve, jelke in plemenitih listavcev. Povprečna jakost redčenj iglavcev naj bo 16 %, listavcev pa 13 %. Če je možno, naj se redčenja opravijo izven vegetacijske dobe in se tako zmanjšajo možnosti poškodb po pravilu. Dovolj prereditvene drogovnjake na 11 % od vseh površin drogovnjakov rastiščnogojitvenega razreda naj se prepusti naravnemu razvoju. V izločenih ekocelicah naj se selektivno odstranjuje zarast, oz. se jih prepusti naravnemu razvoju.

Debeljaki: V mlajših debeljaki s tesnim in normalnim sklepom krošenj je še potrebno izvajati izbiralna redčenja (78 % površin debeljakov). Povprečna jakost redčenj iglavcev naj bo 12 %, listavcev pa 9 %. V obnovo naj se uvedejo že pomlajeni starejši debeljaki s sproščenim in vrzelastim sklepom krošenj (19 % od vseh površin debeljakov). S postopno obnovo je v podmladku potrebno zagotoviti zadosten delež sencovzdržnejše jelke. Povprečna jakost sečenj ob uvajanju sestojev v obnovo naj bo pri iglavcih 31 % in pri listavcih 27 %. Vsi ostali debeljaki, ki še niso primerni za obnovo, naj se prepustijo naravnemu razvoju, oz. naj se v njih opravlja samo posek oslabelega drevja.

Sestoji v obnovi: Hitrost obnove naj se prilagodi pojavljanju podmladka, s čimer se prepreči zapleveljanje tal. Povprečna jakost pomladitvenih sečenj naj bo pri iglavcih 48 % in pri listavcih 40 %. Hkrati s pomladitvenim posekom je potrebno odstraniti nevitarna podstojna drevesa starega sestoja in leščevje, če se to pojavlja. Obnovo zaključimo v vseh dobro pomlajenih sestojih v obnovi (19 % površin sestojev v obnovi).

Prebiralni gozdovi

Normalna lesna zaloga je 440 m³/ha.

S prebiranjem želimo doseči visoke in v okviru posesti enakomerne in trajne donose, zato moramo v teh gozdovih posebno pozornost nameniti njihovi strukturi. Načrtno prebiranje vključuje sečnjo v vseh debelinskih razredih in ne samo sečnjo najdebelejših dreves. V sestojih z nizko lesno zalogo in manjkom debelega drevja, naj se izvajajo prebiralne sečnje z nižjo jakostjo (iglavci 15 %, listavci 21 %). Če vitalnost drevja dopušča, naj se poskuša povečati delež debelega drevja. Takšnih prebiralnih gozdov je 53 %. V sestojih dobre in odlične zasnove je potrebno ohranjati raznomerno (prebiralno) strukturo, s šibkejšim poseganjem v zgornji socialni položaj naj se zagotavlja zadosten delež debelega drevja (33 % prebiralnih gozdov). Povprečna jakost prebiranja v teh gozdovih naj

bo pri iglavcih 19 % in pri listavcih 11 %. V prebiralne sestoje z visoko lesno zalogo, ki se nagibajo k enomernim strukturam, naj se posega močnejše. Takšnih prebiralnih gozdov je 14 % površin od vseh prebiralnih gozdov. Povprečna jakost prebiralnih sečenj v teh gozdovih naj bo pri iglavcih 24 % in pri listavcih 14 %. Podmladek naj se sprošča počasi in na ta način zagotovi njegovo dobro zasnovo in primerno vrstno mešanost. Prizadevati si je potrebno za skupinsko primes bukve v podmladku, sicer silatih bukovih dreves ne ohranjamo za vsako ceno.

Prebiranje je tradicionalen in najprimernejši način gospodarjenja v srednje veliki zasebni posesti (zagotovljena trajnost donosov na majhnih površinah) in na rastiščih obravnavanega gospodarskega razreda. Pester in strukturiran gozd boljše opravlja ekološke in socialne vloge gozda, zato je potrebno ohraniti na ta način gospodarjene gozdove.

Usmeritve za drevesno sestavo

Še posebej v mlajših razvojnih fazah, če je le mogoče, pospeševati plemenite listavce, bukev in jelko.

Usmeritve za zagotavljanje funkcij gozdov

V gozdovih obravnavanega RGR je potrebno upoštevati usmeritve za funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti. Na območju naravnih vrednot in kulturne dediščine pa tudi usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja naravnih vrednot in funkcijo ohranjanja kulturne dediščine.

Ukrepi

Ob izvedenem načrtovanem poseku se bo lesna zaloga v naslednjem ureditvenem obdobju povečala za 69,5 m³/ha. Intenziteta možnega poseka na prirastek je nizka zaradi srednjedobnih gozdov (drogovnjakov, tanjših debeljakov in prebiralnih gozdov z manjkom debelega drevja), ki v obravnavanem rastišnogojitvenem razredu prevladujejo.

Preglednica 88/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	87,5	12,5	100,0
- ciljno %	87,9	12,1	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	400,6	57,3	457,9
- ciljna (m ³ /ha)	463,4	64,0	527,4
Prirastek (m ³ /ha)	13,66	1,65	15,31
Možni posek (m ³ /ha)	73,8	9,8	83,6
Možni posek (m ³ /ha/leto)	7,38	0,99	8,37
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	18,4	17,2	18,3
Intenziteta m. p. prirastek (%)	54,0	59,8	54,7
Izravnalna doba (let)	10		

Načrtovan možni posek v obravnavanem rastišnogojitvenem razredu obsega dobrih 20 % od celotnega možnega poseka v gozdnogospodarski enoti. Predstavlja 18,2 % od lesne zaloge in 54,6 % od prirastka. V skupnem načrtovanem poseku je predvidenih 37,1 % prebiralnih sečenj, 28,6 % pomladitvenih sečenj in 33,8 % redčenj.

Preglednica 89/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
Iglavci	m³	18.895	15.062	19.799	299	54.055	18,4	54,0
	%	35,0	27,9	36,5	0,6	100,0		
Listavci	m³	1.828	2.483	2.922	9	7.242	17,2	59,8
	%	25,2	34,3	40,4	0,1	100,0		
Skupaj	m³	20.723	17.545	22.721	308	61.297	18,2	54,6
	%	33,8	28,6	37,1	0,5	100,0		

Načrtovana gojitvena dela zagotavljajo izboljšanje sestojnih zasnov pomanjkljivo negovanih in vrzelastih mladovij. Načrtovana je sadnja 590 dreves g. javorja. Posajene sadike naj se zaščitijo pred objedanjem divjadi z zaščitno ograjo. Načrtovana zaščita z ograjo vsebuje tudi vzdrževanje

ograje. Ostala biomeliorativna dela vključujejo načrtno puščanje stoječe biomase v gozdu in naravni razvoj biotopov ter selektivno odstranjevanje zarasti znotraj izločenih ekocelic.

Preglednica 90/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	7,43	7,43
Priprava tal	ha	0,33	0,33
Sadnja	ha	0,33	0,33
Nega gošče	ha	1,41	1,41
Nega letvenjaka	ha	1,46	1,46
Nega ml. drogovnjaka	ha	14,97	14,97
Zaščita z ograjo	m	400	400
Ostala biomeliorativna dela	dni	10,67	10,67

9.2.3 Rastiščnogojitveni razred: Gorska bukovja na silikatih - 17002

Obravnavan rastiščnogojitveni razred povezuje 15,9 % površin gozdov gozdnogospodarske enote. Zajema gozdove smreke, buke in jelke, gorskega vegetacijskega pasu, v južnem in jugovzhodnem delu gozdnogospodarske enote.

Prevladuje srednje velika zasebna gozdna posest.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Gozdovi s poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti in funkcijama varovanja naravnih vrednot in kulturne dediščine. Na strmih pobočjih Polskave je poudarjena varovalna funkcija.

Habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Preglednica 91/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 / Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tipi
91E0*	Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja	61100	Gorsko obrežno jelševje in velikojesenovje
9180*	Javorjevi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih	65100	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom
9410	Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu	77100	Jelovje s praprotni
		77200	Jelovje s trikrpim bičnikom
		63200	Predalpsko gorsko bukovje
		73100	Kisloljubno gradnovo bukovje
		78100	Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico
		78200	Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico

*Opomba: Habitatni tipi označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

**Habitatni tipi, ki niso uvrščeni v Natura 2000.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Rastiščnogojitveni razred opredeljujeta rastiščni tip Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico in rastiščni tip Predalpsko gorsko bukovje. Gre za gorska bukova rastišča na kisljih do zmerno kisljih tleh.

Povprečen rastiščni koeficient rastiščnih tipov obravnavanega RGR je 9,9.

Preglednica 92/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
61100	Gorsko obrežno jelševje in velikojesenovje	7	3,28	0,6
63200	Predalpsko gorsko bukovje	9	282,11	53,9
65100	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	7	23,44	4,5
73100	Kisloljubno gradnovo bukovje	11	186,47	35,7
77100	Jelovje s praprotni	17	18,56	3,5
77200	Jelovje s trikrpim bičnikom	15	4,03	0,8
78100	Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkast bekico	9	3,01	0,6
78200	Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico	7	2,05	0,4
	Skupaj	9,9	522,95	100,0

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Skupinsko postopno gospodarjeni raznodobni gozdovi smreke, jelke in buke. Obe glavni drevesni vrsti (smreka in bukev) sta primešani šopasto do sestojno. Jelka je primešana posamično do gnezdasto. Sestoji z visokim deležem jelke imajo ponavadi raznomerno strukturo. Na bolj vlažnih rastiščih je glavnim drevesnim vrstam večkrat primešan gorski javor.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je 482,3 m³/ha. V lesni zalogi je več iglavcev 59,8 %. Drevje debelejše od 30 cm predstavlja 75,7 % lesne zaloge. Drevje debelejše od 50 cm obsega 36,4 % lesne zaloge. Povprečen prirastek je 12,41 m³/ha.

Preglednica 93/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	3,1	11,8	17,5	27,4	40,2	288,2	59,8	7,18	57,9
Listavci	8,8	15,5	19,9	25,1	30,7	194,1	40,2	5,23	42,1
Skupaj	5,4	13,3	18,5	26,4	36,4	482,3	100,0	12,41	100,0

Razmerje drevesnih vrst

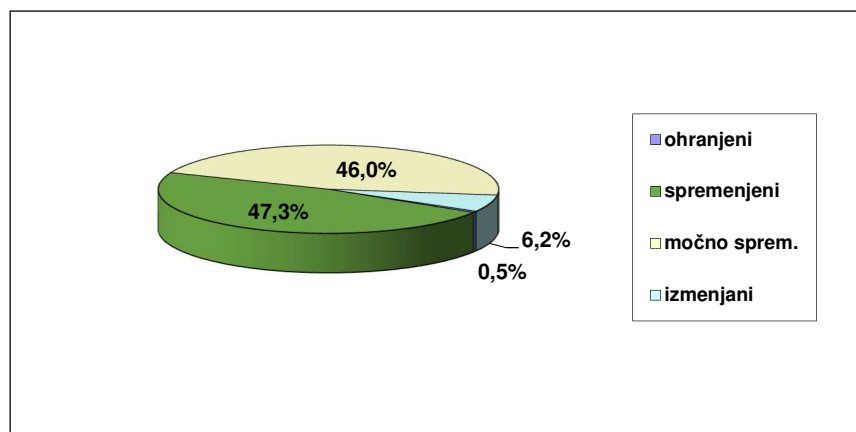
Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst je odmaknjena od naravnega stanja; premalo je bukve in jelke ter preveč smreke. V skupini plemenitih listavcev so: gorski javor (4,76 %), veliki jesen (3,35 %), gorski brest, lipa in lipovec ter češnja; vsi z deležem pod enim odstotkom. V skupini drugih trdih listavcev sta beli gaber (1,41 %) in kostanj (2,75%). Mehki listavci so: črna jelša (1,28 %), breza (1,13 %) ter trepetlika in siva jelša z deležem pod 1 %.

Preglednica 94/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	213,4	63,6	7,0	4,2	106,5	13,0	40,1	20,1	14,4
	%	44,1	13,2	1,5	0,9	22,1	2,7	8,3	4,2	3,0
Naravno s.	%	4	20	1	0	59	5	7	3	1

Ohranjenost gozdov

Prevladujejo sestoji s spremenjeno in močno spremenjeno drevesno sestavo (93,3 %). Gozdov z izmenjano drevesno sestavo je 6,2 %, ohranjenih gozdov pa le 0,5 % površin gozdov obravnavanega RGR.

Grafikon 13: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Prevladujejo nenegovana in pomanjkljivo negovana mladovja z dobro sestojno zasnovjo, s tesnim in vrzelastim sklepom. Drogovnjaki imajo dobro sestojno zasnovjo in so pomanjkljivo negovani in nenegovani. Dobrih 27 % površin drogovnjakov ima vrzelast sklep krošenj. Debeljaki imajo normalen do vrzelast sklep krošenj in so pomanjkljivo do dobro negovani.

Preglednica 95/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	13,48	9,9	84,3	5,8	0,0	3,6	67,7	28,7	0,0	53,9	0,0	0,0	46,1
Drogovnjak	140,52	9,8	77,9	12,3	0,0	7,2	72,1	20,7	0,0	53,2	10,5	9,2	27,1
Debeljak	269,15					26,0	63,8	10,2	0,0	6,7	54,4	21,1	17,8
Sestoj v obnovi	95,19					33,8	33,0	33,2	0,0				
Prebiralen g.	4,61					0,0	100,0	0,0	0,0				
Skupaj	522,95					21,6	60,8	17,6	0,0				

Kakovost drevja

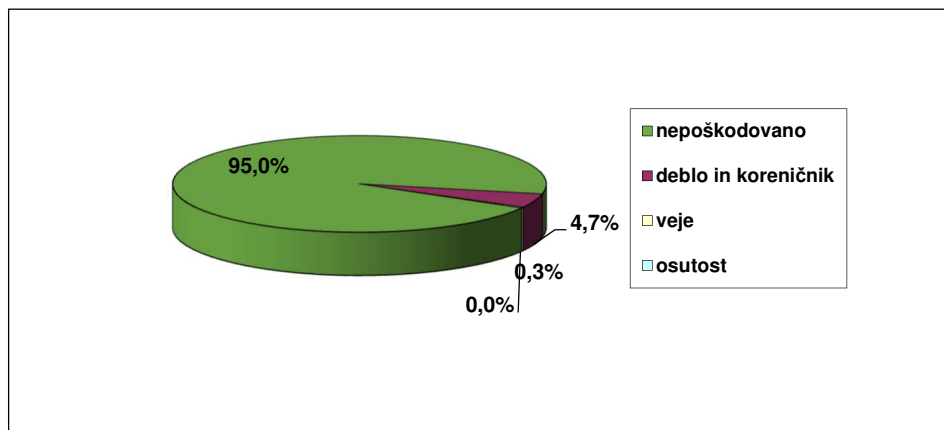
Pri obeh skupinah drevesnih vrst prevladuje prav dobra do zadovoljiva kakovost drevja. Pri listavcih je razporeditev dreves po kakovostnih razredih širša kot pri iglavcih; nekoliko več je dreves prav dobrega kakovostnega razreda, pa tudi nekoliko več dreves zadovoljivega kakovostnega razreda. Kakovost drevja je bila ocenjena na stalnih vzorčnih ploskvah na drevju debelejšem od 30 cm, na vzorcu 530 dreves.

Preglednica 96/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	252	0,0	9,1	86,1	4,8	0,0
Jelka	71	0,0	14,1	84,5	1,4	0,0
Bor	6	0,0	0,0	66,7	33,3	0,0
Bukev	110	1,8	16,4	64,5	16,4	0,9
Hrast	13	0,0	0,0	92,3	7,7	0,0
Pl. Ist.	46	0,0	13,0	71,8	13,0	2,2
Dr. tr. Ist.	18	0,0	0,0	44,4	55,6	0,0
Meh. Ist.	12	0,0	0,0	66,7	33,3	0,0
Skupaj iglavci	331	0,0	10,3	85,2	4,5	0,0
Skupaj listavci	199	1,0	12,1	66,3	19,6	1,0
Skupaj	530	0,4	10,9	78,1	10,2	0,4

Poškodovanost sestojev

Poškodovanost drevja je bila ocenjena na SVP. Poškodovanih je 5 % dreves. Prevladujejo poškodbe na deblu in koreničniku, kot posledica poškodb pri sečnji in spravilu.

Grafikon 14: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.

Odmrlo drevje

V RGR je bilo evidentiranih 24 odmrlih dreves/ha, oz. 12,1 m³/ha (Preglednica/OD, ki prikazuje odmrlo drevje, je v prilogi načrta E2). Prevladuje odmrlo drevje znotraj prvega razširjenega debelinskega razreda.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Realizacija načrtovanih gojitvenih in varstvenih del je bila slaba. Sadnja in z njo povezana dela niso bila izvedena zaradi uspešne naravne obnove.

Preglednica 97/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	21,67	4,38	20,2
Priprava tal	ha	1,85	0,00	0,0
Sadnja	ha	1,85	0,00	0,0
Obžetev	ha	2,85	0,00	0,0
Nega mladja	ha	0,18	0,00	0,0
Nega gošče	ha	27,46	3,66	13,3
Nega letvenjaka	ha	16,84	1,76	10,5
Nega ml. drogovnjaka	ha	18,40	4,72	25,7
Nega prebiralnega gozda	ha	16,30	0,00	0,0
Zaščita s premazom	ha	0,51	0,00	0,0
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	2.435	0,00	0,0
Zaščita z ograjo	m	500	0,00	0,0
Ostala biomeliorativna dela	dni	13,46	0,00	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	4,65	0,0

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Povprečna lesna zaloga se je v zadnjih dvajsetih letih povečala za 199,8 m³/ha, oz. za 70,7 %. V preteklem ureditvenem obdobju se je povprečna lesna zaloga obravnavanega RGR povečala za 19,4 %. Bilančna nesoglasja v spodnji preglednici, še posebej v obdobju 1999–2009, temeljijo v podcenjenem prirastku in nepopolnih evidencah poseka.

Preglednica 98/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1999 do 2019

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1999	456,87	205,5	77,0	282,5	4,64	1,86	6,50	2,91	1,11	4,02
2009	545,23	242,5	161,5	404,0	6,83	4,43	11,26	3,22	1,40	4,61
2019	522,95	288,2	194,1	482,3	7,18	5,23	12,42	6,50	4,59	11,09

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani, oz. možni posek (in ne realiziran posek).

Podatek o letnem realiziranem poseku za obdobje 2009 – 2018 temelji na nepopolni evidenci poseka.

Drevesna sestava

Delež smreke se je v zadnjih dveh desetletjih znižal za 11,2 odstotnih točk. Povečal se je delež bukve in plemenitih listavcev. Spremembe v drevesni sestavi gozdov obravnavanega rastiščnogojitvenega razreda so v zadnjem ureditvenem obdobju majhne.

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1999 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
1999	55,3	13,3	2,9	1,2	20,3	1,7	1,9	1,8	1,6
2009	44,1	13,2	1,7	1,1	19,5	4,0	7,1	5,1	4,2
2019	44,1	13,2	1,5	0,9	22,1	2,7	8,3	4,2	3,0

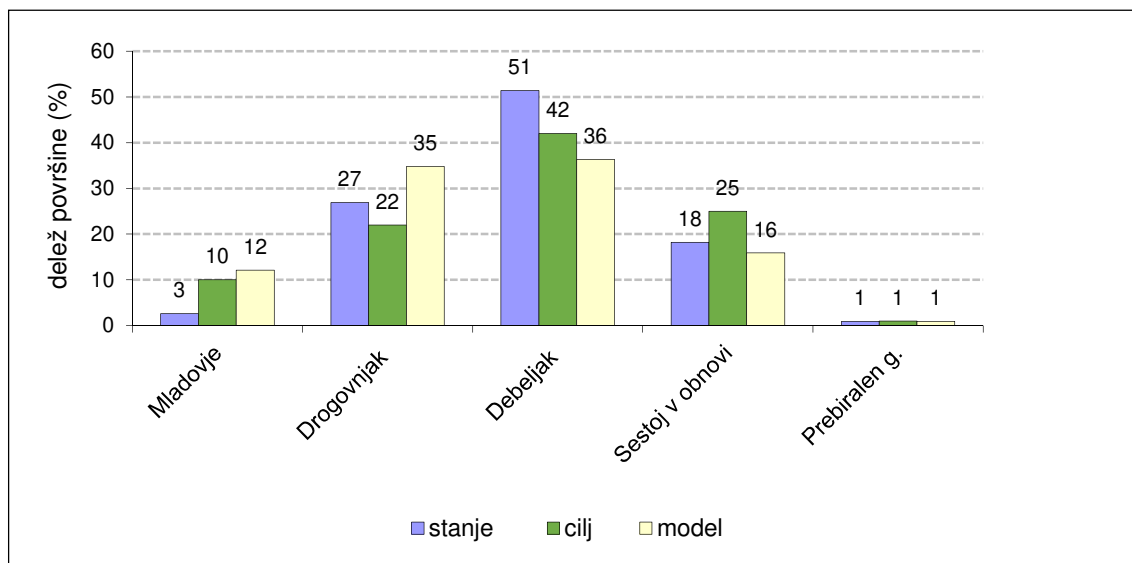
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Struktura gozdov po razvojnih fazah je odmaknjena od modelnega stanja. Preveč je debeljakov in pomlajencev, premalo mladovij in drogovnjakov.

Preglednica 99/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	
Mladovje	13,48	2,6	16	12,1	63,31	-79
Drogovnjak	140,52	26,9	46	34,8	182,01	-23
Debeljak	269,15	51,4	48	36,3	189,93	42
Sestoj v obnovi	95,19	18,2	21	15,9	83,09	15
Prebiralen g.	4,61	0,9		0,9	4,61	0
Skupaj	522,95	100,0	131	100	522,95	0

Ob realiziranem načrtovanem poseku se bo znižal delež debeljakov in drogovnjakov (zaradi sedanje premajhne površine mladovij, ki bi lahko preraščala v drogovnjake). Povečal se bo delež pomlajencev in mladovij.

Grafikon 15: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

- Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 43 %, jelka 14 %, r. bor 1 %, macesen 1 %, bukev 24 %, hrast 3 %, plem. list. 8 %, dr.tr.list. 4 %, meh.list. 2 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 10 %, drogovnjak 22 %, debeljak 42 %, sestoji v obnovi 25 % in prebiralen g. 1 %.
- Ciljna lesna zaloga je 500 m³/ha; končna lesna zaloga je 690 m³/ha.
- Ciljna kakovost: iglavci A, B, C, listavci A2, B, C.

Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba (skupaj s pomladitveno dobo) traja 131 let. Pomladitvena doba traja 21 let.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Mladovja: Z nego je potrebno ohraniti, oz. še izboljšati sestojno zasnovo mladovij. Pri uravnavanju zmesi naj se pospešuje: bukev, jelko in na vlažnejših rastiščih g. javor. Iz naravnih mladovij je potrebno odstraniti silake in predrastke. Dosledno morajo biti opravljena prva redčenja, s čimer se bo omogočilo hitro preraščanje v drogovnjake. Vrzelasta mladovja je smiselno spopolniti s sadnjo: g. javorja in macesna. Posajene sadike je potrebno zaščititi pred objedanjem divjadi s tulci, oz. z zaščitno ograjo.

Drogovnjaki: V drogovnjakih naj se izvajajo izbiralna redčenja s povprečno jakostjo sečenj pri iglavcih 15 % in pri listavcih 14 %. Intenzivnost redčenj naj se prilagodi sestojni zasnovi in sklepu krošenj. Pri redčenjih naj se pospešuje bukev, jelko in gorski javor. Naravnemu razvoju naj se prepustiti 6,87 ha površin drogovnjakov obravnavanega rastiščnogojitvenega razreda.

Debeljaki: V debeljakih naj se še izvajajo izbiralna redčenja s povprečno jakostjo pri iglavcih 10 % in pri listavcih 9 %. Zreli, vrzelast debeljaki, z že iniciranim podmladkom naj se uvedejo v obnovo s povprečno jakostjo pomladitvenih sečenj pri iglavci 31 % in pri listavcih 27 %. (42,9 % površin debeljakov). V sklopu pomladitvenih sečenj je potrebno najprej odstraniti polnilni sloj, oz. podstojno drevje. Naravnemu razvoju naj se prepusti 6,92 ha debeljakov.

Sestoji v obnovi: V pomlajencih naj se nadaljuje obnova (89,2 % površin pomlajencev) s povprečno jakostjo sečenj pri iglavcih 50 % in 51 % pri listavci. Na preostali površini pomlajencev naj se obnova zaključi. Hitrost obnove naj se prilagodi pojavu podmladka. Hkrati s pomladitvenim posekom je potrebno odstraniti podstojna drevesa starega sestoja. Paziti je potrebno, da se s prehitrimi obnovami ne sproži zapleveljenje sestojev.

Prebiralen g.: V obravnavanem rastiščnogojitvenem razredu je vključena tudi manjša površina prebiralnih gozdov (4,61 ha). V teh gozdovih naj se nadaljuje s prebiranjem s povprečno jakostjo sečenj pri iglavcih 14 % in pri listavcih 10 %. Pri gospodarjenju s temi gozdovi naj se smiselno uporabijo usmeritve za prebiralne gozdove rastiščnogojitvenega razreda Jelovja.

Usmeritve za drevesno sestavo

Pospešujejo naj se rastiščem primerne drevesne vrste: bukev, jelka in g. javor.

Usmeritve za zagotavljanje funkcij gozdov

Na območjih naravnih in kulturnih vrednot upoštevati smernice pristojnih služb. Upoštevati usmeritve Natura 2000.

Ukrepi

Ob izvedenem načrtovanem poseku se bo lesna zaloga v naslednjem ureditvenem obdobju povečala za 13,3 m³/ha. Razmerje med deležem iglavcev in listavcev se ne bo spremenilo.

Preglednica 100/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	59,8	40,2	100,0
- ciljno %	59,5	40,5	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	288,2	194,1	482,3
- ciljna (m ³ /ha)	295,1	200,5	495,6
Prirastek (m ³ /ha)	7,18	5,23	12,41
Možni posek (m ³ /ha)	64,9	45,9	110,9
Možni posek (m ³ /ha/leto)	6,50	4,59	11,09
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	22,5	23,7	23,0
Intenziteta m. p. prirastek (%)	90,5	87,8	89,4
Izravnalna doba (let)	10		

Načrtovan možni posek v obravnavanem rastiščnogojitvenem razredu obsega 18,9 % od celotnega možnega poseka v gozdnogospodarski enoti. Načrtovan možni posek predstavlja 23 % od lesne zaloge in 89,3 % od prirastka. 72,4 % od skupnega poseka je načrtovanih pomladitvenih sečenj.

Preglednica 101/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
Iglavci	m³	8.873	24.401	172	536	33.982	22,5	90,4
	%	26,1	71,8	0,5	1,6	100,0		
Listavci	m³	6.169	17.554	60	233	24.016	23,7	87,7
	%	25,7	73,1	0,2	1,0	100,0		
Skupaj	m³	15.042	41.955	232	769	57.998	23,0	89,3
	%	25,9	72,4	0,4	1,3	100,0		

Načrtovana gojitvena dela zagotavljajo izboljšanje sestojnih zasnov pomanjkljivo negovanih in vrzelastih mladovij. Načrtovana je sadnja: 7.930 dreves g. javorja in 940 dreves macesna. Posajene sadike je potrebno zaščititi pred objedanjem divjadi s tulci ali zaščitno ograjo. Načrtovan obseg obeh zaščit vključuje tudi njuno vzdrževanje.

Preglednica 102/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	48,34	48,34
Priprava tal	ha	4,92	4,92
Sadnja	ha	4,92	4,92
Nega gošče	ha	7,07	7,07
Nega letvenjaka	ha	5,07	5,07
Nega ml. drogovnjaka	ha	12,44	12,44
Nega prebiralnega gozda	ha	2,31	2,31
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	7.248	7.248
Zaščita z ograjo	m	1.950	1.950

9.2.4 Rastiščnogojitveni razred: Zasmrečeni gorski in zgornjegorski gozdovi na bukovih rastiščih - 18002

Rastiščnogojitveni razred povezuje zasmrečene gozdove na območju gorskih in visokogorskih bukovih rastišč, v severozahodnem delu gozdnogospodarske enote. Zajema 6,7 % gozdov gozdnogospodarske enote. Njihova podoba je rezultat preteklega gospodarjenja.

Prevladuje velika zasebna gozdna posest.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Na območju celotnega rastiščnogojitvenega razreda je 2. stopnje poudarjenosti funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti. V izločenih ekocelicah je funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti poudarjena na prvi stopnji.

Habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Preglednica 103/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 / Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tipi
9180*	Javorjevi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih	65100	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom
**		77100	Jelovje s praprotni
		77200	Jelovje s trikrpim bičnikom
9110	Srednjeevropski kisloljubni bukov gozdovi	78100	Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico
		78200	Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico
9410	Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu	80100	Smrekovje s trikrpim bičnikom

*Opomba: Habitatni tipi označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni.

**Habitatni tipi, ki niso uvrščeni v Natura 2000.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Obravnavan rastiščnogojitveni razred je oblikovan na osnovi specifičnega razvoja gozdov. Povezuje zasmrečene gozdove pretežno na rastiščnih tipih: Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico in Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico. Povprečni rastiščni koeficient je 7,1.

Preglednica 104/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
65100	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	7	0,69	0,3
77100	Jelovje s praprotni	17	0,69	0,3
77200	Jelovje s trikrpim bičnikom	15	6,95	3,2
78100	Kisloljubno gorsko-zgornjegorsko bukovje z belkasto bekico	9	2,01	0,9
78200	Kisloljubno zgornjegorsko bukovje z zasavsko konopnico	7	183,44	83,6
80100	Smrekovje s trikrpim bičnikom	5	25,73	11,7
	Skupaj	7,1	219,51	100,0

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Zgradba gozda v rastiščnogojitvenem razredu je v glavnem skupinsko raznodobna. Mešanost smreke je sestojna, bukke posamična, skupinska in ponekod tudi sestojna. Ostale drevesne vrste so primešane posamično do šopasto. Obravnavan rastiščnogojitveni razred povezuje pretežno smrekove sestoje z različnim deležem bukke.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je 454,8 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo iglavci 88,3 %. Drevje debelejšje od 30 cm predstavlja 75,6 % lesne zaloge. Drevje debelejšje od 50 cm obsega 25,4 % lesne zaloge. Iglavci so v povprečju debelejši od listavcev. Povprečen prirastek je 8,51 m³/ha/leto. Razporeditev lesne zaloge po debelinskih razredih, z maksimumom v tretjem debelinskem razredu, kaže na velik delež srednjedobnih gozdov (starejših drogovnjakov, tanjših debeljakov).

Preglednica 105/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	4,8	17,5	25,6	25,4	26,7	401,8	88,3	7,34	86,2
Listavci	12,9	26,9	25,5	18,3	16,4	53,0	11,7	1,17	13,8
Skupaj	5,8	18,6	25,6	24,6	25,4	454,8	100,0	8,51	100,0

Razmerje drevesnih vrst

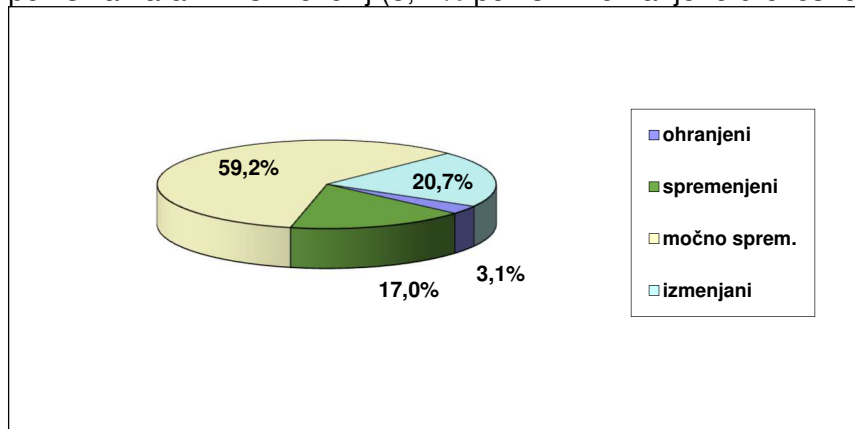
Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah močno odstopa od naravnega stanja. Po kriteriju spremenjenosti naravne drevesne sestave in na osnovi gozdnogojitvenih problemov, do katerih posledično prihaja, je namreč opredeljen obravnavani rastiščnogojitveni razred. Delež smreke je izrazito previsok, manjkajo pa bukev, jelka in plemeniti listavci, ki po naravi gradijo sestoje na teh rastiščih. Med drugimi iglavci je duglazija. Med plemenitimi listavci sta gorski javor (1,51 %), veliki jesen z deležem po enim odstotkom v lesni zalogi. Med mehкими listavci so: trepetlika, siva in črna jelša, breza in jerebika; vse z deležem pod enim odstotkom v skupni lesni zalogi rastiščnogojitvenega razreda.

Preglednica 106/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	384,5	12,6	1,2	3,4	0,1	44,6	0,1	6,9	0,0	1,4
	%	84,6	2,8	0,3	0,7	0,0	9,8	0,0	1,5	0,0	0,3
Naravno s.	%	14	10	0	0	0	72	0	4	0	0

Ohranjenost gozdov

Prevladujejo sestoji z močno spremenjeno in izmenjano drevesno sestavo (79,9 %). Gozdov s spremenjeno drevesno sestavo je 17 %. V rastiščnogojitveni razred je vključena tudi manjša površina naravnih smrekovij (3,1 % površin z ohranjeno drevesno sestavo).

Grafikon 16: Površinski deleži ohranjenosti gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Mladovja so dobrih sestojnih zasnov, pomanjkljivo negovana, s tesnim in vrzelastim sklepom. Drogovnjaki imajo dobro do bogato sestojno zasnovo, tesen do normalen sklep, so pomanjkljivo negovani. Debeljaki imajo normalen do sproščen sklep krošenj in so pomanjkljivo do dobro negovani. Pomlajenci so dobro do pomanjkljivo negovani.

Preglednica 107/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	11,31	11,1	72,7	16,2	0,0	1,6	75,2	23,2	0,0	34,7	5,7	0,0	59,6
Drogovnjak	54,27	32,4	50,7	16,9	0,0	24,4	66,5	9,1	0,0	64,8	35,2	0,0	0,0
Debeljak	112,20					52,7	47,3	0,0	0,0	14,9	40,4	39,3	5,4
Sestoj v obnovi	36,33					54,6	45,4	0,0	0,0				
Prebiralen g.	5,40					0,0	100,0	0,0	0,0				
Skupaj	219,51					42,4	54,5	3,1	0,0				

Kakovost drevja

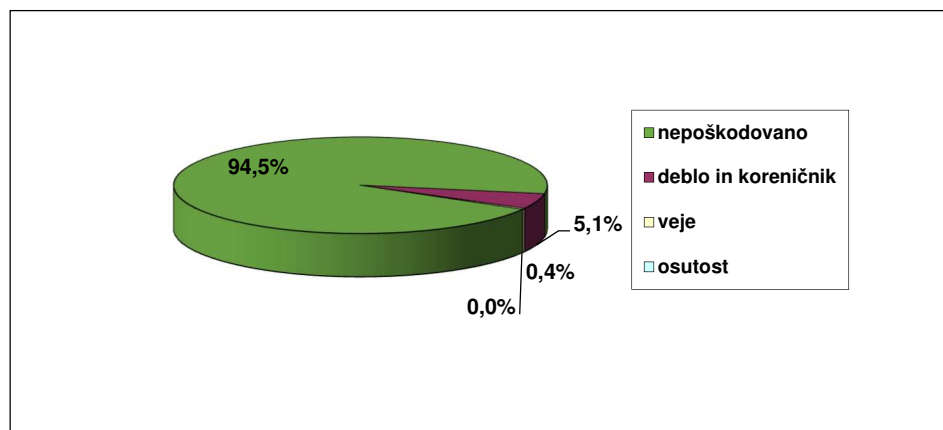
Pri obeh skupinah drevesnih vrst prevladuje dobra do zadovoljiva kakovost drevja. Kakovost listavcev je boljša od kakovosti iglavcev. Kakovost je bila ocenjena na stalnih vzorčnih ploskvah, na drevju debelejšemu od 30 cm, na vzorcu 258 dreves.

Preglednica 108/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	228	0,0	9,2	79,8	11,0	0,0
Jelka	6	0,0	16,7	83,3	0,0	0,0
Bukev	23	0,0	21,7	74,0	4,3	0,0
Skupaj iglavci	235	0,0	9,4	80,0	10,6	0,0
Skupaj listavci	23	0,0	21,7	74,0	4,3	0,0
Skupaj	258	0,0	10,5	79,4	10,1	0,0

Poškodovanost sestojev

Poškodovanost drevja je bila ocenjena na SVP. Poškodovanih je 5,5 % dreves. Prevladujejo poškodbe na deblu in koreniki, kot posledica poškodb pri sečnji in spravilu.

Grafikon 17: Delež dreves s hujšo poškodbo - po vrstah poškodbe.

Odmrlo drevje

V RGR je bilo evidentiranih 45,7 odmrlih dreves/ha, oz. 19,5 m³/ha (Preglednica/OD, ki prikazuje odmrlo drevje, je v prilogi načrta E2). Prevladuje odmrlo drevje znotraj prvega razširjenega debelinskega razreda.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Realizacija načrtovanih gojitvenih in varstvenih del je bila slaba. Skoraj v celoti je bila realizirana sadnja. Obseg zaščite z ograjo vključuje tudi njeno vzdrževanje.

Preglednica 109/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	7,67	3,00	39,1
Priprava tal	ha	0,85	0,85	100,0
Sadnja	ha	1,18	0,85	72,0
Nega mladja	ha	2,06	0,00	0,0
Nega gošče	ha	0,08	0,00	0,0
Nega letvenjaka	ha	6,65	3,01	45,3
Nega ml. drogovnjaka	ha	9,07	5,84	64,4
Zaščita z ograjo	m	900	800	88,9
Ostala biomeliorativna dela	dni	3,40	0,00	0,0
Vzdrževanje protipožarnih objektov	km	0,00	0,50	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	0,51	0,0
Zaščita s premazom	ha	0,00	1,00	0,0

ORIS ZAKONISTOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Povprečna lesna zaloga se je v zadnjih dvajsetih letih povečala za 108,8 m³/ha, oz. za 31,4 %. V preteklem ureditvenem obdobju se je povprečna lesna zaloga obravnavanega RGR povečala za 6,1 %. Bilančna nesoglasja v spodnji preglednici temeljijo v pomanjkljivih evidencah poseka in v nenatančno ocenjenem prirastku za preteklo obdobje.

Preglednica 110/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 1999 do 2019

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1999	221,34	310,6	35,4	346,0	8,40	0,82	9,22	4,52	0,30	4,82
2009	221,81	372,5	56,3	428,8	8,42	1,42	9,84	4,60	0,53	5,13
2019	219,51	401,8	53,0	454,8	7,34	1,17	8,52	7,51	0,90	8,41

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

Spremembe v drevesni sestavi obravnavanih gozdov v zadnjih dvajsetih letih so majhne.

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1999 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
1999	84,5	3,7	0,7	0,9	0,0	9,9	0,0	0,3	0,0	0,0
2009	82,4	2,5	0,5	1,5	0,0	11,2	0,1	1,4	0,0	0,4
2019	84,6	2,8	0,3	0,7	0,0	9,8	0,0	1,5	0,0	0,3

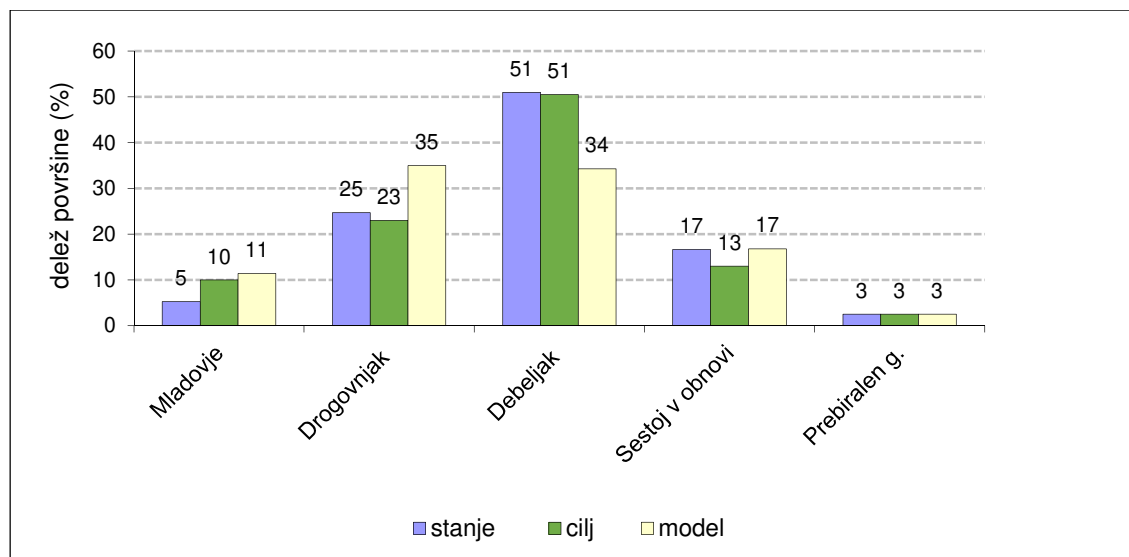
Razvojne faze in zgradbe sestojev

Struktura gozdov po razvojnih fazah je odmaknjena od modelnega stanja. Preveč je debeljakov, premalo mladovij in drogovnjakov.

Preglednica 111/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje		Model			Razlika
	Površina	Delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	let	%	ha	
Mladovje	11,31	5,2	17	11,4	25,10	-55
Drogovnjak	54,27	24,7	52	35,0	76,78	-29
Debeljak	112,20	51,0	51	34,3	75,31	49
Sestoj v obnovi	36,33	16,6	25	16,8	36,92	2
Prebiralen g.	5,40	2,5		2,5	5,40	0
Skupaj	219,51	100,0	145	100,0	219,51	0

Ob realiziranem načrtovanem poseku se bo znižal delež sestojev v obnovi in drogovnjakov (zaradi sedanje premajhne površine mladovij, ki bi lahko preraščala v drogovnjake). Povečal se bo delež mladovij.

Grafikon 18: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

- Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 84 %, jelka 3 %, macesen 1 %, bukev 10 %, plem. list. 2 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 10 %, drogovnjak 23 %, debeljak 51 %, sestoji v obnovi 13 % in prebiralen g. 2 %.
- Ciljna lesna zaloga je 460 m³/ha; končna lesna zaloga je 600 m³/ha.
- Ciljna kakovost: iglavci A, B, C, listavci A2, B, C.

Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba (skupaj s pomladitveno dobo) traja 145 let. Pomladitvena doba traja 25 let.

Usmeritve po razvojnih fazah:

Mladovja: Potrebno je ohraniti in še izboljšati sestojno zasnovo mladovij. Pri uravnavanju zmesi se pospešuje bukev, plemeniti listavci in jelka. Iz naravnih bukovih mladovij je potrebno odstraniti silake in predrastke. Dosledno morajo biti opravljena prva redčenja s čimer se bo povečala stojnost teh mladih sestojev in omogočilo hitro preraščanje v drogovnjake. V čistih smrekovih mladovijah se z nego pristopa šele v fazi letvenjaka.

Drogovnjaki: Vse drogovnjake je potrebno prerediti. Intenzivnost je potrebno prilagoditi sklepu krošenj. Pri redčenjih naj se odstranjujejo po jelenjadi močno poškodovana drevesa. Znotraj pretežno smrekovih drogovnjakov je potrebno ohraniti skupine in posamično drevje listavcev. Povprečna jakost redčenj iglavcev naj bo 16 %, listavcev pa 13 %.

Debeljaki: V mlajših in tanjših debeljaki, s tesnim do normalnim sklepom krošenj je potrebno še izbiralno redčiti (64,2 % površin debeljakov obravnavanega rastiščnogojitvenega razreda). Povprečna jakost redčenj iglavcev naj bo 9 %, listavcev pa 7 %. Znotraj pretežno smrekovih debeljakov je potrebno za vsako ceno ohraniti skupine in posamično drevje jelke, bukve in plemenitih listavcev. Sproščeni debeljaki naj se prepustijo naravnemu razvoju, oz. naj se v njih izvaja samo sečnja oslabelega drevja (18,2 % debeljakov). Starejše sestoe, še posebej tiste z že iniciranim podmladkom (13,4 % debeljakov), je potrebno uvajati v obnovo, pri čemer se je po dosedanjih izkušnjah smiselno posluževati tudi robnih sečenj. Pri načrtovanju obnov je potrebno upoštevati transportno mejo in najpogostejše smeri močnih vetrov. Pri uvajanju v obnovo je potrebno puščati bukev kot semenjake. Povprečna jakost uvajanj sestojev v obnovo naj bo pri iglavcih 27 %, pri listavcih 21 %. Gozdovi v ekocelicah (4,78 ha) naj se prepustijo naravnemu razvoju.

Sestoji v obnovi: Hitrost obnove naj bo povezana z uspešnostjo pomlajevanja. Paziti je potrebno, da se s prenatragni pomladitvenimi sečnjami tla ne zatravijo. Povprečna jakost pomladitvenih sečenj naj bo pri iglavcih 52 % in pri listavcih 36 %. Hkrati s pomladitvenim posekom je potrebno odstraniti podstojna drevesa starega sestaja. V vseh dobro pomlajenih sestojih je potrebno zaključiti obnovo (2,3 % površin od vseh sestojev v obnovi).

Prebiralen g.: V obravnavanem rastiščnogojitvenem razredu je izločena tudi manjša površina prebiralnih gozdov. V njih naj se prebira tako, da se ohrani prebiralna struktura gozda.

Usmeritve za drevesno sestavo

Še posebej v mlajših razvojnih fazah, če je le mogoče, pospeševati listavce (bukev, plemenite listavce) in jelko. V starejši razvojnih fazah je potrebno ohranjati skupine ali posamično drevje bukke, g. javorja in jelke, ki bodo kot semenjaki v prihodnosti omogočili razvoj gozdov k bolj naravni drevesni sestavi.

Usmeritve za zagotavljanje funkcij gozdov

V gozdovih obravnavanega RGR je potrebno upoštevati usmeritve za funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti in usmeritve za rekreacijsko in turistično funkcijo (Žigartov vrh). V gozdovih s slabo nosilnimi tlemi pa tudi omejitve ter napotke glede strojne sečnje.

Ukrepi

Ob izvedenem načrtovanem poseku se lesna zaloga ne bo spremenila.

Preglednica 112/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	88,3	11,7	100,0
- ciljno %	87,8	12,3	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	401,8	53,0	454,8
- ciljna (m ³ /ha)	400,1	55,8	455,9
Prirastek (m ³ /ha)	7,34	1,17	8,51
Možni posek (m ³ /ha)	75,1	8,9	84,0
Možni posek (m ³ /ha/leto)	7,51	0,90	8,41
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	18,7	16,9	18,5
Intenziteta m. p. prirastek (%)	102,3	76,5	98,8
Izravnalna doba (let)			

Načrtovan možni posek v obravnavanem rastiščnogojitvenem razredu obsega 6 % od celotnega možnega poseka v gozdnogospodarski enoti. Načrtovan možni posek predstavlja 18,5 % od lesne zaloge in 98,7 % od prirastka. 62,5 % od skupnega poseka je načrtovanih pomladitvenih sečenj.

Preglednica 113/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka				Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
Iglavci	m³	4.706	10.351	291	1.140	16.488	18,7	102,3
	%	28,5	62,8	1,8	6,9	100,0		
Listavci	m³	765	1.173	10	17	1.965	16,9	76,3
	%	38,9	59,7	0,5	0,9	100,0		
Skupaj	m³	5.471	11.524	301	1.157	18.453	18,5	98,7
	%	29,6	62,5	1,6	6,3	100,0		

Načrtovana gojitvena dela imajo poudarek na negi mlajših razvojnih faz gozda. Obseg del zaščite z ograjo vključuje samo vzdrževanje že obstoječe zaščitne ograje. Ostala biomeliorativna dela vključujejo naravni razvoj biotopov v izločenih ekocelicah.

Preglednica 114/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	1,43	1,43
Nega mladja	ha	0,62	0,62
Nega gošče	ha	1,21	1,21
Nega letvenjaka	ha	0,46	0,46
Nega ml. drogovnjaka	ha	4,25	4,25
Zaščita z ograjo	m	500	500
Ostala biomeliorativna dela	dni	6,79	6,79

9.2.5 Rastiščnogojitveni razred: Gozdovi na strmih legah - 28005

Gozdovi obravnavanega rastiščnogojitvenega razreda se nahajajo na strmih pobočjih potoka Polskava, v skrajnem jugovzhodnem delu gozdnogospodarske enote. Zaradi poudarjene varovalne funkcije je proizvodna funkcija teh gozdov manj pomembna. Gospodarjenje omejujejo tudi težke sečno-sprailne razmere. V obravnavan rastiščnogojitveni razred sta uvrščena odseka 73 D in 73 E; kot varovalna razglašena z Uredbo o varovalnih ... (2005 in nasl.).

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Na prvi stopnji je poudarjena varovalna funkcija. Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti je poudarjena na drugi stopnji.

Habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Preglednica 115/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 / Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tipi
9410	Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu	63200	<i>Predalpsko gorsko bukovje</i>
		73100	<i>Kisloljubno gradnovo bukovje</i>

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 116/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
63200	<i>Predalpsko gorsko bukovje</i>	9	11,15	38,8
73100	<i>Kisloljubno gradnovo bukovje</i>	11	17,62	61,2
	Skupaj	10,2	28,77	100,0

Varovalni gozdovi se nahajajo na bukovih rastiščih gorskega in podgorskega vegetacijskega pasu, s povprečnim rastiščnim koeficientom 10,2.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Zgradba gozda je večinoma skupinsko raznodobna, z raznomernostjo drevja znotraj starejših razvojnih faz.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga je 455,8 m³/ha, povprečen leten prirastek je 13,78 m³/ha. V lesni zalogi prevladujejo listavci (92,8 %). Drevje debelejše od 30 cm predstavlja 76 % lesne zaloge. Listavci so v povprečju debelejši od iglavcev.

Preglednica 117/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	5,5	24,9	27,0	23,8	18,8	32,9	7,2	0,97	7,0
Listavci	8,3	15,2	21,5	26,8	28,2	422,9	92,8	12,81	93,0
Skupaj	8,1	15,9	21,9	26,6	27,5	455,8	100,0	13,78	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst je blizu naravnemu stanju. Preveč je smreke, premalo pa jelke in plemenitih listavcev. Med plemenitimi listavci so: gorski javor, veliki jesen in češnja. Med drugimi trdimi listavci sta kostanj (2,32 %) in beli gaber (7,02 %). Med mehкими listavci so: breza, trepetlika in črna jelša.

Preglednica 118/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	31,7	0,0	1,1	323,8	47,4	4,8	42,5	4,5
	%	7,0	0,0	0,3	71,0	10,4	1,0	9,3	1,0
Naravno s.	%	3	12	1	66	8	4	5	1

Ohranjenost gozdov

Vsi gozdovi obravnavanega rastiščnogojitvenega razreda so uvrščeni v razred spremenjenih gozdov.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V obravnavanem rastiščnogojitvenem razredu prevladujejo debeljaki (74,2 %) in drogovnjaki (22,7 %), sestojev v obnovi je 3,1 % od površine obravnavanega RGR. Mladovja pri opisovanju sestojev niso bila izločena.

Preglednica 119: Delež razvojnih faz v RGR

Razvojna faza	Stanje	
	Površina	Delež
	ha	%
Drogovnjak	6,53	22,7
Debeljak	21,35	74,2
Sestoj v obnovi	0,89	3,1
Skupaj	28,77	100,0

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Načrtovana gojitvena dela so bila delno opravljena. Nista bili realizirani negi letvenjaka in mlajšega drogovnjaka.

Preglednica 120/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	0,47	0,47	100,0
Nega gošče	ha	1,10	1,10	100,0
Nega letvenjaka	ha	0,79	0,00	0,0
Nega ml. drogovnjaka	ha	1,19	0,00	0,0

CILJI, USMERITVE IN UKREPI**Gozdnogojitveni cilj**

- Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 7 %, bukev 66 %, hrast 11 %, plem.list. 2 %, dr.tr.list 9 %.
- Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovje 3 %, drogovnjak 19 %, debeljak 78 %.
- Ciljna lesna zaloga je 535 m³/ha; končna lesna zaloga je 650 m³/ha.
- Ciljna kakovost: iglavci B, C, listavci A2, B, C.

Ciljno stanje je možno doseči v 10 letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

Gospodarjenje v teh gozdovih je podrejeno poudarjeni varovalni funkciji.

V drogovnjakih naj se izvajajo redčenja s povprečno jakostjo sečenj pri iglavcih 20 % in pri listavcih 7 %.

V treh četrtinah debeljakov še izvajamo izbirna redčenja s povprečno jakostjo sečenj pri iglavcih 8 % in pri listavcih 13 %. Vse ostale debeljake prepustimo naravnemu razvoju. Pri redčenjih je poudarek na ohranjanju in izboljšanju stojnosti sestojev, tudi na račun njihove kakovosti.

Na mali površini pomlajencev zaključimo obnovo.

Pospešujejo naj se drevesne vrste z močnejšim koreninskim sistemom (jelka, javor, bukev, gaber, d. kostanj).

Usmeritve za zagotavljanje funkcij gozdov

V gozdovih obravnavanega RGR je potrebno upoštevati usmeritve za varovalno funkcijo in funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti (EPO, NATURA, mirne cone).

Ukrepi

Ob izvedenih načrtovanih sečnjah se bo lesna zaloga povečala za 78 m³/ha.

Preglednica 121/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	7,2	92,8	100,0
- ciljno %	6,8	93,2	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	32,9	422,9	455,8
- ciljna (m ³ /ha)	36,3	499,2	535,5
Prirastek (m ³ /ha)	0,97	12,81	13,78
Možni posek (m ³ /ha)	6,3	51,8	58,2
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,63	5,19	5,82
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	19,2	12,3	12,8
Intenziteta m. p. prirastek (%)	65,3	40,5	42,2
Izravnalna doba (let)	10		

Načrtovan možni posek predstavlja 12,8 % od lesne zaloge in 42,3 % od prirastka. 21,3 % od skupnega poseka je načrtovanih pomladitvenih sečenj.

Preglednica 122/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka		Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek				
		Redčenja	Pomladitv.			
Iglavci	m ³	173	9	182	19,2	65,2
	%	95,1	4,9	100,0		
Listavci	m ³	1.146	347	1.493	12,3	40,5
	%	76,8	23,2	100,0		
Skupaj	m³	1.319	356	1.675	12,8	42,3
	%	78,7	21,3	100,0		

Med gojitvenimi deli sta načrtovani manjša priprava sestoja za naravno obnovo in drugo redčenje drogovnjaka.

Preglednica 123/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	0,27	0,27
Nega ml. drogovnjaka	ha	2,41	2,41

9.2.6 Rastiščnogojitveni razred: Pohorska barja - 28019

Rastiščnogojitveni razred povezuje 2,30 ha varovalnih gozdov na območju Prednikovega, Trtnikovega in Stegnetovega močvirja (odseka 56 B in 58 C), razglašeni z Uredbo o varovalnih ... (2005 in nasl.).

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

V teh gozdovih so na prvi stopnji poudarjene: funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in funkcija varstva naravnih vrednot.

Habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Preglednica 124/D-GHT: Gozdni habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

Šifra habitatnega tipa	Natura 2000 / Ime habitatnega tipa	Šifra rastiščnega tipa	Skupine rastišč / Rastiščni tipi
9410	Kisloljubni smrekovi gozdovi od montanskega do alpskega pasu	80100	Smrekovje s trikrpim bičnikom
91D0*	Barjanski gozdovi	81100	Barjansko smrekovje

*Opomba: Habitatni tipi označeni z * so tisti habitatni tipi, ki so na območju Evropske unije v nevarnosti, da izginejo in so v predpisih Evropske unije, ki urejajo varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, opredeljeni kot prednostni

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Preglednica 125/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
80100	Smrekovje s trikrpim bičnikom	5	0,85	37,0
81100	Barjansko smrekovje	1	1,45	63,0
	Skupaj	2,5	2,30	100,0

Gozdovi so uvrščeni v rastiščna tipa Barjansko smrekovje in Smrekovje s trikrpim bičnikom z nizkim povprečnim rastiščnim koeficientom 2,5.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Prevladujejo sestoji v razvojni fazi drogovnjaka s šopasto strukturo, ki na robovih barij prehaja iz normalnega sklepa v vedno bolj vrzelasto.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga je 194,8 m³/ha. Slaba dva odstotka lesne zaloge predstavljajo listavci. Letni prirastek je 5,18 m³/ha.

Preglednica 126/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%	m³/ha	%
Iglavci	9,9	35,4	31,1	14,3	9,3	191,3	98,2	5,04	97,2
Listavci	43,6	37,5	18,9	0,0	0,0	3,5	1,8	0,14	2,8
Skupaj	10,5	35,5	30,9	14,0	9,1	194,8	100,0	5,18	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Drevesna sestava je blizu naravnemu stanju. Med mehкими listavci je zastopana breza.

Preglednica 127/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	164,4	15,2	11,7	3,5
	%	84,4	7,8	6,0	1,8
Naravno s.	%	99	0	1	0

Ohranjenost gozdov

Obravnavani gozdovi so uvrščeni v kategorijo ohranjenih gozdov.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Načrtovano osnivanje manjših barjanskih oken ni bilo realizirano. Deloma pa je bilo realizirano načrtovano selektivno odstranjevanje zarasti.

Preglednica 128/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Vzdrževanje vodnih površin	dni	7,50	0,00	0,0
Ostala biomeliorativna dela	dni	17,25	8,50	49,3

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Ohranitev ugodnega stanja redkih habitatov.

Gozdnogojitvene usmeritve

S posekom dreves na notranjih robovih barij naj se prepreči njihovo zaraščanje.

Posekana biomasa naj se odstrani iz območja barij.

Z manjšimi zemeljskimi deli (čepi v odtočnih jaških) naj se zadrži odtok vode iz barij.

Ukrepi

Za odstranjevanje robnih dreves barij je predviden posek 62 m³.

Biomeliorativna dela vključujejo selektivno odstranjevanje zarasti.

Preglednica 129/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Ostala biomeliorativna dela	dni	9,70	9,70

10 Literatura

Baza prostorskih podatkov ZGS. 2018. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.

Direktiva o habitatih. 1992. Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora.

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Smrečno 1999–2008. 2001. Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Maribor.

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Smrečno 2009–2018. 2009. Maribor, Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Maribor.

Gozdnogospodarski načrt za mariborsko gozdnogospodarsko območje 2011–2020. 2011. Maribor, Zavod za gozdove Slovenije, OE Maribor.

Košir Ž. 1994. Ekološke in fitocenološke razmere v gorskem in hribovitem jugozahodnem obrobju Panonije. Ljubljana, Zveza gozdarskih društev: 149 str.

Kryštufek B. 1991. Sesalci Slovenije. Ljubljana, Prirodoslovni muzej Slovenije: 294 str.

Kutnar L., Veselič Ž., Dakskobler I., Robič D. 2012. Tipologija gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov. *Gozdarski vestnik*, 70, 4: 195–214.

Kutnar L. 2013. Možnosti uporabe sistema gozdnih rastiščnih tipov za opredelitev habitatnih tipov (Natura 2000). *Gozdarski vestnik*, 71, 5-6: 259–275.

Marinček L., Čarni A. 2002. Komentar k vegetacijski karti gozdnih združb Slovenije v merilu 1:400.000. Ljubljana, Založba ZRC, ZRC SAZU, Biološki inštitut Jovana Hadžija, 79 s.

Martinčič A., Wraber T., Jogan N., Podobnik A., Turk B., Vreš B., Ravnik V., Frajman S., Strgulc-Krajšek B., Trčak B., Bačič T., Fischer M. A., Eler K., Surina B. 2007. Mala flora Slovenije, Ključ za določevanje praprotnic in semenk. Četrta, dopolnjena in spremenjena izdaja. Ljubljana, Tehniška založba: 968 str.

Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt GGE Smrečno 2019–2028. 2018. Maribor, Zavod RS za varstvo narave - OE Maribor.

Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije. 2004. Ur. l. RS št. 76/04.

Posodobitev obstoječih podatkov o funkcijah gozdov za potrebe obnove GGN GGO 2011–2020. 2011. Interna navodila. Zavod za gozdove Slovenije: 18 str.

Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravi in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov. 2013. Ur. l. RS, št. 83/13.

Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja. 2004. Ur. l. RS, št. 64/04, Ur. l. RS, št. 5/06, Ur. l. RS, št. 58/11, Ur. l. RS, št. 15/16.

Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja. 2009. Ur. l. RS, št. 25/09.

Pravilnik o merjenju in razvrščanju gozdnih lesnih sortimentov iz gozdov v lasti Republike Slovenije. 2017. Ur. l. RS, št. 30/17.

Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. 2010. Ur. l. RS, št. 91/10.

Pravilnik o varstvu gozdov. 2009. Ur. l. RS, št. 114/09, Ur. l. RS, št. 31/16.

Priročnik pravnih režimov varstva, ki jih je treba upoštevati pri prostorskem načrtovanju in posegih v prostor v območjih kulturne dediščine. 2011. Ljubljana, ZVKDS.

Priročnik za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot. 2013. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.

Program upravljanja območij natura 2000 za obdobje 2017–2020. 2017. Ljubljana, Vlada republike Slovenije (9. april 2017).

Resolucija o nacionalnem gozdnem programu (ReNGP). 2007. Ur. l. RS, št. 111/07.

Smernice s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov. 2016. Ljubljana, MOP, Direkcija RS za vode.

Smole, I., 1979. Gozdne združbe Vzhodnega Pohorja z okolico Maribora. – Biro za gozdarsko načrtovanje, Ljubljana, 90 s.

Splošne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskih načrtov z vidika varstva kulture. 2017. Maribor, ZVKDS OE Maribor.

Strokovne podlage s področja voda za potrebe prostorskega plana RS-elementi vodnega gospodarstva. Podjetje za urejanje hudournikov, Ljubljana, PUH 1999.

Urbančič M., Simončič P., Prus T., Kutnar L., 2007. Atlas gozdnih tal Slovenije. Gozdarski vestnik. Ljubljana, Zveza gozdarskih društev Slovenije: 100 str.

Uredba o ekološko pomembnih območjih. 2004. Ur. l. RS, št. 48/04, Ur. l. RS, št. 33/13, Ur. l. RS, št. 90/13.

Uredba o prostorskem redu Slovenije. 2004. Ur. l. RS, št. 122/04, Ur. l. RS, št. 33/07 - ZPNačrt.

Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom. 2005. Ur. l. RS, št. 88/05, Ur. l. RS, št. 56/07, Ur. l. RS, št. 29/09, Ur. l. RS, št. 91/10, Ur. l. RS, št. 1/13, Ur. l. RS, št. 39/15.

Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Ruš, Vrbanskega platoja, Limbuške dobrove in Dravskega polja. 2007. Ur. l. RS, št. 24/07, Ur. l. RS, št. 32/11, Ur. l. RS, št. 22/13 Ur. l. RS, št. 79/15.

Uredba o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja. 2016. Ur. l. RS, št. 67/16.

Zakon o divjadi in lovstvu. 2004. Ur. l. RS, št. 16/04, Ur. l. RS, št. 120/06 - odl, Ur. l. RS, št. 17/08, Ur. l. RS, št. 46/14 – ZON-C.

ZG (Zakon o gozdovih).1993. Ur. l. RS, št. 30/93, Ur. l. RS, št. 13/98 - odl. US, Ur. l. RS, št. 56/99 - ZON, Ur. l. RS, št. 67/02, Ur. l. RS, št. 110/02 ZG-1, Ur. l. RS, št. 115/06, Ur. l. RS, št. 110/07, Ur. l. RS, št. 8/10 - ZSKS-B, Ur. l. RS, št. 106/10, Ur. l. RS, št. 63/2013, Ur. l. RS, št. 101/13 - ZdavNepr, Ur. l. RS, št. 17/14, , Ur. l. RS, št. 24/15, , Ur. l. RS, št. 9/16 - ZGGLRS, Ur. l. RS, št. 77/16.

Zakon o varstvu kulturne dediščine. 2008. Ur. l. RS, št. 16/08, Ur. l. RS, št. 123/08, Ur. l. RS, št. 8/11 – ORZKVD39, Ur. l. RS, št. 90/12, Ur. l. RS, št. 111/13, Ur. l. RS, št. 32/16.

Zakon o vodah. 2002. Ur. l. RS, št. 67/02, Ur. l. RS, št. 2/04 – ZZdrl-A, Ur. l. RS, št. 41/04 - ZVO-1, Ur. l. RS, št. 57/08, Ur. l. RS, št. 57/12, Ur. l. RS, št. 100/13, Ur. l. RS, št. 40/14, Ur. l. RS, št. 56/15.

ZGS. 2009. Informacijska baza, gozdarski informacijski sistem. Šifrant gozdnih združb.

ZGS. 2011. Informacijska baza, gozdarski informacijski sistem. Šifrant gozdnih združb.

Wraber M. 1969. Pflanzengeographische Stellung und Gliederung Sloweniens. Vegetatio, The Hague, 17, 1-6: 176–199.

http://gis2s.situla.org/evrd_2012/login.aspx (6.3.2019)

http://gis2s.situla.org/evrd_P_11_11_02.htm#VIII (6.3.2019)

11 Načrt so izdelali

Sodelavci pri izdelavi načrta:

Opisi sestojev: Alojz KOSJEK, univ. dipl. inž. gozd., Matjaž Zupanič univ. dipl. inž. gozd., Nenad Zagorac univ. dipl. inž. gozd.

Meritve na stalnih vzorčnih ploskvah: Anton KUNSTEK, inž. gozd.

Izdelava kart: Zlatko MLINARIČ, inž. gozd.

Tekstni del načrta:

Mag. CENČIČ Ljuban, univ. dipl. inž. gozd.: 6.2.8, 8.

COJZER Izidor, univ. dipl. inž. gozd.: 1.1.8, 1.5.1, 3.9, 6.2.3, 6.3.3.

KOSJEK Alojz, univ. dipl. inž. gozd.: Uvod, 1.1, 1.2, 1.7, 2, 3.1 do 3.8, 3.10, 4.2.1 - del, 4.2.6, 5, 6.1, 6.2.1, 6.2.2, 6.2.4, 6.2.9, 6.3, 6.3.1, 6.3.2, 6.3.4, 7, 9, 10, 11, 12, 13.

Matjaž Zupanič, univ. dipl. inž. gozd.: 1.4, 1.5, 1.8, 4

PRISTOVNIK Darko, univ. dipl. inž. gozd.: 1.3, 4.2.3, 6.2.7, 6.3.5.

ZAGORAC Nenad, univ. dipl. inž. gozd.: 1.6, 6.2.5, 6.2.6.

Datum določitve osnutka: 19.4.2019

Datum določitve predloga:

Podpisniki:

Nosilec izdelave načrta:

Alojz Kosjek, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov:

Dr. Mateja Cojzer, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja OE Maribor:

Mag. Jožef MRAKIČ, univ. dipl. inž. gozd.

Direktor ZGS:

Damjan Oražem, univ. dipl. inž. gozd.

Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Maribor
Maribor, 19.4.2018

12 Priloge

12.1 Preglednice v prilogah

12.1.1 OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote

Preglednica/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	3.187,23	106,33	0,00	3.293,56
Delež (%)	96,77	3,23	0,00	100,00

Preglednica/F2: Površine gozdov s poudarjenimi skupinami funkcij (v ha)

OPIS	E1S1	E1S2	E1S3	E2S1	E2S2	E2S3	E3S1	E3S2	DRUGO	SKUPAJ
P0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
P1	0,00	53,55	0,00	101,59	3.125,90	0,00	0,00	0,00	0,00	3.281,04
P2	1,31	10,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,53
P3	0,99	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,99
Skupaj	2,30	63,77	0,00	101,59	3.125,90	0,00	0,00	0,00	0,00	3.293,56

Preglednica/GF1: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
12022-Zgornjegorska bukovja na sili	1.786,47	320,5	114,4	434,9	8,63	2,52	11,15	21,3	22,0	21,5	83,9
14002-jelovja	733,56	400,6	57,3	457,9	13,66	1,65	15,31	18,4	17,2	18,3	54,7
17002-Gorska bukovja na silikatih	522,95	288,2	194,1	482,3	7,18	5,23	12,42	22,5	23,7	23,0	89,3
18002-Zasmrečeni gorski in zgornjega	219,51	401,8	53,0	454,8	7,34	1,17	8,52	18,7	16,9	18,5	98,7
Večnamenski gozdovi skupaj	3.262,49	338,8	110,2	449,0	9,44	2,67	12,11	20,5	21,8	20,8	77,2
28005-Gozdovi na strmih legah	28,77	32,9	422,9	455,8	0,97	12,81	13,78	19,2	12,3	12,8	42,3
28019-Pohorska barja	2,30	191,3	3,5	194,8	5,04	0,14	5,19	23,2	0,0	22,8	85,5
Varovalni gozdovi skupaj	31,07	44,6	391,9	436,5	1,27	11,87	13,14	20,5	12,3	13,1	43,5
Skupaj vsi gozdovi	3.293,56	336,0	112,9	448,9	9,36	2,75	12,12	20,5	21,5	20,7	76,8

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	122,20	3,7						
Drogovnjak	924,20	28,1	1,26	0,1	0,0	100,0	0,0	0,0
Debeljak	1.376,66	41,7	71,00	5,2	28,1	71,9	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	555,64	16,9	316,01	56,9	62,2	36,9	0,9	0,0
Raznomerno (ps-šp)	314,86	9,6	88,44	28,1	45,9	54,1	0,0	0,0
Skupaj	3.293,56	100,0	476,71	14,5	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	122,20	15,9	76,7	7,1	0,3	6,2	74,3	19,3	0,2	50,2	4,3	0,7	44,8
Drogovnjak	924,20	18,5	69,6	11,8	0,1	11,7	69,1	19,2	0,0	58,1	12,5	7,8	21,6
Debeljak	1.376,66					42,4	54,4	3,2	0,0	13,8	60,4	16,9	8,9
Sestoj v obnovi	555,64					23,9	61,1	15,0	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerno (ps-šp)	314,86					15,8	77,5	6,7	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	0,00					0,0	0,0	0,0	0,0				
Panjevec	0,00												
Grmičav gozd	0,00												
Pionirski gozd z grmišči	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0								
Skupaj	3.293,56												

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	5,1	17,9	24,1	25,2	27,7	49,3	221,1
Jelka	5,4	16,7	23,7	26,1	28,1	23,3	104,7
Bor	4,6	15,4	22,7	26,4	30,9	1,3	6,0
Macesen	5,7	19,8	24,2	24,4	25,9	0,9	4,2
Ostali igl.	4,6	11,3	24,4	27,6	32,1	0,0	0,1
Bukev	9,8	21,7	23,7	23,3	21,5	19,2	86,3
Hrast	9,0	16,1	21,2	25,4	28,3	0,7	3,0
Pl. lst.	9,8	20,2	22,8	23,8	23,4	3,2	14,4
Dr. tr. lst.	8,6	16,2	20,9	25,0	29,3	1,0	4,3
Meh. lst.	14,2	23,3	21,2	15,0	26,3	1,1	4,9
Iglavci	5,2	17,5	23,9	25,5	27,9	74,9	336,0
Listavci	9,9	21,2	23,4	23,1	22,4	25,1	112,9
Skupaj	6,4	18,4	23,8	24,9	26,5	100,0	448,9

Preglednica/LZ1/VNG: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	5,1	17,9	24,0	25,2	27,8	49,7	222,8
Jelka	5,4	16,7	23,7	26,1	28,1	23,5	105,7
Bor	4,6	15,4	22,7	26,4	30,9	1,3	6,0
Macesen	5,7	19,8	24,2	24,4	25,9	0,9	4,2
Ostali igl.	4,6	11,3	24,4	27,6	32,1	0,0	0,1
Bukev	9,8	21,9	23,9	23,2	21,2	18,8	84,2
Hrast	9,2	16,2	21,1	25,1	28,4	0,6	2,6
Pl. lst.	9,8	20,2	22,9	23,7	23,4	3,2	14,5
Dr. tr. lst.	8,5	16,3	20,8	24,9	29,5	0,9	4,0
Meh. lst.	14,2	23,4	21,2	15,0	26,2	1,1	4,9
Iglavci	5,2	17,5	23,9	25,5	27,9	75,5	338,8
Listavci	9,9	21,4	23,5	23,0	22,2	24,5	110,2
Skupaj	6,3	18,4	23,8	24,9	26,6	100,0	449,0

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	1,16	2,45	2,43	2,01	1,31	77,3	9,36
Listavci	0,69	0,81	0,59	0,43	0,23	22,7	2,75
Skupaj	1,85	3,26	3,02	2,44	1,54	100,0	12,11

Preglednica/PR1/VNG: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	1,17	2,47	2,45	2,03	1,33	78,0	9,44
Listavci	0,68	0,80	0,57	0,41	0,21	22,0	2,67
Skupaj	1,85	3,27	3,02	2,44	1,54	100,0	12,11

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	226.972	20,5											
Listavci	79.738	21,5											
Skupaj	306.710	20,7											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	128,84	128,84											
Priprava tal	ha	5,25	5,25											
Sadnja	ha	8,42	8,42											
Obžetev	ha	0,61	2,44											
Nega mladja	ha	1,11	1,11											
Nega gošče	ha	44,63	44,63											
Nega letvenjaka	ha	35,98	35,98											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	92,98	92,98											
Nega prebiralnega gozda	ha	2,31	2,31											
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	14.166	14.166											
Zaščita z ograjo	m	4.450	4.450											
Ostala biomeliorativna dela	dni	66,93	66,93											

12.1.2 OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda

Rastiščnogojitveni razred: Zgornjegorska bukovja na silikatih - 12022

Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.694,32	92,15	0,00	1.786,47
Delež (%)	94,8	5,2	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	5,4	19,8	26,3	24,0	24,5	47,7	207,3
Jelka	4,7	16,9	25,6	25,7	27,1	24,0	104,5
Bor	4,5	15,6	26,2	25,8	27,9	1,0	4,2
Macesen	6,0	21,4	25,9	23,1	23,6	1,0	4,2
Ostali igl.	4,5	11,8	25,7	27,5	30,5	0,0	0,2
Bukev	10,6	24,4	25,3	21,4	18,3	23,5	102,1
Hrast	12,0	25,9	26,6	21,6	13,9	0,1	0,3
Pl. Ist.	13,8	28,0	26,0	17,1	15,1	2,0	8,8
Dr. tr. Ist.	16,3	29,5	26,7	15,4	12,1	0,0	0,2
Meh. Ist.	21,4	36,6	25,1	7,4	9,5	0,7	3,0
Iglavci	5,2	18,8	26,1	24,5	25,4	73,7	320,5
Listavci	11,1	25,0	25,4	20,7	17,8	26,3	114,4
Skupaj	6,8	20,4	25,9	23,5	23,4	100,0	434,9

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	1,03	2,33	2,37	1,74	1,16	77,4	8,63
Listavci	0,77	0,87	0,52	0,27	0,09	22,6	2,52
Skupaj	1,80	3,20	2,89	2,01	1,25	100,0	11,15

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	11,98	0,7	848,44	47,4	810,77	45,4	115,28	6,5	1.786,47	100,0
Skupaj vsi gozdovi	11,98	0,7	848,44	47,4	810,77	45,4	115,28	6,5	1.786,47	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	19,1	1,2	20,3	4,6	1,5	6,1	23,7	2,7	26,4	9,7
30 - 49 cm	0,1	0,2	0,3	0,3	0,2	0,5	0,4	0,4	0,8	1,5
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	19,2	1,4	20,6	4,9	1,7	6,6	24,1	3,1	27,2	11,2

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	84,62	4,7						
Drogovnjak	530,70	29,7	0,07	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Debeljak	771,54	43,2	38,79	5,0	25,7	74,3	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	370,92	20,8	208,33	56,2	71,0	29,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	28,69	1,6	9,00	31,4	44,2	55,8	0,0	0,0
Skupaj	1.786,47	100,0	256,19	14,3	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	103,55	68,66	0,00	0,00	0,00	83,52	0,00	0,19	0,00	0,27	256,19
%	6,08	4,03	0,00	0,00	0,00	4,91	0,00	0,01	0,00	0,02	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	878	0,5	6,0	85,6	7,9	0,0
Jelka	404	0,0	6,2	82,9	10,9	0,0
Bor	15	6,7	6,7	66,6	20,0	0,0
Macesen	22	9,1	22,7	59,1	9,1	0,0
Bukev	358	1,4	16,8	65,3	16,5	0,0
Hrast	2	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Pl. Ist.	23	4,3	13,0	74,0	8,7	0,0
Dr. tr. Ist.	2	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Meh. Ist.	19	0,0	5,3	63,1	31,6	0,0
Skupaj iglavci	1.319	0,5	6,4	84,2	8,9	0,0
Skupaj listavci	404	1,5	15,8	65,4	17,3	0,0
Skupaj	1.723	0,8	8,6	79,7	10,9	0,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	4,5
Veje	0,1
Osutost	0,1
Skupaj	4,7

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	93.271	70.787	75,9	55,9
Listavci	33.429	20.496	61,3	16,2
Skupaj	126.700	91.283	72,0	72,0

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	56,5	15,0	7,4
Jelka	19,5	12,1	2,5
Bor	0,6	5,6	0,1
Macesen	0,9	11,5	0,1
Ostali igl.	0,1	101,3	0,0
Bukev	21,0	11,2	2,7
Hrast	0,1	9,3	0,0
Pl. Ist.	0,5	4,0	0,1
Dr. tr. Ist.	0,1	12,7	0,0
Meh. Ist.	0,7	7,7	0,1
Skupaj iglavci	77,5	14,0	10,1
Skupaj listavci	22,5	10,6	2,9
Skupaj	100,0	13,0	13,0

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	7,4	9,1	11,8	14,5	23,3	14,0	39,1
Listavci	8,8	8,8	10,4	12,7	12,9	10,6	11,3
Skupaj	7,9	9,0	11,3	14,0	20,9	13,0	50,4

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1999 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
1999	53,7	21,6	1,5	1,4	0,1	19,6	0,2	1,1	0,1	0,7
2009	49,0	21,1	1,3	1,0	0,0	24,3	0,2	1,8	0,1	1,2
2019	47,7	24,0	1,0	1,0	0,0	23,5	0,1	2,0	0,0	0,7

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	122.068	21,3											
Listavci	45.022	22,0											
Skupaj	167.090	21,5											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	71,37	71,37											
Sadnja	ha	3,17	3,17											
Obžetev	ha	0,61	2,44											
Nega mladja	ha	0,49	0,49											
Nega gošče	ha	34,94	34,94											
Nega letvenjaka	ha	28,99	28,99											
Nega ml. drogovnjaka	ha	58,91	58,91											
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	6.918	6.918											
Zaščita z ograjo	m	1.600	1.600											
Ostala biomeliorativna dela	dni	43,65	43,65											

Rastičnogojitveni razred: Jelovja - 14002

Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	723,34	10,22	0,00	733,56
Delež (%)	98,6	1,4	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	5,6	17,4	22,1	26,5	28,4	47,7	218,8
Jelka	7,1	18,2	22,9	26,3	25,5	36,3	166,2
Bor	5,5	17,4	22,0	26,4	28,7	2,4	11,0
Macesen	6,2	19,8	24,6	27,0	22,4	1,0	4,5
Ostali igl.	3,0	9,1	15,2	27,3	45,4	0,0	0,1
Bukev	5,9	16,9	22,1	31,1	24,0	8,0	36,6
Hrast	8,3	16,5	20,7	24,9	29,6	0,3	1,4
Pl. lst.	6,0	17,0	22,3	31,2	23,5	2,7	12,3
Dr. tr. lst.	5,1	17,5	23,0	33,3	21,1	0,7	3,1
Meh. lst.	9,6	16,6	19,8	20,2	33,8	0,9	4,0
Iglavci	6,2	17,8	22,4	26,4	27,2	87,5	400,6
Listavci	6,2	16,9	22,0	30,3	24,6	12,5	57,3
Skupaj	6,2	17,7	22,4	26,9	26,8	100,0	457,9

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	1,91	3,54	3,30	2,98	1,93	89,2	13,66
Listavci	0,28	0,43	0,38	0,38	0,18	10,8	1,65
Skupaj	2,19	3,97	3,68	3,36	2,11	100,0	15,31

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	74,31	10,1	524,38	71,5	134,87	18,4	0,00	0,0	733,56	100,0
Skupaj vsi gozdovi	74,31	10,1	524,38	71,5	134,87	18,4	0,00	0,0	733,56	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	8,0	0,3	8,3	2,1	2,7	4,8	10,1	3,0	13,1	4,5
30 - 49 cm	0,5	0,0	0,5	0,3	0,3	0,6	0,8	0,3	1,1	1,7
50 in več cm	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,3	0,7
Skupaj	8,8	0,3	9,1	2,4	3,0	5,4	11,2	3,3	14,5	6,9

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	12,79	1,7						
Drogovnjak	189,88	25,9	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	202,42	27,6	9,41	4,6	45,1	54,9	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	52,31	7,1	30,93	59,1	60,7	39,3	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	276,16	37,7	76,12	27,6	48,1	51,9	0,0	0,0
Skupaj	733,56	100,0	116,46	15,9	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	47,24	60,26	0,00	0,00	0,00	8,40	0,00	0,21	0,23	0,12	116,46
%	6,55	8,36	0,00	0,00	0,00	1,17	0,00	0,03	0,03	0,02	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	362	0,0	6,9	84,0	9,1	0,0
Jelka	253	0,0	5,1	87,8	7,1	0,0
Bor	28	0,0	7,1	67,9	25,0	0,0
Macesen	9	0,0	33,3	66,7	0,0	0,0
Bukev	55	0,0	5,5	81,8	12,7	0,0
Hrast	3	0,0	33,3	0,0	66,7	0,0
Pl. Ist.	19	0,0	0,0	89,5	10,5	0,0
Dr. tr. Ist.	11	0,0	0,0	63,6	36,4	0,0
Meh. Ist.	12	0,0	0,0	66,7	33,3	0,0
Skupaj iglavci	652	0,0	6,6	84,5	8,9	0,0
Skupaj listavci	100	0,0	4,0	77,0	19,0	0,0
Skupaj	752	0,0	6,3	83,5	10,2	0,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	6,4
Veje	0,1
Osutost	0,1
Skupaj	6,6

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	46.648	32.017	68,6	62,0
Listavci	4.971	4.570	91,9	8,9
Skupaj	51.619	36.587	70,9	70,9

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	51,3	12,3	6,4
Jelka	33,3	13,3	4,2
Bor	1,9	8,2	0,2
Macesen	0,9	7,5	0,1
Ostali igl.	0,0	3,8	0,0
Bukev	5,8	8,7	0,7
Hrast	0,4	10,9	0,1
Pl. Ist.	1,5	13,7	0,2
Dr. tr. Ist.	1,6	21,2	0,2
Meh. Ist.	3,3	38,5	0,4
Skupaj iglavci	87,5	12,4	10,9
Skupaj listavci	12,5	12,9	1,6
Skupaj	100,0	12,5	12,5

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	4,1	5,9	10,7	13,1	23,3	12,4	42,7
Listavci	10,9	13,4	12,8	12,1	14,9	12,9	6,1
Skupaj	5,2	6,9	10,9	13,0	22,5	12,5	48,8

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1999 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
1999	49,3	32,0	2,7	1,0	0,0	7,8	1,1	3,1	1,1	1,9
2009	52,3	31,2	2,8	1,5	0,0	8,3	0,5	1,4	0,9	1,1
2019	47,7	36,3	2,4	1,0	0,0	8,0	0,3	2,7	0,7	0,9

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	54.150	18,4											
Listavci	7.242	17,2											
Skupaj	61.392	18,3											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	7,43	7,43											
Priprava tal	ha	0,33	0,33											
Sadnja	ha	0,33	0,33											
Nega gošče	ha	1,41	1,41											
Nega letvenjaka	ha	1,46	1,46											
Nega ml. drogovnjaka	ha	14,97	14,97											
Zaščita z ograjo	m	400	400											
Ostala biomeliorativna dela	dni	13,58	13,58											

Rastičnogojitveni razred: Gorska bukovja na silikatih - 17002*Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	522,95	0,00	0,00	522,95
Delež (%)	100,0	0,0	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	3,2	12,6	18,0	27,1	39,1	44,1	213,4
Jelka	2,9	9,6	16,2	28,1	43,2	13,2	63,6
Bor	2,9	11,0	16,9	27,5	41,7	1,5	7,0
Macesen	2,7	9,8	15,6	27,8	44,1	0,9	4,2
Bukev	8,6	15,4	19,6	26,0	30,4	22,1	106,5
Hrast	9,1	15,3	20,7	25,5	29,4	2,7	13,0
Pl. lst.	8,4	15,6	20,6	25,7	29,7	8,3	40,1
Dr. tr. lst.	9,0	15,6	20,2	23,4	31,8	4,2	20,1
Meh. lst.	10,5	16,4	18,8	18,4	35,9	3,0	14,4
Iglavci	3,1	11,8	17,5	27,4	40,2	59,8	288,2
Listavci	8,8	15,5	19,9	25,1	30,7	40,2	194,1
Skupaj	5,4	13,3	18,5	26,4	36,4	100,0	482,3

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,60	1,57	1,71	1,96	1,34	57,9	7,18
Listavci	1,08	1,23	1,13	1,06	0,73	42,1	5,23
Skupaj	1,68	2,80	2,84	3,02	2,07	100,0	12,41

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	2,77	0,5	246,98	47,3	240,67	46,0	32,53	6,2	522,95	100,0
Skupaj vsi gozdovi	2,77	0,5	246,98	47,3	240,67	46,0	32,53	6,2	522,95	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	4,6	2,1	6,7	5,4	10,4	15,8	10,0	12,5	22,5	8,8
30 - 49 cm	0,7	0,0	0,7	0,0	0,4	0,4	0,7	0,4	1,1	2,0
50 in več cm	0,0	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4	1,3
Skupaj	5,3	2,5	7,8	5,4	10,8	16,2	10,7	13,3	24,0	12,1

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	13,48	2,6						
Drogovnjak	140,52	26,9	1,19	0,8	0,0	100,0	0,0	0,0
Debeljak	269,15	51,4	20,08	7,5	20,5	79,5	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	95,19	18,2	57,54	60,4	45,5	50,1	4,4	0,0
Raznomerno (ps-šp)	4,61	0,9	1,16	25,2	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupaj	522,95	100,0	79,97	15,3	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	32,39	6,08	0,05	0,00	0,00	38,06	0,00	0,57	1,86	0,96	79,97
%	6,36	1,19	0,01	0,00	0,00	7,47	0,00	0,11	0,37	0,19	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	252	0,0	9,1	86,1	4,8	0,0
Jelka	71	0,0	14,1	84,5	1,4	0,0
Bor	6	0,0	0,0	66,7	33,3	0,0
Macesen	2	0,0	50,0	50,0	0,0	0,0
Bukev	110	1,8	16,4	64,5	16,4	0,9
Hrast	13	0,0	0,0	92,3	7,7	0,0
Pl. list.	46	0,0	13,0	71,8	13,0	2,2
Dr. tr. list.	18	0,0	0,0	44,4	55,6	0,0
Meh. list.	12	0,0	0,0	66,7	33,3	0,0
Skupaj iglavci	331	0,0	10,3	85,2	4,5	0,0
Skupaj listavci	199	1,0	12,1	66,3	19,6	1,0
Skupaj	530	0,4	10,9	78,1	10,2	0,4

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	4,7
Veje	0,3
Osutost	0,0
Skupaj	5,0

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	22.020	17.552	79,7	48,2
Listavci	14.404	7.608	52,8	20,9
Skupaj	36.424	25.160	69,1	69,1

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	56,2	14,6	6,4
Jelka	11,1	9,6	1,3
Bor	1,1	7,4	0,1
Macesen	1,3	13,9	0,1
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	15,9	9,3	1,8
Hrast	2,0	5,6	0,2
Pl. list.	2,8	4,6	0,3
Dr. tr. list.	5,5	12,4	0,6
Meh. list.	4,1	11,0	0,5
Skupaj iglavci	69,8	13,3	8,0
Skupaj listavci	30,2	8,6	3,5
Skupaj	100,0	11,4	11,4

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	6,0	6,6	11,0	14,3	22,3	13,3	32,2
Listavci	6,1	8,0	8,8	7,5	12,2	8,6	14,0
Skupaj	6,1	7,2	10,1	11,7	18,7	11,4	46,2

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1999 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
1999	46,3	12,0	2,2	0,8	0,0	19,8	2,8	7,3	4,4	4,4
2009	44,1	13,2	1,7	1,1	0,0	19,5	4,0	7,1	5,1	4,2
2019	44,1	13,2	1,5	0,9	0,0	22,1	2,7	8,3	4,2	3,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	33.982	22,5											
Listavci	24.016	23,7											
Skupaj	57.998	23,0											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	48,34	48,34											
Priprava tal	ha	4,92	4,92											
Sadnja	ha	4,92	4,92											
Nega gošče	ha	7,07	7,07											
Nega letvenjaka	ha	5,07	5,07											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	12,44	12,44											
Nega prebiralnega gozda	ha	2,31	2,31											
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	7.248	7.248											
Zaščita z ograjo	m	1.950	1.950											

Rastičnogojitveni razred: Zasmrečeni gorski in zgornjegorski gozdovi na bukovih rastiščih - 18002

Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	219,51	0,00	0,00	219,51
Delež (%)	100,0	0,0	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	4,8	17,4	25,6	25,6	26,6	84,6	384,5
Jelka	6,1	19,2	25,3	24,6	24,8	2,8	12,6
Bor	5,5	11,3	24,7	26,7	31,8	0,3	1,2
Macesen	9,5	33,5	31,1	14,9	11,0	0,7	3,4
Ostali igl.	8,3	8,3	24,9	29,4	29,1	0,0	0,1
Bukev	13,1	27,5	25,5	17,6	16,3	9,8	44,6
Hrast	29,3	20,2	20,2	20,2	10,1	0,0	0,1
Pl. list.	9,8	22,4	25,4	24,3	18,1	1,5	6,9
Meh. list.	21,9	33,1	25,7	9,9	9,4	0,3	1,4
Iglavci	4,8	17,5	25,6	25,4	26,7	88,3	401,8
Listavci	12,9	26,9	25,5	18,3	16,4	11,7	53,0
Skupaj	5,8	18,6	25,6	24,6	25,4	100,0	454,8

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	1,18	2,24	2,01	1,31	0,61	86,2	7,34
Listavci	0,30	0,41	0,27	0,14	0,06	13,8	1,17
Skupaj	1,48	2,65	2,28	1,45	0,67	100,0	8,51

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	6,79	3,1	37,26	17,0	130,10	59,2	45,36	20,7	219,51	100,0
Skupaj vsi gozdovi	6,79	3,1	37,26	17,0	130,10	59,2	45,36	20,7	219,51	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	35,8	0,8	36,6	5,8	1,7	7,5	41,6	2,5	44,1	16,7
30 - 49 cm	0,0	0,8	0,8	0,8	0,0	0,8	0,8	0,8	1,6	2,8
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	35,8	1,6	37,4	6,6	1,7	8,3	42,4	3,3	45,7	19,5

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	11,31	5,2							
Drogovnjak	54,27	24,7	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	112,20	51,0	2,72	2,4	60,3	39,7	0,0	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	36,33	16,6	18,89	52,0	19,8	80,2	0,0	0,0	0,0
Raznomerno (ps-šp)	5,40	2,5	2,16	40,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	219,51	100,0	23,77	10,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	11,45	2,84	0,00	0,00	0,00	9,06	0,00	0,07	0,00	0,35	23,77
%	5,50	1,36	0,00	0,00	0,00	4,35	0,00	0,03	0,00	0,17	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	228	0,0	9,2	79,8	11,0	0,0
Jelka	6	0,0	16,7	83,3	0,0	0,0
Macesen	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Bukev	23	0,0	21,7	74,0	4,3	0,0
Skupaj iglavci	235	0,0	9,4	80,0	10,6	0,0
Skupaj listavci	23	0,0	21,7	74,0	4,3	0,0
Skupaj	258	0,0	10,5	79,4	10,1	0,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	5,1
Veje	0,4
Osutost	0,0
Skupaj	5,5

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	13.152	10.202	77,6	68,4
Listavci	1.764	1.186	67,2	8,0
Skupaj	14.916	11.388	76,3	76,3

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	86,8	12,6	10,4
Jelka	2,2	10,8	0,3
Bor	0,0	0,7	0,0
Macesen	0,5	3,9	0,1
Ostali igl.	0,1	19,8	0,0
Bukev	9,7	10,4	1,2
Hrast	0,0	0,0	0,0
Pl. Ist.	0,3	2,1	0,0
Dr. tr. Ist.	0,0	0,0	0,0
Meh. Ist.	0,4	12,7	0,1
Skupaj iglavci	89,6	12,3	10,7
Skupaj listavci	10,4	9,5	1,2
Skupaj	100,0	12,0	12,0

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	6,7	8,8	10,5	11,7	30,2	12,3	46,0
Listavci	10,5	8,6	10,6	11,9	5,9	9,5	5,3
Skupaj	7,5	8,8	10,5	11,7	26,2	12,0	51,3

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1999 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
1999	82,8	3,4	1,3	1,2	0,0	10,5	0,0	0,5	0,0	0,3
2009	82,4	2,5	0,5	1,5	0,0	11,2	0,1	1,4	0,0	0,4
2019	84,6	2,8	0,3	0,7	0,0	9,8	0,0	1,5	0,0	0,3

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	16.488	18,7											
Listavci	1.965	16,9											
Skupaj	18.453	18,5											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	1,43	1,43											
Nega mladja	ha	0,62	0,62											
Nega gošče	ha	1,21	1,21											
Nega letvenjaka	ha	0,46	0,46											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	4,25	4,25											
Zaščita z ograjo	m	500	500											

Rastičnogojitveni razred: Gozdovi na strmih legah - 28005*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	24,81	3,96	0,00	28,77
Delež (%)	86,2	13,8	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	5,5	25,4	27,2	23,7	18,2	7,0	31,7
Bor	4,5	13,6	18,2	27,2	36,5	0,3	1,1
Bukev	8,2	15,1	21,6	27,1	28,0	71,0	323,7
Hrast	7,8	15,3	21,8	26,7	28,4	10,4	47,4
Pl. list.	12,9	13,9	19,2	21,1	32,9	1,0	4,8
Dr. tr. list.	8,9	15,2	21,5	25,6	28,8	9,3	42,5
Meh. list.	13,5	14,7	18,1	25,3	28,4	1,0	4,5
Iglavci	5,5	24,9	27,0	23,8	18,8	7,2	32,9
Listavci	8,3	15,2	21,5	26,8	28,2	92,8	422,9
Skupaj	8,1	15,9	21,9	26,6	27,5	100,0	455,8

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,11	0,35	0,27	0,17	0,06	7,0	0,97
Listavci	2,14	2,78	3,04	2,91	1,93	93,0	12,81
Skupaj	2,25	3,13	3,31	3,08	1,99	100,0	13,78

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Varovalni gozdovi	0,00	0,0	28,77	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	28,77	100,0
Skupaj vsi gozdovi	0,00	0,0	28,77	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	28,77	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
10 - 29 cm	15,0	5,0	20,0	5,0	5,0	10,0	20,0	10,0	30,0	10,8
30 - 49 cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	15,0	5,0	20,0	5,0	5,0	10,0	20,0	10,0	30,0	10,8

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Drogovnjak	6,53	22,7							
Debeljak	21,35	74,2	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Sestoj v obnovi	0,89	3,1	0,32	36,0	0,0	100,0	0,0	0,0	
Skupaj	28,77	100,0	0,32	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	0,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,14	0,00	0,00	0,00	0,02	0,32
%	0,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,49	0,00	0,00	0,00	0,07	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	4	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Bukev	26	0,0	7,7	84,6	7,7	0,0
Hrast	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Pl. Ist.	4	25,0	25,0	50,0	0,0	0,0
Dr. tr. Ist.	4	0,0	0,0	25,0	75,0	0,0
Meh. Ist.	2	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	4	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Skupaj listavci	37	2,7	8,1	75,7	13,5	0,0
Skupaj	41	2,4	7,3	73,2	17,1	0,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	10,8
Veje	0,0
Osutost	0,0
Skupaj	10,8

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	120	156	130,2	11,6
Listavci	1.230	1.042	84,7	77,2
Skupaj	1.350	1.198	88,7	88,7

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	13,0	18,9	1,2
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	0,0	0,0	0,0
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	40,8	6,1	3,7
Hrast	5,5	6,4	0,5
Pl. Ist.	7,0	46,6	0,6
Dr. tr. Ist.	26,5	12,2	2,4
Meh. Ist.	7,2	18,3	0,7
Skupaj iglavci	13,0	18,6	1,2
Skupaj listavci	87,0	8,5	7,9
Skupaj	100,0	9,1	9,1

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	21,8	15,7	14,3	17,0	48,0	18,6	5,4
Listavci	5,7	9,3	10,0	7,0	9,2	8,5	36,2
Skupaj	6,6	9,8	10,4	7,4	10,3	9,1	41,6

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1999 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
1999	5,6	0,0	0,5	0,0	0,0	80,1	1,5	4,4	6,0	1,9
2009	6,3	0,0	0,1	0,0	0,0	60,8	7,9	1,4	19,9	3,6
2019	7,0	0,0	0,3	0,0	0,0	71,0	10,4	1,0	9,3	1,0

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	182	19,2											
Listavci	1.493	12,3											
Skupaj	1.675	12,8											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	0,27	0,27											
Nega ml. drogovnjaka	ha	2,41	2,41											

Rastičnogojitveni razred: Pohorska barja - 28019

Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	2,30	0,00	0,00	2,30
Delež (%)	100,0	0,0	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	9,5	35,6	31,4	14,2	9,3	84,4	164,3
Jelka	7,2	34,9	28,9	18,1	10,9	7,8	15,2
Bor	19,0	31,9	30,2	11,3	7,6	6,0	11,7
Meh. lst.	43,6	37,5	18,9	0,0	0,0	1,8	3,5
Iglavci	9,9	35,4	31,1	14,3	9,3	98,2	191,3
Listavci	43,6	37,5	18,9	0,0	0,0	1,8	3,5
Skupaj	10,5	35,5	30,9	14,0	9,1	100,0	194,8

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	1,12	2,20	1,22	0,39	0,12	97,2	5,04
Listavci	0,10	0,04	0,01	0,00	0,00	2,8	0,14
Skupaj	1,22	2,24	1,23	0,39	0,12	100,0	5,18

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Varovalni gozdovi	2,30	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	2,30	100,0
Skupaj vsi gozdovi	2,30	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	2,30	100,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Drogovnjak	2,30	100,0						
Skupaj	2,30	100,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
%	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	0,0
Veje	0,0
Osutost	0,0
Skupaj	0,0

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	107	26	24,7	22,8
Listavci	9	7	81,7	6,3
Skupaj	116	34	29,1	29,1

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	70,1	6,0	4,7
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	8,2	6,8	0,6
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	0,0	0,0	0,0
Hrast	0,0	0,0	0,0
Pl. list.	0,0	0,0	0,0
Dr. tr. list.	0,0	0,0	0,0
Meh. list.	21,7	25,3	1,5
Skupaj iglavci	78,3	5,6	5,3
Skupaj listavci	21,7	25,3	1,5
Skupaj	100,0	6,7	6,7

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	28,9	5,3	1,8	0,0	0,0	5,6	9,6
Listavci	90,8	8,9	0,0	0,0	0,0	25,3	2,7
Skupaj	36,8	5,5	1,8	0,0	0,0	6,7	12,3

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1999 do 2019

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
1999	36,7	0,4	5,8	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	56,1
2009	78,6	7,4	8,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,8
2019	84,4	7,8	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	102	23,2											
Listavci	0	0,0											
Skupaj	102	22,8											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Ostala biomeliorativna dela	dni	9,70	9,70											

12.1.3 OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah

Zasebni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
Večnamenski gozdovi	3.160,12	337,3	109,6	446,9	9,39	2,65	12,04	20,4	22,0	20,8	77,3
Varovalni gozdovi	27,11	51,1	373,8	424,9	1,46	11,26	12,72	20,5	11,7	12,8	42,7
Skupaj vsi gozdovi	3.187,23	334,9	111,9	446,8	9,32	2,72	12,05	20,4	21,7	20,8	77,0

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	119,21	3,7
Drogovnjak	875,99	27,5
Debeljak	1.330,90	41,8
Sestoj v obnovi	546,27	17,1
Raznomerno (ps-šp)	314,86	9,9
Skupaj:	3.187,23	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	49,2
Jelka	23,5
Bor	1,4
Macesen	0,9
Ostali igl.	0,0
Bukev	19,2
Hrast	0,7
Pl. lst.	3,1
Dr. tr. lst.	1,0
Meh. lst.	1,1
Iglavci	75,0
Listavci	25,0
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	5,1	17,3	23,8	25,6	28,2	75,0	334,9
Listavci	9,8	21,0	23,3	23,3	22,6	25,0	111,9
Skupaj	6,3	18,2	23,7	25,1	26,7	100,0	446,8

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	218.163	20,4											
Listavci	77.360	21,7											
Skupaj	295.523	20,8											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	127,58	127,58											
Priprava tal	ha	5,25	5,25											
Sadnja	ha	5,25	5,25											
Nega mladja	ha	1,11	1,11											
Nega gošče	ha	44,63	44,63											
Nega letvenjaka	ha	34,19	34,19											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	90,23	90,23											
Nega prebiralnega gozda	ha	2,31	2,31											
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	7.248	7.248											
Zaščita z ograjo	m	4.100	4.100											
Ostala biomeliorativna dela	dni	66,93	66,93											

Državni gozdovi*Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov*

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
Večnamenski gozdovi	102,37	384,7	128,7	513,4	10,97	3,16	14,14	22,4	15,7	20,7	75,2
Varovalni gozdovi	3,96	0,0	515,9	515,9	0,00	16,05	16,06	0,0	15,0	15,0	48,1
Skupaj vsi gozdovi	106,33	370,4	143,1	513,5	10,57	3,64	14,21	22,4	15,6	20,5	74,0

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	2,99	2,8
Drogovnjak	48,21	45,4
Debeljak	45,76	43,0
Sestoj v obnovi	9,37	8,8
Skupaj:	106,33	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	50,7
Jelka	19,9
Bor	0,5
Macesen	1,0
Ostali igl.	0,1
Bukev	20,9
Hrast	0,3
Pl. lst.	4,6
Dr. tr. lst.	0,4
Meh. lst.	1,6
Iglavci	72,1
Listavci	27,9
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	6,1	23,0	26,9	21,3	22,7	72,1	370,4
Listavci	12,6	25,7	24,6	19,6	17,5	27,9	143,1
Skupaj	7,9	23,8	26,2	20,8	21,3	100,0	513,5

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	8.809	22,4											
Listavci	2.378	15,6											
Skupaj	11.187	20,5											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	1,26	1,26											
Sadnja	ha	3,17	3,17											
Obžetev	ha	0,61	2,44											
Nega letvenjaka	ha	1,79	1,79											
Nega ml. Drogovnjaka	ha	2,75	2,75											
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	6.918	6.918											
Zaščita z ograjo	m	350	350											

12.2 Seznam tarif po odsekih

Šifre za tarife:

Tarifa	Prebiralne (P)	Vmesne (V)	Enodobne (E)
1	2	22	42
2	4	24	44
3	6	26	46
4	8	28	48
5	10	30	50
6	12	32	52
7	14	34	54
8	16	36	56
9	18	38	58
10	20	40	60

Lahko so tudi vmesne tarife (n.pr.: V 2-3=25)

Preglednica/D-TAR: Seznam tarif po odsekih

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	PI	TI	MI
28001A	35	34	34	32	32	32	30	30
28001B	35	34	34	34	32	32	30	30
28002A	35	34	34	32	32	32	30	32
28002B	33	32	34	34	32	32	30	30
28003A	35	35	36	38	32	32	30	30
28003B	31	30	30	30	30	28	30	28
28004A	31	30	30	30	30	30	30	28
28004B	33	33	34	36	32	32	30	30
28005A	31	30	30	28	30	28	30	30
28005B	29	29	32	32	30	28	30	28
28006A	31	30	30	30	30	28	30	30
28007A	31	31	30	32	32	30	30	30
28007B	31	31	32	34	32	30	30	30
28008A	32	32	32	34	32	32	30	30
28008B	32	32	32	36	32	32	30	32
28009A	33	33	32	34	32	32	30	30
28009B	32	32	34	34	32	32	30	32
28010A	33	33	32	34	32	32	30	30
28010B	33	33	32	34	32	32	30	32
28010C	33	33	32	34	32	32	32	32
28011A	31	31	32	32	32	30	30	30
28011B	32	32	32	34	32	32	30	32
28011C	31	32	32	34	32	33	30	30
28011D	31	31	32	34	32	32	30	32
28012A	33	33	32	35	32	34	30	30
28012B	32	31	32	34	32	32	30	30
28012C	35	33	32	36	32	34	30	34
28013A	31	34	34	34	32	32	30	32
28014A	35	33	34	34	32	32	30	30
28014B	35	33	34	34	32	32	30	30
28015A	33	35	32	32	32	32	30	32
28015B	33	35	32	32	32	30	30	30
28015C	35	35	34	32	30	32	30	30
28016A	35	33	34	34	32	32	30	30
28017A	33	33	34	36	32	34	30	30
28017B	33	33	34	34	32	32	30	30
28018A	33	33	34	34	32	32	32	32
28018B	34	35	32	33	32	32	32	32
28018C	34	35	32	33	32	32	32	32
28018D	32	33	32	33	32	32	32	32
28019A	36	35	34	33	32	32	32	32

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	PI	TI	MI
28019B	34	32	32	33	32	32	32	32
28019C	32	33	32	33	32	32	32	32
28019D	34	33	32	33	30	30	30	30
28020A	33	33	34	36	32	32	32	32
28020B	33	33	34	34	32	32	32	32
28020C	33	33	34	36	32	34	32	32
28021A	31	31	32	34	32	32	30	30
28022A	29	29	30	32	30	30	30	30
28022B	32	32	32	34	32	32	30	30
28022C	29	29	30	32	30	30	30	30
28023A	31	31	32	32	32	30	30	30
28023B	29	29	30	32	30	30	30	30
28024A	31	31	32	32	32	30	30	30
28024B	29	29	30	32	30	30	30	30
28025A	31	31	32	34	32	32	30	30
28025B	32	32	32	34	32	32	30	30
28026A	33	32	32	30	32	30	30	30
28026B	33	33	32	34	32	32	30	30
28026C	33	33	32	34	32	32	30	32
28027A	33	32	30	30	32	30	30	30
28028A	31	31	32	32	32	32	30	30
28028B	31	31	30	32	32	28	30	28
28029A	31	31	32	34	32	30	30	30
28029B	31	31	32	32	32	32	30	30
28029C	33	33	32	34	32	32	30	30
28030A	31	31	32	34	32	32	30	30
28030B	31	30	32	33	32	32	30	30
28031A	29	29	26	32	30	30	30	26
28031B	30	29	32	34	32	32	30	30
28031C	30	30	32	32	32	32	30	30
28031D	30	30	31	33	32	32	30	30
28032A	29	30	32	30	32	32	30	30
28032B	31	31	32	34	32	32	30	30
28033A	29	31	32	31	32	32	30	28
28034A	28	30	31	30	31	30	30	30
28034B	28	29	30	30	30	30	30	30
28034C	28	30	32	30	30	30	30	30
28035A	28	30	30	30	32	32	30	30
28035B	32	33	32	33	30	32	30	30
28036A	34	33	32	33	30	30	30	30
28036B	33	32	34	31	30	32	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
28036C	28	29	30	30	30	32	30	30
28037A	32	33	31	32	30	32	30	30
28038A	31	32	32	35	32	32	30	30
28038B	33	32	32	34	32	32	30	30
28038C	34	33	30	33	30	32	30	30
28038D	34	33	32	32	32	32	30	30
28039A	29	31	31	31	32	32	30	30
28039B	29	31	32	31	32	32	30	30
28040A	33	32	32	32	32	32	30	30
28040B	28	29	32	30	30	30	30	30
28040C	31	31	32	34	32	32	30	30
28040D	33	31	32	30	32	32	30	30
28040E	28	29	30	30	30	30	30	30
28041A	31	31	32	34	32	32	30	30
28041B	30	30	32	32	32	32	30	30
28042A	32	31	32	34	32	30	30	30
28042B	33	33	32	34	32	32	30	30
28043A	31	31	32	34	32	32	30	30
28043B	33	31	32	34	32	32	30	30
28044A	33	35	32	33	32	32	30	30
28045A	29	30	32	31	32	32	30	30
28045B	32	33	32	33	32	32	30	30
28046A	32	33	30	33	32	32	30	30
28046B	32	31	32	34	32	32	30	31
28047A	32	33	32	33	32	32	30	30
28047B	32	32	31	32	32	32	30	30
28047C	32	33	32	33	32	32	30	30
28048A	34	33	32	31	32	32	30	30
28048B	34	33	32	33	32	32	30	30
28049A	28	29	30	30	30	30	30	30
28049B	32	33	32	33	32	32	30	30
28049C	33	34	32	33	32	32	30	30
28049D	28	30	32	30	32	30	30	30
28049E	33	33	30	31	30	30	30	30
28049F	30	32	30	31	30	30	30	30
28050A	33	34	32	31	32	31	30	30
28050B	36	35	32	33	32	32	30	30
28050C	34	33	32	33	30	32	30	30
28051A	29	31	32	30	32	30	30	30
28051B	32	33	32	32	30	30	30	30
28051C	33	33	31	31	32	30	30	30
28052A	29	31	32	30	32	32	30	30
28052B	29	31	32	32	32	32	30	30
28052C	29	31	31	30	32	32	30	30
28052D	28	30	32	30	32	32	30	30
28053A	29	31	32	32	32	32	30	30
28053B	29	31	32	32	32	32	30	30
28053C	29	31	30	30	30	30	30	30
28054A	29	30	32	30	32	32	30	30
28054B	32	32	32	31	32	32	30	30
28055A	28	29	30	30	30	30	30	30
28056A	30	30	30	34	32	32	30	30
28056B	27	27	26	27	28	28	28	26
28057A	28	29	32	30	30	30	30	30
28057B	31	31	32	34	32	32	30	30
28057C	28	30	31	31	32	32	30	30
28058A	28	30	32	30	30	30	30	30
28058B	28	29	32	30	30	30	30	30
28058C	27	27	28	27	28	28	28	28
28059A	32	31	33	34	32	32	30	30
28059B	32	33	33	34	32	32	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
28060A	33	33	32	34	32	32	30	30
28061A	31	31	32	33	32	30	30	30
28061B	33	32	32	31	32	32	30	30
28062A	35	35	36	36	32	32	30	30
28062B	33	35	36	34	32	34	30	30
28062C	32	32	33	35	32	32	30	30
28062D	31	31	32	34	32	32	30	32
28062E	34	34	34	34	30	32	30	30
28063A	33	35	32	36	32	36	30	30
28063B	33	33	34	35	32	34	30	32
28063C	33	34	32	32	32	30	30	31
28063D	29	31	32	32	32	32	30	32
28064A	31	31	32	34	32	32	30	30
28064B	34	35	34	35	32	34	30	32
28064C	33	33	32	36	32	34	32	30
28064D	33	33	34	34	32	32	30	32
28065A	32	32	32	35	32	32	30	32
28065B	29	31	32	32	32	32	30	32
28065C	31	31	32	34	32	32	30	32
28065D	32	33	33	36	32	32	30	30
28065E	33	34	32	35	32	32	30	30
28065F	32	34	32	34	32	32	30	30
28065G	31	31	32	34	32	32	30	30
28066A	32	32	33	35	32	32	30	30
28066B	32	33	32	36	32	32	30	30
28066C	34	33	32	33	32	32	30	30
28067A	32	33	32	33	32	32	30	30
28067B	34	33	31	33	30	31	30	30
28067C	32	33	32	34	32	32	30	30
28068A	32	33	32	35	32	32	30	30
28068B	32	33	32	33	32	32	30	30
28069A	32	34	32	34	32	32	31	30
28070A	34	33	32	31	30	32	30	30
28070B	35	32	32	32	32	32	30	30
28070C	32	33	32	31	32	30	30	30
28070D	32	33	32	33	32	32	32	30
28070E	34	32	32	31	30	30	30	30
28071A	29	31	32	32	32	32	32	30
28071B	34	33	32	33	32	32	30	30
28071C	34	33	32	33	32	32	32	30
28071D	31	31	32	32	32	32	32	30
28071E	32	33	32	33	32	32	30	32
28071F	34	33	32	33	32	32	32	32
28072A	35	33	33	34	32	34	31	32
28072B	33	32	32	32	31	32	30	30
28072C	34	33	34	32	31	32	31	31
28073A	34	32	32	33	32	30	32	30
28073B	34	32	32	35	32	32	32	32
28073C	34	32	32	33	32	32	31	32
28073D	31	32	30	32	32	31	32	32
28073E	32	32	32	30	30	32	30	30
28074A	34	32	32	33	32	32	30	30
28074B	35	32	31	30	30	32	30	30
28074C	34	32	30	33	31	32	31	30
28074D	34	32	32	33	32	32	30	30
28075A	35	33	32	33	32	32	30	30
28075B	34	32	32	33	32	32	32	32
28075C	33	31	33	31	32	32	32	32
28075D	32	32	32	32	32	32	30	30
28075E	34	33	32	33	32	32	30	30
28075F	33	31	32	32	32	30	30	31

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
28075G	33	33	33	33	32	32	32	32
28076A	35	34	28	32	32	32	30	30
28076B	32	33	32	33	32	32	30	30
28077A	33	33	33	34	32	33	30	31
28077B	32	33	32	33	32	32	30	30
28077C	34	35	33	35	32	32	30	30
28077D	35	34	32	34	32	32	30	30
28078A	34	32	32	32	32	30	30	30
28079A	32	33	32	33	32	31	30	32
28080A	28	29	31	30	30	30	30	30
28080B	32	33	32	31	32	32	30	30
28081A	28	29	32	30	30	30	30	30
28081B	28	30	31	32	32	32	30	30
28081C	29	31	32	30	32	32	30	30
28081D	28	30	32	31	32	32	30	30
28081E	32	32	30	31	30	30	30	30
28081F	32	30	30	30	30	30	30	30

12.3 Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih

Preglednica/D-NIZ: Seznam prirastnih nizov po gospodarskih razredih

GR	SDV	Niz	Ds3	Ds4	Ds5	Ds6	Ds7	Ds8	Ds9	Ds10	Ds11	Ds12	Ds13	Ds14	Ds15	Ds16
12022	SM	051	0,0707	0,0498	0,0381	0,0307	0,0256	0,0218	0,0190	0,0167	0,0149	0,0133	0,0121	0,0110	0,0100	0,0092
	JE	279	0,0716	0,0608	0,0528	0,0463	0,0410	0,0364	0,0324	0,0289	0,0257	0,0227	0,0201	0,0176	0,0153	0,0132
	OI	301	0,0554	0,0392	0,0302	0,0245	0,0205	0,0176	0,0154	0,0136	0,0122	0,0110	0,0100	0,0092	0,0085	0,0078
	BU	938	0,0702	0,0469	0,0340	0,0258	0,0201	0,0159	0,0127	0,0102	0,0082	0,0065	0,0051	0,0039	0,0028	0,0019
	HR	508	0,0466	0,0356	0,0316	0,0285	0,0261	0,0230	0,0146	0,0140	0,0135	0,0130	0,0125	0,0125	0,0120	0,0120
	PL	636	0,0890	0,0580	0,0400	0,0290	0,0220	0,0160	0,0120	0,0080	0,0050	0,0030	0,0010	0,0008	0,0004	0,0002
	TL	763	0,0851	0,0605	0,0469	0,0382	0,0322	0,0278	0,0245	0,0218	0,0196	0,0179	0,0164	0,0151	0,0140	0,0131
	ML	889	0,0767	0,0493	0,0341	0,0244	0,0177	0,0128	0,0090	0,0060	0,0036	0,0017	0,0010	0,0006	0,0003	0,0001
14002	SM	052	0,0845	0,0607	0,0476	0,0392	0,0334	0,0291	0,0258	0,0233	0,0212	0,0195	0,0180	0,0168	0,0157	0,0148
	JE	280	0,0893	0,0748	0,0640	0,0554	0,0482	0,0421	0,0367	0,0319	0,0276	0,0237	0,0201	0,0168	0,0137	0,0108
	OI	301	0,0554	0,0392	0,0302	0,0245	0,0205	0,0176	0,0154	0,0136	0,0122	0,0110	0,0100	0,0092	0,0085	0,0078
	BU	939	0,1025	0,0725	0,0558	0,0452	0,0378	0,0324	0,0283	0,0251	0,0224	0,0203	0,0184	0,0169	0,0155	0,0144
	HR	508	0,0466	0,0356	0,0316	0,0285	0,0261	0,0230	0,0146	0,0140	0,0135	0,0130	0,0125	0,0125	0,0120	0,0120
	PL	636	0,0890	0,0580	0,0400	0,0290	0,0220	0,0160	0,0120	0,0080	0,0050	0,0030	0,0010	0,0008	0,0004	0,0002
	TL	763	0,0851	0,0605	0,0469	0,0382	0,0322	0,0278	0,0245	0,0218	0,0196	0,0179	0,0164	0,0151	0,0140	0,0131
	ML	889	0,0767	0,0493	0,0341	0,0244	0,0177	0,0128	0,0090	0,0060	0,0036	0,0017	0,0010	0,0006	0,0003	0,0001
17002	SM	053	0,0683	0,0562	0,0471	0,0399	0,0339	0,0287	0,0242	0,0202	0,0166	0,0133	0,0103	0,0076	0,0050	0,0026
	JE	281	0,0914	0,0766	0,0655	0,0567	0,0493	0,0430	0,0375	0,0326	0,0282	0,0242	0,0206	0,0172	0,0140	0,0111
	OI	301	0,0554	0,0392	0,0302	0,0245	0,0205	0,0176	0,0154	0,0136	0,0122	0,0110	0,0100	0,0092	0,0085	0,0078
	BU	940	0,0664	0,0563	0,0488	0,0428	0,0378	0,0335	0,0297	0,0264	0,0234	0,0206	0,0181	0,0158	0,0137	0,0117
	HR	508	0,0466	0,0356	0,0316	0,0285	0,0261	0,0230	0,0146	0,0140	0,0135	0,0130	0,0125	0,0125	0,0120	0,0120
	PL	636	0,0890	0,0580	0,0400	0,0290	0,0220	0,0160	0,0120	0,0080	0,0050	0,0030	0,0010	0,0008	0,0004	0,0002
	TL	763	0,0851	0,0605	0,0469	0,0382	0,0322	0,0278	0,0245	0,0218	0,0196	0,0179	0,0164	0,0151	0,0140	0,0131
	ML	889	0,0767	0,0493	0,0341	0,0244	0,0177	0,0128	0,0090	0,0060	0,0036	0,0017	0,0010	0,0006	0,0003	0,0001
18002	SM	054	0,0726	0,0487	0,0354	0,0269	0,0211	0,0168	0,0135	0,0109	0,0088	0,0071	0,0056	0,0044	0,0033	0,0024
	JE	279	0,0716	0,0608	0,0528	0,0463	0,0410	0,0364	0,0324	0,0289	0,0257	0,0227	0,0201	0,0176	0,0153	0,0132
	OI	301	0,0554	0,0392	0,0302	0,0245	0,0205	0,0176	0,0154	0,0136	0,0122	0,0110	0,0100	0,0092	0,0085	0,0078
	BU	941	0,0422	0,0351	0,0298	0,0256	0,0221	0,0191	0,0165	0,0141	0,0120	0,0101	0,0084	0,0067	0,0052	0,0038
	HR	508	0,0466	0,0356	0,0316	0,0285	0,0261	0,0230	0,0146	0,0140	0,0135	0,0130	0,0125	0,0125	0,0120	0,0120
	PL	636	0,0890	0,0580	0,0400	0,0290	0,0220	0,0160	0,0120	0,0080	0,0050	0,0030	0,0010	0,0008	0,0004	0,0002
	TL	763	0,0851	0,0605	0,0469	0,0382	0,0322	0,0278	0,0245	0,0218	0,0196	0,0179	0,0164	0,0151	0,0140	0,0131
	ML	889	0,0767	0,0493	0,0341	0,0244	0,0177	0,0128	0,0090	0,0060	0,0036	0,0017	0,0010	0,0006	0,0003	0,0001
28005	SM	053	0,0683	0,0562	0,0471	0,0399	0,0339	0,0287	0,0242	0,0202	0,0166	0,0133	0,0103	0,0076	0,0050	0,0026
	JE	281	0,0914	0,0766	0,0655	0,0567	0,0493	0,0430	0,0375	0,0326	0,0282	0,0242	0,0206	0,0172	0,0140	0,0111
	OI	301	0,0554	0,0392	0,0302	0,0245	0,0205	0,0176	0,0154	0,0136	0,0122	0,0110	0,0100	0,0092	0,0085	0,0078
	BU	940	0,0664	0,0563	0,0488	0,0428	0,0378	0,0335	0,0297	0,0264	0,0234	0,0206	0,0181	0,0158	0,0137	0,0117
	HR	508	0,0466	0,0356	0,0316	0,0285	0,0261	0,0230	0,0146	0,0140	0,0135	0,0130	0,0125	0,0125	0,0120	0,0120
	PL	636	0,0890	0,0580	0,0400	0,0290	0,0220	0,0160	0,0120	0,0080	0,0050	0,0030	0,0010	0,0008	0,0004	0,0002
	TL	763	0,0851	0,0605	0,0469	0,0382	0,0322	0,0278	0,0245	0,0218	0,0196	0,0179	0,0164	0,0151	0,0140	0,0131
	ML	889	0,0767	0,0493	0,0341	0,0244	0,0177	0,0128	0,0090	0,0060	0,0036	0,0017	0,0010	0,0006	0,0003	0,0001
28019	SM	054	0,0726	0,0487	0,0354	0,0269	0,0211	0,0168	0,0135	0,0109	0,0088	0,0071	0,0056	0,0044	0,0033	0,0024
	JE	279	0,0716	0,0608	0,0528	0,0463	0,0410	0,0364	0,0324	0,0289	0,0257	0,0227	0,0201	0,0176	0,0153	0,0132
	OI	301	0,0554	0,0392	0,0302	0,0245	0,0205	0,0176	0,0154	0,0136	0,0122	0,0110	0,0100	0,0092	0,0085	0,0078
	BU	941	0,0422	0,0351	0,0298	0,0256	0,0221	0,0191	0,0165	0,0141	0,0120	0,0101	0,0084	0,0067	0,0052	0,0038
	HR	508	0,0466	0,0356	0,0316	0,0285	0,0261	0,0230	0,0146	0,0140	0,0135	0,0130	0,0125	0,0125	0,0120	0,0120
	PL	636	0,0890	0,0580	0,0400	0,0290	0,0220	0,0160	0,0120	0,0080	0,0050	0,0030	0,0010	0,0008	0,0004	0,0002
	TL	763	0,0851	0,0605	0,0469	0,0382	0,0322	0,0278	0,0245	0,0218	0,0196	0,0179	0,0164	0,0151	0,0140	0,0131
	ML	889	0,0767	0,0493	0,0341	0,0244	0,0177	0,0128	0,0090	0,0060	0,0036	0,0017	0,0010	0,0006	0,0003	0,0001

12.4 Prikaz preoblikovanih odsekov z novim načrtom GGE

Preglednica: Seznam preoblikovanih odsekov

ODSEK	STARA POVRŠINA	NOV ODSEK	NOVA POVRŠINA
28015A	10,17	28015A	6,31
28015A	10,17	28015C	3,86
28015B	28,35	28015B	26,24
28015B	28,35	28015C	2,11
28062B	20,99	28062B	20,14
28062B	20,99	28062E	0,85

12.5 Cena gozdnega dela in cena lesa pri izračunu ekonomske presoje

Preglednica: Cene gozdno-lesnih sortimentov

Sk.drev.vrst	Sk.drev.vrst	Sortiment	€/m ³
11	smreka	Hlodovina I	78,00
11	smreka	Hlodovina II	58,00
11	smreka	Hlodovina III	46,00
11	smreka	Ostali les	37,00
21	jelka	Hlodovina I	68,00
21	jelka	Hlodovina II	51,00
21	jelka	Hlodovina III	42,00
21	jelka	Ostali les	34,00
30	bori	Hlodovina	47,00
30	bori	Ostali les	33,00
34	macesen	Hlodovina I	92,00
34	macesen	Hlodovina II	64,00
34	macesen	Hlodovina III	52,00
34	macesen	Ostali les	33,00
39	ostali iglavci	Celulozni les	22,00
40	bukev	Hlodovina I	70,00
40	bukev	Hlodovina II	51,00
40	bukev	Hlodovina III	41,00
40	bukev	Ostali les	34,00
50	hrast	Hlodovina	97,00
50	hrast	Ostali les	39,00
55	kostanj	Hlodovina	83,00
55	kostanj	Ostali les	39,00
60	plemeniti listavci	Hlodovina	124,00
60	plemeniti listavci	Ostali les	62,00
70	drugi trdi listavci	Drva	45,00
80	mehki listavci	Prostor. les	32,00
90	topoli, črna jelša	Hlodovina	50,00
90	topoli, črna jelša	Ostali les	35,00

Prikazane so povprečne cene gozdno-lesnih sortimentov na kamionski cesti v letu 2010 (Vir: Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov in ZGS)

Cena gozdnega dela:

- za posek v vseh gozdovih: 17,78 €/uro;
- za spravilo v vseh gozdovih: 32,09 €/uro;
- za gojitvena in varstvena dela v državnih gozdovih: 134,03 €/delovni dan.

12.6 Tabela F1 - seznam funkcijskih enot

Preglednica F1- seznam funkcijskih enot

Zaporedna št.	Šifra	Utemeljitev funkcij	Primernost	Ogroženost	Potrebni ukrepi	Nujnost	Opombe
28L2801	b*h	Hf Ba	2	0104 0107	preprečevanje onesnaževanje vod in okolja ohranjanje redkih ekosistemov in njihove okolice	1	Kategorizirani vodotoki.
28L2802	r**	Rc Tf	2	0104 0102	časovna prilagoditev del obisku odstranjevanje potenc. nevarnih dreves ob poteh	1	Slovenska planinska transverzala.
28L2803	r**p*	Rc Te Pa	2	0104 0102	časovna prilagoditev del obisku vzdrževanje gozdne učne poti, prilagojeno gospod. časovna prilagoditev del obisku učne poti	1	Učna pot.
28L2804	b*d*h	HF Ba Dd	2	0104 0107	ohranjanje redkih ekosistemov in njihove okolice ukrepi v korist zavarovanega območja	1	Bistriški vintgar.
28L2805	b*d*h	Hf Ba Dd	2	0104 0107	preprečevanje onesnaževanje vod in okolja ohranjanje redkih ekosistemov in njihove okolice ukrepi v korist zavarovanega območja	1	Polskava potok.
28L2806	b*hd	Hf Ba Dd	2	0104 0107	preprečevanje onesnaževanje vod in okolja ohranjanje redkih ekosistemov in njihove okolice ukrepi v korist zavarovanega območja	1	Lobnica potok.
28P2801	bdn	Bf Dd	2	0107 0102	gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	2	EPO. UC 5006-G. OPNV.
28P2802	r**bdn	Bf Rc Ta Dd	3	0104 0107	gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO časovna prilagoditev del obisku časovna prilagoditev del obisku	1	EPO. UC 5006-G. RTC Trije kralji. OPNV.
28P2803	r**e*bdc	Bf Rc Ta Dd Ca	3	0104 0107	gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO časovna prilagoditev del obisku časovna prilagoditev del obisku, ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	1	EPO. UC 5006-G. RTC Trije kralji. OPNV. Cerkev sv. Treh kraljev.
28P2804	bdn	Bf Dd	2	0107 0102	gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	2	EPO. UC 5006-H. OPNV
28P2805	bdn	Bf Dd	2	0107 0102	gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	2	EPO. UC 5006-H. UC 3270-5006-F. OPNV
28P2806	bdn	Bd Bf Dd	2	0107 0102	vzdrževanje površin za prehrano divjadi gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	2	Mirna cona. EPO. UC 3270-5006-A. OPNV
28P2807	bdn	Bd Bf Dd	2	0107 0102	vzdrževanje površin za prehrano divjadi gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	2	Mirna cona. EPO. UC 5006-G. OPNV
28P2808	bdn	Bd Bf Dd	2	0107 0102	vzdrževanje površin za prehrano divjadi gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	2	Mirna cona. EPO. UC 5006-H. OPNV
28P2809	r**e*bdcn	Bd Bf Dd Ca	3	0104 0107	vzdrževanje površin za prehrano divjadi gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO, ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	1	Mirna cona. EPO. UC 5006-H. OPNV. Partizanska bolnišnica Jesen.
28P2810	r**bdn	Bd Bf Rc Ta Dd	3	0104 0107	vzdrževanje površin za prehrano divjadi gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO časovna prilagoditev del obisku časovna prilagoditev del obisku	1	Mirna cona. EPO. UC 5006-H. RTC Trije kralji. OPNV.
28P2811	hbdn	Hb Bf Dd	2	0107 0102	vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	1	Širše vodovarstveno območje. EPO. UC 3270-5006-B. OPNV.
28P2812	r**hbd	Hb Bf Rc Ta Dd	3	0104 0107	vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO, časovna prilagoditev del obisku časovna prilagoditev del obisku	1	Širše vodovarstveno območje. EPO. UC 3270-5006-B. Planinski dom Zarja.
28P2813	hbdn	Hb Bf Dd	2	0107 0102	vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	1	Širše vodovarstveno območje. EPO. UC 5006-G. OPNV
28P2814	r**hbdn	Hb Bf Rc Ta Dd	3	0104 0107	vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO časovna prilagoditev del obisku časovna prilagoditev del obisku	1	Širše vodovarstveno območje. EPO. UC 5006-G. Ruška koča - Areh. OPNV.
28P2815	r**hbdn	Hb Bf Rc Ta Dd	3	0104 0107	vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO časovna prilagoditev del obisku časovna prilagoditev del obisku	1	Širše vodovarstveno območje. EPO. UC 5006-G. Žigartov vrh. OPNV.
28P2816	hbdn	Hb Bf Dd	2	0107 0102	vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	1	Širše vodovarstveno območje. EPO. UC 5006-H. OPNV.

Priloge

Zaporedna št.	Šifra	Utemeljitev funkcij	Primernost	Ogroženost	Potrebni ukrepi	Nujnost	Opombe
28P2817	hbdcn	Hb Bf Dd Ca	2	0107 0102	vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO, ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	1	Širše vodovar. območje. EPO. UC 5006-H. OPNV. Bojtina - Rimski kamnolom.
28P2818	hbdc	Hb Bf Dd Ca	2	0107 0102	vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO, ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	1	Širše vodovarstveno območje. EPO. UC 5006-H. OPNV. Vidčev kamnolom.
28P2819	r*t*hbdn	Hb Bf Rc Ta Dd	3	0104 0107	vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO časovna prilagoditev del obisku časovna prilagoditev del obisku	1	Širše vodovarstveno območje. EPO. UC 5006-H. Planinski dom Zarja. OPNV.
28P2820	hbdn	Hb Bf Dd	2	0107 0102	vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	1	Širše vodovarstveno območje. EPO. UC 5006-H. UC 3270-5006-F. OPNV.
28P2821	hbdn	Hb Bd Bf Dd	2	0107 0102	vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju vzdrževanje površin za prehrano divjadi gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	1	Širše vodovarstveno območje. Mirna cona. EPO. UC 3270-5006-A. OPNV.
28P2822	hbdn	Hb Bd Bf Dd	2	0107 0102	vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju vzdrževanje površine za prehrano divjadi gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	1	Širše vodovarstveno območje. Mirna cona. EPO. UC 5006-G. OPNV.
28P2823	r*t*hbdn	Hb Bd Bf Rc Dd	3	0104 0107	vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju vzdrževanje površin za prehrano divjadi gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO, časovna prilagoditev del obisku	1	Širše vodovarstveno območje. Mirna cona. EPO. UC 5006-G. Žigartov vrh. OPNV
28P2824	b*hbdn	Hb Bd Bf Ba Dd	2	0104 0107	vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju vzdrževanje površine za prehrano divjadi gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ohranjanje redkih ekosistemov in njihove okolice	1	Širše vodovarstveno območje. Mirna cona. EPO. UC 5006-G. Ekocelica. OPNV.
28P2825	hbdn	Hb Bd Bf Dd	2	0107 0102	vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju vzdrževanje površine za prehrano divjadi gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	1	Širše vodovarstveno območje. Mirna cona. EPO. UC 5006-H. OPNV.
28P2826	hbd	Hb Bd Bf Ba Dd	2	0107 0102	vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju vzdrževanje površin za prehrano divjadi gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ohranjanje redkih ekosistemov in njihove okolice ukrepi v korist zavarovanega območja	1	Širše vodovar. ob. Mirna cona. EPO. UC 5006-H. Polskava - nah.serp. OPNV.
28P2827	b*hd	Hb Bd Bf Ba Dd	2	0104 0107	vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju vzdrževanje površin za prehrano divjadi gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ohranjanje redkih ekosistemov in njihove okolice	1	Širše vodovarstveno območje. Mirna cona. EPO. UC 5006-H. Ekocelica. OPNV.
28P2828	hbdn	Hb Bd Bf Dd	2	0107 0102	vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju vzdrževanje površin za prehrano divjadi gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	1	Širše vodovar območje. Mirna cona. EPO. UC 5006-H. UC 3270-5006-F. OPNV.
28P2829	v*hbdn	Vc Hb Bf Dd	3	0104 0107	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	1	Naklon nad 35. Širše vodovarstveno območje. EPO. UC 5006-H. OPNV.
28P2830	v*hbd	Vc Hb Bf Dd	3	0104 0107	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	1	Naklon nad 35. Širše vodovar. območje. EPO. UC 5006-H. UC 3270-5006-F. OPNV
28P2831	v*b*d*n	Vj Bd Bf Ba Dd	3	0104 0107	ukrepi prilagojeni krepitvi biotopske funkcije vzdrževanje površin za prehrano divjadi gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ohranjanje redkih ekosistemov in njihove okolice ukrepi v korist zavarovanega območja	1	VG-Uredba. Mirna cona. EPO. UC 3270-5006-A. Prednikovo močvirje. OPNV.
28P2832	v*b*d*h	Vj Hb Bf Ba Dd	3	0104 0107	ukrepi prilagojeni krepitvi biotopske funkcije vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ohranjanje redkih ekosistemov in njihove okolice ukrepi v korist zavarovanega območja	1	VG-Uredba. Trtnikovo močvirje. Mirna cona. EPO. UC 3270-5006-A. OPNV.
28P2833	v*b*d*hn	Vj Hb Bf Ba Dd	3	0104 0107	ukrepi prilagojeni krepitvi biotopske funkcije vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO ohranjanje redkih ekosistemov in njihove okolice ukrepi v korist zavarovanega območja	1	VG-Uredba. Stegnetovo močvirje. Mirna cona. EPO. UC 3270-5006-C. OPNV.

Zaporedna št.	Šifra	Utemeljitev funkcij	Primernost	Ogroženost	Potrebni ukrepi	Nujnost	Opombe
28P2834	v* hbd	Vc Hb Bd Bf	3	0104 0107	ukrepi prilagojeni krepitevi varovalne funkcije vodno zajetje, omejitve pri gospodarjenju vzdrževanje površin za prehrano divjadi gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	1	VG-Uredba. Širše vodovar. območje. Mirna cona. EPO. UC 5006-H. OPNV
28T2801	b*	Bd	2	0104 0107	naravni razvoj biotopov	1	Ekocelica v odseku.
28T2802	b*	Bd	2	0104 0107	naravni razvoj biotopov	1	Ekocelica v odseku.
28T2803	b*	Bd	2	0104 0107	naravni razvoj biotopov	1	Ekocelica v odseku.
28T2804	b*	Bd	2	0104 0107	naravni razvoj biotopov	1	Ekocelica v odseku.
28T2805	b*	Bd	2	0104 0107	naravni razvoj biotopov	1	Ekocelica v odseku.
28T2806	b*	Bd	2	0104 0107	naravni razvoj biotopov	1	Ekocelica v odseku.
28T2807	b*	Bd	2	0104 0107	naravni razvoj biotopov	1	Ekocelica v odseku.
28T2808	b*	Bd	2	0104 0107	naravni razvoj biotopov	1	Ekocelica v odseku.
28T2809	b*	Bd	2	0104 0107	naravni razvoj biotopov	1	Ekocelica v odseku.
28T2810	b*	Bd	2	0104 0107	naravni razvoj biotopov	1	Ekocelica v odseku.
28T2811	b*	Bd	2	0104 0107	naravni razvoj biotopov	1	Ekocelica v odseku.
28T2812	bd	Dd	2	0104 0107	ukrepi v korist zavarovanega/izjemnega drevesa	2	Blažičev bor v Ošeljju na Pohorju.
28T2813	bd	Dd	2	0104 0107	ukrepi v korist zavarovanega/izjemnega drevesa	2	Stegnetova smreka v Planini na Pohorju.
28T2814	bdn	Dd	2	0104 0107	ukrepi v korist zavarovanega/izjemnega drevesa	2	Grobnikova lipa v Bojtini Št. 36.
28T2815	bd	Da	2	0104 0107	ohranjati naravne vrednote in oblikovano okolje	2	Rimski kamnolom marmorja ob Polskavi.
28T2816	bdn	Dd	2	0104 0107	ukrepi v korist zavarovanega/izjemnega drevesa	2	Lipa nad kmetijo Zgornji Bojčnik v Bojtini.
28T2817	bc	Ca	2	0104 0107	ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	2	Jiblerjev križ.
28T2818	bc	Ca	2	0104 0107	ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	2	Planina pod Šumikom - Mejnik.
28T2819	bc	Ca	2	0104 0107	ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	2	Rimskodobna kamnoseška naselbina.
28T2820	bc	Ca	2	0104 0107	ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	2	Cerkev Sv. Aneha - vplivno območje
28n28ng							

13 Prostorski del načrta

13.1 Stanje in razvoj gozdnih površin

Na karti št. 1 so v merilu 1 : 25 000 prikazane gozdne površine iz preteklega načrta, novo določene gozdne površine (gozd in druga gozdna zemljišča), zemljišča v zaraščanju, ki niso določena kot gozd in površine, ki so bile v preteklem obdobju izkrčene.

Preglednica 130: Stanje in razvoj gozdnih površin.

	Površina (ha)	indeks (%)*
1a) Pretekli gozdnogospodarski načrt	3.356,86	100,00
1b) Novo določene površine gozdov	41,69	1,24
1c) Novo izločene gozdne površine	81,21	2,42
1d) Izkrčene površine v preteklem obdobju	23,72	0,71
Skupna površina gozda novega načrta (SP)	3.293,56	98,11
Površine v zaraščanju (niso gozd)	9,58	
Druga gozdna zemljišča	1,28	

* osnova indeksa je pretekli gozdnogospodarski načrt GGE

13.2 Večfunkcionalna območja

Na dveh kartah v merilu 1 : 50 000 so prikazana območja gozdov, kjer se pojavljata hkrati vsaj po ena ekološka in socialna funkcija, ki zaradi svoje poudarjenosti vplivata na gospodarjenje z gozdovi.

Na karti št. 2a z naslovom "Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje", so izrisana območja, kjer so na istem področju navzoče ekološke funkcije 1. ali 2. stopnje poudarjenosti in okolju prijazne socialne funkcije (zaščitna, raziskovalna, higiensko-zdravstvena, funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine in estetska funkcija), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti.

Preglednica 131: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
Navzoče funkcije, ki se ne izključujejo	3.191,97	96,9
Ostala površina	101,59	3,1
Skupaj	3.293,56	100,0

V GGE je opredeljenih 3.191,97 ha gozdov, kjer se pojavljajo funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, hidrološka funkcija, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in klimatska funkcija ter obenem funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine in estetska funkcija, ki se po svojem namenu ne izključujejo.

Na karti št. 2b z naslovom "Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozda", so izrisana območja, kjer so na istem območju navzoče ekološke funkcije 1. ali 2. stopnje poudarjenosti in okolje obremenjujoče socialne funkcije (rekreacijska, turistična, poučna in obrambna funkcija), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti. Na tej karti so območja razvrščena v naslednje štiri kategorije:

1 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (E1) ter z vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (S1),

2 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (E1) ter vsaj eno okolje obremenjujočo socialno z 2. stopnjo poudarjenosti (S2),

3 - območje - z navzočo vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti (S1) ter vsaj eno ekološko funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (E2),

4 - območje - z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (E2) in eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo z 2. stopnjo poudarjenosti (S2).

Če v GGE ni območij gozdov, kjer se pričakujejo oz. so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov, se karta ne izdelata.

Preglednica 132: Površine gozdnega prostora, v katerem so hkrati poudarjene ekološke in okolje obremenjujoče socialne funkcije ter njihov delež od vsega gozdnega prostora v gozdnogospodarski enoti.

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
1. območje (E1, S1)	261,07	8,0
2. območje (E1, S2)	-	0,0
3. območje (E2, S1)	125,85	3,8
4. območje ((E2, S2)	-	0,0
Ostala površina	-	0,0
Skupaj	3.293,56	100,0

Območja gozdov, kjer se pričakujejo, oz. so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov v GGE, so na severu in zahodu GGE, v okolici turističnih točk (Areh, Zarja, Žigartov vrh, Trije kralji), kjer so možni konflikti med rekreacijsko, turistično na eni in funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti na drugi strani.

13.3 Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi

Na karti št. 3 je v merilu 1 : 50 000 prikazana intenzivnost gospodarjenja z gozdovi v skladu s 36. členom Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (2010).

Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi je določena po odsekih, pri čemer se je kot merilo upoštevala vsota števil, ki izražajo povprečni letni možni (50%) in realiziran (50%) posek v bruto m³ na hektar ter dvakratni obseg načrtovanih (50%) in realiziranih (50%) gojitvenih in varstvenih del v delovnih dneh na hektar, in sicer:

- 1 - zelo velika intenzivnost: vsota obeh števil presega število 9,
- 2 - velika intenzivnost: vsota števil je od 6 do vključno 9,
- 3 - srednja intenzivnost: vsota števil je od 3 do vključno 6,
- 4 - majhna intenzivnost: vsota števil je od 0 do vključno 3,
- 5 - gozdovi brez načrtovanih ukrepov.

Preglednica 133: Območja gozdov glede na intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.

Intenzivnost gospodarjenja	Površina (ha)	Delež (%)
1 - zelo velika	689,99	20,9
2 - velika	1.439,71	43,8
3 - srednja	1.124,00	34,1
4 - majhna	39,86	1,2
5 - brez načrtovanih ukrepov	0,00	0,0
Skupaj	3.293,56	100,0

V GGE prevladuje velika intenzivnost gospodarjenja z gozdovi, ki zavzema 43,8 % površine. Sledijo območja s srednjo intenzivnostjo gospodarjenja (34,1 %) in z zelo veliko (20,9 %). Območij z majhno intenzivnostjo gospodarjenja je le 1,2 %. Predeli z majhno in srednjo intenzivnostjo gospodarjenja so razporejeni po celotnem območju enote. Območja gozdov z veliko in zelo veliko intenzivnostjo so na predelih, kjer je predvidena obnova gozdov ter intenzivnejši ukrepi za nego in varstvo gozdov.

13.4 Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

Na karti št. 4, v merilu 1 : 50 000, je predviden prikaz območij gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov, kjer pravni režimi dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov, ter varovane površine (varovalni gozdovi, gozdovi s posebnim namenom, kjer izkoriščanje lesa ni dovoljeno - režimi ne dopuščajo izkoriščanje gozdnih proizvodov, skladno z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (2005 in nasl.) ter s 44. členom Zakona o gozdovih (1993 in nasl.).

Preglednica 134: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v gozdnogospodarski enoti.

Gospodarska kategorija gozdov	Površina (ha)	Delež %
Večnamenski gozdovi	3.262,49	99,1
Varovalni gozdovi	31,07	0,9
Skupaj	3.293,56	100,0

V GGE prevladujejo večnamenski gozdovi, ki zavzemajo 99,1 % vseh gozdov v GGE. Ostalo so varovalni gozdovi (Pohorska barja in Gozdovi na strmih legah).

13.5 Gozdovi za sanacijo in stanje gozdov po standardih kakovosti okolja in merilih občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja

Gozdov za sanacijo v GGN GGE nismo opredelili.

13.6 Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali ter za ohranitev biotske raznovrstnosti

13.6.1 Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali

Karta št. 6a v merilu 1 : 50 000 je namenjena prikazu območij grmišč, zimovališča in mirnih con.

Preglednica 135: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.

Območja	Površina (ha)	Delež (od vseh gozdov)%
Grmišča	0,00	0,0
Zimovališča	1.055,51	32,0
Mirne cone	1.720,25	52,2
Skupaj GGE	3.293,56	100,0

V GGE je 1.720,25 ha območij gozdov pomembnih za ohranitev prostoživečih živali (zimovališča se prekrivajo z mirnimi conami).

13.6.2 Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti po predpisih o ohranjanju narave

Na karti št. 6b so v merilu 1 : 50 000 prikazana območja, ki so po predpisih o ohranjanju narave pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti. To so gozdovi na posebnih varstvenih območjih (območja NATURA 2000) in gozdovi na ekološko pomembnih območjih (EPO).

Preglednica 136: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.

Območja	Površina v GGE (ha)	Površina v gozdu (ha)	Delež (od vseh gozdov)%
EPO			
Pohorje	4.463,66	3.293,56	100,0
EPO skupaj	4.463,66	3.293,56	100,0
NATURA 2000			
POV - Pohorje	2.226,02	1.990,79	60,4
POO - Pohorje	4.461,11	3.292,77	100,0
NATURA 2000 skupaj	4.461,11	3.292,77	100,0

V GGE sta dve območji Natura 2000: POV in POO Pohorje, ki se prekrivata in zajemata praktično vse gozdove (iz NATURA območij je izločenih 0,79 ha gozdov na Arehu).

EPO Pohorje pokriva celotno GGE.

13.7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Na karti št. 7 v merilu 1 : 25.000, so za zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda, prikazana ogrožena območja zaradi:

1. poplav (poplavno območje),
2. erozije celinskih voda in morja (erozijsko območje),
3. zemeljskih ali hribinskih plazov (plazljivo območje) in
4. snežnih plazov (plazovito območje) – ni na območju OE Maribor.

Na karti so prikazana tudi vodovarstvena območja.

Preglednica 137: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

	Površina ha	Delež %
Vodovarstvena območja - državni	3.014,13	67,53
Vodovarstvena območja - občinski	0,00	0,00
Referenčni odseki linije	0,00	0,00
Referenčni odseki na jezerih	0,00	0,00
Območje razreda velike poplavne nevarnosti	0,00	0,00
Območje razreda srednje poplavne nevarnosti	0,00	0,00
Območje razreda majhne poplavne nevarnosti	0,00	0,00
Območje razreda preostale poplavne nevarnosti	0,00	0,00
Plazovita območja	0,00	0,00
Plazljiva obm. – Velika verjetnost pojavljanja plazov	1.530,46	34,29
Plazljiva obm. – Srednja verjetnost pojavljanja plazov	2.190,99	49,09
Plazljiva obm. – Majhna verjetnost pojavljanja plazov	742,21	16,63
Erozijska območja - Običajni ukrepi	4.463,66	100,00
Erozijska območja - Zahtevni ukrepi	0,00	0,00
Erozijska območja - Strogi ukrepi	0,00	0,00
Celotna površina GGE	4.463,66	100,00

13.8 Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda

Na karti št. 8 so v merilu 1 : 50 000 prikazana območja, kjer krčenje gozda ni dopustno oziroma praviloma ni dopustno. Izven teh območij je krčenje gozda načeloma dopustno.

Območja, kjer krčenje gozda ni dovoljeno, so v obravnavani GGE varovalni gozdovi. Območja, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno, so: gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, gozdovi na območju gozdne učne poti in sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo kmetijske površine.

Preglednica 138: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.

Območja	Površina (ha)	Delež %
Krčenje gozda ni dovoljeno	31,07	0,9
Krčenje gozda praviloma ni dopustno	1.201,39	36,05
Krčenje gozda je dopustno	2.061,10	62,06
Skupaj	3.293,56	100,0

13.9 Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

13.9.1 Odprtost gozdov s prometnicami

Dolžina gozdnih cest v GGE znaša 19,8 km, javnih cest pa 95,3 km. Gostota produktivnih cest v GGE znaša 34,7 m/ha. Gostota prometnic v enoti zadošča racionalnemu gospodarjenju z gozdovi.

Na karti št. 9a in 9b so v merilu 1 : 50.000 prikazane gozdne ceste.

13.9.2 Prednostna območja za gradnjo gozdnih cest

Območje GGE je gosto prepleteno s cestnim omrežjem; gostota cest znaša okoli 35 m/ha, kar pomeni, da je v povprečju gozd v enoti, glede na konfiguracijo terena, odprt za intenzivno gospodarjenje, zato prednostna območja za gradnjo gozdnih cest niso določena.

Ker v GGE ni prednostnih območij za gradnjo gozdnih cest, se karta št. 9b ne izdelava.

13.9.3 Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak

Območje, ki bi ga bilo potrebno še dodatno odpreti z vlakami, je del oddelka 46.

Karta št. 9c v merilu 1 : 50.000 je namenjena prikazu prednostnih območij za gradnjo gozdnih vlak. Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak so določena v tistih odsekih, kjer je naklon manjši od 35 stopinj, delež odprtosti odseka manjši od 75 % in možni posek večji od 4 m³/ha/letno. Varovalni gozdovi in gozdovi s posebnim namenom praviloma ne sodijo med prednostna območja. Območja, kjer obstaja iz naslova ekoloških in socialnih funkcij utemeljena omejitev pri gradnji vlak, niso uvrščena v prednostna območja.

